SPECULUM
HIPPOCRATICUM,
NOTAS ET PRÆSAGIA MORBORUM,
NEC NON
VARIA MEDENDI PRÆCEPTA,
EX MAGNI
HIPPOCRATIS COI
MONUMENTIS,
PRÆSERTIM APHORISTICIS,
ORDINE ALPHABETICO,
SIMULQUE AD PRAXIN COMMODO,
DIGESTA OB OCULOS PONENS,
IN USUM
SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ
CONCINNATUM.

BASILEÆ,
Sumptibus, JOH. JACOBI EPISCOPII, Bibliop.
MDCCXLVII.

Πάντων τῶν πρὸς τὴν πρόῤῥησιν ἡγεμὼν ἐςὶν ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Omnium, quæ ad prædictionem, princeps eſt divinus ille HIPPOCRATES.

Gal. *in L. III. Epid. I. 8.*

Διδάσκαλος καὶ τούτων τῶν γνωρισμάτων, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁ θαυμάσιος ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ.

Ejuſcemodi ſignorum auctor, æque ac reliquorum omnium, mirus eſt HIPPOCRATES.

Gal. *L. de Temper. II. 14.*

ὁ μὲν ἹΠΠΟΚΡΆΤΗΣ συμπάντων ἡμῖν τῶν ἀρίςων μαθημάτων ἡγεμών.

HIPPOCRATES nobis omnibus fuit dux, atque auctor optimarum diſciplinarum.

Gal. *L. de Criſ. III. 11.*

ORNATISSIMIS AUDITORIBUS SUIS;
SACRÆ GENTIS ASCLEPIADEÆ ALUMNIS,
JOH. RUDOLPHUS ZUINGERUS
S.

Um in facienda medicina, tanti ſit uſus, ac neceſſitatis, ſemeiologiæ ſtudium, jam ab incunabulis ſuſceptæ praxeos clinicæ, exiſtimavi non levis in hac arte ponderis eſſe, notas & præſagia morborum, in ſcriptis magni HIPPOCRATIS Coi, præſertim aphoriſticis, memoriæ prodita. Quare animum ſubiit, ejus obſervata ad ſingulares caſus, ſubinde inter meden-

dum obvios applicare, & quantum divinæ naturæ reſponderent, animadvertere. Id faciendo non ſine animi voluptate didici, eum non minùs in morborum ſignis, quàm therapiæ præceptis ſtabiliendis, naturam ducem, & experientiam magiſtram, mirâ ſolertiâ & fidelitate ſecutum eſſe, ejuſque adeo placita, paucioribus exceptis, ſi rectè intelligantur, & cum prudenti judicio accipiantur, tanquam ſolidæ veritatis axiomata haberi poſſe. Ex quo valdè placuit inſtitutum HONORATI BICAISSII (a), quando ad ſingulos morborum titulos alphabeticè digeſtos, omnia HIPPOCRATIS effata eò ſpectantia, ex ejus Aphoriſmis, Prænotionibus, Prædictis, & Coacis in unum collecta, ob oculos poſuit, ſicque & repertu, & cognitu faciliora reddidit. Quali etiam conſilio LUCAS VERHOOFD, Aphoriſmis à ſe editis Lugd. Bat. 1685. indicem locupletiſſimum, juxta ſeriem morborum methodicè digeſtum ſubjunxit. Ac novæ aphoriſmorum editioni Tubingenſi 1730. pariter Synopſis eorundem per locos communes digeſta acceſſit. Unde viſum eſt, in Semeiologia & Therapia morborum, adhuc majori uſui futurum, ſi tam multæ, ac variæ ſententiæ, in monumentis HIPPOCRATIS, præſertim aphoriſticis, longè latèque diſperſæ, ſervatâ utcunque alphabeti ſerie, in

(a) Vid. Manuale Medicorum, ſ. Synopſis aphoriſmorum Hippocratis. 12. Londini 1659. & Genevæ 1660.

in ordinem praxi medicæ commodum redigerentur. Eo consilio concinnatum hoc Speculum, quæ ad diagnosin, prognosin, & therapiam morborum faciunt, seorsim & distinctè tradit. Dein quoad diagnosin, causas evidentes prægressas, tum notas antecedentes, vel comitantes: & quoad prognosin, notas & præsagia salutis, vel periculi, vel mortis, vel etiam novi morbi futuri, discretis articulis ob oculos ponit. Demum quoad therapiam, regulas medendi, ubi fortè plures occurrunt, ad suum quasque fontem relatas exponit. Ita velut in promptuario, præcipua quæque HIPPOCRATIS dogmata, uno quasi conspectu obvia habentur, alioqui in vastis ejus operibus non sine labore inquirenda. Quod si tamen ipsos fontes adire lubeat, eò hæc ipsa synopsis faciliore viâ Vos manducet, si loca allegata in opusculis aphoristicis junctim editis, inspicere atque consulere, interdum loca plura parallela conferre, demum si quæ alibi extant, ea in ceteris ejus scriptis legere haud gravemini. Sic pro arbitratu vestro, aut ex rivulis haurire, aut ex ipso fonte & scaturigine sitim restinguere licebit. Quod si juxta hujus speculi usum, accuratam morborum Semeiologiam, & elegantiæ plenam Jod. Lommii (b), nec non insigne opus de Præsagienda vitâ & morte ægrotantium Prosp. Alpi-

(b) Jodoci Lommii Observationes medicinales. 8vo Lugd. Bat. 1700.

Alpini (c), ad manus ſumere, omnique ſtudio & cura verſari haud pigeat, eximia ſpes eſt, Vos bono cum Deo, in morbis & cognoſcendis, & curandis, tanto facilius ac felicius verſaturos. Quæ ſpes ne me fallat, aut Vos fruſtretur, ex animo precor. Ceterum allegationes in hoc ſpeculo, numeris aphoriſmorum reſpondent, qui in opuſculis aphoriſticis occurrunt. Quæ autem ad alios HIPP. libros ſpectant, Lindenianæ editioni Lugd. Bat. 1665. accommodatæ ſunt. Iteratæ ſæpius quorundam aphoriſmorum repetitiones, pro inſtituti ratione, vix poterant evitari, eoque nomine fortè excuſari merentur. Satius videbatur, aliquam ſententiam pluribus locis iterari, quam vel unico deſiderari. Valete Asclepiadæ Suavissimi, & quæ veſtri commodi ſtudio exarata ſunt, æqui bonique conſulite.

(c) Prosp. Alpini de Præſagienda vitâ & morte ægrot. 4to Lugd. Bat. 1710.

SPE-

A. Ω.

SPECULUM HIPPOCRATICUM.

ABORTUS.

NOTÆ AD DIAGNOSIN SPECTANTES.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ver boreale, ſiccum, & tempeſtuoſum, poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & clementem. *De Aër. Aqu. & loc. XXVI.* 4.

Acria, aut amara ingeſta, præter conſuetudinem, dum adhuc parvulus eſt fœtus. *De Morb. Mul. I. XLII.*

Febres cum vehementi attenuatione, abſque manifeſta occaſione, in gravidis. *Aph. V.* 55.

Mulieri in utero gerenti, ſi alvus multum fluxerit, periculum ne abortiat. *Aph. V.* 34.

Mulieri in utero gerenti teneſmus ſuperveniens, abortire facit. *Aph. VII.* 27.

Mulier in utero gerens ſectâ venâ abortit: & magis, ſi major fuerit fœtus. *Aph. V.* 31.

Quæ præter naturam tenues exiſtentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam craſſeſcant. *Aph. V.* 44.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Mulieri in utero gerenti, si mammæ ex improviso graciles fiant, abortit. *Aph. V.* 37.

Mulieri in utero gerenti, si altera mamma gracilis fiat, gemellos gestanti, alterutrum abortit. Et siquidem dextra gracilis fiat, marem: si verò sinistra, fœminam. *Aph. V.* 38.

Quæ perdituræ sunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rursus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Spirationes suspiriosæ, quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus, abortiones indicant. *Coac.* 519.

Quæ suspiriosæ spirationes foràs educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac.* 540.

Si mulier uterum gerens, ventrem aut lumbos doleat, metuendum est, ne fœtum abortiat, membranis ipsum cingentibus disruptis. *De Morb Mul. I. XLII.*

NOTÆ AD PROGNOSIN SPECTANTES.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partu, & abortu, copiosa celeriter cum impetu feruntur, si subsistant, molestiam exhibent. Hujusmodi mulieribus rigor inimicus est, & alvi perturbatio, præcipuè verò, si præcordiorum dolore vexentur. *Coac.* 516.

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, si rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor molestus subit. *Coac.* 543.

NOTÆ LETHALES.

Ex laterum inanitate ad tenue intestinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac.* 515.

ABSCESSUS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aphor. VI.* 20.

Abſceſſus magis hyeme fiunt, tardiusque ceſſant, & minus recurrunt. *Prænot.* 143.

Quibus ad palatum humor colligitur, plerumque in pus vertitur. *Coac.* 238.

NOTÆ ABSCESSUS FUTURI.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

Alvi durities cum dolore, in febribus horroris ſenſu inſignibus, ac cibi faſtidio laborantibus; niſi paulum humectata alvo purgationem faciat, ad ſuppurationem tendet. *Coac.* 303.

Lumborum & inferiorum partium dolores, cum febre, ſi relictis inferioribus ſeptum transverſum appetant, neque aliud periculoſum ſignum acceſſerit. *Coac.* 108.

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, ubi dies 20. ſuperarunt, & febris detinuerit. *Coac.* 280.

Præcordia tumida, mollia, & doloris expertia, ſi manente febre, intra 60. non deſinunt. *Coac.* 281.

Urina cruda, diu perſeverans, cum reliquis ſignis ſalutaribus, abſceſſum & dolorem, præcipuè infra ſeptum tranſverſum, denunciat. *Coac.* 582.

NOTÆ LOCI SUPPURANDI.

Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 32.

Sed &, ſi quid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus. *Aph. IV.* 33.

NOTÆ ABSCESSUS FACTI.

Doloris ac febris remiſſio. *Aph. II.* 47.

Quibus ſuppuratum quid in corpore exiſtens, nullum ſui ſignum prodit, his propter craſſitudinem puris, aut loci, ſui ſignum non exhibet. *Aph. VI.* 41.

Pro dolore gravitas in eo loco, in quo dolebat. *Prænot.* 103.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

In febribus abſceſſus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 51.

NOTÆ SALUTIS.

Abſceſſus ſanguinolentiſſimi. *Prædict. II.* 51.

In ſuppuratis, ab uſtione, vel ſectione, pus effluens purum, & album, non fœtidum. *Prænot.* 119. *Aph. VII.* 44. 45.

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 22.

Ab Eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 20.

A Tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph. VII.* 8.

NOTÆ LETHALES.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem effluat pus ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44. *Prænot.* 119.

Quibus ex hepatis uſtione, pus amurcæ ſimile prodit, lethale. *Coac.* 451. *Aph. VII.* 45.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure, aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

ABSCESSUS AD ARTICULOS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus febris aſſidua diutius cum ſecuritate trahitur, ſi neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex alia ulla manifeſta cauſa contingat, in iis abſceſſum cum dolore, & tumore; præcipuè ad inferiores partes,

tes, ſperare oportet. *Coac.* 143. ad aliquem articulum, vel maximè infernum. *Prænot.* 139.

Maximè autem in his expectare abſceſſus oportet, qui 30. annum ſuperarunt. *Coac.* 143. in junioribus 30. annis. *Prænot.* 139.

Majoribus autem natu minus accidunt, etſi febres longo tempore detinent. *Coac.* 143. *Prænot.* 140.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Laſſatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 31.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu, abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt; & veſica dolet. *Coac.* 141.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ ſunt, temporis progreſſu alvus quidem reſiccatur, urina verò tenuis abundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

NOTA ABSCESSU LIBERANS.

Quibus ſpes eſt, abſceſſum fore ad articulos, eos abſceſſu liberat urina multa, & craſſa, & alba reddita, qualis in febribus, cum laſſitudine, 4. die quibuſdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit. *Aph. IV.* 74.

ABSCESSUS AD AURES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur. *Coac.* 207.

Ex præcordiorum tumore, biliofis ſpiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures ſuſcitat, *Coac.* 290.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Alvo ſtercora nigra demittente, ſi ſopor appareat, tubercula ud aures excitat. *Prædict. I.* 166.

In

In angore, & pervigilio vexatis, ad aures abſceſſus maximè obveniunt. *Coac.* 563. *Prædict. I.* 157.

Convulſio cum tremore, corporis jactatione, & implaciditate, ac alto ſtupore, quem catochon vocant, parvulorum circa aures obortorum abſceſſuum ſpem facit. *Prædict. I.* 162.

In capitis dolore, ſopor & ſurditas, aliquem ad aures abſceſſum effundunt. *Prædict. I.* 168.

Præcordiorum contenſio, cum ſopore, corporis incontinenti jactatione, & capitis dolore, tubercula ad aures attollit. *Prædict. I.* 169. *Coac.* 189.

Qui ſopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & pauca vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum ſperare oportet. Sed & antea, quæ circa faciem contingere ſolent, in conſiderationem adhibere convenit. *Prædict. I.* 165. *Coac.* 183. 185.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore, quem catochon vocant, abſceſſus ad aures excitant. *Prædict. I.* 161.

Ex ſurditate abſceſſus ad aures contingere, conſentaneum eſt, præſertim verò ſi implaciditas quædam, aut inquies corporis jactatio ſuccedat. Ac inter hos in iis, qui ſopore detinentur, iſta magis ſperare oportet. *Prædict. I.* 159. *Coac.* 209.

In ſpirituoſis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, ſi corporis ſumma perfrigerentur, magnorum circa aures abſceſſuum exortum fortaſſis expectare oportet. *Prædict. I.* 164.

In his conſiderandum, in quibus ſperamus abſceſſus circa aures futuros, num ex capite doleant? num ſuperiorum partium tenuibus ſudoribus diffluant? numquid etiam ſubinde novum rigorem ſentiant? an forte etiam alvi affatim prorumpant? aut aliquo ſopore detineantur? *Coac.* 203.

Viden-

Videndum quoque, num & in his urina diluta, cum ſublimibus quibuſdam in medio ſuſpenſis, albidis? & aliquantum variantia, exalbicantia, aut graveolentia appareant? *Ibid.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Tuſſiculæ, quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204. *Prædict. I.* 167.

NOTÆ PERICULI.

Graves aurium abſceſſus, qui citra judicationem ſenſim conquieſcunt, & diſſipantur, damno ſunt. *Prædict. I.* 170.

Tubercula ad aures excitata, in leviter ſideratis, malo ſunt. *Coac.* 202.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter, ac pauco tempore concoctæ, damno ſunt. Quin & perfrigerari, itidem malum eſt. *Coac.* 205.

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis, ſuppurati ad aures tumores, niſi pus admodum album, ac ſine odore reddant, exitium, præcipuéque mulieribus afferunt. *Coac.* 206.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac niſi judicatoriè ſolvantur, & matureſcant, aut ſanguis ex naribus profluxerit, aut craſſum ſedimentum urina acceperit, ægros interimunt. *Coac.* 207.

ABSCESSUS AD CRURA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Abſceſſus ad crura, in peripneumoniis gravibus, ac periculoſis, omnes quidem utiles ſunt: optimi verò, qui fiunt, dum jam ſputum in mutatione eſt. *Prænot.* 114. *Coac.* 396.

Si

Si tumor, & dolor fiat, ſputo pro flavo purulento evidente, & foras procedente, ita ſecuriſſimè homo ſuperſtes evaſerit, & abſceſſus abſque dolore celerrimè ſedabitur. *Ibid.*

NOTÆ PERICULI.

Si neque ſputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet ſedimentum, periculum eſt, ne claudicet æger, aut ne res multum negotii ſit exhibitura. *Coac.* 306. *Prænot.* 119.

Si abſceſſus intrò recurrant, perſeverante febre, neque prodeunte ſputo, periculum aut mortis, aut delirii imminet. *Coac.* 396. *Prænot.* 116.

ABSCESSUS AD GINGIVAS.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, ant ſudore febrem non ſolvente, gingivarum abſceſſus, aut circa aures tnbercula denuntiat, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis ſideratio abſceſſum ad gingivas enatum ſolvit. *Coac.* 236.

ABSCESSUS AD HYPOCHONDRIA.

Quæ quidem ſuppurationes foràs vertuntur, optimæ ſunt, ubi parvæ ſunt, & quàm maximè foràs feruntur, & in acutum tendunt. *Prænot.* 38.

Peſſimæ verò, quæ magnæ ſunt, & latæ, miniméque in mucronem attolluntur. *Prænot.* 39.

At quæ intro rumpuntur, optimæ, ubi nihil cum externa ſede communicant, in ſeſe contrahuntur, nullo dolore afficiunt, totaque regio externa unius coloris apparet. *Prænot.* 40.

ABSCESSUS IN LATERE.

Si in latere tuberculum naſcatur, & ſuppuratus fiat, hæc patitur: Rigor tenet, & febris, & tuſſis ſicca, per multos dies; & dolet latus, & ad mammam, & ad

ad claviculam, & ad ſcapulas, dolor impetum facit. *De Int. affect. X. 1. ad 5.*

ABSCESSUS OSSIS.

A ſphacelo, abſceſſus oſſis. *Aph. VII.* 77.

ABSTINENTIA.

Pituitoſi ſupernis partibus, cibi præter morem abſtinentiam, omnino facilius ferunt. *De Vict. acut. XVII.* 7.

ACUTI, *vid. MORBI.*

ÆSTAS, *vid. ANNI TEMPUS.*

ÆTAS.

NOTÆ VARIÆ.

Ætates ſeptem: infantis ad annos 7. pueri ad 14. adoleſcentis ad 21. juvenis ad 28. viri ad 49. ſenioris ad 56. ſenis ad vitæ extremum. *De Ætat. II.*

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè ſe habent: & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus. *Aph. III.* 3.

Secundum tempora autem, vere quidem, & primâ æſtate, pueri, & his ætate proximi, optimè degunt, & maximè ſani ſunt. Æſtate verò, & autumno ad aliquam quidem partem, ſenes. Reliquo autem autumno, & hyeme, qui medii ſunt ætate. *Aph. III.* 18.

Morbi ante pubertatem non metuendi ſunt: Peripneumonia, pleuritis, podagra, nephritis, varix in tibia, fluor ſanguineus, cancer non innatus, albicans vitiligo, defluxio in medullam ſpinalem, hæmorrhois, chordapſus non à natura inſitus. *Coac.* 512.

Ætas ab anno 14. ad 42. omnis generis morborum ferax eſt. *Coac.* 512.

Ab anno ætatis 42. ad 63. neque ſtrumæ fiunt, neque veſicæ calculus, niſi antea occupet, neque in ſpinalem medullam defluxio, neque renum morbus; niſi ex alia ætate ſequatur, neque ſanguinis per ora venarum

rum profluvium, neque fluor sanguineus, nisi prius adfuerit; atque hi morbi ad senectutem usque absunt. *Coac.* 512.

MORBI INFANTUM recens NATORUM.

Aphthæ, vomitus, tusses, vigiliæ, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates. *Aph. III.* 24. *de Dentib.* 1. 3. 11. 14.

DENTIENTIUM.

Gingivarum pruritus, febres, convulsiones, alvi profluvia, & maxime ubi caninos dentes producunt, & iis, qui inter pueros sunt crassissimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III.* 25.

PUERORUM.

Tonsillæ inflammatæ, verticuli in occipitio introrsum extrusiones, asthmata, calculorum generationes, lumbrici rotundi, ascarides, verrucæ pensiles, satyriasmi, stranguriæ, strumæ, & alia tubercula, maximè verò supra dicta. *Aph. III.* 26.

Plurimæ quidem affectiones pueris judicantur, aliæ in 40. diebus: aliæ in 7. mensibus: aliæ in septem annis: aliæ ipsis ad pubertatem accedentibus. Quæ verò pueris permanserint, neque solutæ fuerint circa pubertatem, aut fœminis circa menstruorum eruptiones, perseverare solent. *Aph. III.* 28.

ADOLESCENTUM.

Multi ex præcedentibus, & febres diuturnæ magis, & sanguinis ex naribus fluxiones. *III.* 27.

JUVENUM.

Sanguinis spuitiones, tabes, febres acutæ, epilepsiæ, & alii morbi, maximè verò supra nominati. *Aph. III.* 29.

VIRORUM.

Asthmata, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, febres ardentes, alvi profluvia diuturna, choleræ, dysenteriæ, lienteriæ, hæmorrhoides. *Aph. III.* 30.

SENUM

SENUM.

Spirandi difficultates, catarrhi tuſſiculoſi, ſtranguriæ, dyſuriæ, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiæ, cachexiæ, pruritus totius corporis, vigiliæ, alvi & oculorum, & narium humiditates, viſûs hebetudines, glaucedines, auditûs gravitates. *Aph. III.* 31.

ALIMENTA, *vid. CIBUS.*

ALVUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quibus, dum ſunt juvenes, alvi ſunt humidæ, iis ſeneſcentibus ſiccantur. Quibus verò, dum ſunt juvenes, alvi ſunt ſiccæ, his ſeneſcentibus humectantur. *Aphor. II.* 20.

Quicunque alvos habent humidas, dum quidem juvenes ſunt, melius liberantur his, qui ſiccas habent. Ad ſenectutem verò, pejus liberantur: ſiccantur enim utplurimum ſeneſcentibus. *Aph. II.* 53.

Alvi humiditates ſenibus infeſtæ. *Aph. III.* 31.

Quotidianæ conſtitutiones aquiloniæ alvos ſiccant. *Aph. III.* 17.

Quibus per febres, ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27.

Virium exolutio dolorem ſolvens, alvum maximè humectam reddit. *Coac.* 629.

Alvus perturbata, ſalſuginoſa demittens, unà cum febre, non admodum ſopore & torpore oppreſſos conſequitur. *Coac.* 641.

Cutis corporis ſquallida, & plus æquo ſicca, malè affectæ alvi index eſt. In his prærubræ carunculæ, purulentæ, ferè ex alvo prodeunt. *Coac.* 625.

Serpentia ulcera ſupra inguina ad laterum inanitatem, & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac.* 628.

Æſtuoſæ dejectiones, & cum contentione procedentes, malè affectam alvum prænunciant. *Coac.* 643.

ALVI DEJECTIO IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat. *Aph. IV.* 83.

Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph. I.* 12.

Alvi recrementum craſſum fieri oportet, in judicationem eunte morbo. *Coac.* 601. *Prænot.* 61.

Alvi recrementa, quæ in ſpumoſa, & ſincera deſinunt, omnibus quidem ingraveſcentis mali ſignificationem præbent, convulſione verò tentatis, vel maximè. *Coac.* 613. *Prædict. I.* 50.

DEJECTIO MELIORIS NOTÆ.

Alvi recrementum optimum eſt molle, conſtans, aliquatenus fulvum, nec admodum graveolens, eoque tempore, quo per ſecundam valetudinem dejici ſolet, excretum, copia verò ingeſtis cibis reſpondens. *Coac.* 601. *Prænot.* 57.

Utile quoque, quod lumbricos teretes. ad judicationem exire cogit. *Coac.* 601. *Prænot.* 62.

Alvi recrementum purum ſuccedens, febrem acutam ſolvit cum ſudore. *Coac.* 649.

DETERIORIS NOTÆ.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

In præcipitibus malis, ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhuc verò deterius, farinæ molitæ inſtar,

&

& ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio. *Coac.* 602.

Alvi recrementum glutinoſum, ſincerum aut album, in vitio eſt. Vitioſum quoque, quod abunde fermentatum eſt, & aliquantulum pituitoſum. Pravum etiam, cum ex his quæ denſata feruntur, quod ſubſidet, aliquantulum liveſcit, purulentum ac bilioſum eſt. *Coac.* 604. *Prædict. I.* 100.

Tenue alvi excrementum, & ſpumans, in quo quod ſubſidet aqueum eſt, & ex pallido vireſcens, malo eſt: malum quoque purulentum. Nigrum etiam cruentum, malum, cum febre, atque aliàs. Vitioſum quoque varium, abundè coloratum alvi excrementum, eoque deterius, quo colore formidandum magis, præterquam in medicamenti potione. Tunc namque periculo vacat, copia non exuperans. Friabilis quoque mollis in febre alvi ſeceſſus, vitio eſt. Vitioſus quoque ſiccus, qui facile diſſolvitur, nec cohæret, decolor, idque præcipuè, ſi alvum humectet: lethalis verò, ſi nigra antea prodierint. *Coac.* 608.

Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatum, malo eſt. Partim namque vitium, & inſomniam, partim verò exolutionem pariet. *Coac.* 609.

Perliquidum, & aliquantulum friabile alvi recrementum, cum ſummi totius corporis perfrigeratione, non ſine febre, vitioſum eſt. Rigores præterea veſicam, & alvum corripiunt. Valde verò aquoſa dejectio, in præcipitibus malis non deſinens, malo eſt; atque eo magis, ſi ſitis vacuitatem fecerit. *Coac.* 610. *Prædict. I.* 116.

Alvi recrementa, quæ perliquida, ac rurſus conſiſtentia, ſincera, ſtercoracea, morbi longitudinem denunciant. *Coac.* 613.

Stercoracea alvi egeſtio, cum tenſione, alvum malè affectam denunciat. Pituitoſa verò repente, cum oris ventriculi dolore, inteſtinorum difficultatem, & fortaſſe etiam lumborum dolorem. In talibus alvus cir-

cumtenſa, ex neceſſitate liquida demittens, celeriter intumeſcens, quandam convulſionis ſignificationem præ ſe fert. In iis novus ſubinde rigor, periculum creat. *Coac.* 617.

In humecta alvo, perfrigeratio cum ſudore, vitioſa. *Coac.* 647.

LETHALIS.

Exitialis eſt dejectio pinguis, & nigra, ac livida, cum odoris gravitate; itemque bilioſa, ſimile quiddam lentium, aut cicerum lomento continens; aut veluti benè florulentos ſanguinis grumos, & infantium egeſtionem odore referens, ac varia, eademque diu perſeverans. Talis etiam fuerit cruenta, ſtrigmentoſa, bilioſa, nigra, & ſimul, & per vices excreta. *Coac.* 631.

Exitialis quoque dejectio, quæcunque prodeundo ſenſum ægri fallit. *Coac.* 631.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Humeſcente alvo, ſanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Caoc.* 648.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM ad ARTICULOS.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ ſunt, temporis progreſſu alvus quidem reſiccatur, urina verò tenuis abundat, his abſceſſus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

DELIRIUM.

Alvi recrementum prærubrum, in febre, delirium denunciat. *Coac.* 613.

HYDROPEM.

Bilioſis alvus perturbata, exigua reddens, genituræ ſimilia, & mucoſa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt ex hujuſmodi caſibus. *Coac.* 455. 644.

ICTE-

ICTERUM.

Frequentes, & ex parvis intervallis desidendi labores, aliquantulum glutinosa excernentes, cum paucis stercoraceis, præcordiorum, & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

MANIAM.

Quibus faciei incendium, & intensus rubor solvitur, & graveolens est alvi egestio, redundans & subrubra, in his insaniæ metus est. *Coac.* 624.

ALVI DEJECTIO ALBA.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

In gravibus malis, & biliosis, exactè candicantes, spumantes, & circumbiliosæ egestiones, malo sunt. *Prædict. I.* 53. 117. *Coac.* 602.

Exacte candicans alvi recrementum in febre, nullam bonam judicationem denunciat. *Coac.* 615.

Alvi recrementum candicans, stercorosum, in morbo regio molestiam exhibet: ac liquidum etiam, ubi resederit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His succedens rigor pessimus. *Coac.* 91. *Prædict. I.* 13.

LETHALIS.

Candidum & liquidum excrementum, cum alvi tumore, lethale. *Coac.* 611.

ALVI DEJECTIO BILIOSA.

AD DIAGNOSIN.

Contractum labrum biliosæ alvi perruptionem denunciat. *Coac.* 240.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Biliosus alvi fluxus, & qualis in intestinorum difficulta-

 te

te fieri assolet, die 7. 9. aut 14. contingens, à febribus vindicat. *Coac.* 152.

Biliosas alvi dejectiones surditas, & surditatem biliosa alvi dejectio sedat. *Coac.* 627. *Aph. IV.* 28. 60.

DETERIORIS NOTÆ.

In biliosis & sinceris dejectionibus, spumosa efflorescentia malo est, iis præsertim, quos antea lumborum dolor, ac desipientia vexavit. *Prædict. I.* 21.

Quibus, prodeunte egestione alvi biliosa, ad pectus morsus, ac amaritudo sentitur, ii malè habere judicantur. *Coac.* 43.

Alvi recrementa mala, quæcunque varia, & quæ bile abunde sunt saturata. *Coac.* 612.

ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ICTERUM.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio est. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606.

PAROTIDES.

Glutinosæ, biliosæ dejectiones, magis quodammodo abscessus juxta aures excitant. *Coac.* 622.

In biliosa alvo, molli, stercoracea egerente, apparentes æstus tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

AD THERAPIAM.

Quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus, his lac alienum est. *Aph. V.* 64.

ALVI DEJECTIO NIGRA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Pectoris dolor cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ se fert. *Coac.* 274.

In suppuratis surditas suborta, & sanguinolenta dejectio secuta. *Coac.* 420.

Pruritus omnibus nigrorum secessum denunciant, & grumos vomitione refusos. Tremulæ etiam affectiones, cum morsu, ac capitis dolore, nigras dejectiones

nes prædicunt. Tales verò præcedit vomitus, & ubi vomuerint, talia multa præterea revelluntur. *Coac.* 636.

Quibus cum alvi perturbatione, ſub judicationem morbus ingraveſcit, iis nigra per alvum prodeunt. *Coac.* 637.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus nigra per alvum ſecedunt, ii tenuibus & frigidis ſudoribus diffluunt. *Coac.* 618. 633.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tenues nigrorum dejectiones, horrorem inducentes, in talibus meliores. Tales præcipuè juvant ætatem, quæ vigorem antecedit. *Coac.* 635.

DETERIORIS NOTÆ.

Dejectiones nigræ, qualis ſanguis niger, ſponte prodeuntes, & cum febre, & ſine febre, peſſimæ. Et quanto colores dejectionum plures fuerint pejores, eò deteriùs: cum purgante verò melius. Et quanto colores plures, non mali ſunt. *Aph. IV.* 21. *Coac.* 612.

Ubi alvus modicè intercepta, nigra, ſtercoribus caprarum ſimilia, nec niſi coacta demittit, hoc caſu naſus erumpens, malo eſt. *Coac.* 603.

LETHALIS.

Morbis quibuſvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Quibuſcunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis ſub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

Ex ſignis autem, nigra alvi egeſtio, mortem ſignificat. *De Vict. acut. XLVIII.* 1.

Egeſtio nigra, poſt ſurditatem pus intrò colligentibus ſubortam, & ſanguinolentam dejectionem. *Coac.* 420.

PAROTIDES PRÆSAGIENS.

Alvo ſtercora nigra demittente, ſi ſopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict. I.* 166.

ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui in febribus tertianis ingraveſcunt dolores, tertianarum naturam aſſumunt, & ſanguinis grumos per ſeceſſum egerunt. *Coac.* 123.

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viſcida paulatim tranſmittens, ſtercoracea pauca effundit, ac fortaſſis ſanguinem profundit. *Coac.* 293.

Surditas pus intrò colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denunciat. *Coac.* 420.

Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant. *Coac.* 306.

Frequentes, & ex parvis intervallis deſidendi labores, aliquantulum glutinoſa excernentes, cum paucis ſtercoraceis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. Animadvertendum autem, num ex iſtorum ſuppreſſione, ii cum virore palleſcant. Eos verò etiam exiſtimo ſanguinem profundere. Hos quoque lumborum dolores affligunt, & his ſanguinem profundentibus, ſanguis ſplendidus prodit. *Coac.* 621.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguis niger ſubtùs ſecedens, bonum. *Aph. IV.* 25.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur: ſecus autem, moriuntur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

Alvi excrementum nigrum, cruentum, malum, cùm febre, atque aliàs. *Coac.* 608. *Aph. IV.* 21.

San-

Sanguis ſplendidus alvo per ſeceſſum rejectus, malo eſt, præſertimque ſi dolor aliquis adſit. *Coac.* 605.

A ſanguinis eruptione, nigrorum per alvum egeſtio, malo eſt. Quin & prærubræ, ac æruginoſæ dejectiones, damno ſunt. *Coac.* 330.

In medicamentorum purgantium uſu, & circumfluo humorum affluxu, ſanguis tenuis frequenter eliquatus, vitio eſt. *Coac.* 639.

LETHALIS.

In præcipiti malo, quæ poſt ſanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refuſiones, ſurditas obvenit, malum denunciat. In his ſanguinis egeſtio perniciem affert: ſurditas autem ſolvit. *Coac.* 331.

Lethale verò eſt etiam, multum ſanguinem grumoſum ex alvo effluere. *Coac.* 611.

Poſt lumborum dolores, & ſanguinis ſplendidi egeſtionem, cum ſopore, & capitis dolore, ſubinde incaleſcere, perniciem denunciat. *Coac.* 621.

Vitioſæ etiam ſunt prærubræ dejectiones, æruginoſæ, 4. die apparentes, ac ejuſmodi ſanguinis profluvia ſoporem inducunt. In his caſibus ex convulſione moriuntur, nigris ante prodeuntibus. *Coac.* 632. 330.

ALVI FLUXUS. DIARRHOEA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas dentitionis infantum. *Aph. III.* 25.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Anni tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

Tempeſtas pluvioſa. *Aph. III.* 16.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo. *Aph. VI.* 32.

Quæ circa ſedem cum dolore ſuppurant, alvum conturbant. *Coac.* 630.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Hypochondria elevata, murmurantia, cum dolore lum-

borum superveniente, in febribus, nisi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. *Aph. IV.* 73.

Ructus, flatus, ventris sonitus, cum inflatione. *Coac.* 142.

Urina diluta, aut arenidâ & facile dissolubili asperitate returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac.* 583.

Lingua tremula nonnullis proruptura alvi significationem præbet. *Coac.* 645.

NOTA FONTIS.

Quibus spumosæ egestiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Convulsiones derepente ortas, febris solvit, ac alvi fluxus. *Coac.* 358.

Ex capitis dolore, interdum liberat somnus, ac alvi fluxus. *Coac.* 172.

Si à leucophlegmatia detento, vehemens diarrhoea superveniat, morbum solvit. *Aph. VII.* 29. *Coac.* 457.482.

Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum. *Aph. VI.* 17. *Coac.* 224. *De Judicat.* 83.

Quibus in febre aures obsurduerint, his sanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum solvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

Alvi fluxus interdum solvit, præcordiorum, aut crurum, & inferiorum partium dolorem, derepente absque febre natum. *Coac.* 294.

Alvus perturbata, cum frequenti desidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei solvit. *Coac.* 616.

In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, nisi in prava mutentur. *Aph. II.* 14.

Qui alvi profluvio diutius cum tussi detinentur, non liberantur, nisi dolores vehementes ad pedes contigerint. *De Judicat.* 77.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII.* 5.

Prærubrum in alvi proluvie excrementum, vitio est.

Vi-

Vitiosum etiam, admodum ex viridi pallescens, aut albicans, aut spumans, aut aquosum. Item malum est, quod exiguum, glutinosum, læve, & ex viridi subpallidum. Pessima quoque dejectio liquida, in sopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

LETHALIS.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens, mortis periculum adfert. *Coac.* 129.

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu superveniente moriuntur. *Aph. V.* 12.

A tabe detento, alvi profluvium superveniens, lethale. *Aph. V.* 14.

In iis qui longo tempore consumpti sunt, temerariæ & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unà cum vocis defectione tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634. 258.

INSANIAM PORTENDENS.

Ubi alvus humecta est, ægri lassitudine, capitis dolore, siti, insomniâ torquentur, in prærubro colore liberatis, insaniam metuere oportet, si spirandi difficultas adfuerit. Quos etiam ex virore pallescentes facilis spiratio juvat, alvo subinde prorumpente. *Coac.* 642.

AMAUROSIS, *vid.* *COECITAS.*

ANGINA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus anni vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.

Constitutio pluviosa. *Aph. III.* 16.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Ab angina detento, tumorem fieri in collo, bonum: foràs enim morbus vertitur. *Aph. VI.* 37.

Ab angina detento, tumor & rubor in pectore superveniens, bonum: foràs enim vertitur morbus. *Aph. VII.* 49.

Secu-

Securius eſt, tumorem & ruborem ad externa converti. *Prænot.* 136.

Securitatis indicium eſt, ruborem & abſceſſus ad externas quam maximè partes vergere. *Coac.* 365.

Præcipuè autem malum prorogatur, quibus nonſolum fauces, ſed cervicem quoque, & pectus unà rubor occupat. Maximè verò poteſt inde ſecunda valetudo contingere, ſi rubores ad interna minimè revertantur. *Coac.* 365. *Prænot.* 134.

Eryſipelas foris extare, utile. *Coac.* 366.

In angina laborantibus, abſque ulla ſignificatione gracileſcentibus faucibus, dolor intenſus ad pectus, aut ad alvum progreſſus, purulentas dejectiones facit. Alioqui autem tale quid ſolutionem præ ſe fert. *Coac.* 375.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Quæ tumorem, ac ruborem in collo capiunt, in reliquis quidem eodem modo ſe habent, verùm diuturniores ſunt. *Coac.* 364.

Diuturni ſunt, qui ad crura progrediuntur dolores, ægréque ad pus deducuntur. *Coac.* 376.

NOTÆ PERICULI.

In angina laborantibus ſubarida ſputa, gracileſcentibus faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

In angina, abſque ulla ſignificatione redundantes in caput dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac.* 372.

In angina, quæcunque conſpicuum dolorem non produnt, periculi plena ſunt. *Coac.* 376.

Sputa ex angina viſcida, craſſa, exalbida, vi educta, malum denunciant: omniſque ejuſmodi maturatio mala eſt. *Coac.* 377.

NOTÆ LETHALES.

Anginæ, in quibus neque in collo, neque in faucibus quicquam apparet, ſed quæ vehementem ſuffocationem, ac ſpirandi difficultatem adferunt, eodem, aut tertio die necant. *Coac.* 363. eodem die, & 2. & 3. & 4. ſtrangulant. *Prænot.* 132.

Qui-

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur, 7 diebus moriuntur. Si verò hos effugerint, suppurati fiunt. *Aph. V.* 10. nisi pituitosa sursum educantur. *Coac.* 367.

Quod si rubores evanescant, neque in exteriores partes conversum sit tuberculum, neque pus facile, & sine dolore excreetur, aut neque ista diebus judicatoriis contingant, perniciem denunciant. *Coac.* 365. *Prænot.* 135.

Erysipelas intrò vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium est, cum rubore evanescente pectus gravatur, & ægrius spiritum trahit æger. *Coac.* 366.

Quibus in vehementi pulsatione stercus derepentè dejicitur, lethale. *Coac.* 368.

In anginis, linguæ tumores absque ulla significatione evanescentes, periculum denunciant. Quin etiam dolores citra evidentem causam disparentes, perniciem ostentant. *Coac.* 370.

Angina laborantes, nisi celeriter cocta expuant, perniciosè habent. *Coac.* 371.

In angina, absque ulla significatione delati ad crura dolores, cum febre, perniciosi. *Coac.* 373.

In angina laborantibus, citra judicationem præcordii dolor, cum impotentia & torpore obveniens, latenter necat, etsi moderatè admodum habere videantur. *Coac.* 374.

Post sputa prava, multa deorsum purgatio, levis siderationis modo, mortem adfert. *Coac.* 377.

Sputa ex angina subarida, crebra, per tussim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. Atque ea quæ inter potandum per tussim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt. *Coac.* 378.

AD THERAPIAM.

Auxilia: Venæsectio in brachiis, & sub lingua, eclegmata, gargarismi, tonsura capitis, ceratum collo & capiti circumpositum, lana obvoluta, fotus cum spon-

giis

giis mollibus ex aqua calidâ expressis, potus ex aqua, & mulsâ non frigidâ; tandem succus ptisanæ, quum jam ex judicatione in tuto fuerit. *De Vict. acut.* XXXIX. 8. *ad* 16.

Anginam & ophthalmiam venæsectio solvit. *Epid. VII.*

ANIMUS, *vid.* *MENS.*

ANIMI DELIQUIUM, *vid.* *LIPOTHYMIA.*

ANNI TEMPUS.

IN GENERE.

Mutationes anni temporum maximè pariunt morbos; & in ipsis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro ratione eodem modo. *Aph. III.* 1.

Naturarum aliæ quidem ad æstatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè sunt constitutæ. *Aph. III.* 2.

Morborum alii ad alia tempora, benè aut malè se habent; & ætates quædam ad tempora, & regiones, & victus. *Aph. III.* 3.

In temporibus, quando eadem die modò calor, modò frigus fit, autumnales morbos expectare oportet. *Aph. III.* 4.

In constantibus temporibus, si tempestivè tempestiva reddantur, constantes, & judicatu faciles fiunt morbi; in inconstantibus autem, inconstantes, & difficiles judicatu. *Aph. III.* 8.

Morbi omnes quidem, in omnibus temporibus fiunt: nonnulli verò in quibusdam ipsorum magis & fiunt, & exacerbantur. *Aph. III.* 19.

TEMPUS VERNALE, ejusque MORBI.

Ver saluberrimum, & minimè exitiale. *Aph. III.* 9.

Vere quidem insaniæ, & melancholiæ, & epilepsiæ, & sanguinis fluxiones, & anginæ, & gravedines, & raucedines, & tusses, & lepræ, & impetigines, & vitiligines, & pustulæ ulcerosæ plurimæ, & tubercula, & articulorum dolores. *Aph. III.* 20.

TEMPUS ÆSTIVUM.

Æſtate verò & vernalium nonnulli, & febres continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, & vomitus, & alvi fluxus, & ophthalmiæ, & aurium dolores, & oris exulcerationes, & pudendorum putredines, & ſudamina. *Aph. III.* 21.

TEMPUS AUTUMNALE.

In autumno morbi acutiſſimi, & pernicioſiſſimi omnino, *Aph. III.* 9.

Autumnus tabidis malus. *Aph. III.* 10.

Autumno autem & multi ex æſtivis, & febres quartanæ, & erroneæ, & lienes, & hydropes, & tabes, & urinæ ſtillicidia, & lienteriæ, & dyſenteriæ, & coxæ dolores, & anginæ, & aſthmata, & volvuli, & epilepſiæ, & inſaniæ, & melancholiæ. *Aph. III.* 22.

TEMPUS HYEMALE.

Hyeme verò pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, gravedines, raucedines, tuſſes, dolores pectorum, & laterum, & lumborum, & capitis dolores, vertigines, apoplexiæ. *Aph. III.* 23.

ANNI AC COELI CONSTITUTIO VARIA.

SICCA.

Ex anni conſtitutionibus, in univerſum quidem ſiccitates pluvioſis ſunt ſalubriores, & minus lethales. *Aph. III.* 15.

In ſiccitatibus, tabidi, ophthalmiæ, arthritides, ſtranguriæ, & dyſenteriæ. *Aph. III.* 16.

In ſiccitatibus febres acutæ fiunt, & ſiquidem annus pro majori parte talis fuerit, qualem fecit conſtitutionem, utplurimum etiam tales morbos exſpectare oportet. *Aph. III.* 7.

PLUVIOSA.

Morbi in pluvioſis plerumque fiunt, & febres longæ, & alvi fluxiones, & putredines, & epileptici, & apoplectici, & anginæ. *Aph. III.* 16.

AQUILONIA.

Si aquilonium fuerit anni tempus, tuſſes, fauces aſperæ, alvi duræ, urinæ difficultates, horrores, dolores coſtarum, & pectorum expectandi. *Aphor. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones aquiloniæ, corpora compingunt, & robuſta, & facile mobilia, & benè colorata, & melius audientia faciunt; & alvos ſiccant, & oculos mordent, & dolorem circa thoracem, ſi quis præexiſtat, majorem faciunt. *Aph. III.* 17.

AUSTRINA.

Auſtri auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, ſegnes, diſſolventes. *Aph. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones auſtrinæ, corpora diſſolvunt, & humectant; & auditus graves, & capitis gravitates faciunt, & vertigines in oculis, & corporibus motum difficilem, & alvos humectant. *Aph. III.* 17.

CONSTITUTIO VARIA SUCCESSIVA.

De temporibus, ſiquidem hyems ſicca & aquilonia fuerit, ver autem pluvioſum, & auſtrinum, æſtate neceſſe eſt febres acutas fieri, & ophthalmias, & dyſenterias, maximè autem mulieribus, & viris natura humidis. *Aph. III.* 11.

Si verò hyems auſtrina, & pluvioſa, & tranquilla ſit, ver autem ſiccum & aquilonium, mulieres quidem, quibus partus in ver incidit, ex omni occaſione abortiunt: quæ verò pepererint, infirmos & morboſos pariunt pueros, ita ut vel ſtatim illi pereant, vel tenues & morboſi vivant. Cæteris verò mortalibus dyſenteriæ, & ophthalmiæ ſiccæ fiunt: ſenioribus autem catarrhi brevi perimentes. *Aph. III.* 12.

Si verò æſtas ſicca & aquilonia fiat, autumnus autem pluvioſus, & auſtrinus, capitis dolores ad hyemem fiunt, & tuſſes, & raucedines, & gravedines: quibuſdam verò etiam tabes. *Aph. III.* 13.

Si verò aquilonius, & ſine pluviis autumnus fuerit, iis quidem qui natura ſunt humidi, & mulieribus, commo-

modus erit : reliquis verò erunt ophthalmiæ ſiccæ, & febres acutæ, & gravedines diuturnæ : nonnullis verò etiam melancholiæ. *Aph. III.* 14.

ANOREXIA.

AD PROGNOSIN.

Utplurimum omnes qui malè habent, circa principia quidem benè comedentes, & nihil proficientes, ad finem rurſus cibum non appetunt. Qui verò circa initia quidem cibum omnino non appetunt, poſtea autem benè appetunt, melius liberantur. *Aph. II.* 32.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

In longis dyſenteriis appetitus proſtratus, malum : & cum febre, pejus. *Aph. VI.* 3.

AD THERAPIAM.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

ANXIETAS.

AD PROGNOSIN.

MALA.

Qui in diebus judicatoriis, cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, abſque ſudore perfrigerantur, atque omnino qui ſine ſudore perfrigeranrur citra judicationem, malè habent. *Coac.* 38.

Qui anxiè ſe jactantes, citra vomitum exacerbantur, malè habent. *Prædict. I.* 76.

LETHALIS.

Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 302.

ABSCESSUM ad AURES PRÆSAGIENS.

Angor, & pervigilium. *Coac.* 563.

ABSCESSUM LACHRYMOSUM ad OCULOS.

Anxietas cum alvi turbulenta ſuppreſſione, & velut culicum punćturis celeriter in cutem erumpentibus. *Coac.* 564.

AD THERAPIAM.

Anxietatem, oſcitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, ſolvit. *Aph. VII.* 56.

APHTHÆ.

Parvis & recens natis pueris infeſtæ. *Aph. III.* 24.

APOPLEXIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Ætas ab anno 40. ad 60. *Aph. VI.* 57.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Tempeſtas pluvioſa. *Aph. III.* 16.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculoſi humorum decubitus. *Aph. VI.* 56.

Torpores, & ſtupores, præter conſuetudinem evenientes, adfuturam ſiderationem denunciant. *Coac.* 476.

Impotentia ex vulnere accidens, niſi febre citra rigorem oborta ſani evadant. *Coac.* 477.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

In ſideratis ſuccedentes hæmorrhoides, utiles. *Coac.* 478.

In ſideratis, ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

NOTÆ PERICULI.

In ſideratis refrigerationes, & torpores, malum denunciant. *Coac.* 478.

NOTÆ LETHALES.

Solvere apoplexiam, vehementem quidem, impoſſibile; debilem verò, non facile. *Aph. II.* 42.

Qui-

Quibus ſanis dolores derepente fiunt in capite, & ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in 7. diebus pereunt, niſi febris apprehenderit. *Aph. VI.* 51.

AD THERAPIAM.

Qui derepentè ſine febre voce deficiunt, iis venam ſecare oportet. *Epid. II. V.* 21.

APPETENTIA CIBI.

A morbo bellè comedenti nihil proficere corpus, malum eſt. *Aph. II.* 31.

AQUA.

EJUS QUALITATES.

Aqua, quæ citò caleſit, & citò refrigeratur, leviſſima. *Aph. V.* 26.

Aquæ pluviales, leviſſimæ & dulciſſimæ, tenuiſſimæ ac limpidiſſimæ ſunt. *De Aër. aq. & loc. XVII.*

Aquæ optimæ ſunt, quæ ex ſublimibus locis, ac terreis collibus fluunt, maximè ad ſolis ortum, præſertim æſtivum ſcaturientes. *Ibid. XIV.*

Aquæ optimæ ſunt, quæ fontes ſuos ad orientes habent; 2. quæ inter æſtivos ſolis exortus, ac occaſus emergunt; 3. quæ inter occaſus æſtivos, ac hybernos ſcaturiunt; 4. peſſimæ, quæ ad auſtrum, & quæ inter æſtivum ortum, & occaſum. *Ibid. XIV. XV.*

Aquæ ex nive, & glacie productæ, omnes malæ ſunt. *Ibid. XX.*

Aquæ paluſtres, ſtabiles, & lacuſtres, pravæ ſunt. *Ibid. X.*

EJUS USUS.

Aquæ plurimam partem conferunt ad ſanitatem. *Ibid. X.*

Aquæ ſalſæ, crudæ, & duræ, non omnibus bonæ; nonnullis tamen naturis, & morbis conveniunt. *Ibid. XIV.*

Quorum ventres duri ſunt, his aquæ dulciſſimæ, leviſſimæ, & limpidiſſimæ conferunt. *Ibid. XV.*

Quorum ventres molles, humidi, & pituitosi sunt, his aquæ durissimæ, crudissimæ, ac subsalsæ conveniunt. *De Aër. aq. & loc. XV.*

AQUOSA ANTE PARTUM, *vid.* *PARTUS.*

AQUILO, *vid.* *VENTUS.*

A R S.

Vita brevis, ars longa. *Aph. I.* 1.

ARTHRITIS. PODAGRA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III.* 31.
Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. *VI.* 55.
Siccitates. *Aph. III.* 16.
Febres longæ. *Aph. IV.* 44. 45. *VII.* 64. *Coac.* 118.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Urina crassa, albam subsidentiam habens, articulorum dolorem, aut tumorem denunciat. *Prædict. II.* 35.

NOTÆ VARIÆ.

Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt. *Aph. VI.* 28.
Puer non laborat podagra, ante veneris usum. *Aph. VI.* 30.
Mulier non laborat podagra, nisi menses ipsi defecerint. *Aph. VI.* 29.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui podagrici morbi fiunt, hi sedata inflammatione in 40. diebus decedunt. *Aph. VI.* 49.
Morbus longus ac molestus est, sed non lethalis. *De Affect. XXXII.*
Podagra violentior est omnibus circa articulos morbis, diuturnissimus, ac ægrè cedens morbus. *Ibid.*

SANABILIS.

Juvenis, cui necdum circa articulos calli induruerunt, cui-

cuique victus ratio curæ est, ad laborem est impiger, alvumque habet vitæ instituto probè cedentem, is sane prudentem nactus medicum, sanus evadet. *Prædict. II.* 54.

INSANABILIS.

Qui in senectute tofos, aut callos in articulis induratos habent, aut laboriosè vitam tolerant, cum alvo sicca, ii sane omnes, (ut sentio) humanâ arte sanari nequeunt. His certe succedentes dysenteriæ optimè medentur, quin & quæcunque aliæ colliquationes infernæ eos valdè juvant. *Prædict. II.* 53.

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores absque ulcere, & podagricos, & convulsiones, horum plurima, frigida multa affusa, & levat, & attenuat, & dolorem solvit. Torpor enim modicus doloris solvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

Arthritidi conducit adhibere, qua parte dolor hæret, frigefactoria, alvum subducere per clysteres, aut glandem subditam; Quum verò dolor intus fuerit, phar macum infra purgans bibendum dare; & post hoc serum coctum, & asininum lac. *De Affect. XXXI.*

Podagræ eadem conveniunt, quæ morbo articulari. *Ibid. XXXII.*

ARTICULI.

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales enatæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, & pereunt. *Coac.* 489.

ARTICULORUM DOLOR, vid ARTHRITIS.

ARTICULORUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.

ASTHMA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas puerilis, virilis, ſenilis. *Aph. III. 26. 30. 31.*
Tempus autumnale. *Aph. III. 22.*
Ulcera faucium proſerpentia, graviora, & magis acuta. *De Dentit. III. 17.*

AD PROGNOSIN.

EJUS SOLUTIO.

Spinæ perverſionem, & ſpirandi difficultatem, ſanguinis fluxus liberat. *Coac.* 311.

NOTÆ LETHALES.

Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſſi, fiunt ante pubertatem, moriuntur. *Aph. VI.* 46.
Deſipientia cum difficultate ſpirandi, & ſudore, lethalis eſt. Quinetiam cum difficultate ſpirandi, & ſingultu, mortem adfert. *Coac.* 89.
Cum ſpirandi difficultate areſcentes, in tabe, cruda multa educentes, exitialiter habent. *Coac.* 445.

NOTÆ HYDROPIS SICCI FUTURI.

Spirationes quæ non niſi erectâ cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt. *Coac.* 424.

CONF. RESPIRATIO.

ATRA BILIS, *vid. BILIS.*

AUDITUS GRAVITAS. BARYCOIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.
Conſtitutio auſtrina. *Aph. III.* 5. 17.

AD PROGNOSIN.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis ex naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60.
In acuta febre aures obtuſæ, vehementem inſaniam portendunt. *Coac.* 196.

CONF. SURDITAS.

AURES.

Aurium humiditates, parvis & recens natis pueris infestæ. *Aph. III.* 24.

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales. *Aph. VIII.* 14.

AURIUM DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Ipsi tempus æstatis obnoxium. *Aph. III.* 21.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Si pus album ex aure fluxerit, juniorem superfuturum spes est, siquidem aliud quoddam ei bonum signum supervenerit. *Prænot.* 130.

Si puris copia ex aure, & sanguis ex naribus effluat, aut aliud quoddam laudabile signum exstiterit. *Coac.* 189.

NOTÆ PERICULI, vel EXITII.

Auris dolor acutus, cum febre continua & vehementi, gravis: periculum enim delirii, & mortis ægro adfert. *Prænot.* 130.

Moriuntur autem ex hoc morbo, juniores quidem homines, 7. die, aut citius, senes verò multo tardius. Nam & febres, & deliria, minus eis suboriuntur, auresque eam ob causam suppuratio præoccupat. Verum his quidem ætatibus succedentes morbi reversiones, plurimos interficiunt: juniores verò, priusquam auris suppuret, intereunt. *Prænot.* 130. *Coac.* 189.

AD THERAPIAM.

Si auris doleat, lacte utendum. *Epid. II. V.* 29.

Ad auris dolorem cucurbitam affigito. *Epid. II. VI.* 46.

Si auris doleat, lana digito obvoluta oleum calidum instillato. *Epid. VI. V.* 20.

AURIUM SONITUS, TINNITUS, MURMUR.

AD DIAGNOSIN.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, (post varia symptomata superata) tandem mentis compotes facti, de cervicis dolore conqueruntur, ac incertos sonitus per aures impetu ferri sentiunt. *Coac.* 139.

AD PROGNOSIN.

NOTA LETHALIS.

In præcipitibus morbis, murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ LIBERALIS.

Quibus lumborum dolor in caput recursat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem sentiunt, aut aurium sonitus, ii liberaliter sanguinem profundunt. *Coac.* 308.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM cum MENTIS EXCESSU.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitatis sensu, mentis excessum, ac sanguinis ex naribus profluvium præsagiunt. *Coac.* 131. 194.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut MENSTRUORUM PROFLUVII.

Quæ caput concutiunt, & aurium sonitus excitant, sanguinem è naribus profundunt, aut mulieri menstrua deturbant, idque præsertim, si ad spinam ardor consequatur. *Coac.* 167.

APOPLEXIÆ, EPILEPSIÆ, aut OBLIVIONIS.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, &c. *Coac.* 161.

AURIUM ABSCESSUS, vid. ABSCESSUS.
AURIUM TUBERCULA, vid. PAROTIDES.
AUSTER, vid. ANNI TEMPUS.

BALBI.

Balbi ab alvi profluvio maximè corripiuntur longo. *Aph.* VI. 32.

Morbos habent balbus, aut calvus, aut gracili voce præditus, aut hirſutus, fortiter atrabilarios. *Epid. II. V. 6.*

Balbi celeri lingua præditi, atræ bilis humori obnoxii, bilioſique ſunt. *Epid. II. VI. 3.*

BALNEUM.

EJUS USUS.

Solvit oculorum dolores. *Aph. VI. 31. VII. 46.*

Aqua potabilis humectat, & frigefacit: ſalſum autem balneum calefacit ac ſiccat. *De Diæt. II. XXXV. 2. 4.*

Calida balnea jejunum attenuant, ac frigefaciunt: à cibo accepto, eadem calefaciunt, ac humectant. *Ibid. 6. 7. 10.*

Balnea frigida, vacuo quidem corpore, præbent quandam caliditatem: ubi autem cibus ingeſtus eſt, ab humido exiſtente detrahunt, & frigidum exiſtens ſiccitate replent. *Ibid. 12. 13. 14. 15.*

Conveniunt magis peripneumoniis, quam febribus ardentibus. *De Vict. acut. XXXII. 7.*

Dolorem lateris, & pectoris, ac dorſi, balneum lenit, & ſputum maturum facit, ac educit; & facilem ſpirationem reddit, & laſſitudinem eximit, articulos enim, & cutis ſuperficiem mollit; ſed & urinam ciet, & capitis gravitatem ſolvit, & nares humectat. *Ibid. 8. ad 13.*

EJUS NOXA.

Minimè tempeſtivum eſt, eos lavare, quibus alvus in morbis liquidior eſt; itemque eos, quibus plus juſto adſtricta eſt, & non prius ſubiit. Sed neque debilitatos lavare oportet, neque ex ciborum faſtidio nauſeantes, aut vomentes, neque eos, qui bilioſum eructant, neque eos, quibus ſanguis ex naribus erumpit, niſi minus, quam pro occaſione convenit, fluat. *Ibid. 17. ad 22.*

BILIS.

Æſtate & autumno viget. *De Nat. hum. XIV.* 1. 5.

BILIS ATRA.

AD DIAGNOSIN.

Autumno & plurima, & fortiſſima eſt. *Ibid.* 13.

Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atra ſunt bile, ſi plura, major, ſi pauciora, minor eſt morbus. *Aph. VII.* 68.

AD PROGNOSIN.

Atra bilis inter omnes corporis humores, viſcoſiſſima eſt, & ſedes diuturniſſimas facit. *De Nat. hum. XXVIII.* 8. 9.

NOTÆ LETHALES.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.

Dyſenteria, ſi ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV.* 24.

Febrium initio, ſi atra bilis ſurſum, aut deorſum prodeat, lethale eſt. *Coac.* 68.

Ex quacunque cauſa malè affligente, quis atram bilem revomuerit, moritur qui vulnus habet. *De Loc. in hom. XLIV.* 5.

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorſum purgabis; eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV.* 9.

BUBONES.

In bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeras. *Aph. IV.* 55.

CACHEXIA.

Ætas ſenilis ipſi obnoxia. *Aph. III.* 31.

CÆCITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

In morbis melancholicis periculosi humorum decubitus. *Aph. VI. 56.*

Quibus cum lippitudine, capitis dolor accedit, & longo tempore perseverat, cæcitatis metus impendet. *Coac. 223.*

Insanientibus accedens convulsio, oculorum aciem retundit. *Coac. 485.*

AD PROGNOSIN.

Cæcitas febrem ardentem solvit. *De Judicat. 69.*

AD THERAPIAM.

Si cui oculi, dum sani sunt, visum corrumpunt, huic sectione, & insuper excoriatione in sinciput factâ, os exscindere, & aquam auferre oportet, sicque curare, & ita sani fiunt. *De Visu IV. 5. 9.*

CALCULUS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Derepente obortus renum dolor, cum urinæ suppressione, calculorum, aut urinæ crassæ mictionem indicat. *Coac. 589.*

Tremores senioribus in febre contingentes, ubi apparent, calculi fortasse per urinas excluduntur. *Coac. 590.*

NOTÆ CALCULI VESICÆ.

Quibus in urina, arenosa subsident, illis vesica calculo laborat. *Aph. IV. 79.*

Calculo laborantes, eo corporis habitu ac positu constituti, ut ne in urinariam fistulam calculus illabatur, promptè urinam reddunt. *Coac. 472.*

Mictio dolorifica, urina paulatim fluens, velut in stranguria, subcruenta, quandoque arenosa, lapides parvi aliquando ejecti. *De Morb. IV. XXIX. 2.* & seqq.

Uri-

Urinæ interceptio, cum dolore vehementi. *De Aër. aq. & loc. XXIII.* 4.

Pueri calculosi fricant, ac trahunt pudenda. *Ibid.* 5.

Urinam splendidissimam calculosi mingunt, ad similitudinem seri. *Ibid.* 8.

CALIDUM.

EJUS USUS.

Calidum, utile ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullæ. *Aph. V.* 18.

Calidum suppuratorium, non in omni ulcere, maximum signum ad securitatem, cutem emollit, attenuat, dolores sedat, rigores, convulsiones, tetanos mitigat, capitis verò gravitatem solvit: plurimum autem confert ossium fracturis, maxime denudatis: ex his quidem maximè, qui in capite ulcera habent, & quæ à frigore moriuntur, aut ulcerantur: & herpetibus exedentibus, sedi, pudendo, utero, vesicæ. His calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V.* 22.

EJUS NOXA

Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: carnis effœminationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, sanguinis eruptiones, animi deliquia: Hæc, quibus mors. *Aph. V.* 16.

CALOR CORPORIS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quæ crescunt, plurimum habent calidi innati. *Aph. I.* 14.

Senibus paucus calor est. *Aph. I.* 14.

Ventres hyeme, & vere, natura sunt calidissimi, & somni longissimi. *Aph. I.* 15.

Qua corporis parte inest calor, aut frigus, ibi morbus est. *Aph. IV.* 39.

Quibus plurimus calor est, maximâ voce sunt præditi. *Epid. VI. IV.* 43.

AD

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Optimum eſt, totum corpus æqualiter calidum eſſe, ac molle. *Prænot.* 47. *Coac.* 492.

Frequens coloris cum calore mutatio, bono eſt. *Coac.* 125.

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulſio, aut tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.

AD THERAPIAM.

Multum & derepentè calefacere, periculoſum. *Aph. II.* 51.

CALVI.

Qui calvi ſunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum ſunt calvi ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt. *Aph. VI.* 34.

Eunuchi non calvi fiunt. *Aph. VI.* 28.

CANCER.

A ventris turbatione, aut à tuſſi, ſi cancer fiat, os amareſcit. *Epid. II. VI.* 42.

Quibus occulti cancri fiunt, eos non curare melius eſt. Curati enim cito pereunt. Non curati verò longius tempus perdurant. *Aph. VI.* 38.

CAPILLI.

Eorum defluvium, cum ſputo graviter olente, in tabe vexatis, lethale. *Aph. V.* 11.

Quibus tabe laborantibus capilli de capite defluunt, hi, alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur. *Aph. V.* 12. *Coac.* 436.

CAPUT.

Pituitæ fons eſt. *De Morb. IV. II.* 7.

Caput & Lien maximè sunt morbis obnoxia. *De Morb. IV. XIV.* 1.

CAPITIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Autumnus pluviosus, & austrinus, post æstatem siccam & aquiloniam. *Aph. III.* 13.

NOTÆ ANTECEDENTES, vel COMITANTES.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt, *Aph. IV.* 70. *Coac.* 582.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut sanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, solvit morbum. *Aph. VI.* 10. *De Judicat.* 81.

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut sputa crassa, & inodora; liberat quoque & ulcerum eruptio, interdum verò & somnus, ac alvi fluxus. *Coac.* 172.

Quibus capitis, & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam cum tremore adest, ab his sanguinis eruptio liberat, fortassisque ista tandem dissolvuntur. Verum interim vesicæ intercipiuntur. *Coac.* 170. *Prædict. I.* 152.

NOTÆ PERICULI.

Qui subinde inhorrescunt, ex capite laborantes, tenuiter exsudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

In angina absque ulla significatione redundantes in caput dolores, cum febre, periculum indicant. *Coac.* 372.

In utero gestantibus capitis dolores, qui cum sopore, gravitate, & convulsione fiunt, utplurimum malo sunt. *Coac.* 517. 534.

NOTÆ

NOTÆ LETHALES.

Continens capitis dolor in febre acuta, cum gravibus aliis ſignis. *Coac.* 160. *Prænot.* 129.

Quæ in capitis dolore ante faciem feruntur, fruſtra venari, & feſtucas legere, & floccos de veſtibus evellere, & de pariete paleas detrahere. *Prænot.* 17.

Dolor capitis, cum virium exolutionibus ex rigore, vel etiam cruentis urinis. *Coac.* 22. 28.

Dolor capitis, cum vocis defectionibus, & rigore ſubinde accedente. *Coac.* 255.

Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui ſudore, ii, ubi vires reſumpſerint, ac ſeſe velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.

Qui capite dolent, cum levi aliqua ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, ac denſas, ii, ſi nigra vomitione refuderint, perniciosè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

In his, qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore; ac inſomnia conflictantur, narium ſtillatio perniciem oſtentat, tum verò vel maximè, ſi 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo eſt. *Coac.* 179.

Quibus ſanis dolores derepentè fiunt in capite, & ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in 7. diebus pereunt, niſi febris apprehenderit. *Aph. VI.* 51.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

Num dolor capitis, cum ſuperiorum partium tenuibus ſudoribus, rigore ſubinde novo, forte etiam alvi profluvio, aut aliquo ſopore? *Coac.* 203.

Capitis dolor, cum præcordiorum contenſione, ſopore, & incontinenti corporis jactatione. *Coac.* 289.

ABSCESSUS GINGIVARUM, vel PAROTIDUM.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore

dore febrem non solvente, nisi alvus erumpat. *Coac.* 173.

CÆCITATIS.

Cum lippitudine dolor capitis accedens, & longo tempore perseverans. *Coac.* 223.

CONVULSIONIS.

Sudor tenuis per febres, cum capitis dolore, & alvo interceptâ. *Coac.* 154. 177.

Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis sensu. *Coac.* 171. 174.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint. *Coac.* 262.

Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis siderationis more, resolutionis sensum inducunt. *Coac.* 313.

Vesica intercepta, maximéque cum capitis dolore. *Coac.* 588.

CONVULSIONIS OPISTHOTONI.

Capitis dolor, cum alto stupore, delirio, alvi interceptione, intuitu ferociente, vultuque florido. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis dolor, cum alto stupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM, aut PURIS EFFLUXUS, aut ABSCESSUS ad inferiores partes.

Capitis dolor vehemens, & continens, cum febre, si absque aliis lethalibus signis 20. dies superet. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

Quoad dolor recens fuerit, eodem modo sanguinis è naribus eruptionem, aut suppurationem expectare convenit, cum aliàs, tum si dolor circa tempora, & frontem affuerit. *Prænot.* 129.

Sanguinis eruptio magis expectanda venit in junioribus 35. annis: in senioribus verò suppuratio. *Prænot.* 129. *Coac.* 160.

INSANIÆ.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, in capitis doloribus, cum ſurditate, & inſomniâ. *Coac.* 169.

PHRENITIDIS.

In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulſa, niſi ſanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

Qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia conflictantur, conſiderandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179.

SIDERATIONIS, EPILEPSIÆ, vel OBLIVIONIS.

Qui capitis doloribus, & aurium tinnitibus citra febrem, aut tenebricoſâ vertigine, & vocis tarditate, manuumque ſtupore tentantur. *Coac.* 161.

AD THERAPIAM.

Poſtica capitis parte dolenti, recta in fronte vena ſecta juvat. *Aph. V.* 68.

Lac dare capite dolentibus, malum. *Aph. V.* 64.

In capitis dolore ex crapula, vini meraci cotyla potuidanda. *Epid. II.*

Doloris in capite gratia ſanguinem de venis detrahito; ſi verò non ſedetur, & diuturnus ſit, perure venas, & ſanus evadet. *De Loc. in hom. XLIX.* 10. 11.

Si caput purgaveris, magis affliges. *Ibid.*

Capitis dolores ab utero, Caſtoreum ſolvit. *Epid. VII.*

CAPITIS GRAVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Auſtri. *Aph. III.* 5.

Quotidianæ conſtitutiones auſtrinæ. *Aph. III.* 17.

Suffitus aromatum. *Aph. V.* 28.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ HÆMORRHAGIÆ FUTURÆ.

Qui capite gravati, ad ſinciput dolorem ſentiunt, pervigilio torquentur, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes

 eſt,

est, tum verò præcipuè, si aliquis contensionis sensus ad cervicem pertingat. *Coac.* 168.

Qui surditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contensione vexantur, si oculorum acies perturbatur, in iis sanguinis è naribus fluxum sperare oportet. *Coac.* 195.

AD THERAPIAM.

Calido solvitur. *Aph. V.* 22.

CAPITIS VULNUS.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Optimum est, neque febrim, neque sanguinis eruptionem, neque inflammationem, neque dolorem accessisse, aut in principio tantum ad breve tempus. *Prædict. II.* 81.

NOTÆ PERICULI.

A plaga in caput, stupor, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 14.

Os insigne denudatum, os medium desidens, os diffissum. At si ulceris osculum exiguum fuerit, ossis verò fissura longè pertingat, majus periculum subest. *Prædict. II.* 79.

Omnia magis terrent, ubi juxta futuram contingunt, & in summa capitis parte existunt. *Ibid.*

NOTÆ LETHALES.

Ex capitis vulneribus lethalissima sunt, quæ ad cerebrum pertingunt. *Prædict. II.* 79.

Febris in capitis vulnere, die 4. aut 7. aut 11. exorta, valde exitialis est. *Ibid.* 83.

CONF. CEREBRUM. CRANIUM.

CARTILAGO.

Dissecta neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 505.

CA-

CATARRHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Ver ſiccum & aquilonium, poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & tranquillam. *Aph. III.* 12.

AD PROGNOSIN.

Deſtillationes in ventrem ſupernum, in 20. diebus ſuppurantur. *Aph. VII.* 38.

Raucedines & gravedines in valde ſenibus non coquuntur. *Aph. II.* 40.

Senioribus accidunt catarrhi brevi perimentes, ſi hyems auſtrina, & pluvioſa, & tranquilla, ver autem ſiccum aquilonium fuerit. *Aph. III.* 12.

CATOCHUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulſionis in morem affligunt. *Coac.* 104.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Altus ſtupor in ægris laſſitudine conflictatis, & ſingultuoſis. *Coac.* 45.

NOTÆ LETHALES.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, ac alto ſtupore. *Coac.* 250.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

HÆMORRHAGIÆ.

Altus ſtupor, cum dolore capitis, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

OPISTHOTONI.

Dolor capitis, cum alto ſtupore, delirio, alvi interceptione, ferociente intuitu, & vultu florido. *Coac.* 162.

PAROTIDUM.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore. *Coac.* 352.

CEREBRUM.

Sedes & metropolis eſt frigidi, & glutinoſi. *De Carn. IV.* 11.

CEREBRI CONCUSSIO.

Quibus cerebrum concuſſum fuerit ab aliquâ cauſâ, neceſſe eſt eos ſtatim mutos fieri. *Aph. VII.* 58.

Quibus concuſſum fuerit cerebrum, vel ex plaga doluerit, aut aliquo caſu, his ilicò vox deficit, neque vident, neque audiunt, fereque intereunt. *Coac.* 499.

CEREBRI VULNUS.

Ejus perſectio lethalis. *Aph. VI.* 18. *Prædict. II.* 79.

Quibus perſciſſum fuerit cerebrum, his neceſſe eſt febrem, & bilis vomitum ſupervenire. *Aph. VI.* 50.

Ex cerebri vulnere, febris ut plurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique pernicioſè habent. *Coac.* 500.

CEREBRI SPHACELUS.

Quibus cerebrum ſphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt: ſi verò hos effugerint, ſani fiunt. *Aph. VII.* 50.

Ubi cerebrum ſideratione periclitatur, quidam 3. diebus, quidam etiam 7. moriuntur, quos ſi evaſerint, ſervantur. Ex quorum numero pereunt, quibus per ſectionem os diſparatum fuerit. *Coac.* 187.

CONF. CAPUT, CRANIUM.

CERVIX. COLLUM.

Si à febre detento collum derepente inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumore non exiſtente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58.

Collum neque converti, neque devorare poſſe, plerumque lethale. *Coac.* 278.

CERVICIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Vehementes faucium dolores. *Coac.* 268.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Capitis & cervicis dolor, ac totius corporis impotentia quædam, cum tremore, si sanguinis eruptio accesserit. *Coac.* 170.

Cervicis dolor ex rigore, cum lassitudinis sensu febricitantibus superveniens, & narium hæmorrhagiam præsagiens. *Coac.* 555.

DETERIORIS NOTÆ.

Cervicis, cubitorumque dolores, convulsiones minantur; ex facie autem ad fauces ista procedunt. *Coac.* 270. *Prædict. I.* 114.

Cervicis dolor in omni quidem febre, malum: in his verò pessimum, in quibus etiam vehementis insaniæ metus est. *Coac.* 173. *Prædict. I.* 73.

LETHALIS.

Cerxix dura, cum dolore, maxillarum connexione, jugularium venarum palpitatione vehementi, ac tendinam distensione. *Coac.* 261.

CERVICIS VERTEBRA.

Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulabunda est, iis cervicis vertebra intrò desidet, & ad exitum velut ex convulsione quadam, respiratio ducitur. *Coac.* 266.

CHOLERA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus æstivum. *Epid. VII. XL.* 19.

Carnis esus, maximè suillæ crudioris; sepiæ, locustæ, gammari; ciceres, ervum; olera, porrum, cepæ, lactucæ coctæ, brassica, rumices crudiores; poma, cucumeres, pepones; polenta recens, placentæ, ac dulciaria, & mellita liba; ebrietas ex vino odorato veteri; insolatio. *Epid. VII. XL.* 8. *& seqq.*

AD PROGNOSIN.

Febres lipyriæ, nonnisi per choleram effusâ bile, solvuntur. *Coac.* 120.

AD THERAPIAM.

Choleræ medentur, si dolor adsit, anodyna; ventri autem superiori & inferiori potiones humectantes, & balnea calida, caput mollientia, capite excepto. *De Affect. XXVIII.* 8. *ad* 11.

CIBUS.

EJUS COPIA.

Quæ crescunt, plurimum habent calidi innati: plurimo igitur egent alimento: sin minus, corpus consumitur. Senibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, à multis enim extinguitur. *Aph. I.* 14.

Vere & hyeme alimenta plura exhibenda. *Aph. I.* 15.

Ubi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. Ostendit autem sanatio. *Aph. II.* 17.

EJUS QUALITAS.

Cibi ad sanitatem optimi, qui parcè ingesti, fami & siti sufficiunt, quique diu in corpore retinentur, & moderatè per alvum secedunt. *De Affect. XLIV.* 23.

Alimentum quod ægre coquitur, ægrè dissipatur: quod facile apponitur, facilè consumitur. *De Aliment. XI.* 4.

Eorum quæ confertim & celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egestiones. *Aph. II.* 18.

Imbecilles cibi vitam breviorem reddunt. *Epid. II. V.*

Quæ alimenta humida & frigida, insipida, odoreque gravi sunt, per alvum magis, quam per urinas secedunt. *De Diæt. II.*

Quæ acerba & auſtera ſunt, alvum ſiſtunt. *Ibid.*
Acria & odorata, urinam cient. *Ibid.*
Pinguia & dulcia, humiditatem, & pituitam exhibent. *De Affect. XLIX.* 8.
Salſa, alvum, & urinam movent. *Ibid.* 7.
Acida extenuant, & morſum faciunt. *Ibid.* 6.
Pinguia, caſeoſa, mellita, & ex ſeſamo parata, ructum acidum plerumque creant, & choleram, & tormina, flatumque & repletionem. *De Affect. XLIV.* 29.
Panis & farina integra ſiccat, alvumque ſubducit; purus verò magis quidem nutrit, ſed minus per alvum ſecedit. *De Diæt. II.*

EJUS USUS.

Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes. *Aph. II.* 10.
Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eligendus potius, quàm meliores quidem, ſed ingratiores. *Aph. II.* 38.
Quoſcunque cibos, aut obſonia, aut potus ægroti concupiſcunt, exhibeto, ſi non corpori damnum inde acceſſurum eſt. *De Affect. XLII.* 1. 2.
Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII.* 65.
Eſculenta & potulenta, alia aliorum ſunt medicamenta. *De Morb. IV.*
A cibis & potibus licet convenientibus, intempeſtivè, aut immodicè ſumptis, & morbi, & hinc mortes fiunt. *De Affect. XLV.* 1. 2. 3.
Cibus ſemel in die ſumptus, extenuat & ſiccat, alvumque ſiſtit. *De Diæt. I.*
Cibi aut potus valentiores, eos conturbant, qui ſunt ventriculo calido. *Epid. VI. V.*
Qui per ſanitatem pravo utuntur cibo, citò exolvuntur. *Aph. II.* 36.
Qui cibi flatum, vel ardorem, morſum, repletionem, aut tormina movent, ab his liberat vinum meracum ſuperingeſtum. *De Affect. LII.* 1. 2. 3.

CONF. DIÆTA.

CIBI FASTIDIUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente, cibi autem faſtidia ipſi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V. 61.*

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac.* 142.

AD PROGNOSIN.

Quibus cum febre, lateris dolore accedente, alvus aquoſa multa bile permixta transmittens, allevationem affert, deinde verò cibos averſantur, & ſudoribus diffluunt, cum benè colorata facie, ac humeſcente alvo, & dolor aliquis oris ventriculi ſuccedit, ii diutius morbum trahentes, pulmonum vitiis laborantium more intereunt. *Coac.* 67.

CONF. ANOREXIA.

CLAUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Nervi craſſi vulnerati, præcipuè ſi obliquum vulnus fuerit, ac in muſculorum capitibus, præſertim femorum. *Coac.* 508.

Morbus coxendicum. *De Morb. I. III.* 16.

Diuturnus coxendicis morbus, & femoris dislocatio, niſi uſti fuerint. *Aph. VII.* 60.

Abſceſſus in cruribus, in gravibus peripneumoniis, ſi neque ſputum pro ratione excernitur, neque in urina bonum apparet ſedimentum. *Coac.* 396.

COCTA.

Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, niſi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aphor. I.* 22.

COLLIQUATIO.

Eam denunciat urina, quæ araneorum telis ſimilia quædam habet. *Coac.* 582.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione collique fieri, infirmitatem indicat. *Aph. II.* 28.

Quæcunque in utero gerentes à febribus corripiuntur, & vehementer attenuantur, absque manifeſta occaſione, difficulter & periculoſè pariunt, aut abortientes periclitantur. *Aph. V.* 55.

COLLUM, vid. CERVIX.

COLOR.

AD DIAGNOSIN.

Quibus juvenibus diu coloris fœdatio ineſt, non tamen continenter adinſtar regii morbi, ii & viri, & fœminæ, capitis dolore conflictantur, & lapides & terram edunt, aut hæmorrhoidas patiuntur. *Prædict. II.* 157.

Colores cum virore pallidi, diuturni, absque vehementi regio morbo, cætera quidem eadem facere ſolent: verum præcordiorum dolores eos magis vexant, quàm cæteros, neque tamen lapides, aut terram edunt. *Prædict. II.* 158.

Qui diu pallidi faciem habent tumidam, eos certum eſt, aut capitis, aut viſcerum dolore laborare, aut ſedem internam quodammodo malè affectam eſſe. *Prædict. II.* 159.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bona. *Coac.* 125.

In his qui ad ſeptimum progreſſi ſunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac.* 339.

CONCEPTIO.

MULIERES AD CONCIPIENDUM APTIORES.

Parvæ, tenues, albæ, nigræ. *Prædict. II.* 130.
Cum venis conſpicuis, mammis tumidis, ac magnis. *Ibid.*
Rectè menſtruatæ, quovis menſe, iisdem diebus, copiâ ſatis magna, æquali, boni coloris. *Ibid.* 131.
Utero ſano, ſicco & molli, neque contracto, neque proclivi, neque ore diſtorto, aut compreſſo, aut diducto, *Ibid.* 132.
Utero nec frigido ac denſo, nec præhumido, nec ſicco magis, & adurente, ſed ex utrisque benè temperato. *Aph. V.* 62.
His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt. *Coac.* 551.

TEMPUS CONCIPIENDI OPPORTUNUM.

Vernale. *De Superfœt. XIIX.* 2.
Poſt menſtruam purgationem, *De Nat. puer. XXXIX.* 6.

EXPERIMENTUM A SUFFITU.

Mulier ſi in ventre non concipiat, velis autem ſcire, an conceptura ſit, veſtibus circumtectam ſubter ſuffito. Et ſiquidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares, & ad os, ſcito, hanc non propter ſe ipſam infœcundam eſſe. *Aphor. V.* 59.

MULIERES AD CONCIPIENDUM MINUS APTÆ.

Præter naturam craſſæ, quibus omentum os uteri comprimit. *Aph. V.* 46.
Menſtrua purgatione carentes. *De Nat. puer. VII.* 2.
Pallidæ, neque febre, neque viſceribus in cauſa exiſtentibus, caput dolentes, malæ menſtruatæ. *Prædict. II.* 133.
Bene coloratæ, carnoſæ, & pingues, doloris expertes, cum venis latentibus, & menſtruis aut deficientibus, aut paucis, & ſinceris. *Prædict. II.* 134.
Utero frigido ac denſo nimis, vel præhumido, vel ſicco magis, & adurente. *Aph. V.* 62.
Uterò contracto, vel proclivi, ore diſtorto, aut compreſſo, aut diducto. *Prædict. II.* 132.

Loco uteri ulcerato, dein à ſanatione læviore, ac duriore facto. *Prædict. II.* 137.

NOTÆ CONCEPTIONIS VERÆ.

Retentio menſtruorum, cum cibi faſtidio, neque horrore, neque febre ſuperveniente. *Aph. V.* 61.

Os uteri clauſum. *Aph. V.* 51.

Lac in mammis. *Prædict. II.* 143.

Tormina circa ventrem, poſt aquam mulſam, mulieri dormituræ (incœnatæ) propinatam. *Aph. V.* 41.

A peſſis minus validis, dolores ad articulos, ſtridor dentium, tenſio membrorum, oſcitatio. *De Superf. IX.* 3.

NOTÆ CONCEPTIONIS NON FACTÆ.

Tormina circa ventrem non ſecuta, poſt aquam mulſam, mulieri dormituræ (incœnatæ) datam. *Aph. V.* 41.

Menſium defectus, cum ventris turgeſcentia, ac motu, dolore capitis, cervicis, & præcordiorum, lacte autem in mammis nullo, vel modico, & aquoſo, tandem ventris mole evaneſcente. *Prædict. II.* 143.

NOTÆ MASCULI, VEL FOEMELLÆ.

Mulier prægnans, ſi quidem marem geſtat, benè colorata eſt: ſi verò fœminam, malè colorata. *Aph. V.* 42.

Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis. *Aph. V.* 48.

Si ulcus uteri ſiniſtra tantum occupet, mulierque concipiat, aut ubi adhuc ulcus habet, aut poſtea ubi convaluit, eam marem potius enixuram, ſpes eſt. Sed ſi ulcus dextra teneat, & mulier concipiat, fœtus fœmineus magis expectandus eſt. *Prædict. II.* 138. 139.

CONFLUXUS.

Confluxio una, conſpiratio una, conſentientia omnia. *De Alim. IV.* 24.

CONGRUUS MORBUS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & ætati,

ti, & habitui, & tempori magis ſimilis fuerit morbus, quam in quibus horum nulli fuerit ſimilis. *Aph. II.* 34. *VIII.* 1.

CONSUETUDO.

Conſuetudini aliquid concedendum. *Aph. I.* 17.

A multo tempore conſueta, etiamſi fuerint deteriora, inſuetis minus turbare ſolent. Oporter igitur etiam ad inſolita mutare. *Aph. II.* 50.

Conſueti ſolitos labores ferre, etiamſi fuerint debiles, aut ſenes, inſuetis, robuſtis licet, & juvenibus, facilius ferunt. *Aph. II.* 49.

Præter conſuetudinem aliquid facere, pravum & delirio proximum. *Coac.* 47.

CONTRARIA.

Contraria contrariorum ſunt medicamina. *De Flat. II.* 15.

A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat: Et quicunque ab evacuatione, repletio: Et aliorum contrarietas ſanat. *Aph. II.* 22. *De Nat. hum. XVII.* 11. *& ſeqq.*

Medicum ſcire oportet, opponere ſe contrarium inſtantibus, & morbis, & naturis, & temporibus, & ætatibus, & diſtendentia ſolvere, & ſoluta diſtendere. *De Nat. hum. XVIII.* 1. *& ſeqq.*

CONVULSIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas tenella infantum uſque ad 7. annum. *Prænot.* 15.
Tempus dentitionis. *Aph. III.* 25.
Frigidum. *Aph. V.* 17. 20.
Frigus partium poſteriorum. *Coac.* 7.
Repletio, aut evacuatio. *Aph. VI.* 39.
Dolores faucium vehementes. *Coac.* 268.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ex capitis dolore orti. *Coac.* 262.
Largæ ſanguinis ex naribus eruptiones, per vim ſuppreſſæ. *Coac.* 336.
Phrenitis. *Coac.* 96. *Prænot.* 152.
Oſſium ad tempora effracturæ. *Coac.* 188.
Quibus tempora ſecantur, iis ex adverſa ſectionis parte convulſio contingit. *Coac.* 498.
In pueris, ſi febris acuta fuerit, venter non dejiciat, ſi vigilent, perterreantur, plorent aſſiduè, & color immutetur, & ex viridi pallidus, aut lividus, aut ruber contrahatur. *Prænot.* 151. *Coac.* 109.
Elleborus ſano corpore adhibitus. *Aph. IV.* 16.

NOTA PRIVATIVA.

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque inſaniunt. *Aph. V.* 65.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph. VI.* 56.
Capitis dolor, cum tenui ſudore, & alvo interceptâ. *Coac.* 177.
Graves & acuti capitis dolores, cum torpore, & gravitatis ſenſu. *Coac.* 171. 174.
Ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, in febribus. *Coac.* 200.
In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, ſi alvus malè affecta ſit. *Coac.* 353.
Alvus circumtenſa, ad neceſſitatem liquida demittens, celeriter intumeſcens. *Prædict. I.* 99.
Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occaſionem. *Coac.* 4.
Deſipientiæ cum ſopore. *Coac.* 84.
Mentis emotiones ſenſim feroces, tandem ferinæ. *Coac.* 85.
Turbulentæ cum confidentia expergefactiones, quæ mentem emovent, præſertim ſi cum ſudore contingant. *Coac.* 83.

Crebræ

Crebræ in phreniticis permutationes. *Coac.* 101.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus. *Coac.* 82.

Cervicis ac dorsi perfrigerationes, præsertim quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum speciem referunt. *Coac.* 83.

Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti screatione. *Coac.* 320.

Præcordia non mollia, & facies benè habita. *Coac.* 296.

Si venæ temporum pulsent in febribus, cum facie benè habitâ, absque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

Temerarii ventris tumores in morbis longis. *Coac.* 86.

Tumores ulcerum in postica parte, repente disparentes. *Aph. V.* 65.

Quæ ex lumbis in cervicem, & caput redundantia, levis siderationis more, resolutionis sensum inducunt. *Coac.* 313.

Post tremores, ac sudores, somnus multus, frontis gravitates, ac mictio molesta. *Coac.* 348.

Qui subinde rigore prehenduntur, & sub noctem aliquanto gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes, aut delirantes, interdum sese lotio perfundentes. *Prædict. I.* 101.

Vesica intercepta, maximè cum capitis dolore. *Coac.* 588.

Vox acuta, ejulabunda, & oculorum hebetudo. *Coac.* 257.

NOTÆ COMITANTES.

Spiratio magna, & ex longis intervallis. *Coac.* 260.

In febris spiritus offendens, malum. Convulsionem enim significat. *Aph. IV.* 68.

Urina membranosa. *Coac.* 582. 584.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ, & SPEI.

Febrem convulsioni supervenire melius est. quam convulsionem febri. *Aph. II.* 26.

In uteri strangulatu non antea expertæ convulsiones, faciles sunt. *Coac.* 349.

Convul-

Convulsiones in hystericis, sine febre. *Prædict. I.* 119.
Convulsio in febre suborta, eadempue die desinens. *Coac.* 156.
Convulsio in febre suborta, febrim 1. 2. vel 3. die finiens. *Coac.* 157.
A convulsione, aut tetano detento, febris superveniens solvit morbum. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354. 358.
A quartanis correpti, à convulsione non admodum corripiuntur. Si verò prius corripiantur, & postea quartana supervenerit, liberantur. *Aph. V.* 70.
Convulsionem muliebria, si circa initia appareant, neque febris accesserit, solvunt. *Coac.* 531.

DETERIORIS NOTÆ, & majoris PERICULI.

Convulsio febri succedens, periculum denunciat, minimum verò pueris. *Coac.* 356. 357.
Convulsio horam, quâ prehendit, superans, nec desinens. *Coac.* 157.
In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.
In febribus acutis, convulsiones, & circa viscera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.
Si fluxui muliebri, convulsio & animi deliquium superveniat, malum. *Aph. V.* 56.
Quibus dum convelluntur, oculi fixi, & immoti splendent. *Prædict. I.* 124. *Coac.* 351.
Loquendi impotentia in convulsionibus multum perseverans, malo est. *Coac.* 359.
Ex tremoribus, quæ convulsiones fiunt, cum sudoribus, recidivas minantur. *Coac.* 348.
Ab ardoribus vehementibus convulsio, aut tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.
Convulsio à sanguine multo effuso. *Aph. V.* 3. *VII.* 9.
Ab Ileo. *Aph. VII.* 10.
A Vigilia. *Aph. VII.* 18.
A purgatione immodica. *Aph. V.* 4. *Coac.* 565.
A vomitionibus sinceris. *Coac.* 565.

LE-

LETHALIS.

Convulſio ex ebrietate, & aphoniâ improviſa, niſi febris corripuerit, aut ſolutâ crapulâ homo ad vocem redierit. *Aph. V.* 5.

Convulſio ex Elleboro, lethale. *Aph. V.* 1. *Coac.* 567.

A purgantis potione convulſio, lethale. *Aph. VII.* 25.

Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 2. *Coac.* 355. 506.

Convulſiones cum febre acutâ, perniciem denunciant. *Coac.* 269.

Cum rigore, & febre, inordinatè ingraveſcentibus. *Coac.* 26.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

Inſanientibus accedens convulſio, oculorum aciem retundit. *Coac.* 485.

Loquendi impotentia in convulſionibus, parum durans, linguæ, aut brachii, aut eorum quæ in dextra parte ſunt ſiderationem denunciat. *Coac.* 359.

AD THERAPIAM.

Calidum convulſiones mitigat. *Aph. V.* 22.

Item frigida multa affuſa. *Aph. V.* 25.

CONVULSIO TETANUS DICTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Frigidum. *Aph. V.* 17.

Frigidum ulceribus admotum. *Aph. V.* 20.

Tumores ulcerum in poſtica parte, repentè diſparentes. *Aph. V.* 65.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Convulſio, vel tetanus, à febre ſuperveniente ſanabilis. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354.

DETERIORIS NOTÆ.

Ab ardoribus vehementibus convulſio, vel tetanus, malum. *Aph. VII.* 13.

LE-

LETHALIS.

Qui à tetano corripiuntur in 4. diebus pereunt; ſi verò hos effugerint, ſani fiunt. *Aph. V. 6.*

In tetanis, & opiſthotonis, diſſolutæ maxillæ mortem afferunt. *Coac. 361.*

AD THERAPIAM.

Eſt verò, ubi in tetano ſine ulcere, juveni benè carnoſo, æſtate media, frigidæ multa affuſio, caloris revocationem facit; calor autem hæc ſolvit. *Aph. V. 21.*

CONVULSIO OPISTHOTONOS DICTA.

AD DIAGNOSIN.

Ex capite dolentes, & alto ſtupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, opiſthotono tentantur. *Prædict. I. 88.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres cum poſteriorum partium diſtentione, urinæ genitale ſemen referentes ſolvunt. *Coac. 362.*

NOTÆ LETHALES.

Maxillæ reſolutæ. *Coac. 361.*

Sudare, & corpus diſſolvi, ac per nares revomere, aut ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari. *Coac. 361.*

C O R.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18. De Morb. I. III. 4.*

C O R P U S.

Corporis nullum eſt principium, ſed omnes partes æquè principium, & finis ſunt. *De Loc in hom. I. 1.*

Corpus totum inſpirabile, & exſpirabile eſt. *Epid. VI.*

CORYZA, *vid. GRAVEDO.*

COXÆ DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas à 40. ad 60. annos. *Prædict. II.* 176.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Lumborum frigiditas, & gravitas, cum alvi ſuppreſſione, tempore hyemali. *Coac.* 487.
Febres longæ & vehementes quædam, ad ſolutionem ſpectantes. *Coac.* 294.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi abſque ſudore ſolvantur. *Coac.* 297. *Prædict. I.* 90.
Mammæ ex gracilibus rurſus duræ, in gravidis. *Aph. V.* 53.
Surditas in morbis longis. *Coac.* 190.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolor ad coxas, ſupernarum partium dolorem ſolvens. *Epid. II. VI.* 47.
Febrim ardentem ſolvens. *De Judicat. XI.* 2.
Tuſſim ſiccam ſolvens. *Epid. II. V.* 23.

DETERIORIS NOTÆ.

Dolor iſchiadicus coxam diſlocans, & ſi hæc rurſus incidat, mucum ingenerans. *Aph. VI.* 59.
Dolor coxendicis diuturnus coxam diſlocans, inde cruris tabem, & claudicationem inducens, niſi urantur. *Aph. VI.* 60.
Dolores ad coxendices, cum febre ardente, & alvo affatim erumpente, poſt dolores in febre ad præcordia aſſilientes, ſine ſudore ſolutos. *Coac.* 299. *Prædict. I.* 90.

AD THERAPIAM.

In Iſchiade confert, mollire per balnea, & tepefactoria, ac fomenta, & alvum ſubducere; ubi verò quieverit do-

dolor, deorſum purgare, & poſtea lac aſininum coctum bibere. *De Affect. XXX.* 4. *ad* 7.

CRANII FRACTURA.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Fracturæ circa ſuturas, cognitu difficillimæ. *Coac.* 501.

Oſſa capitis fiſſa 7. die, partim 14. partim etiam aliàs, ſui ſignificationem edunt. *Coac.* 501.

NOTÆ COMITANTES.

Ab oſſe perſciſſo delirium, ſi in vacuum penetraverit. *Aph. VII.* 24.

Strepitus oſſis in loco læſionis, dum aliquid inter dentes manducatur. *Coac.* 501.

Caro ab oſſe abſcedens, aut os liveſcens, aut dolores ex ſaniei influxu oborti. *Coac.* 501.

AD PROGNOSIN.

Si os frangitur alia capitis parte, quàm quâ vulneratum, & nudatum eſt, huic malo nullis remediis ſubvenies. *De Cap. Vuln. IX.* 1.

Quibus ex poſteriore parte oſſibus fractis, capitis dolor ineſt, vehemens & craſſa è naribus fluxio, malo eſt. *Coac.* 188.

CRISIS. JUDICATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus judicatio contingit, iis nox acceſſionem præcedens gravis, ſuccedens verò plerumque levior eſſe ſolet. *Aph. II.* 13.

Craſſiorem fieri dejectionem oportet, morbo ad judicationem procedente. *Prænot.* 61.

Quibus 7. die criſis contingit, iis urina rubram die 4. nubeculam habet, aliaque pro ratione. *Aph. IV.* 71.

Oculorùm claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. *Coac.* 217.

NOTÆ JUDICATIONIS CITÆ, vel TARDÆ.

Oculi quò celerius clarescunt, eo celeriorem judicationem: at tardius, tardiorem significant. *Coac.* 217.

Quibus in urinis citò aliquid subsidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Judicationis cessationes in febribus. *Coac.* 74.

Abscessus in febribus, qui non solvuntur ad primas judicationes. *Aph. IV.* 51.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ CRISIS SUSPECTÆ.

Rigor qui cum judicatione fit. *Coac.* 321.

His quæ non secundum rationem levant, credere non oportet: neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. *Aph. II.* 27.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ per morbos post crisim relinquuntur. *Aph. II.* 12.

Febricitantem nisi diebus imparibus febris dimiserit, reverti solet. *Aph. IV.* 61.

Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè, neque movere oportet, neque innovare, sive purgantibus, sive aliis irritamentis, sed sinere. *Aph. I.* 20.

CRITICI DIES.

Febres judicantur die 4. 7. 11. 14. 17. 21. Nonnullæ etiam ex acutis, die 30. 40. & 60. *De Dieb. jud.* 15.

Septenariorum dies 4. est index, alterius septimanæ dies 11. tertiæ dies 17. *Aph. II.* 24.

Sudores febricitantibus boni sunt, & judicatorii, qui cœperint die 3. 5. 7. 9. 11. 14. 17. 21. 27. 31. 34. *Aph. IV.* 36.

Quibus ex naribus fluxiones die 7. 9. aut 14. contingunt, utplurimum à febribus vindicant. *Coac.* 152.

Similiter alvi fluxus biliosus, & dysentericus, ac genuum & coxendicum dolor, urina sub judicationem concocta, & in muliere mensium profluvium. *Coac.* 152.

CRURUM ABSCESSUS, *vid.* *ABSCESSUS*, *ad CRURA.*

CRURUM DOLOR.

Dolor fortis ad crura, ſolvit tuſſim ſiccam. *Epid. II. V.* 23.

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium affligit, alvuſque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac* 294.

CUBITUS.

Cubiti & colli dolores convulſorii ſunt. *Prædict. I.* 114. *Coac.* 270.

CUTIS.

AD DIAGNOSIN.

Cutis viris rara eſt. Hoc quidem pilus indicat. *Aph. V.* 69.

Cutis corporis ſqualida, & plus æquo ſicca, malè affectæ alvi index eſt. In his prærubræ carunculæ purulentæ ferè ex alvo prodeunt. *Coac.* 625.

Cutis raritas, ventris denſitas: cutis conſtrictio, carnium incrementum. *Epid. VI. III.* 1. 2.

AD PROGNOSIN.

Quibus cutis obtenditur arida, ac dura, ſine ſudore moriuntur. Quibus verò laxa, ac rara, cum ſudore moriuntur. *Aph. V.* 71.

Cutis circa frontem dura, intenta, & reſiccata, cum aliis notis faciei Hippocraticæ, lethalis. *Prænot.* 2. *Coac.* 212.

DEAMBULATIO, *vid.* *MOTUS.*

DECUBITUS.

AD DIAGNOSIN.

In ventrem jacere, ei qui per bonam [valetudinem ita dormire minimè conſuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat. *Prænot.* 13. *Coac.* 497.

AD PROGNOSIN.

BONÆ NOTÆ

Decubitus optimus, qui benè valentium ſimilis eſt. *Prænot.* 8. *Coac.* 497.

Decubitus in latus dextrum, aut ſiniſtrum, manibus, & cervice, & cruribus paulum reductis, totoque corpore molliter poſito; hic enim ferè ſani jacentis eſt habitus. *Prænot.* 8.

Ægrum facilè converti oportet, & cum ſeſe attollit, levem eſſe. *Prænot.* 48.

DETERIORIS NOTÆ.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot.* 9. *Coac.* 497.

Pronum fieri, & ſubinde deorſum ad pedes prolabi. *Prænot.* 10. *Coac.* 497.

Cum reliquo corpore, tum manibus, & pedibus, gravem eſſe. *Prænot.* 49.

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, & cervicem, & crura inæqualiter diſperſa, & nuda. *Prænot.* 11. *Coac.* 497.

Ægrum reſidere velle in ipſo morbi impetu, pravum in omnibus morbis acutis, peſſimum in peripneumonicis. *Prænot.* 14. *Coac.* 497.

LETHALIS.

Lethale quoque, & hianti ore aſſiduè dormire; & ubi ſupinus jacet, cruribus valde contortis, & implexis. *Prænot.* 12. *Coac.* 497.

DEGLUTITIO.

Potum ægrè deglutienti, cum ſpiritu tuſſiculoſo, eructatio quodammodo revulſa, intro convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac.* 632.

Si à febre detento collum derepente inverſum fuerit, & vix deglutire poſſit, tumore non exiſtente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. *Coac.* 278.

DEJECTIO, *vid. ALVI DEJECTIO.*

DELIRIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ab offe perſciſſo delirium, ſi in vacuum penetraverit. *Aph. VII.* 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium ſonitus, cum viſûs hebetudine, & gravitatis ſenſu ad nares. *Coac.* 194.

Dolores circa umbilicum palpitantes; & ſub judicationem plurimus & creber flatus; nec non dolores ad ſuram. *Prædict. I.* 36.

Dolor capitis, cum ſiti, levi pervigilio, obſcurâ loquelâ, ad motum impotentiâ, humectâ alvo, & laſſitudine. *Coac.* 175.

In ventrem jacere, præter conſuetudinem. *Prænot.* 143. *Coac.* 497.

Præter conſuetudinem aliquid facere, ut v. g. aliquid propenſius curare, & magno ſtudio eniti, prius non conſuetum, aut contra, pravum, & delirio proximum. *Coac.* 47.

Lumborum dolor in caput recurſans, cum manuum torpore, & oris ventriculi dolore, vel aurium ſonitu. *Coac.* 308.

Lumborum tenſio ex menſium copiâ; tum variè prodeuntia, glutinoſa, graveolentia, ſtrangulatum inducentia, ſuppurationem indicantia. *Coac.* 324.

Num in vocis defectione, reſpiratio ſuffocativa, conſpicuè elata, & viſui expoſita? *Coac.* 252.

Somnus diu noctuque deficiens. *Coac.* 497.

In turbatis vigilantibus, urinæ decolores, cum nigris ſublimamentis, & tenuibus ſudoribus. *Prædict. I.* 4.

NOTÆ COMITANTES.

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem fere non ſentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II.* 6.

Leves, & per intervalla lateris dolores, poſt biliofas,

& ſinceras dejectiones, cum ſpumoſâ efflorеſcentiâ. *Prædict. I.* 22.

Flatus cum ſtrepitu emiſſus, niſi æger ſtudio id fecerit. *Coac.* 495.

Lingua tremula. *Coac.* 233.

Oculi intenſè ſplendentes, in convulſionibus. *Coac.* 351.

Pulſus in præcordiis. *Prænot.* 31.

Inſpiratio magna, & rara. *Prænot.* 19.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Deliria, cum riſu quidem accidentia, ſecuriora: cum ſtudio verò, periculoſiora. *Aph. VI.* 53.

Ubi ſomnus delirium ſedat, bonum. *Aph. II.* 2.

Delirium ſolvens tremores, in febre ardente. *Aph. VI.* 26.

DETERIORIS NOTÆ.

Deliria cum ſtudio. *Aph. VI.* 53.

Mentis emotio, cum ſurarum doloribus, præcipuè ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

Deſipientiæ cum voce ſtridula, linguæ revulſione, ac ipſi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem ſignificant. In his durities & aſperitas perniciem minatur. *Coac.* 99.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII.* 7.

Delirium à plagâ in caput. *Aph. VII.* 14.

Ab Ileo. *Aph. VII.* 10.

A ſanguinis fluxu. *Aph. VII.* 9.

A vigiliâ. *Aph. VII.* 18.

LETHALE.

Deſipientiæ quæ circa neceſſaria fiunt, peſſimæ: & quæ ex his ingraveſcunt, exitium portendunt. *Coac.* 98.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio, perniciem denunciant. Neque tamen hoc ad mortem comitatur, verum circa aurem tumorem excitat. *Coac.* 163.

De-

Desipientiæ, quæ jam admodum fractis, & debilitatis viribus succedunt, pessimæ. *Coac.* 100. *Prædict. I.* 8.

Ubi in febre non intermittente, difficultas spirandi, & delirium fit, lethale. *Aph. IV.* 50.

Delirium circa febrium initia obortum, nisi aut prorsus optimum aliquod signum supervenit, aut corporis virtus subsit. *Prædict. II.* 85.

Ad dentis siderationem vehemens accedens febris cum delirio, mortem minatur. *Coac.* 237.

Lumborum dolores ad os ventriculi recursantes, cum febre, horrore, si tenuia & aquosa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti sint, ii post nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONES.

Desipientiæ cum sopore, convulsiones minantur. *Coac.* 84.

Qui subinde rigore prehenduntur, & sub noctem aliquando gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes, ac delirantes, interdum se lotio perfundentes, ii in convulsionem tendunt. *Coac.* 20.

OPISTHOTONUM.

Ex capite dolentes, & alto stupore detenti, ac delirantes, cum alvi interceptione, & ferociente intuitu, floridi, in scapulas rigescunt, ac posteriorum partium distentione tentantur. *Coac.* 162.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus in morbis subita fit mentis perculsio, cum inquieta corporis jactatione, iis sanguinis eruptionem fore, spes est. *Coac.* 184.

PHRENITIDEM.

Dementiæ, in quibus ægri sunt tremuli, & aliquid investigantium more sensim contrectant, aut palpant, phrenitim prænunciant. Quin & ad suram dolores, in his mentem emovent. *Coac.* 76.

CONF. MANIA, MELANCHOLIA, PHRENITIS.

DEMENTIA, vid. MANIA.

DENTES.

AD DIAGNOSIN.

Ætas 4. feptenarii dentes fapientiæ profert, plerumque duos. *De Princip. & Carn. XIV.* 3. 4.

Homines longævi plures dentes habent. *Epid. II. VI.*

Quibus in febre ad dentes vifcofa circumnafcuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph. IV.* 53.

AD PROGNOSIN.

Dentium collifio, aut ftridor, præter confuetudinem à teneris contractam, infaniam ac mortem denunciat. Quod fi jam deliranti iftud accidat, prorfus exitiale eft. Quin & dentes reficcari, perniciem denotat. *Coac.* 235.

Dentium fideratio abfceffum ad gingivas enatum folvit. *Coac.* 236.

Ad dentis fiderationem, vehemens accedens febris, cum delirio, mortem minatur. Quod fi ferventur ægri, ulcera pus colligent, & offa abfcedent. *Coac.* 237.

AD THERAPIAM.

Frigidum, dentibus inimicum. *Aph. V.* 18.

DENTITIO.

AD DIAGNOSIN.

Qui cum tufficula dentiunt, tardius dentes producunt, in perpunctione autem magis gracilefcunt. *De Dentit. II.* 6.

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, febres, convulfiones, alvi profluvia; & maximè, ubi caninos dentes producunt, & iis qui inter pueros funt craffiffimi, & qui alvos duras habent. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

Quibus in dentitioue alvus amplius fubducit, minus convelluntur, quàm quibus parùm. *De Dentit II.* 1.

Quibus in dentitione febris acuta accedit, parum convelluntur. *Ibid.* 2.

Qui-

Quicunque dentientes habitiores manent, & altiore somno utuntur, periculum eſt, ne convulſione corripiantur. *Ibid.* 3.

Qui hyeme dentiunt, reliquis ſimilibus exiſtentibus, melius liberantur. *Ibid.* 4. 7.

Non omnes, in dentitione convulſi, moriuntur, ſed multi etiam ſervantur. *Ibid.* 5.

DESIPIENTIA, *vid.* *DELIRIUM.*

DIÆTA SANORUM.

REGULÆ GENERALES.

Et quibus ſemel, aut bis, & plura, vel pauciora, & per partes offerri conducat, videndum. Concedendum autem aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati. *Aph. I.* 17.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

Facilius eſt repleri potu, quàm cibo. *Aph. II.* 11.

Sanis periculoſus eſt valde tenuis, & conſtitutus, & exquiſitus victus; quia delicta gravius ferunt. Ob hoc igitur tenuis, & exquiſitus victus, periculoſus magis, quàm paulo plenior. *Aph. I.* 5.

Æſtate & autumno cibos difficillimè ferunt, hyeme facillimé, deinde vere. *Aph. I.* 18.

Imbecilla victus ratio frigida, valida verò calida. *Epid. VI. IV.*

Oportet ad ætatem, & ad tempus anni, & ad corporum ſpecies ac habitus, diætas conſtituere. *De Sal. diæt. II.* 9.

Occaſio hæc eſt, ut cibos offeramus eâ copiâ, quantam corpus, cui offeruntur, ſuperare valeat. *De Loc. in hom. LIV.* 7.

DIÆTA JUNIORUM.

Quæ creſcunt, plurimum habent calidi innati, plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. *Aph. I.* 14.

Juniores corpora ſicca & compacta habent, ipſisque mollior & humidior diæta confert. *De Sal. diæt. II.* 5.

Cibus juvenibus facile ac leviter putrefactus. *De Aliment. IX.* 1.

His qui in vigore ætatis conſiſtunt, impermutabilis. *Ibid.*

SENIORUM.

Senibus paucus calor, proptérea paucis fomitibus indigent: à multis enim extinguitur. Idcirco etiam febres ſenibus non ſimiliter acutæ. Frigidum enim eſt corpus. *Aph. I.* 14.

Senibus convenit cibus ad ſummum transmutatus. *De Alim. IX.* 1.

Seniores ſicciore victus modo, majori temporis parte degere oportet; corpora enim in hac ætate, humida ſunt, & mollia, & frigida. *De Sal. diæt. II.* 7. 8.

DIÆTA HOMINUM naturâ HUMIDORUM.

Habitibus corporum carnoſis, & mollibus, ac rubris, plurimo anni tempore, ſiccioribus diætis uti conducit. Humida enim eſt ipſorum natura. *Ibid. II.* 1. 2.

NATURA SICCORUM.

Duros & graciles, fulvosque ac nigros, humidiore diæta majore temporis parte victitare oportet. Corpora enim talia ſicca exiſtunt. *Ibid.* 3. 4.

Calidæ naturæ refrigeratio, aquæ potus, & quies. *Epid. VI. IV.*

DIÆTA ÆSTIVA.

Æſtate convenit maza mollis, & potus aquoſus, ac multus, obſonia omnia cocta. *De Sal. diæt. I.* 17.

AUTUMNALIS.

Autumno cibi plures, & ſicciores, & obſonia juxta eandem rationem, potus verò pauciores, & meraciores. *Ibid.* 25.

HYEMALIS.

Hyeme juvat comedere quamplurima, bibere autem quam parciſſimè. Sit potus vinum quam meraciſſimum,

mum, cibi, panis, & obſonia aſſata omnia. Oleribus quam pauciſſimis hoc tempore utendum. *De Sal. diæt. I. 2. ad 6.*

Ventres hyeme & vere naturâ ſunt calidiſſimi, & ſomni longiſſimi. In his igitur temporibus etiam alimenta plura exhibenda. Innatum enim calorem majorem habent. Nutrimento igitur copioſiore indigent. Indicium ſunt ætates, & athletæ. *Aph. I. 15.*

VERNALIS.

Vere potum ampliorem aſſumere oportet, vinum dilutius, & paulatim. Cibis quoque mollioribus, ac paucioribus tum utendum eſt, & ablato pane, mazam exhibere; & juxta eandem rationem obſonia detrahere, & ex aſſatis omnia cocta facere. Oleribus verò paucis tunc uti oportet, donec ad æſtatem perveniat homo, cibis mollioribus utendo, & obſoniis coctis, & oleribus, tam crudis, quam coctis; ſimiliterque potibus quàm dilutiſſimis, ac plurimis. Ita tamen ut paulatim, non derepente his utatur, ne videlicet magna mutatio fiat. *De Sal. Diæt. . 8. ad 16.*

DIÆTA ÆGRORUM.

REGULÆ GENERALES.

Ex hominum adhuc ſanorum victus ratione diſcendum, quænam in eorum morbis conveniant. *De Vict. acut.*

Quæ longo tempore extenuantur corpora, lentè reficere oportet: quæ verò brevi, celeriter. *Aph. II. 7.*

Quicunque veloci appoſitione opus habent, his humidum ad reficiendas vires medicamen optimum. Quicunque verò adhuc velociori indigent, per olfactum. Qui autem tardiore appoſitione opus habent, ſolido alimento utantur. *De Aliment. 5. 6. 7.*

Ægrotis aliquid indulgere licet, in iis quæ non valdè nocent, aut quorum noxa facile reſarciri queat. *Epid. VI.*

Im-

Impura corpora, quò magis nutriveris, eò magis lædes. *Aph. II.* 10. *VII.* 67.

Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, nosse oportet. *Aph. II.* 8.

Multum & derepentè evacuare, aut replere, aut calefacere, aut frigefacere, aut aliter quocunque modo corpus movere, periculosum est. Nam etiam omne multum (i. e. nimium) naturæ est inimicum. Quod verò paulatim fit, tutum est: tum aliàs, tum si quis ex altero ad alterum transeat. *Aph. II.* 51.

RATIONE VICTUS TENUIORIS, vel PLENIORIS.

In exercitantibus boni habitus ad summum progressi, periculosi, si in extremo fuerint. Non enim possunt in eodem manere, neque quiescere. Cum verò non quiescant, neque ultra possint in melius proficere, reliquum igitur in deterius. Horum igitur causa bonum habitum solvere confert haud cunctanter, quò rursus renutritionis principium sumat corpus. Neque considentiæ ad extremum ducendæ: periculosum enim. Sed qualis natura fuerit ejus, qui perferet, eò usque ducendæ. Sic & evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ. Et rursus refectiones, cum extremæ fuerint, periculosæ. *Aph. I.* 3.

Tenuis & exquisitus victus in longis morbis semper, & in acutis, ubi non convenit, periculosus. Et rursus ad extremum tenuitatis progressus victus, difficilis. Nam & repletiones ad extremum progressæ, difficiles sunt. *Aph. I.* 4.

In tenui victu delinquunt ægri, ob id magis læduntur. Omne enim delictum, quod committitur, multo majus fit (in tenui) quàm in paulo pleniore victu. *Aph. I.* 5.

Ubi cibus præter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. Ostendit autem sanatio. *Aph. II.* 17.

Ubi peracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labores, & extremè tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. Ubi verò non, ſed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remiſſior extremis fuerit. *Aph. I. 7.*

RATIONE STATUS MORBOSI.

Conſiderare oportet etiam ægrotantem, num ad morbi vigorem victu ſufficiet, & an prius ille deficiet, & victu non ſufficiet: vel morbus prius deficiet, & obtundetur. *Aph. I. 9.*

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuiſſimo victu uti neceſſe eſt. *Aph. I. 8.*

Quibus ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. Quibus verò in poſterum vigor, his ad illud, & paulo ante illud tempus ſubtrahendum. Antea verò uberius alendum, ut ſuffîciat æger. *Aph. I. 10.*

In exacerbationibus cibum ſubtrahere oportet; exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet. *Aph. I. 11.*

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes. *Aph. I. 19.*

Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII. 65.*

DIAPHRAGMA.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI. 18.*

DIARRHOEA, vid. ALVI FLUXUS.

DIES CRITICI, vid. CRITICI DIES.

DIGITI.

Si cum gravitate digiti ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. At ſi omnino nigreſcant, minus quam liventes periculum portendunt. Verum tunc reliqua conſideranda ſunt. Etenim ſi facile morbum ſuſti-

ſuſtinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ ſecuritatem pollicentur, ſe prodit, morbus in abſceſſum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non ſentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II.* 6.

Duobus doloribus ſimul obortis, non in eodem loco, vehementior alterum obſcurat. *Aph. II.* 46.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

Flatus cum ſtrepitu prodiens, dolorem & delirium denunciat, niſi ſua ſponte æger ita flatum emiſerit. *Coac.* 495.

Spiratio frequens, & parva, aut inflammationem, aut dolorem partium principalium indicat. *Coac.* 260.

Urina in qua quod ſubſidet bonum eſt, & derepente evaneſcit, dolorem ac mutationem denunciat. *Coac.* 585.

Dolores circa umbilicum cum palpitatione, mentis alienatæ ſignificationem quandam præbent. *Prædict. I.* 36.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Pallidis, gracilibus, ſalivantibus, & in ſomno ſudantibus, ſi dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles exiſtunt. *Coac.* 271.

Virium exolutio dolorem ſolvens. *Coac.* 629.

Dolorem in locis infernis fortem, ſurditas ſolvit, itemque ſanguis multus ex naribus erumpens. *Epid. II. V.* 9.

NOTÆ LONGIORIS MORBI.

Dolores ex glandularum tumoribus, in febribus. *Coac.* 73.

Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac.* 75.

NOTÆ PERICULI.

A dolore diuturno partium circa ventrem ſuppuratio, (malum.) *Aph. VII.* 22.

Femoris dolore evaneſcente, ſi quid ſublime per urinam innatet, mentis emotionem expectare oportet, taliaque, qualia circa aurium ſonitus contingunt. *Prædict. I.* 37.

NOTÆ LETHALES.

Dolores ſenſim ingraveſcentes, ſi ad jugulum, & ſuperiores partes tranſeant, perniciem minantur. *Coac.* 70.

AD THERAPIAM.

Calidum dolores ſedat. *Aph. V.* 22.

Torpor modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

DOLOR VARIARUM PARTIUM, *vid. ſub nomine* *PARTIUM.*

DYSENTERIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.

Tempus æſtivum, poſt hyemem ſiccam, & aquiloniam, ver autem pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.

Ver ſiccum, & aquilonium, poſt hyemem auſtrinam, & pluvioſam, & tranquillam. *Aph. III.* 12.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

Alvi profluvium. *Aph. VII.* 75.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Num quæ caput concutiunt, & aurium ſonitus excitant? *Coac.* 167.

In febribus, venæ quæ eſt in cervice pulſatio, & dolor, rem ad inteſtinorum difficultatem deducit. *Coac.* 124.

Tumores rubicundi in ulceribus, quæ in anticâ parte fuerint, derepente diſparentes. *Aph. V.* 65.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Lienosis dysenteria superveniens, bonum. *Aph. VI.* 48. non longa. *Coac.* 466.

Ab insaniâ dysenteria, bonum. *Aph. VII.* 5.

Dysenterico plurimum inest spei, cui pravorum symptomatum paucissima adsunt. *Prædict. II.* 118.

Ubi sanguis, & strigmenta per alvum rejecta fuerint, 7. die desinunt, aut 14. aut 20. aut 40. aut intra hoc tempus. Hujusmodi namque dejectiones, etiam eos, qui ante fuerunt, morbos tollunt: inveteratos quidem, spatio temporis majore: recentes verò, etiam paucis diebus levare possunt. *Prædict. II.* 121.

DETERIORIS NOTÆ.

A meracâ dejectione dysenteria, malum. *Aph. VII.* 23.

Intestinorum difficultate laborantibus, vomitio biliosa circa initia, malo est. *Coac.* 463.

Tormina omnia mala sunt, si cum febre invadunt, aut variis alvi recrementis, aut jecoris inflammatione, aut præcordiorum, aut ventris; aut quæcunque doloribus cruciant, aut cibos cohibent, sitimque inferunt. *Prædict. II.* 118.

In gravi intestinorum difficultate, quibus humor ad pus pervenit, quod summum insidet, exalbidum erit, & copiosum. *Coac.* 464.

Prægnantes ipsæ etiam plerumque ad partum supersunt, & ex partu, fœtumque conservant, etiamsi per multos menses sanguis, & strigmenta per alvum secedant, nisi si dolore affligantur, aut aliquod ex malis signis accesserit. *Prædict. II.* 122.

Si aliquod ex malis signis adesse visum fuerit, & fœtui perniciem, ac prægnanti periculum denunciat, nisi post fœtus absolutionem, aut secundarum dimissionem, ipsa tormina eodem die; aut non multo post cessaverint. *Prædict. II.* 123.

In longis dysenteriis cibi fastidia, mala, tum aliàs, tum si insuper febrierint. *Epid. VI. VIII.* 1.

LE-

LETHALIS.

Dysenteria si ab atra bile inceperit, lethale. *Aph. IV.* 24.

Si à dysenteria detento, velut carunculæ secesserint, lethale. *Aph. IV.* 26.

Qui lienosi à dysenteria corripiuntur, his longa superveniente dysenteriâ, hydrops supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt. *Aph. VI.* 43. *Coac.* 466.

Celerrimè is perit, quem maxima pars malorum symptomatum occupat. *Prædict. II.* 118.

Is morbus præcipuè pueros à 5. anno perimit, & qui eum superant ad 10. usque: cæteræ ætates tutiores sunt. *Prædict. II.* 119.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

A dysenteriâ intestinorum lævitas (supervenit.) *Aph. VII.* 76.

Intempestivè suppressa intestinorum difficultas, abscessum in costis, aut visceribus, aut articulis, inducit. Ac forte biliosa quidem, in articulis: sanguinea verò, in costis ac visceribus, abscessum facit? *Coac.* 462.

Intestinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limosæ, & copiosæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfusis solutæ, insaniam suspectam faciunt. *Coac.* 465.

AD THERAPIAM.

Ubi purgaveris caput, pharmaco in potu exhibito, quod sursum pituitam purgat, & alvum lacte cocto elueris, reliquum corpus curato. Et siquidem febre caruerit, pinguibus & dulcibus, ac liquidis semper, ea quæ insunt, ex alvo subducito; & multa calida partes sub umbilico lavato, si dolor affuerit. Potus autem, & sorbitiones, ac cibos exhibeto convenientes. *De Affect.* XXIV. 4. *ad* 8.

DYSURIA. URINÆ DIFFICULTAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III.* 31.

Tempus anni aquilonium. *Aph. III.* 5.

AD THERAPIAM.

Urinæ difficultatem venæsectio solvit: secandæ verò internæ. *Aph. VI.* 36. Vini potus, & venæsectio. *Aph. VII.* 48.

EBRIETAS.

Si quis ebrius ex improviso mutus fiat, convulsus moritur, nisi febris corripuerit: aut ubi ad horam, quâ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V.* 5. *De Morb. II. XXII.* 2. 3. 4.

Si quis inebriatus fuerit, utique quàm prius magis sudaverit, & difficilius spirabit, & se ipso gravior, & humidior evadet. Quin & alacrior fuerit, nisi caput aliquatenus dolore vexetur. *Prædict. II.* 24.

ELLEBORUS.

AD PROGNOSIN.

Convulsio ex Elleboro, lethale. *Aphor. V.* 1.

Ex epoto veratro, prærubrorum & nigrorum purgationes, vitiosæ. Virium exolutio cum talibus, mala est. *Coac.* 569.

In intenso lumborum dolore, & alvi subductione largiore, sumpto veratro, spumosorum crebra vomitio prodest. *Coac.* 310.

AD THERAPIAM.

Elleborus periculosus est sanas carnes habentibus: convulsionem enim inducit. *Aph. IV.* 16.

Ad Elleboros, qui non facile sursum purgantur, iis ante potionem corpora præhumectanda, copiosiore alimento, & quiete. *Aph. IV.* 13.

Ubi biberit quis Elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit: ad somnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV.* 14.

Quan-

Quando vis magis ducere Elleborum, moveto corpus: quando cessare, somnum facito, & non moveto. *Aph. IV.* 15.

EMPYEMA. Puris intrò Collectio. Suppuratio.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Quibus anginam effugientibus, ad pulmonem vertitur, nisi in 7. diebus moriantur. *Aph. V.* 10.

Sanguis in ventrem effusus præter naturam. *Aph. VI.* 20.

Pleuritis, nisi in 14. diebus supernè repurgetur. *Aph. V.* 8.

Pulmonis inflammatio, in diebus judicatoriis non repurgata, verùm cum delirio 14. dies superans. *Coac.* 396.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ sunt spuitiones, nisi 3. aut 5. die moriantur. *Coac.* 379.

NOTÆ COMITANTES.

Febris non dimittens, interdiu levior, noctu gravior, sudores multi, tusses & tussiendi cupiditas, absque sputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues adunci, digiti summi incalescentes, in pedibus tumores, inappetentia, & pustulæ toto corpore oriundæ. *Prænot.* 104. Sudores circa cervicem, & claviculam, digiti summi calentes, & scabri, ungues unci, & perfrigescentes. *Coac.* 402.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

Quibus latus in tumorem sublatum est, ac calidius existit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam suspensum esse videtur, iis pus unâ in parte collectum est. *Coac.* 428.

Quibus ex lateris dolore, facies ruboribus velut efflorescit, & alvus est liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

Qui pus intrò collecturi sunt, iis primum quidem salsuginosum sputum exspuitur, deinde dulcius. *Coac.* 403.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui ex pleuritide ſuppurati fiunt, ſi intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur ſuperne, liberantur: ſi verò minus, ad tabem tranſeunt. *Aph. V.* 15.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem purum effluat pus, & album, evadunt. Si verò ſubcruentum, & cœnoſum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44.

Quibus purulentis, ab humeris concuſſis, multus editur ſtrepitus, ii minus habent puris, quàm quibus paulò difficilior ineſt ſpiratio, iique melius colorati videntur. Quibus verò nullus intus fit ſtrepitus, difficultas tamen ſpirandi vehemens adeſt, & liveſcunt ungues, ii pure pleni ſunt, & pernicioſè habent. *Coac.* 432.

NOTÆ LETHALES.

Quibus, ſi concutiuntur, pus lutulentum & graveolens prodit, utplurimum moriuntur. *Coac.* 409.

In pulmone pus colligentibus, per alvum pus ſecedere, mortiferum. *Coac.* 429.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

AD THERAPIAM.

Suppuratis caput purgare oportet, non fortibus medicamentis, ſed paulatim avertere in nares, & ſimul eduliis ventrem ſubducentibus uti. Et quum principium morbi nondum eſt, ſed eò fluxus vertitur, ac vergit, exſcreationem facere, & tuſſim excitare, & medicamentis infuſilibus in nares uti, & cibis ſimul ingeſtis. Quum autem exſcreationem facere oportet, pluribus cibis, & ſalſis, ac pinguibus utendum eſt, & vino auſtero, & cum ſic habet, tuſſis inducenda. *De Loc. in hom. XXXI.* 1. *ad* 9.

CONF. ABSCESSUS, PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA.

EPILEPSIA. MORBUS COMITIALIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.
Temperies atrabilaria. *Epid. VI. VIII.* 95.
Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.
Conſtitutio pluvioſa. *Aph. III.* 16.
Purgamenta muliebria retenta. *Coac.* 522.
Oppilationes multæ per venas, & impeditus ſanguinis curſus. *De Flat. XXI.* 2. 3.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Capitis dolores, & aurium tinnitus, citra febrem, aut tenebricoſa vertigo, & vocis tarditas, manuumque ſtupor. *Coac.* 161.

NOTÆ INSTANTIS PAROXYSMI.

Urinæ præter conſuetudinem tenues, & crudæ, abſque repletione, morbo comitiali obnoxiis, morbi inſultum denunciant, idque præcipuè, ſi in ſummum humerum, aut cervicem, aut dorſum, dolor aut convulſio incidat; aut torpor totum corpus occupet, aut turbulentum inſomnium viſum fuerit. *Coac.* 599.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Epilepticis pueris, mutationes, maximè ætatis, & regionum, & vitarum, liberationem faciunt. *Aph. II.* 45.
Quibus epilepſiæ ante pubertatem contingunt, mutationem habent. *Aph. V.* 7.
Liberantur aliquando huic morbo obnoxii, maxime accedente hyeme. *De Flat. XXIII.* 1.

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus epilepſiæ accidunt 25. annos natis, his plerumque commoriuntur. *Aph. V.* 7.

LETHALIS.

Quum ætatem adeptus fuerit morbus, non amplius curabilis eſt. *De Morbo Sacr. XIII.* 15.

Qui ſtatis temporibus ſanguinem fundunt, ſi ſiticuloſi ſint, neque ſanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac.* 345.

Hydropicis ſuccedentes morbi comitialis offenſiones, perniciem adferunt, pravis invicem ſuccedentibus ſignis, & alvos humectant. *Coac.* 454.

Ex aqua inter cutem morbus comitialis, perniciem adfert. *Coac.* 459.

ERYSIPELAS.

AD DIAGNOSIN.

In febribus, ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt. *Coac.* 200.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Eryſipelas ab intus foràs verſum. *Aph. VI.* 25. *Prænot.* 136. *Coac.* 366.

DETERIORIS NOTÆ.

Eryſipelas foris intrò verſum. *Aph. VI.* 25. *Prænot.* 136. *Coac.* 366.

Ab oſſis denudatione eryſipelas, malum. *Aph. VII.* 19.

Ab eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, malum. *Aph. VII.* 20.

LETHALE.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Eryſipelas foris quidem extare, utile: intrò autem vergere, lethale. Cujus quidem rei indicium eſt, cum rubore evaneſcente pectus gravatur, & ægrius ſpiritum trahit æger. *Coac.* 366.

AD THERAPIAM.

Frigidum juvat eryſipelas non exulceratum: ſed exulceratum lædit. *Aph. V.* 23.

EVACUATIO.

INDICANTIA VARIA.

Morbi à repletione facti. *Aph. II.* 22.
Tempus vernale. *Aph. VI.* 47. *VII.* 53.
Sudor multus à somno citra causam manifestam factus, in homine cibum non capiente. *Aph. IV.* 41.
Si à morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiore alimento uti. Si verò cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere, nosse oportet. *Aph. II.* 8.

REGULÆ GENERALES.

Quæ ducere oportet, quò maximè vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aphor. I.* 21.
Evacuationes ad extremum ducentes, periculosæ. *Aph. I.* 3.
Multum & derepentè evacuare, periculosum. *Aph. II.* 51.
Vasorum evacuatio, si qualem fieri decet, fiat, confert. & facile ferunt: sin minus, contra. *Aph. I.* 2.
Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert & facile ferunt: si verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25.
Quæ prodeunt, non copiâ sunt æstimanda, sed si prodeant, qualia oportet, & facile ferat. *Aph. I.* 23.
Neque intempestivas, neque vehementissimas vasorum inanitiones moliri fas est. *De Vict. acut.*

EUNUCHI.

Non laborant podagrâ, neque calvi fiunt. *Aph. VI.* 28. *De Nat. puer. XIX.* 1. 2.

EXACERBATIO. vid. PAROXYSMUS.
EXCREMENTA ALVI, vid. ALVI DEJECTIONES.
EXOLUTIO, vid. VIRIUM EXOLUTIO.

EXPERIMENTUM.

Periculosum. *Aph. I.* 1.

EXSCREATIO.

In febre diſtractio, velut à vomitu, in exſcreationem deſinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Exſcreatio frequens, ſiquidem etiam aliud quoddam ſignum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244.

EXTENUATIO, vid. COLLIQUATIO.

EXTREMA CORPORIS.

Celeres extremorum corporis ad utraque extrema permutationes, perniciem denunciant. *Prædict. I.* 43.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII.* 1.

CONF. FRIGUS.

EXTREMA REMEDIA.

Ad extremos morbos, extrema remedia exquiſitè optima. *Aph. I.* 6.

FACIES.

AD DIAGNOSIN.

Benè colorata facies; cum ſudoribus diffluentibus, abſque febre, vetuſta ſtercora ſubeſſe, aut inordinatam victus rationem, præ ſe fert. *Coac.* 214.

Quos ex lateris dolore cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & ſudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorеſcit, & alvus eſt liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies optima, benè valentium, præcipuéque ſui ipſius ſimilis. *Prænot.* 2.

Facies bona, in magnis malis. *Epid. VI. II.* 61.

Facies ex tumidâ depreſſa, ac vox levior, & remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior, ac lenior, poſterâ die remiſſionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Qui-

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

DETERIORIS NOTÆ.

Benè colorata facies, ac valde tetrica, & ſuperciliofa. *Prædict. I.* 49. *Coac.* 213.

Si venæ temporum in febribus pulſent, & facies benè habita fuerit, abſque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

LETHALIS.

Faciei corruptela lethalis eſt, minus tamen, ſi ob pervigilium, aut inediam, aut alvi perturbationem contingat: nam quæ ex his cauſis orta eſt corruptelæ ſpecies, una die, aut nocte in integrum reſtituitur. Hujuſmodi autem faciei hæ ſunt notæ: oculi concavi, nares acutæ, collapſa tempora, frigidæ aures, contractæque, cutis dura, color pallidus, aut niger; ad hæc quoque liveſcens palpebra, aut labrum, aut naſus, mortem in propinquo eſſe ſignificat. *Coac.* 212. *Prænot.* 2. 3.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

PHRENITIDIS.

Vultus benè coloratus, tetricus, ac ſuperciliofus, cum fronte contractâ, in morbo acuto. *Coac.* 213.

INSANIÆ.

Quibus faciei incendium, & intenſus rubor ſolvitur, & graveolens eſt alvi egeſtio, redundans, & ſubrubra, in his inſaniæ metus eſt. *Coac.* 624.

HÆMORRHAGIÆ.

Febris cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, & venarum pulſu. *Coac.* 142.

FAMES. INEDIA.

AD PROGNOSIN.

Inedia faciei corruptelam velut lethalem parit, ſed unâ die, aut nocte finiendam. *Coac.* 212. *Prænot.* 3.

AD

AD THERAPIAM.

Fames magnam vim habet in naturam hominis, & ſanandi, & debilitandi, & occidendi. *De Vet. med. XV.* 10. *ad* 13.

Senes facillimè jejunium ferunt; ſecundo ætate conſiſtentes; minimè adoleſcentes; omnium minimè pueri: ex his autem, qui inter ipſos ſunt alacriores. *Aph. I.* 13.

Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet: fames enim ſiccat corpora. *Aph. VII.* 59.

Fames naturæ modum excedens, nocet. *Aph. II.* 4.

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II.* 16.

Famem vini potio ſolvit. *Aph. II.* 21.

Jejunium ad capitis dolores, & crapulam, non confert. *De Vict. acut.*

FASTIDIUM, *vid. CIBI FASTIDIUM.*

F A U C E S.

AD DIAGNOSIN.

Aquilonium anni tempus fauces aſperas reddit. *Aph. III.* 5.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi febricitanti fauces exulcerantur, ſi aliud quoque ex gravioribus ſignis affuerit. *Coac.* 276. *Prænot.* 131.

Fauces leviter exaſperatæ, & alvus inanibus exurrectionibus fatigata, frontis dolores, in ægris palpantibus, & more inveſtigantium ſenſim contrectantibus, aut dolore affectis, ſi quæ ex his increſcunt, moleſtiam exhibent. *Coac.* 267. *Prædict. I.* 109.

NOTÆ LETHALES.

Fauces dolentes, abſque tumore, cum labore, & moleſtia, ac ſuffocatione, præceps exitium minantur. *Prædict. I.* 86.

In præcipitibus malis ſtrangulatus, gracileſcentibus faucibus, perniciem minatur. *Coac.* 61.

NO-

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Faucium gracilium præfocantes dolores, ubi ex capitis dolore ortum duxerint, convulsiones adferunt. *Coac.* 262. *Prædict. I.* 104.

Vehementes faucium dolores, aurium tubercula & convulsiones excitant; itemque cervicis, ac colli dolores. *Coac.* 268.

PAROTIDUM.

Quibus ad fauces irritamenta fiunt, iis moderata aurium tubercula excitantur. *Coac.* 264.

PHRENITIDIS.

Ubi fauces in morbis acutis graciles fiunt, parvæ, ac dolentes, atque ubi os hiarit, si gracile appareat, nec facile contrahi possit, mentis emotionem metuere oportet: indeque succedens phrenitis perniciosa est. *Coac.* 275. *Prædict. I.* 11.

FEBRIS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Calidum solum non est febrium causa, sed calidum & amarum simul, calidum & acidum, calidum & salsum, aliaque innumera. *De Vet. med.*

Ætas dentitionis febribus obnoxia. *Aph. III.* 25.

Quum æstas fit veri similis, sudores in febribus multos expectare oportet. *Aph. III.* 6.

Linguæ bisulcum velut saliva alba obductum, febris remissionem indicat, eo quidem, quod agnatum est, crasso existente, eodem die: si verò tenuius fuerit, postridie: perendie quoque, si adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam significatio est, si hæc circa summam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in febre ad dentes viscosa circumnascuntur, his febres fiunt vehementiores. *Aph. IV.* 53.

Qui

Qui æſtum ſentiunt, & progreſſis dejectionibus, tenuibus ſudoribus diffluunt, iis febris ingraveſcit. *Coac.* 646.

AD PROGNOSIN.

FEBRIS ALIOS MORBOS SANAT.

Aphoniam ex ebrietate ortam. *Aph. V.* 5.

Convulſionem, aut tetanum. *Aph. IV.* 57. *Coac.* 354.

Dolores capitis, cum aphonia, & ſtertore, ſanis derepente obortos. *Aph. VI.* 51.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens dolorem ſolvit. *Aph. VII.* 52. *Coac.* 449.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, abſque inflammatione, his febris ſuperveniens ſolvit dolorem. *Aph. VI.* 40.

Volvulum ex urinæ ſtillicidio ſubortum. *Aph. VI.* 44. *Coac.* 475.

Lippitudine affecto ſuborta febris, ſolutionem affert. *Coac.* 222.

Quibus ex vulnere, corporis impotentia accidit, ii febre citra rigorem oborta, ſani evadunt. *Coac.* 477.

In ſideratis, &c. ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

NOTÆ JUDICATIONIS VARIÆ.

Febrium judicationes iiſdem numerantur diebus, quibus & evadunt, & moriuntur homines. *Prænot.* 121.

Febres mitiſſimæ, & ſecuriſſimæ, die 4. aut ante deſinunt; maximè verò malignæ & graviſſimæ, die 4. vel prius interficiunt. *Prænot.* 122.

Primus febrium inſultus ad dies 4. ſecundus ad 7. tertius ad 11. quartus ad 14. quintus ad 17. ſextus ad 20. dies excurrit. *Prænot.* 122.

Inter initia perquam difficile eſt dignoſcere, quinam morbi longo temporis ſpatio judicari debeant, quod ſimillima ſint eorum principia. *Prænot.* 124.

Qui morbi intra breviſſimum temporis ſpatium, judicationem ſunt ſubituri, facilius dignoſcuntur, cum maximè inter ſe ab initio diffideant. *Prænot.* 125.

Qui-

Quibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 29.

Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres folvuntur. *Aph. IV.* 63.

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque hora dimiferit febris, poftridie eadem horâ fi corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 30.

Febricitare incipientibus, fanguinis ftillationes cum fternutatione accedentes, & quod in urina defidet album 4. die vifum, 7. folutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Urina in febre album & læve depofitum habens fedimentum, celerem liberationem denunciat; celerem quoque, quæ diluta indifcretam quandam habet pinguedinem. *Coac.* 575.

Quæ aliquantulum rubet, fubrubrum habet fedimentum, & læve, fiquidem ante diem 7. appareat, 7. die folutionem fore defignat; poft 7. autem, tardiorem, aut plane diuturnam. *Coac.* 575.

Quæ 4. die fubrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac.* 575.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Febricitantium non omnino leviter, permanere, & nihil remittere corpus, morbi longitudinem indicat. *Aph. II.* 28.

In febribus abfceffus, qui non folvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem fignificant. *Aph. IV.* 51.

Dolores ex glandularum tumoribus. *Coac.* 73.

Judicationis ceffationes in febribus, temporis quidem longinquitatem, non tamen perniciem inducunt. *Coac.* 74.

Ex vehementibus doloribus obortæ febres, diuturnæ. *Coac.* 75.

Sudores febricitantium extra dies criticos orti, laborem fignificant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV,* 36.

Febri-

Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, & copioſiorem humiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

Si venæ temporum in febribus pulſent, & facies benè habita fuerit, abſque præcordiorum mollitie, longum fore morbum, ſperare oportet, qui nec ſine liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut ſingultu, aut convulſione, aut coxendicum dolore, deſinet. *Coac.* 128.

In febre cum ſudore, vocis ex capitis dolore defectiones, ſi per ſe reſolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus eſt. In his ſubinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253.

Quibus febricitantibus in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

Urina tenuis & bilioſa, & ægre lentum habens ſedimentum, & quæ in melius ac deterius commutatur, temporis diuturnitatem poſtulat. *Coac.* 575.

In febre variarum interdum urinarum mictiones, morbum producunt. *Coac.* 595.

NOTÆ SALUTARES.

Febrem convulſioni ſupervenire melius eſt, quàm convulſionem febri. *Aph. II.* 26.

Febres quocunque modo intermittant, quod ſine periculo ſint, ſignificat. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117.

Qui ex morbo ſuperfuturi ſunt, facile ſpirant, dolore vacant, noctù dormiunt, aliaque ſecuriſſima ſigna habent. *Prænot.* 126.

Sudores febricitantibus ſi inceperint, boni ſunt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. hi enim morbos judicant. *Aph. IV.* 36.

Quibus in febre, die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius ſupervenit, bonum eſt: niſi dextrum hypochondrium durum ſit, alioqui non bonum. *Aph. IV.* 64.

Qui-

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV. 60.*

Quibus urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine febre, copia ex his ſuccedens tenuis juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, ſubſidentiam continent. *Aph. IV. 69.*

Quibus ex naribus fluxiones, die 7. 9. aut 14. contingunt, utplurimum à febribus vindicant. Eodem verò modo & bilioſus alvi fluxus, & qualis in inteſtinorum difficultate fieri aſſolet; ac genuum & coxendicum dolor; urinaque ſub judicationem concocta; & verò in muliere menſium profluvium. *Coac.* 152.

NOTÆ PERICULI.

Convulſio febri ſuperveniens. *Aph. II. 26.*

Dejectiones nigræ, qualis ſanguis niger, ſponte prodeuntes. *Aph. IV.* 21.

In bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeras. *Aph. IV.* 55.

In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV.* 65.

Quibus in febre morbus regius ſupervenit ante 7. diem, malum eſt. (Niſi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph. IV. 62.*

In febribus, ex ſomnis pavores, aut convulſiones, malum. *Aph. IV.* 67.

In febribus ſpiritus offendens, malum. Convulſionem enim ſignificat. *Aph. IV.* 68.

Qui ſanguinem vomunt, ſiquidem ſine febre ſalutare: ſi verò cum febre, malum. *Aph. VII.* 37.

Ex præcordiorum doloribus obortæ febres, malignæ ſunt. *Prædict. I.* 56. In his profundus, ac altus ſopor, peſſimus. *Coac.* 31.

Febres, quæ ſoporem, laſſitudinemve inducunt, aut in quibus caligant ægri, inſomniá, ac tenuibus ſudoribus vexantur, malignæ ſunt. *Prædict. I.* 74.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac.* 2.

In febre convulsio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. Malignus quoque ex femore doloris impetus. Sed & neque genuum dolor probari potest. Quin & surarum quoque dolores maligni sunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, si sublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

In febre mutum esse, malo est. *Coac.* 34.

In febribus, alvo à flatibus distentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac.* 44.

In febre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac.* 42.

In febre distractio, velut à vomitu, in exscreationem desinens, malum portendit. *Coac.* 55.

Qui accessione correpti, postero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac.* 78.

Quæcunque febri ex adverso respondent, nisi abscessum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

In febre sputi exscreationes lividæ, nigræ, biliosæ, subsistentes quidem malæ sunt: si verò pro ratione excernantur, utiles. *Coac.* 242.

NOTÆ LETHALES.

Qui perituri sunt, difficultate spirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque signa pessima habent. *Prænot.* 127.

Si à febre detento, tumore in faucibus non existente, suffocatio ex improviso superveniat, lethale. *Aph. IV.* 34.

Si à febre detento, collum derepentè inversum fuerit, & vix deglutire possit, tumore non existente, lethale. *Aph. IV.* 35. *VII.* 58. *Coac.* 277.

Febrium initio, si atra bilis sursum, aut deorsum prodeat, lethale est. *Coac.* 68.

Ubi livores in febre fiunt, propè affore mors significatur. *Coac.* 66.

Febres vertiginosæ, & cum tenuis intestini morbo, & sine hoc, perniciem intentant. *Coac.* 106.

Qui-

Quibus per febres aſſiduas, puſtulæ toto corpore enaſcuntur, lethale eſt, niſi quid purulentum abſcedat. In his verò præcipuè adnaſci ad aures tubercula ſolent. *Coac.* 114.

Cum oculorum perverſione, febribus, & laſſitudinis ſenſu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati malum denunciant. *Coac.* 221.

Vocis defectiones in febre, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, & in mentis emotionem cum ſilentio deſinunt, perniciem oſtentant. *Coac.* 248.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet. *Aph. IV.* 61. *Coac.* 80.

Quibus febres ceſſant, neque apparentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis, iis recidiva expectanda eſt. *Prænot.* 138. *Coac.* 146.

Urina denſitatem divulſam habens, morbi reverſionem, aut ſudorem portendit. *Coac.* 593.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS.

Febris aſſidua, diutiùs cum ſecuritate trahens, ſi neque ex dolore, neque ex inflammatione, neque ex aliâ ulla manifeſtâ cauſâ contingat. *Coac.* 143. *Prænot.* 139.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſica dolet. *Coac.* 141.

Laſſatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 31.

CONVULSIONIS.

In febribus tenuiter exudantes, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt. *Prædict. I.* 115.

DOLORIS CAPITIS.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adſunt, aut aderunt. *Aph. IV.* 70.

DOLORIS ad COXAS.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, ſi abſque ſudore ſolvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores decumbunt.. *Coac.* 297.

DIARHOEÆ.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur, niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph. IV.* 73. *Coac.* 291.

Quibus per febres ſanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27. *Coac.* 153.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

DYSENTERIÆ.

In febribus, venæ quæ eſt in cervice pulſatio, & dolor, rem ad inteſtinorum difficultatem deducit. *Coac.* 124.

ERYSIPELATIS in FACIE.

In febribus, ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt. *Coac.* 200.

HÆMORRHAGIÆ.

Capitis gravitas, & dolor ſincipitis, cum pervigilio, vel etiam contenſionis ſenſu ad cervicem. *Coac.* 168.

Dolor capitis, viſus hebetudo, ſplendores oculis obverſantes, cum præcordiorum tenſione, abſque dolore, vel inflammatione. *Prænot.* 149.

Faciei rubor, & vehemens capitis dolor, cum venarum pulſu. *Coac.* 142.

Ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu, & cervicis dolore. *Coac.* 555. *Prædict. I.* 142.

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. Quin & ſanguinis ex nari-

naribus profluvium, cum horroris ſenſu interdum accedit. *Coac.* 298.

PROFLUVII MULIEBRIS.

Ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.* 555.

PHRENITIDIS.

Quibus 3. die ſubſiſtit acceſſio, & 4. ingraveſcit, malum denunciatur. Ac metus eſt, ne hujusmodi acceſſiones phrenitim inducant. *Coac.* 79.

Vehementer & acutè mente emoti, ſi febris iterum repetat, phrenitici evadunt. *Coac.* 95.

Qui in febribus, ad tactum nullum ardoris ſenſum præ ſe ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, ſi ſanguis fluxerit. *Coac.* 228.

VOMITUS.

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac.* 142.

AD THERAPIAM.

Victus humidus febricitantibus omnibus confert, maximè verò pueris, & aliis tali victu uti conſuetis. *Aph. I.* 16.

Si quis febricitanti cibum det, convaleſcenti quidem, robur: ægrotanti verò, morbus fit. *Aph. VII.* 65.

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus, ante judicationes. *Aph. I.* 19.

Si febris, quæ non eſt à bile, detineat, aquâ multâ, & calidâ in caput affuſâ, febris ſolutio fit. *Aph. VII.* 42.

FEBRIS CONTINUA ACUTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.

Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

 Æſtas,

Æſtas, poſt hyemem ſiccam, & aquiloniam, ver autem pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.
Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.
Siccitates. *Aph. III.* 7.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Convulſionem ſolvit febris ſuccedens acuta, quæ prius non aderat, aut ſi prius adfuit, ingraveſcens. *Coac.* 358.
Exſcreationes, alvi egeſtiones, & urinæ, probè ſecedentes. *Aph. IV.* 47. *VII.* 69.
Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioſo, inſania ſolvit. *Coac.* 550.
Alvi recrementum purum ſuccedens, febrem acutam ſolvit, cum ſudore. *Coac.* 649.
Morbi acuti effluente ex naribus ſanguine, judicatione abſolvuntur, idque die judicatorio; ac ſudore copioſo exorto, urinâque purulentâ, ac vitrea affatim redditâ, in quâ quod ſubſidit, laudabile ſit; aut abſceſſu effatu digno, & alvo mucoſa, & ſanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente, vomitionibusque non pravis, ſub judicationem contingentibus. *Coac.* 150.

NOTÆ LONGITUDINIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, & cum ſudore. *Coac.* 256.

NOTÆ PERICULI.

Febres quæcunque non intermittentes tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculoſæ. *Aph. IV.* 43. *Coac.* 116.
In febribus acutis, convulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.
In acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt, luctuoſæ reſpirationes, malæ. *Aph. VI.* 54.
Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebro exudant, cum præcordiorum diſtenſione, ii utplurimum malignè habent; atque in his dolores in humeri caput, ac claviculas affixi, pravi ſunt. *Coac.* 32.

NOTÆ LETHALES.

Auris intenſus dolor, cum febre acuta, ac cæteris aliquanto gravioribus ſignis. *Coac.* 189.

Continens capitis dolor, cum gravibus aliis ſignis. *Coac.* 160.

Sudores frigidi, cum acutâ febre evenientes. *Aph. IV.* 37.

In plurimis graveolentibus dejectionibus, cum febre acuta, præcordiorum contenſione, ex longo intervallo oborta ad aures tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 201.

In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem frigida ſint, interna verò urantur, & ſitim habeant, lethale. *Aph. IV.* 48. *VII.* 72.

In febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam exiſtenti ægro, lethale. *Aph. IV.* 46.

Ubi in febre non intermittente, difficultas ſpirandi, & delirium fit, lethale. *Aph. IV.* 50.

Qui in febre aſſidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, ſi poſt ſanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſe ipſos redeant. Sin verò ſecus accidat, cum ſpirandi difficultate celeriter intereunt. *Coac.* 77.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta febre, ſine ſudore, lethales. *Coac.* 256.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABSCESSUS ad AURES.

In bile redundantibus, magna ſpiratio, cum febre acuta, & præcordiorum contenſione. *Coac.* 126. 290.

In anhelatoribus, & ſuſpirioſis, febris poſtea acuta, cum præcordiorum contenſione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

CONVULSIONIS.

In pueris acuta febris, cum alvi ſuppreſſione, & pervigilio,

gilio, calces velut jactare, ac colorem mutare, & ruborem contrahere, convulsionem minatur. *Coac.* 109.

INSANIÆ.

In acuta febre aures obtusæ, vehementem insaniam portendunt. *Coac.* 196.

AD THERAPIAM.

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph. I.* 7.

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est. *Aph. I.* 8.

CONF. FEBRIS in genere, MORBUS ACUTUS.

FEBRIS ARDENS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus æstivum. *Aph. III.* 21. *VIII.* 8.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus diu tusses siccæ, paulùm irritantes, in febribus ardentibus, non admodum siticulosi sunt. *Aph. IV.* 54.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

De febre ardente laborantibus, dies 14. aut allevando, aut perimendo decernunt. *Coac.* 137.

Febres ardentes, quæ recurrere solent, 4. diebus de se significationem exhibent, deinde exudant. Sin minus, die septimo, & undecimo. *Coac.* 136.

In febribus ardentibus tremores, delirio solvuntur. *Coac.* 132. *Aph. VI.* 26.

NOTÆ SALUTIS.

Febrem ardentem succedens rigor solvit. *Coac.* 135. *Aph. IV.* 58.

NOTÆ

NOTÆ PERICULI.

Alvus in febre ardente affatim prorumpens. *Coac.* 129.

Oculorum perversio, & distorsio, cum aliquâ summi corporis refrigeratione, & egestionibus aquæ similibus, & crebris; præcipuè si alto quodam stupore detineantur. *Prædict. I.* 81.

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente 4. die obveniens, malo est, nisi aliud quippiam benè ceciderit. Quod si die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac.* 133.

NOTÆ LETHALES.

Ex febre ardente, nisi qui circa aurem fit abscessus suppuret, non admodum liberantur. *Coac.* 138. 207.

Febris ardens ex laborioso ventris dolore, perniciem minatur. *Coac.* 130.

Quibus in febre ardente, tumores cum somnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus sideratione necat. *Coac.* 60.

NOTÆ MENTIS EMOTIONIS FUTURÆ.

In febre ardente laborantibus, si aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitate accedant, nisi sanguis ex naribus profluat, furiosa & vehemens mentis emotio metuenda est. *Coac.* 131. *Prædict. I.* 18.

AD THERAPIAM.

Ad Causum, aliamque febrem, aqua cœlestis per se sola exhibita, prodest. *De Morb. III.*

FEBRIS DIARIA. EPHEMERA.

In Bubonibus febres omnes malæ, præter ephemeras. *Aph. IV.* 55.

FEBRIS LIPYRIA.

Febres lipyriæ, non nisi per choleram effusa bile, solvuntur. *Coac.* 120.

FEBRIS CONTINUA TERTIANA.

Febres quæ proximè ad tertianarum naturam accedunt, cum incontinenti jactatione, malignæ ſunt. *Coac.* 33.

Febres, quæcunque non intermittentes tertiâ die vehementiores fiunt, magis periculoſæ. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 116.

Febres ad tertianarum naturam accedentes, vagæ & errantes, ubi in dies pares tranſierint, moleſtiam exhibent. *Coac.* 37.

FEBRIS CONTINUA LENTA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adoleſcentiæ. *Aph. III.* 27.

Conſtitutio cœli pluvioſa. *Aph. III.* 16.

NOTÆ COMITANTES.

Sudores, qui non fiunt diebus judicatoriis. *Aph. IV.* 36.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aphor. VII.* 31.

AD PROGNOSIN.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph. IV.* 44.

AD THERAPIAM.

Lac dare convenit tabidis, non admodum valde febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, ſi nullum ſignum repugnet, & præter rationem quidem extenuatis. *Aph. V.* 64.

FEBRIS INTERMITTENS.

AD PROGNOSIN.

Febres quocunque modo intermittant, quod ſine periculo ſint, ſignificat. *Aph. IV.* 43. *VII.* 62. *Coac.* 117.

Intermittentes febres aliquando malignæ evadunt, & in morbos acutos tranſeunt. *Epid. VII.*

Qui

Qui per febres intermittentes, inæqualiter incalescentes, alvum habent flatibus distentam, pauca transmittentem, iis post judicationem lumborum dolore suborto, alvi prorumpunt. Qui autem ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambusta eadem denunciant. *Coac.* 158.

FEBRIS INTERMITTENS TERTIANA.

AD DIAGNOSIN.

Æstas ipsi obnoxia. *Aph. III.* 21.

AD PROGNOSIN.

Tertiana exquisita in septem ad summum circuitibus judicatur. *Aph. IV.* 59.

Tertiana exacta quinto, aut septimo, aut ad summum nono circuitu terminatur. *Coac.* 148.

Qui in febribus tertianis ingravescunt dolores, tertianarum naturam assumunt, & sanguinis grumos per secessum egerunt. *Coac.* 123.

AD THERAPIAM.

Si tertiana febris detineat, siquidem post tres paroxysmos quartus corripiat, purgans per inferiora dato; sin autem purgante non egere videatur, Pentaphylli radices acetabuli quantitate in aqua tritas potui dato. Si verò sic non sedetur, ubi multâ calidâ laverit, Trifolium & Silphii succum, cum vino, pari aquâ admixtâ, propinato, reclinatumque stragulis contegito, donec sudet. *De Morb. II. XXXVIII.* 2. *ad* 7.

FEBRIS INTERMITTENS QUARTANA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus æstivum, & autumnale. *Aph. III.* 21. 22.

Quæ febres intermittunt, incertoque ac vago ordine prehen-

hendunt, eæ, autumno præcipuè, in quartanam ferè transeunt, idque in his ferè maximè, qui trigesimum annum superarunt. *Coac.* 143.

AD PROGNOSIN.

Febrium omnium tutissima, placidissima, & longissima est quartana, quæ & ab aliis magnis morbis liberat. *Epid. I. III.* 17.

A quartanis correpti, à convulsione non admodum corripiuntur. Si verò priùs corripiantur, & postea quartana supervenerit, liberantur. *Aph. V.* 70.

Quartanæ æstivæ plerunque fiunt breves: autumnales verò longæ, & maximè quæ propè hyemem incidunt. *Aph. II.* 25.

Hibernæ quartanæ fere in morbos acutos transeunt. *Coac.* 159.

Quibus, in febribus quartanis existentibus, sanguis ex naribus fluxerit, malum. *Aph. VIII.* 3.

AD THERAPIAM.

Si quartana apprehenderit, siquidem impurgatus fuerit, primum caput purgato, & interpositis 3. aut 4. diebus, pharmacum sursum purgans dato, in ipsa apprehensione. Et interpositis diebus, rursum aliud deorsum purgans dato, in ipsa apprehensione. Si verò ex his non sedetur, rursus interpositis diebus, multa calida lavato, & pharmaca quæ scripta sunt dato. Potibus autem, & sorbitionibus, & reliqua diæta utendum est, velut in tertiana. *De Affect. XIX.*

FEBRIS INTERMITTENS VAGA.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale obnoxium. *Aph. III.* 22.

AD THERAPIAM.

Febres inconstantes sinere oportet, donec consistant. *De Vict. acut.*

FISTU-

FISTULÆ.

Ex fiſtulis maximè moleſtiam adferunt, quæ in cartilaginoſis, aut carne vacuis locis fieri ſolent, cavæ ſunt, & longius excurrunt, aſſiduéque ſanie manant, & in quarum oſculo caruncula ineſt. Facilius autem curantur, quæ in mollibus, & carnoſis locis, & non nervoſis oriuntur. *Coac.* 511.

FLATUS.

AD DIAGNOSIN.

Icterici non admodum flatulenti ſunt. *Aph. V.* 72.

Flatus cum ſtrepitu prodiens, ægrum aliquo dolore vexari, aut delirare indicat, niſi æger ſua ſponte hoc modo flatum emiſerit. *Prænot.* 68. *Coac.* 495.

AD PROGNOSIN.

Flatum ſine ſonitu, ac crepitu exire, optimum. *Prænot.* 68. *Coac.* 495.

Præſtat tamen cum ſtrepitu prodire, quàm iſthic revolvi. *Prænot.* 68. *Coac.* 495.

In febribus, alvo à flatibus diſtentâ, flatum non erumpere, malum. *Coac.* 44.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

FLOCCOS LEGERE, vid. GESTUS.

FLUOR ALBUS, vid. UTERI FLUOR.

FLUXUS MENSTRUUS, vid. MENSTRUA.

FLUXIONES.

AD DIAGNOSIN.

Fluxiones fiunt, & perfrigeratâ carne, & excalefactâ, & pertumefactâ. *De Loc. in hom XV.* 3.

Fluxiones ex capite ſeptem ſunt: per aures, per oculos, per nares, per palatum in fauces, in ſtomachum, per vaſa in medullam ſpinalem, atque in ſanguinem. *De Glandul. VIII. Loc. in hom. XVIII.*

Cum

Cum æſtate, vel autumno, ex capite calida, & nitroſa fluxio deciderit, mordet, exulcerat, ſpiritu implet, & orthopnœam parit. *De Vict. acut.*

AD PROGNOSIN.

Mulieri fluxione laboranti, ad nares, aut os, fluxionem tranſire, bonum. *De Morb. I. VI.* 12.

In naturis ad tabem prompte comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

A fluxione retro ad vertebras, & in carnes, hydrops. *De Loc XVIII.* 9.

A fluxione in medullam, tabes occulta. *Ibid.* 8.

In gravidis ſalſuginoſæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac.* 537.

Prægnantibus fluxiones, cum ſerpentibus oris ulceribus, malo ſunt. *Coac.* 539.

AD THERAPIAM.

Fluxioni ex capite vomitus conducit. *De Loc. XLVII.* 2.

FOEMINA. MULIER.

Mulier ambidextra non fit. *Aph, VII.* 43.

Mulier non laborat podagra, niſi menſes ipſi defecerint. *Aph. VI.* 29.

CONF. CONCEPTIO. STERILITAS.

FOETUS.

AD DIAGNOSIN.

Fœtus, mares quidem in dextris, fœminæ verò in ſiniſtris magis. *Aph. V.* 48.

Mulier prægnans, ſiquidem marem geſtat, benè colorata eſt, ſi verò fœminam, malè colorata. *Aph V.* 42.

Cum extremæ fœtus partes evolutæ ſunt, tunc etiam movetur; tempus autem ad hoc, maſculo tres menſes, fœmellæ quatuor. *De Nat. puer. XX.*

Quo tempore fœtus movetur, mammæ etiam attolluntur, & papillæ turgeſcunt, nec tamen lac prodit. *Ibid.*

Mu-

Mulieri in utero gerenti, si multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum significat. Si verò solidæ fuerint mammæ, saniorem fœtum significat. *Aph. V.* 52.

Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum sanum esse impossibile. *Aph. V.* 60.

Fœtûs corruptionem debilitas, & febris vehemens, & cibi fastidium comitatur. *De Morb. Mul. I. XXXVII.* 6.

AD PROGNOSIN.

Quæ perdituræ sunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rursus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Impossibile est vitalem esse puerum, octavo mense natum. *De partu sept. & octim.*

Ex septimestribus quidam inter multos supersunt. *De part. septim.*

GEMELLI.

Prægnantibus molestiam exhibent, qui circa tenue intestinum contingunt tumores, quales circa extremas osculi uteri oras, cum erectæ cervicis spirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortassis hujusmodi tumores, gemellorum partum prænunciant, aut forte convulsiones indicant. *Coac.* 539.

CONF. ABORTUS, CONCEPTUS, GRAVIDITAS, MAMMÆ.

FOMENTA.

Solvunt oculorum dolores. *Aph. VI.* 31.

Fomemta calida dolorem leniunt. *De Flat. XIV.* 4. 5.

Fomentorum optimum est aqua calida, in utre, vel vesicâ, aut spongia mollis & magna, ex aqua calida expressa. *De Vict. acut.*

FRACTURA, vid. OSSA, CRANIUM.

FRIGIDUM.

EJUS USUS.

In his autem frigido uti oportet, unde ſanguis erumpit, aut erupturus eſt, non ſuper ipſa, ſed circa hæc, unde influit. Et quæcunque inflammationes, aut flammei ardores, ad rubrum & ſanguineum colorem vergentes novo ſanguine, ſuper ipſos: nam inveteratos nigrefacit: eryſipelas etiam non exulceratum juvat, quoniam exulceratum lædit. *Aph. V.* 23.

Tumores in articulis, & dolores abſque ulcere, & podagricos, & convulſiones, horum plurima, frigida multa affuſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

Eſt verò, ubi in tetano ſine ulcere, juveni benè carnoſo, æſtate mediâ, frigidæ multæ affuſio, caloris revocationem facit. Calor autem hæc ſolvit. *Aph. V.* 21.

EJUS NOXA.

Frigidum, inimicum oſſibus, dentibus, nervis, cerebro, ſpinali medullæ: calidum verò, utile. *Aph. V.* 18.

Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph. V.* 24.

Frigidum autem, convulſiones, tetanos, nigrores, & rigores febriles affert. *Aph. V.* 17.

Ulceribus frigidum quidem mordax, cutem obdurat, dolorem non ſuppurantem facit, nigrores, rigores febriles, convulſiones, & tetanos. *Aph. V.* 20.

FRIGUS CORPORIS.

AD DIAGNOSIN.

Quâ corporis parte ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt. *Aph. IV.* 39.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In morbis acutis, extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII.* 1.

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII.* 26.

Caput, manus, & pedes frigere, ventre & lateribus calentibus, malum. *Prænot.* 46. *Coac.* 492.

NOTÆ LETHALES.

Totius corporis perfrigeratio, cum rigiditate. *Prædict. I.* 77. *Coac.* 3.

Frigus cum sudore, in omni superflua purgatione. *Coac.* 568.

Externa quidem frigida, interna verò urentia, cum siti, in febribus non intermittentibus. *Aph. IV.* 48. *Coac.* 115.

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ. *Aph. VIII.* 14.

Labia livida, aut etiam resoluta, & inversa, & frigida. *Aph. VIII.* 13.

Testis dexter frigidus, & convulsus. *Aph. VIII.* 11.

Ungues nigri. & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remissi. *Aph. VIII.* 12.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Posteriorum partium frigus convulsionem provocat. Ac omnino posteriorum partium refrigeratio, convulsionem minatur. *Coac.* 7. *Prædict. I.* 67.

PERFRIGERATIO.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Qui post sanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus sudoribus perfrigescunt, male habent. *Coac.* 40. 342.

Qui in diebus judicatoriis, cum angore, & incontinenti corporis jactatione, absque sudore perfrigerantur, atque omnino qui sine sudore perfrigerantur, citra judicationem, malè habent. *Coac.* 38. *Prædict. I.* 61.

Qui ex sudoribus perfrigerantur, ac celeriter recalescunt, malè habere judicantur. *Coac.* 52.

In humectâ alvo, perfrigeratio cum sudore, vitiosa. *Coac.* 647.

Ex rigore perfrigerationes, quæ ad calorem non revocantur, malæ sunt. *Prædict. I. 65.*

Ex sanguinis eruptionibus, vehementes diebus judicatoriis obvenientes perfrigerationes, pessimæ. *Coac. 326.*

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac. 2.*

Urinarum ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ. *Coac. 5.*

NOTÆ LETHALES.

Somni, quales sopore oppressis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem ostentant. *Coac. 181.*

Qui ex rigore perfrigeratione detinentur, cum capitis, ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui sudore, ii, ubi vires resumpserint, ac sese velut recollegerint, moriuntur. *Coac. 1.*

Quibus adsunt superiorum partium tenues sudores cum perfrigerationibus, nec sine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac. 69.*

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio, præter occasionem, in convulsionem tendit. *Coac. 4.*

Cervicis, ac dorsi perfrigerationes, convulsiones portendere videntur, ac multo magis, quæ totum corpus pervadunt, in quibus mictiones membranularum speciem præ se ferunt. *Coac. 83.*

AD THERAPIAM.

In corporis perfrigeratione, cum torporis sensu, sanguinis detractio, mala est. *Coac. 343.*

FRONS.

Frontis dolores in ægris palpantibus, & more investigantium sensim contrectantibus, aut dolore affectis, si increscunt, molestiam exhibent. *Coac. 267.*

Vultus benè coloratus, tetricus, ac superciliosus, in morbo

bo acuto, malo eſt. Inſuper frons contracta, phrenitidem denunciat. *Coac.* 213.

FUROR vid. MANIA.

GANGRÆNA.

Quæcunque corrupta torpeſcunt, evulſa vena ulcerato, ac ſanato. *Epid. II. V.* 36.

GEMELLI, vid. FOETUS.

GENA.

Ejus pars tenuis diſſecta, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19. *Coac.* 504.

GENITALIA.

Eorum putredo æſtate accidit. *Aph. III.* 21.

Quibus, in tumorem ſublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, ſubito procedentibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac.* 530.

GENUUM DOLOR.

Genuum, & Coxendicum dolor tempeſtivus, &c. febres ſolvit. *Coac.* 152.

In gravidis, ſi mammæ è gracilibus rurſus duræ fiant, dolor in genibus, &c. ſuperveniens, metu abortûs liberat. *Aph. V.* 53.

In febre convulſio, manuumque ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac.* 30.

GENUUM GRAVITAS.

Non febricitantibus ſi fiat tormen, & Genuum gravitas, & lumborum dolor, deorſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 20.

GESTUS.

In febribus acutis, aut peripneumoniis, aut phrenitide,

aut capitis doloribus, quæ ante faciem feruntur, frustra venari, & festucas colligere, aut floccos è vestibus evellere, & ex pariete paleas carpere, malum & lethale. *Prænot.* 17.

GIBBOSITAS.

AD DIAGNOSIN.

Interdum à phrenitide nascitur. *Epid. V. XXII.* 4. *VII. XXXVII.* 1.

AD PROGNOSIN.

Spirandi difficultatem parit. *De Artic. XXXVII.* 6.

Pulmonum tubercula dura, & cruda. *Ibid.* 11.

Gibbositas supra diaphragma, pectus acutum reddit, cum spiritu difficili, & stridula faucium asperitate. *De Artic. XXXVII.* 5.

Gibbositas infra diaphragma, nonnullis morbos renum & vesicæ, vel etiam abscessus creat. *De Artic. XXXVIII.* 1.

Gibbosi vix ultra 60. annos vivunt. *Vect. XXXI.* 8.

Qui gibbi ex asthmate, aut tussi fiunt ante pubertatem, pereunt. *Aph. VI.* 46.

GINGIVÆ.

AD DIAGNOSIN.

Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet. *Prædict. II.* 163.

Pueris ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus, molesti. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

Moderatus capitis dolor, cum inexhaustâ siti, aut sudore febrim non solvente; gingivarum abscessus, aut parotides denunciat, nisi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Dentis sideratio abscessum ad gingivas enatum solvit. *Coac.* 236.

In naturis ad tabem promptè comparatis, si cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

Sanguis ex gingivis cum humecta alvo profluens, perniciem minatur. *Coac.* 241. 648.

AD THERAPIAM.

Gingivarum tumor, ac dolor, venæsectione & alumine ægyptio sedatur, in principio. *Epid. V. XXVII.* 1. *VII. XXXV.* 1. 2. 3.

G L A N D U L Æ.

Glandulæ non admodum ægrotant, sed cum reliquo corpore patiuntur. Cum autem proprio laborant morbo, tubercula nascuntur, & strumæ, & febris corpus afficit. *De Gland.*

In febribus ex Glandularum tumoribus dolores, morbi diuturnitatem prænunciant. *Coac.* 73.

G R A V E D O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III.* 20. 23.

Æstas sicca & aquilonia, dein autumnus pluviosus, & austrinus. *Aph. III.* 13.

Autumnus aquilonius, & siccus. *Aph. III.* 14.

Frigus. *De Vet. med. XXXI.* 18.

AD PROGNOSIN.

Quibus dolores capitis & frontis contingunt, tum ex ingentibus ventis, tum ex frigore, post vehementem æstum, eos gravedines potissimum quidem omnino liberant. *Prædict. II.* 148.

Raucedines, & gravedines, in valde senibus non coquuntur. *Aph. II.* 40.

In omnibus pulmonis morbis, gravedines & sternutationes, tum præire, tum subsequi, malum. *Prænot.* 93. *Coac.* 399.

GRAVIDITAS. IMPRÆGNATIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt. *Aph. V.* 51.

Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuperveniente, cibi autem faſtidia ipſi accidant, hanc in utero gerere putato. *Aph. V.* 61.

Mulierem ſi velis cognoſcere, an prægnans ſit, ubi dormitura eſt, (incœnatæ) aquam mulſam bibendam dato. Et ſiquidem tormen habeat circa ventrem, prægnans eſt: ſi verò minus, prægnans non eſt. *Aph. V.* 41.

Oculi cavi, album eorum liveſcens, cibi faſtidium, ventriculi morſus, & ſalivatio frequens. *De Superfœt.*

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Quibus prægnantibus tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc ſtillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

Quæ puellæ erectæ cervicis ſpiratione vexantur, iis uterum gerentibus mammæ pus colligunt. Muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac.* 549.

NOTÆ PERICULI.

In utero geſtantibus, capitis dolores, qui cum ſopore, gravitate, & convulſione fiunt, utplurimum malo ſunt. *Coac.* 517. 534. *Prædict. I.* 103.

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat. His etiam alvi euntes, & rigore ſubinde corripi, malo eſt. Ventris dolor, ſi limoſa expurget, in hujuſmodi levius malum indicat. Quæ ex his faciles partus habent, eæ poſtea vehementer anguntur. *Coac.* 523.

Prægnantibus fluxiones cum ſerpentibus oris ulceribus, malo ſunt. Hæ convulſionibus, exolutionibus, poſtea perfrigerationibus tentatæ, celeriter calefiunt. Quin etiam prægnantibus moleſtiam exhibent, qui circa tenue

nue inteſtinum contingunt tumores, quales circa extremas uteri oſculi oras, cum erectæ cervicis ſpirationis difficultate, eveniunt. Quin etiam fortaſſis hujuſmodi tumores gemellorum partum prænunciant, aut fortè convulſiones, tumores hujuſmodi indicant. *Coac.* 539. 529.

Quæ ante partionem in modum choleræ morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt. Febre autem tentatæ, malignè habent, tum verò præcipuè, ſi quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat. *Coac.* 535.

In uterum gerentibus, ſalſuginoſæ ad fauces fluxiones, malum denunciant. *Coac.* 537.

NOTÆ LETHALES.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Mulierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo corripi, lethale. *Aph. V.* 30.

Prægnantibus ſalſuginoſa, poſt partum moleſtias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujuſmodi duritiem adferunt. In his ſingultus malo eſt, & uterorum procidentia, quæ & unà interficit. *Coac.* 526.

AD THERAPIAM.

Prægnantes purgandæ, ſi materia turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minus. Juniores autem, & ſeniores fœtus, cautè vitare oportet. *Aph. IV.* 1. *V.* 29.

Si prægnans intumeſcat, urticæ ſemen quamplurimum, cum melle, & vino odorato, aquâ temperato, bis in die in potu exhibendum. *De Morb. Mul.*

GRAVITAS CORPORIS.

Gravitas quæ totum corpus, vel manus, ac pedes premit, vitioſa eſt. Quod ſi cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors eſt. *Coac.* 493.

GUTTUR.

Eo præfecto spiritus attrahi non poteſt, ſed per præfectam partem exhalat. *De Princip. XIX. 29.*

HABITUS CORPORIS.

CRASSUS.

In exercitantibus, boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi, ſi in extremo fuerint. *Aph. I. 3.*

Qui naturâ ſunt valde craſſi, magis ſubito moriuntur, quàm graciles. *Aph. II. 44.*

Quæ præter naturam craſſæ exiſtentes, non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimit, & priusquam attenuentur, prægnantes non fiunt. *Aph. V. 46.*

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum & imum ventrem ſunt, craſſitudinem habere, melius eſt. *Aph. II. 35.*

GRACILIS.

Quæ præter naturam tenues exiſtentes in utero gerunt, abortiunt, priusquam craſſeſcant. *Aph. V. 44.*

Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores boni ſunt. *Coac. 271.*

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum ventrem ſunt, tenues & eliquatas habere, malum. Periculoſum verò illud eſt, etiam ad infernas purgationes. *Aph. II. 35.*

Graciles, & facile vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem. *Aph. IV. 6.*

HÆMOPTYSIS.

AD DIAGNOSIN.

Ætas juvenilis ipſi obnoxia. *Aph. III. 29.*

Qui ſanguinem ſpumoſum expuunt, his ex pulmone talis rejectio fit. *Aph. V. 13.*

Qui ſpumantem ſanguinem evomunt, partibus infra ſeptum nequaquam dolentibus, iis ex pulmone fertur. *Coac. 433.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sanguinem ſpuitione rejicientibus, ſine febre eſſe conducit, ac tuſſi, & dolore leviter conflictari, ſputumque ad dies 14. tenuari. *Coac.* 427.

Rejectio ſanguinis parcior, à minoris venæ pulmonalis ruptione. *Coac.* 433.

Quæcunque mammarum dolore ex febribus vexantur, eas ſanguinis concreti ſpuitio non fœculenta, dolore liberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

Intenſè febricitare, ac tuſſire, aut dolere, ſanguinemque recentem ſemper ſpuere, minimè conducibile. *Coac.* 427.

Quibus inſignis in pulmone venæ ruptio fit, copioſus ſanguis vomitione rejicitur, periculumque imminet. *Coac.* 433.

Qui ſpumantem ſanguinem ſpuitione rejiciunt, cum præcordiorum dextrorum dolore, iis ex jecinore prodit, & plerumque pereunt. *Coac.* 408. 450.

A ſanguinis ſputo, puris ſputum, malum. *Aph. VII.* 15.

Sanguis ſurſum quidem, qualiſcunque ſit, malum. Deorſum verò, bonum, niger ſubtus ſecedens. *Aph. IV.* 25.

HÆMORRHAGIA IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale. *Aph. III.* 20.

Calidum. *Aph. V.* 16.

Frigidum. *Aph. V.* 24.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Prædict. I.* 132. & *ſeqq.*

Capitis dolor, cum alto ſtupore, & oculis prærubris. *Coac.* 166.

Cervicis dolor, & oculi prærubri. *Prædict. I.* 137.

Præcordia tumida, dura, ac dolentia, cum febre, cum dolore capitis, & oculorum hebetudine, idque circa 35. ætatis annum; in fenioribus verò non item. *Coac.* 280.

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, fi venæ pulfent, fanguinis fluxus plerumque expectandus eft. *Ibid.* 142.

Venæ temporum in febribus pulfantes, & facies benè habita, abfque præcordiorum mollitie. *Ibid.* 128.

Lumborum dolores fanguinis profluvium excitant. *Ibid.* 306.

Ex lumborum dolore, liberales funt, & largæ fanguinis fluxiones. *Ibid.* 307.

Quibus lumborum dolor in caput recurfat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem fentiunt, aut aurium fonitus, ii liberaliter fanguinem profundunt. *Coac.* 308. *Prædict. I.* 139.

Quibus in morbis fubita fit mentis perculfio, cum inquieta corporis jactatione, iis fanguinis eruptionem fore fpes eft. *Coac.* 184.

Palpitationes circa ventrem, cum præcordiorum contenfione oblonga, & intumefcente, vel etiam horroris fenfu. *Prædict. I.* 144.

Infomnia, cum fubita corporis jactatione, & inquietudine, præfertim fi non antea quid profluxerit. *Prædict. I.* 136.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii fimul fudores contingunt, poftridie verò, fi horror repetierit, & temerè pervigilent, abfque concoctione, iis forte fanguinem erupturum, fperare oportet. *Coac.* 24.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Spinæ perverfionem, & fpirandi difficultatem, fanguinis fluxus liberat. *Coac.* 311.

Quibus capitis, & cervicis dolor, & totius corporis impotentia, cum tremore adeft, ab iis fanguinis eruptio libe-

liberat. Quin etiam iſta tempore diſſolvuntur. *Prædict. I.* 152.

Liberalium ab initio ſanguinis eruptionum curſum, rigor ſiſtit. *Prædict. I.* 150.

NOTÆ PERICULI.

A ſanguinis fluxu delirium, aut etiam convulſio, malum. *Aph. VII.* 9.

Sanguine multo effuſo, convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 3. *Coac.* 338.

A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, (malum.) *Aph. VII.* 21.

Sanguis eruptiones vehementes, cum totius corporis perfrigerationibus judicatoriis, peſſimæ ſunt. *Prædict. I.* 134. *Coac.* 326.

A ſanguinis eruptione, nigrorum per alvum egeſtio, malo eſt. Quin & prærubræ, ac æruginoſæ dejectiones, damno ſunt. *Coac.* 330. 333. *Prædict. I.* 127.

In præcipitibus malis, quæ poſt paucam ſanguinis eruptionem, ſurditas obvenit, malum denunciat. In his ſanguinis egeſtio perniciem affert, ſurditatem tamen diſcutit. *Prædict. I.* 129. Aut nigrorum per alvum refuſionem. *Coac.* 331.

NOTÆ LETHALES.

Quibus (cum dejectionibus nigris, vel prærubris, vel æruginoſis,) ſanguinis eruptiones die 4. contingunt, tandem ſopore, & convulſione conflictati moriuntur, prægreſſis nigris dejectionibus, & ventre in tumorem ſublato. *Coac* 330. *Prædict. I.* 127.

Qui ex vulnere ſubinde rigentes, ſanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntur. *Coac.* 328.

Humeſcente alvo, ſanguis ex gingivis effluens, lethalis. *Coac.* 648.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI MALE AFFECTÆ.

Quibus ſanguinis fluxus diu perſeveravit, in his temporis

ris processu, alvus malè habet, nisi urinæ concoctionem præ se ferant. *Prædict. I.* 133. *Coac.* 332.

Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur. *Aph. IV.* 27. *Coac.* 153. 335.

Quibus die 5. liberales sanguinis profusiones contingunt, & 6. novo oborto rigore corripiuntur, 7. perfrigerationibus tentati celeriter recalescunt, iis alvi malè afficiuntur. *Coac.* 329.

MORBI COMITIALIS.

Qui statis temporibus sanguinem fundunt, si siticulosi sint, neque sanguinem profuderint, comitiali morbo pereunt. *Coac.* 345.

PHRENITIDIS.

Qui in febribus ad tactum nullum ardoris sensum præ se ferunt, phrenitici fiunt, idque magis, si sanguis fluxerit. *Coac.* 228.

AD THERAPIAM.

Frigido uti oportet, unde sanguis erumpit, aut erupturus est: non super ipsa, sed circa hæc, unde influit. *Aph. V.* 23.

Quæ perfrigerata sunt, excalefacere oportet, præterquam quæ sanguinem profundunt, aut sunt profusura. *Aph. V.* 19.

Quibus copiosi sanguinis facta est egestio, his lac dare, malum. *Aph. V.* 64.

Hæmorrhagiam sistunt, animi deliquium, partis situs, venæ interceptio, linamentum contortum, appositio, deligatio. *Epid. VI.*

HÆMORRHAGIA ALVI, vid. ALVI DEJECTIO SANGUINEA.

HÆMORRHAGIA NARIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas adolescensiæ. *Aph. III.* 27.

Quæ

Quæ caput concutiant, & aurium ſonitum excitant. *Prædict. I.* 143.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aurium ſonitus, cum viſûs hebetudine, & ad nares gravitatis ſenſu, mentis exceſſum, ac ſanguinis ex naribus profluvium præſagiunt. *Coac.* 194.

In febre acuta, continens capitis dolor, ſine gravibus aliis ſignis, ſi 20. dies ſuperat, aut ſanguinis ex naribus, aut puris effluxum, aut abſceſſus ad inferiores corporis partes, denunciat. *Coac.* 160.

Qui capite gravati, ad ſynciput dolorem ſentiunt, pervigilio torquentur, iis ſanguinis eruptionem fore ſpes eſt, tum verò præcipuè, ſi aliquis contenſionis ſenſus ad cervicem pertingat. *Coac.* 168. *Prædict. I.* 135.

Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet. *Coac.* 195.

Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigilio torquentur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum ſanguinem è naribus profundunt *Coac.* 110.

Quibus ex rigore febris, cum laſſitudinis ſenſu adeſt, in his muliebrium profluvium expectare oportet. Quod ſi cervicis dolor prehenderit, ſanguinis è naribus eruptionem fore ſpes eſt. *Coac.* 555.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Quibus ſpes eſt abſceſſum fore ad articulos, eos abſceſſu liberat urina multa, craſſa, & alba, &c. ſi verò etiam ex naribus ſanguis eruperit, brevi admodum ſolvit. *Aph. IV.* 74.

Morbi acuti, effluente ex naribus ſanguine, die judicatorio, abſolvuntur, &c. *Coac.* 150.

Caput laboranti, & circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum. *Aph. VI.* 10.

San-

Sanguis ex naribus effluens, ſolvere poteſt auris intenſum dolorem, cum febre acuta, &c. *Coac.* 189.

Præcordia non mollia, & facies benè habita, non niſi liberali ſanguinis ex naribus profluvio, aut convulſione, aut coxendicum dolore, ſolutionem accipiunt. *Ibid.* 296.

Tenebricoſas vertigines circa initia, ſanguinis ex naribus fluxio ſolvit. *Ibid.* 341.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

Qui in febre continua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt quidem, ſi poſt hæmorhagiam narium, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſeipſos redeant. *Coac.* 77.

Qui ſtatim ſine ratione perturbantur, pervigiles ſunt, ſanguinem è naribus ſtillantes, ſexto die noctu allevantur, poſtridie verò laborantes, tenui ſudore correpti, & in ſomnum delati delirant, iis larga narium hæmorrhagia morbum ſolvit. *Coac.* 87.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes, cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, ſeptimo ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Mulieri, menſtruis deficientibus, è naribus ſanguinem fluere, bonum. *Aph. V.* 33.

NOTÆ PERICULI.

Perpuſillæ ſanguinis è naribus ſtillæ, damno ſunt. *Coac.* 57.

Sanguinis è naribus ſtillationes, quæ 11. die contingunt, moleſtiam afferunt, tum verò præſertim, ſi bis ſanguis ſtillarit, aut rurſus nares ſtillare cœperint. *Coac.* 337.

Sanguinis ex parte adverſa profluvium, malum eſt, velut ſi in lienis tumore, ex dextra nare effluat. Et circa præcordia idem ſpectari oportere, exiſtimandum eſt, *Coac.* 327. *Prædict. I.* 125.

San-

Sanguinis ex naribus fluxus, in febre ardente, 4. die obveniens, malo eſt, niſi aliud quippiam benè ceciderit. Quod ſi die 5. contingat, minus adfert periculi. *Coac* 133.

Laſſitudine laborantes cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent: tum verò præſertim, ſi iſta inſuper ſanguinem è naribus ſtillarent, &c. *Coac*. 36.

Qui poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ſudoribus perfrigeſcunt, malè habent. *Coac*. 40. 342. *Prædict. I*. 126.

NOTÆ LETHALES.

Diuturnis in morbis, parvæ apparentes ſanguinis ex naribus fluxiones, perniciem oſtentant. *Coac*. 340.

Parvi in longis morbis aurium tumores, ſi ſubinde ſanguis è naribus profluat, & tenebricoſa vertigo excitetur, exitio ſunt. *Coac*. 105.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Largæ ſanguinis ex naribus eruptiones, per vim ſuppreſſæ, interdum convulſiones accerſunt, unde liberat venæſectio. *Coac*. 336.

HÆMORRHAGIA VULNERUM, *vid*. *VULNUS*.

HÆMORRHOIDES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph*. *III*. 30.

Muliebrium purgamentorum retentio. *Coac*. 522.

Sputorum retentiones in tabeſcentibus. *Coac*. 437.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Lumborum dolores. *Coac*. 306. 621.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt, aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac*. 312. *Prædict*. *I*. 130.

AD

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Insanientibus, si varices, aut hæmorrhoides supervenerint, insaniæ solutio fit. *Aph. VI.* 21.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides supervenientes, bonum. *Aph. VI.* 11.

Melancholicis, & phreniticis supervenientes. *De Judication.* 64.

In sideratis succedentes hæmorrhoides, utiles. &c. *Coac.* 478.

Sanguis niger subtus secedens, bonum. &c. *Aph. IV.* 25.

Qui habent hæmorrhoidas, nec pleuritide, nec peripneumoniâ, nec ulcere depascente, nec furunculis, nec pustulis nigris corripiuntur; forte nec etiam lepra, nec vitiliginibus nigris. *De Humor.* 74.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex venis in ano sanguinem fundere solitis aliquantum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ, parvam ac sensim factam partium resolutionem indicant, ex quo liberat venæsectio. Et quicquid hujusmodi apparere solet, mali aliquid denunciat. *Coac.* 346.

AD THERAPIAM.

Hæmorrhoidas curanti diuturnas, nisi una servata fuerit, periculum est, ne hydrops superveniat, aut tabes. *Aph. VI.* 12.

HEPAR.

Hepati inflammato singultus supervenit. *Aph. V.* 58.

Ab hepatis inflammatione singultus, malum. *Aph. VII.* 17.

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph. VI.* 42.

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph. VII.* 55.

Cui perfectum est hepar, lethale, &c. *Aph. VI.* 18.

Qui ad hepar suppuratum uruntur, (aut secantur) siquidem purum effluat pus, & album, superstites evadunt:

dunt: ipsis enim pus est in tunicâ. Si verò effluat velut amurca, pereunt. *Aph. VII.* 45. *Coac.* 451.

HEPATIS DOLOR.

Quibus hepar circumcirca dolet, his febris superveniens dolorem solvit. *Aph. VII.* 52. *Coac.* 449.

Quibus hepar dolet, cum oris ventriculi dolore, sopore, rigore, ii, alvo exturbata, cum corporis extenuatione, ciborum fastidio, multis tenuibus sudoribus diffluunt, & purulenta per alvum demittunt. *Coac.* 448.

HEPATICI.

Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit, idque præcique, si cum quadam tussi contingat. *Coac.* 447.

Hepaticis sputum multum cruentum, sive intus subputridum, sive sincerè biliosum fuerit, statim perniciem denotat. *Coac.* 446.

HERPES.

Herpetes ex his, quæ depascendo serpunt, minimum habent periculi; at secundum abditos cancros difficilius tolluntur. *Prædict. II.* 76.

Calidum herpetibus exedentibus confert, &c. *Aph. V.* 22.

HOMO.

Totus homo ex nativitate morbus est. *Epist. ad Damag. II.* 279.

HORROR. HORRIPILATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Anni tempus aquilonium. *Aph. III.* 5.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

A sudore horror, non bonum. *Aph. VII.* 4.

Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves ſunt, & difficiles. Laborioſam quippe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare peſſimum. *Coac.* 8.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ſæpe tenui ſudore corripiuntur, difficili morbo laborant. *Coac.* 13.

LETHALIS.

Horror, cum lumborum doloribus ad os ventriculi recurſantibus, cum febre, tenuium & aquoſorum vomitione, delirio, vocis defectione, tandem nigrorum vomitione. *Coac.* 316.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ALVI FLUXUM.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ac incontinenti corporis jactatione, cum laſſitudinis ſenſu, & lumborum dolore conflictantur, iis alvi effunduntur. *Coac.* 19.

CONVULSIONES.

Membranoſæ mictiones, & quæ cum horrore ſubſidunt. *Coac.* 584.

HÆMORRHAGIAM.

Poſt horrorem judicatorii ſudores, poſtridie horror præter rationem recurrens, abſque pervigilio, & concoctione. *Coac.* 24.

Poſt horroris ſenſum inſomnia, cum ſubita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac.* 111.

MULIEBRES PURGATIONES.

Horror frequens, cum laſſitudine, & capitis gravitate. *Coac.* 541.

SUPPURATIONEM.

Qui per ſanitatem crebro inhorreſcunt, ii ex ſanguinis fluxu purulenti evadunt. *Coac.* 16.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

TABEM.

Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi, tabes denunciatur. *Coac.* 17.

AD THERAPIAM.

Horrorem, vinum par pari aqua potum, ſolvit. *Aph. VII.* 56.

CONF. FRIGUS. RIGOR.

HUMERI DOLOR.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporesque & dolores exhibent, abſceſſus certe non conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur. *Prædict. II.* 172.

Eos autem, qui in humeris perdurant, & ad dorſum pertingunt, puris, aut atræ bilis vomitione effugiunt. *Prædict. II.* 173.

In facile ſpirantibus, & extenuatis, vomitio nigræ bilis; in difficulter ſpirantibus autem, ſi in faciem color ſubruber, aut niger, antea non viſus, ſubvehitur, puris expuitio magis ſperanda. *Prædict. II.* 174.

HYDROA, vid. SUDAMINA.

HYDROPS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Autumnus. *Aph. III.* 22.
Dyſenteria longa in lienoſis. *Aph. VI.* 43.
Hæmorrhagiæ nimiæ. *Epid. VI. IV.* 29.
Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, niſi una ſervata fuerit. *Aph. VI.* 12.
Leucophlegmatiæ hydrops ſupervenit. *Aph. VII.* 74.
Spirationes, quæ non niſi erectâ cervice ducuntur, hydropem ſiccum faciunt. *Coac.* 424.
Febris ardens. *Epid. VII. XIII.* 9.
Morbus acutus. *Prænot.* 42. *Coac.* 452.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quibus tormina, & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter solvitur, in hydropem siccum firmatur. *Aph. IV.* 11. *Coac.* 304.

Biliosis alvus perturbata, exigua reddens, genituræ similia, & mucosa, doloremque ad imum ventrem inferentia, urinæ quoque non facile prodeuntes, ad hydropem tendunt, ex hujusmodi casibus. *Coac.* 455.

NOTÆ COMITANTES.

Hydrops oritur ferè ex laterum inanitate, & lumbis, partimque ex jecore. *Prænot.* 43. *Coac.* 452.

Ubi à laterum inanitate ortum contraxit, pedum tumor, & alvi diuturnus fluxus consequitur, neque ventrem emollit, neque lumborum, aut ilium tumorem solvit. *Coac.* 452. *Prænot.* 44.

Quibùs è jecore proficiscitur, ii promptè etiam tussi vexantur, pedes intumescunt, & alvus nonnisi dura, & ægrè reddit, tumoresque modo dextra, modo sinistra parte ventris oriuntur, ac rursus desinunt. *Coac.* 452. *Prænot.* 45.

Quibus ex aliqua ægritudine hydrops circumvenit, iis alvi resiccatæ caprinis stercoribus similia dejiciunt, cum mucosa eliquatione, neque laudabili urinâ. Præcordiorum autem distentiones, ventris dolores, ac tumores, & circa laterum inanitates, ac spinæ musculos, dolores incidunt. Febres quoque, sitis, & tusses siccæ comitantur, & ad motiones spirandi molestia, & crurum gravitas. Cibos etiam aversantur, paucisque sumptis explentur. *Coac.* 481.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Viscera valida, vires vegetæ, facilè concoquere, benè spirare, sine dolore esse, totum corpus æqualiter calere, neque extremis partibus colliquefactum esse, neque tussim, neque sitim adesse, neque linguam inarescere, cibos suaviter assumere, ac ubi quis abundè com-

comederit, nihil affligi; ventrem medicamentis celeriter moveri, aliàs mollia & figurata excernere; urinam pro ingeſtorum ratione mutari; defatigationem facilè ſuſtinere, nec laſſitudinem ſentire. *Prædict. II.* 39.

Ab hydrope detento, ſi aqua ſecundum venas in alvum fluxerit, ſolutio fit. *Aph. VI.* 14. *Coac.* 461.

Aquæ inter cutem initio, aquoſum alvi profluvium, abſque cruditate exortum, morbum ſolvit. *Coac.* 457.

Ab inſaniâ dyſenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum. *Aph. VII.* 5.

NOTÆ PERICULI.

Hydropi hyems magis infeſta. *Aph. VIII.* 8.

Hydropicis tuſſis ſuperveniens, malum. *Aph. VI.* 35. *VII.* 47.

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facile ſanantur. *Aph. VI.* 8.

Ubi hydrops ſiccus de ſe ſignificationem præbet, tormina ad tenue inteſtinum incumbentia, malum denunciant. *Coac.* 458.

In hydrope ſicco, urina ſtillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque eſt, quæ exigua habet ſedimenta. *Coac.* 453.

NOTÆ LETHALES.

Notæ ſalutaribus oppoſitæ. *Prædict.* *II.* 40.

Aqua inter cutem, quæ ex acuto morbo cœpit, moleſtiam ac perniciem affert. *Coac.* 452. *Prænot.* 42.

Hyprops ex longâ dyſenteriâ ortus, in lienoſis. *Aph. VI.* 43.

Quibus hepar aquâ repletum ad omentum eruperit, his venter aquâ impletur, & moriuntur. *Aph VII.* 55.

Aqua inter cutem quæ curationi ceſſit, ubi recurrit, ſpem tollit. *Coac.* 460.

Ex aqua inter cutem, morbus comitialis perniciem adfert. *Coac.* 459. 454.

Aqua inter cutem laboranti, cum febre. urina pauca, & conturbata, perniciem denotat. *Coac.* 456.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur,

hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

AD THERAPIAM.

Hydropicum, si à principio acceperis, priusquam aqua superexcrescat, pharmaca bibenda dato, à quibus aqua, aut pituita purgatur; bilem verò ne moveto. Cibos autem, & potus, & labores, ac deambulationes constituito, à quibus gracilis ac siccus evadat, & carnes quàm robustissimæ fiant. *De Affect. XXIII.* 12. *ad* 15.

Si à pharmacis, & aliâ victûs ratione, æger utilitatem percipiat, & venter ipsius evacuetur, benè est. Sin minus, sectione factâ aquam emittito. Secatur autem vel juxta umbilicum, vel retrò juxta lumbos. Effugiunt autem & hinc pauci. *Ibid. XXIII.* 24. *ad* 27.

HYDROPS PECTORIS, ET PULMONIS.

AD DIAGNOSIN.

Si hydrops in pulmone fiat, febris & tussis tenet, & acervatim respirat, & pedes tument, & ungues contrahuntur omnes, & patitur talia, qualia is qui suppuratus fit, sed debilius, ac diuturnius. *De Morb. II. LIX.* 1. *ad* 7.

Fit etiam, si tubercula in pulmone fuerint enata, & aqua repleta, & in pectus rupta. *De Int. Affect. XXV.* 9.

AD PROGNOSIN.

Si post sectionem adhibitam, linamento pus adhæserit quintâ die, plerumque evadit. Sin minus, ubi aquam exhauseris, sitis corripit, & tussis, & moritur. *De Morb. II. LIX.* 27. 28.

AD THERAPIAM.

Hydrope pulmonis affectum, si extra intumuerit, inter costas sectum curare oportet. *De Morb. II. LIX.* 19. 20.

Si non intumuerit, multa calida lotum, velut suppuratos collocato, & qua parte strepitum perceperis, ea seca-

ſecato, quàm potes infimo loco, quò effluxio facilis contingat. Poſtquam ſecueris, linamentum ex lino crudo indito, ita ut craſſum & acutum linamentum facias, & ſanguinem pauciſſimum emittas. *Ibid.* 21. *ad* 26.

HYDROPS UTERI.

Si aqua intercus in uteris naſcatur, menſes pauciores & pravi fiunt, & ante tempus deficiunt, & imus venter intumeſcit, & mammæ ſolidæ, molles fiunt, & lac malum, & putat ſe in ventre habere. *De Morb. Mul. I. LXXXV.* 1. *ad* 4.

HYEMS, *vid. ANNI TEMPUS.*

HYPERCATHARSIS. SUPERPURGATIO.

AD PROGNOSIN.

In omni ſuperflua purgatione, frigus cum ſudore exitiale. Et inter hæc, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, male habent. Qui verò anxietate laborant, cum lumborum dolore, iis alvus humectatur. *Coac.* 568.

Purgationi immodicæ convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 4. *VII.* 41.

Convulſio ex elleboro, lethale. *Aph. V.* 1. *Coac.* 567.

AD THERAPIAM.

Quum quis à medicamenti potu ſuperægrotarit, & infernè, ac ſupernè ab ipſo ſeceſſerit, vinum ſorbeat, primum quidem dilutum, deinde meracum frequenter, & ſanabitur. *De Loc. in hom. XLV.* 1. 2.

HYPOCHONDRIA. PRÆCORDIA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordia, ſine ullo doloris ſenſu, æqualiter mollia eſſe oportet. *Coac.* 279.

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia inflammatione tentata, aut inæqualiter affecta,

aut dolore vexata, non contemnendæ ægritudinis notas præ se ferunt. *Coac.* 279. 280.

Præcordiorum pulsus cum turbatione mentem emovet, idque præcipuè, si oculi frequenter moveantur. *Coac.* 282.

Dextrum hypochondrium durum, in febre, cui morbus regius supervenit. *Aph. IV.* 64.

HYPOCHONDRIORUM SEU PRÆCORDIORUM DOLOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus ad hypochondrium dolores fiunt, absque inflammatione, his febris superveniens solvit dolorem. *Aph. VI.* 40.

Quos derepente, absque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumescit, venæsectio, aut alvi fluxus solutionem adfert. *Coac.* 294.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum quæ sunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulsus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præsertim, si cum tenuibus sudoribus contingunt. *Coac.* 283.

Ingruentes ad præcordia dolores, cum aliàs pravi sunt, tum verò, si alvos profundant. Deteriores autem, si parvo tempore fiant. Quin & inde suborta ad aures tubercula, aliæque suppurationes, malignitatem præ se ferunt. *Coac.* 284.

Quibus præcordia dextra dolent, aut ex virore pallescunt, aut abscessus ad aures cum dolore excitantur, in his paulo post effusa alvus periculum denunciat. *Coac.* 578.

Præcordiorum dolores in febre, ægro fari nequeunte, si

ſi abſque ſudore ſolvantur, malum indicant. His ad coxendices dolores incumbunt. *Coac.* 297. *Prædict.* I. 90.

Quæ ad præcordia, aut pulmonem, dolores faciunt, ſi in pus vertuntur, malum denotat. *Coac.* 216.

Uterum gerentibus præcordiorum dolor, malum denunciat, &c. *Coac.* 523.

Præcordiorum dolor, cum rigore, & alvi perturbatione, in puerperis, cum lochiorum ſubſiſtentiâ. *Coac.* 516.

LETHALIS.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, ſubnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. *Coac.* 292.

Dolores præcordiorum, oris ventriculi, jecoris, ac partium circa umbilicum, niſi cruentâ alvi dejectione ſolvantur. *Coac.* 295.

Dolores in febre ad præcordia aſſilientes, ſine ſudore ſoluti, maligni ſunt. In his dolores ad coxendices, cum ardente febre, atque alvus affatim erumpens, perniciem oſtentant. *Coac.* 299.

Præcordii dolor citra judicationem, cum impotentiâ, & torpore obveniens, in anginâ. *Coac.* 374.

Circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum faſtidientibus, &c. *Coac.* 317.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES, ac forte CONVULSIONEM.

Præcordiorum dolor, cum ſopore, corporis inquietudine, frequenti & pauca ſputatione. *Coac.* 185.

PHRENITIDEM.

An præcordiorum dolor, cum inſomnia, ſopore ab initio, &c? *Coac.* 179.

SANGUINIS ERUPTIONEM.

Ex præcordiorum doloribus, alvus aliquantum viſcida paulatim transmittens, ſtercoracea pauca effundit, ac fortaſſis ſanguinem profundit. *Coac.* 293.

HYPOCHONDRIORUM TENSIO.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Præcordia intrò tracta, & tensa. *Coac.* 51.

Præcordiorum distensio, cum tenui & crebro sudore; vel etiam doloribus in humeri caput, ac claviculas affixis, in febre non intermittente. *Coac.* 32.

LETHALIS.

Præcordiorum contensio, cum febre acuta, plurimis graveolentibus dejectionibus, & ex longo intervallo obortis ad aures tuberculis. *Coac.* 201.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUM ad AURES.

Præcordiorum contensio, cum febre acuta, & magna spiratione, in bile reduntantibus. *Coac.* 126.

PAROTIDES.

Præcordiorum contensio, cum febre acuta, & perfrigeratione, in anhelatoribus, & suspiriosis. *Coac.* 107.

Præcordiorum contensio, cum sopore, & incontinenti corporis jactatione, & capitis dolore. *Coac.* 289.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Præcordiorum contensio, cum surditate, & capitis gravitate, si oculorum acies perturbatur. *Coac.* 195.

PHRENITIDEM.

Præcordia revulsa, in præcipiti morbo, cum capitis dolore, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

HYPOCHONDRIORUM TUMOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Præcordiorum dolores, & tumores, recentes quidem, & sine inflammatione, murmur solvit circa præcordia exortum, idque potissimum, si cum stercore, urinâ, & flatu prodierit. Alioqui ubi ipsum per se transmissum

ſum fuerit, juvat; idque magis, ſi ad inferiores ſedes deſcenderit. *Prænot.* 69.

Præcordiorum molles, & doloris expertes tumores, longiore ſpatio finiuntur, nec ita grave periculum afferunt. *Coac.* 281. *Prænot.* 35.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, dolore lumborum ſuperveniente, his alvi humectantur: niſi flatus eruperint, aut urinæ copia prodierit. In febribus autem hæc. *Aph. IV.* 73.

DETERIORIS NOTÆ.

Tumor in præcordiis durus, & dolens, peſſimus quidem, ubi tota præcordia occuparit. Sin verò altera parte ſit, minore cum periculo ſiniſtra. *Prænot.* 32.

Præcordia ſublata, ſubſiſtente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac.* 287. 442.

LETHALIS.

Præcordiorum tumores duri, ac dolentes, circa principia quidem mortem brevi affore, indicant. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Quibus præcordia inflammatione tentantur, & pus colligunt, iis ſub mortem nigra dejiciuntur. *Coac.* 288.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

PAROTIDES.

Ex præcordiorum tumore, ſpiratio magna, & febris acuta, in bilioſis. *Coac.* 290.

SUPPURATIONEM.

Præcordiorum tumor durus, ac dolens, ſi intra 20. dies non ſubſidat, neque febris quieſcat. *Prænot.* 33. *Coac.* 280.

Tumores præcordiorum molles, & doloris expertes, digitisque cedentes, ſi intra 60. dies neque febris ceſſet, neque tumor ſubſidat. *Prænot.* 35. *Coac.* 281.

AD THERAPIAM.

Quibus hypochondria elevata ſunt, murmurantia, iis lac dare, malum. *Aph. V.* 64.

HYSTERICA AFFECTIO.

AD DIAGNOSIN.

Plurimas uteri affectiones flatus faciunt. Signum sunt ructus, & strepitus circa ventrem, & lumborum tumores, & dolores circa renes, ac coxas. *Epid. VII. XXXIV.* 12.

AD PROGNOSIN.

Mulieri ab uterina passione vexatæ, aut difficulter parienti, sternutatio superveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

In uteri strangulatu, non antea expertæ convulsiones, faciles sunt. *Coac.* 349. 554. *Prædict. I.* 119.

AD THERAPIAM.

Ad affectiones uteri confert, aromatum p. 1. farinæ p. 2. in vino odorato albo coquere, & linteolo illita, cataplasmatis modo imponere, qua parte ventris dolores ab utero affligunt. *Epid. VII. XXXIV.* 13.

Si cor strangulatur, ab utero reprimitur, & spiritus habet, & anhelatio: viticis & pœoniæ semen in vino bibere oportet; aut abrotanum, & panaces, & ammoniacum; aut rutam; aut somnificium papaveris succum. *De Morb. Mul. II. LXXX.* 1. *ad* 6.

JACTATIO. INCONTINENTIA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, cum perfrigeratione, pessimæ. *Coac.* 2.

Qui in gravibus malis tenuiter exudant, & quadam corporis incontinentia jactantur, malè habent. *Coac.* 53.

Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardescunt, torpore, siti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambusta, eadem denunciant. *Coac.* 158.

Corporis æstuatione, & inquieta jactatione conflictati, citra

citra vomitum ingravescentes, malè habent; atque etiam qui vellicantur citra vomitum. *Coac.* 557.

NOTÆ LETHALES.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè sudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè pernicies intenditur, si ista cum urinis nigris contigerint, & spiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus, nonnullis convulsionem portendit. *Coac.* 82.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

Qui insomnia vexantur, cum subita corporis jactatione, & inquietudine, iis sanguinem è naribus erupturum sperare oportet, idque præsertim, si quid antea profluxerit. Animadvertendum verò, num in modicè perfrigeratis, id post horroris sensum contingat. *Coac.* 111.

SECESSUS NIGRI.

Considerandum est, in æstuabundis, & corporis jactatione citra vomitum, & lumborum dolore conflictatis ægris, si audacter desipuerint, num nigra per secessum proditura sint? *Prædict. I.* 85.

ICTERUS. MORBUS REGIUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Spumans, & bile obductum alvi recrementum, vitio est. Quin & inde morbus regius contrahitur. *Coac.* 606.

Frequentes, & ex parvis intervallis desidendi labores, aliquantulum glutinosa excernentes, cum paucis stercoraceis, præcordiorum & lateris dolore, morbum regium prænunciant. *Coac.* 621.

Qui

Qui lumborum, & lateris dolore, abſque ulla occaſione tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.* 325.

NOTÆ COMITANTES.

Icterici non admodum flatulenti ſunt. *Aph. V.* 72.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre die 7. aut 9. aut 11. aut 14. morbus regius ſupervenit, bonum eſt: niſi dextrum hypochondrium durum ſit. *Aph. IV.* 64. *Coac.* 121.

DETERIORIS NOTÆ.

In ictericis hepar durum fieri, malum. *Aph. VI.* 42.

Icterus in febre, cum dextro hypochondrio duro. *Aph. IV.* 64. *Coac.* 121.

Quibus in febre morbus regius ſupervenit ante 7. diem, malum eſt; (niſi confluxus humorum per alvum fiant.) *Aph. IV.* 62. *Coac.* 121.

Morbus regius, cum ſurditate, urinis prærubris, non ſubſidentibus, & ſublimamentis, ac mentis emotione. *Prædict. I.* 32. *Coac.* 198.

Ex morbo regio fatuitas, & ſtupiditas, malo eſt. *Prædict. I.* 32. *Coac.* 198.

In morbo regio affectis, nec admodum ſentientibus, quibus ſingultus adeſt, iis alvus effunditur, fortè verò etiam ſupprimitur; atque hi cum virore palleſcunt. *Coac.* 490.

Alvi recrementum candicans, ſtercoroſum, in morbo regio moleſtiam exhibet; ac liquidum etiam, ubi reſederit, ruborem adeptum. *Coac.* 613.

LETHALIS.

Laſſitudine laborantes cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent; tum verò præſertim, ſi iſta inſuper ſanguinem è naribus ſtillarent. Circa hæc aurigine admodum fœdati, & largius colorati, moriuntur, iiſque album alvi recrementum prodit. *Coac.* 36.

Qui

Qui vehementer efflant, & reflexis sunt palpebris, ac per somnum leviter suspiciunt, aurigine admodum fœdati, & largius colorati moriuntur. In his album alvi recrementum præcedit. *Coac.* 64.

AD THERAPIAM.

Morbum regium sic curare oportet: Extrinsecus quidem corpus molliendum est balneis calidis; alvus verò, & vesica humectanda, & urinam cientia danda. Si verò fortis fuerit, purgato capite, pharmacum quoddam potandum dato, quod bilem deorsum purgat. Postea verò urinam cientibus utendum est. *De Affect.* XXXIII.

JEJUNIUM, *vid.* *FAMES.*

IGNORANTIA.

In rigore familiares non agnoscere, & eorum, quæ gesta sunt, oblivisci, malum indicat. *Prædict. I.* 64. *Coac.* 6.

ILEUS. VOLVULUS.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale ipsi obnoxium. *Aph. III.* 22.

Volvulus cum apprehenderit, venter durus fit, & nihil secernit, & dolor infernè omnem alvum tenet, & febris, & sitis. Aliquando verò præ dolore, æger etiam bilem vomit. *De Affect. XXII.* I. 5.

AD PROGNOSIN.

PERICULOSUS.

Ab ileo vomitus, aut singultus, aut convulsio, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 10.

In tenuioris intestini morbo laborantibus, vomitio, & surditas, malo sunt. *Coac.* 470.

LETHALIS.

Quibus ex urinæ stillicidio volvulus supervenit, in 7. diebus pereunt, nisi febre superveniente, urina abundè fluxerit. *Aph. VI.* 44. *Coac.* 475.

AD

AD THERAPIAM.

Humectare oportet intrinſecus, & extrinſecus; & multa calida lavare; & bibenda dare, quæ alvum movent, & urinam ſubducunt; & clyſterem adhibere, ſi admittat. Si verò non admiſerit clyſterem, fiſtulam ad utriculi extremitatem alligato, & inſufflando multum flatum immittito. Et ubi inteſtinum & venter elevata fuerint à flatu, exemta fiſtula, ſtatim infuſum per clyſterem immittito. Et ſi ſuſceperit, ſeceſſum emittet, & ſanus evadet. Si verò ſic non ſuſceperit infuſum, moritur maximè 7. die. *De Affect. XXII. 6. ad* 13.

IMBECILLITAS.

Febricitantium corpus magis quàm pro ratione colliquefieri, malum eſt, & infirmitatem indicat. *Aph. II.* 28.

Qui temerè, ac præter rationem nulla exiſtente vaſorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent. *Coac.* 54. *Prædict. I.* 40.

IMPETIGO.

AD DIAGNOSIN.

Tempus vernale ipſi obnoxium. *Aph. III.* 20.

Ex pituita naſcitur. *De Affect.*

AD THERAPIAM.

Ad impetiginem & lepram confert aqua calcis ita temperata, ut non exulceret. *Epid. II.*

IMPOTENTIA GENERANDI, vid. CONCEPTIO.

INEDIA, vid. FAMES.

INFLAMMATIO.

Febrim comitem habet. *De Flat. VII.* 2.

Inflammationem, aut dolorem partium principalium, indicat ſpiratio frequens, & parva. *Coac.* 260.

Qui ſanguinem evomunt, cum febre multa, dolore ad

mammam, thoracem, & dorſum, &c. ad ſummum diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

INGUEN.

AD DIAGNOSIN.

Cum inflammatione inguinum, abſceſſus & febris. *De Flat. VII.* 4.

Ulcera ſerpentia ſupra inguina, ad laterum inanitatem, & pubem enata, alvum malè affectam ſignificant. *Coac.* 628.

A retentâ purgatione menſtruâ, circa inguen tuberculum ſuppurans, in mulieribus. *De Nat. puer. VII.* 17.

AD PROGNOSIN.

Vulnera venis craſſis, in collo, & inguinibus inflicta, lethalia. *Prædict. II.* 68.

INQUIETUDO, vid. JACTATIO.
INSANIA, vid. MANIA.

INSOMNIA.

Diurnis actionibus congrua, ſanitatis ſignum. *De Inſomn. III.* 1. *ad* 6.

Diurnis actionibus adverſa, turbationis in corpore ſignum. *De Inſomn. III.* 7. *ad* 9.

In ſomnis ſolem & lunam, & cœlum atque ſidera pura, & ſuo motu agitata videre, bonum: ſanitatem enim indicat. *Ibid.*

Si in ſtagno, aut mari, aut fluminibus natare, quis ſomniet, bonum non eſt, cùm humiditatis abundantiam indicet; febricitanti verò bonum. *Ibid.*

Fluviorum tranſitus, hoſtes armati, monſtra difformia, morbum aut furorem præſagiunt. *Ibid.*

INTESTINA TENUIA.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Ubi hydrops ſiccus de ſe ſignificationem præbet, tormi-

na ad tenue inteſtinum incumbentia, malum denunciant. *Coac* 458.

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intenſi ad ſuperiorem ventris partem, & tenuius inteſtinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in ſomnum propenſiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus ſudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujuſmodi recidivæ, plurimis poſt remiſſionem obortæ, celeriter interimunt. *Coac.* 518.

NOTÆ LETHALES.

Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit. *Aph. VI.* 24. *Coac.* 503.

Cui perſectum eſt aliquod ex inteſtinis tenuibus, lethale. *Aph. VI.* 18.

Ex laterum inanitate, ad tenue inteſtinum migrantes dolores, in diuturnis morbis, ex abortione, neque admodum purgata muliere, perniciem denunciant. *Coac.* 515.

Lumborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput progreſſus, non ſine convulſionis ſpecie, celeriter interficit. *Coac.* 317.

NOTÆ HYDROPIS FUTURI.

In biliosis perturbata alvus, pauca crebrò reddens, & cum paucis mucoſis diſtentionem facientia, oborto circa tenue inteſtinum dolore, nec facile prodeunte urinâ, ex his caſibus in aquam intercutem tendit. *Coac.* 644.

INTESTINUM RECTUM.

Ejus inflammationi urinæ ſtillicidium ſupervenit. *Aph. V.* 58.

IRA.

Ira præceps cor & pulmones in se contrahit, & ad caput calorem, & humorem trahit. Animi autem tranquillitas cor relaxat. *Epid. VI.*

Anhelantes clamore, & iracundiâ abstinere oportet. *Ibid.*

ISCHIADICUS DOLOR, *vid. COXA.*

ISCHURIA. URINÆ RETENTIO.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Crebri ex dorso horrores, subinde locum commutantes, graves sunt, & difficiles. Laboriosam quippe urinæ suppressionem minantur. His tenuiter exudare, pessimum. *Coac.* 8. 46.

AD PROGNOSIN.

MALA.

Vesica intercepta, maximéque cum capitis dolore, convulsionem quandam minatur. *Coac.* 588. *Prædict. I.* 120.

Derepentè obortus renum dolor, cum urinæ suppressione, calculorum, & urinæ crassæ mictionem indicat. *Coac.* 589.

Urina intercepta, & ad imum ventrem pondus, utplurimum futurum urinæ stillicidium denunciat: sin minus, alium aliquem morbum ex consuetudine affligentem. *Coac.* 591.

LETHALIS.

In biliosis urina intercepta, mortem brevi affore significat. *Coac.* 592.

JUVENTUS, *vid. ÆTAS.*

LABIA.

Contractum labrum biliosæ alvi perruptionem denunciat. *Coac.* 240.

Si labrum pervertatur, aut corrugetur, aut livescat, aut pallescat, cum alio aliquo signo, mortem in propinquo esse, sciendum est. *Prænot.* 6.

Lethale quoque, labra resoluta, pendentia, frigida, & exalbida esse. *Prænot.* 7.

Cum labra exulcerantur, tunc ferè desinunt febres. *Epid. VI.*

LABOR, *vid. MOTUS.*

L A C.

EJUS USUS.

Lac omne quidem nutrit, verumtamen ovillum alvum sistit, caprillum verò magis alvum laxat; vaccinum minus; equinum, & asininum alvum magis movet. *De Diæt. II.*

Lac dare convenit tabidis, non admodum febricitantibus, & in febribus longis, & languidis, nullo ex contrariis signis præsente: & præter rationem extenuatis. *Aph.. V.* 64.

EJUS NOXA.

Lac dare capite dolentibus, malum. Malum verò etiam febricitantibus, & quibus hypochondria elevata sunt, murmurantia, & siticulosis. Malum autem & quibus dejectiones biliosæ, & qui in acutis sunt febribus; & quibus copiosi sanguinis facta est egestio. *Aph. V.* 64.

LAC MAMMARUM.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Mulieri in utero gerenti, si multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum significat, &c. *Aph. V.* 52.

Mulieribus, quæ denso corpore sunt, tardius lac gignitur: iis verò, quæ rariore sunt habitu, citiùs. *De Nat. puer.*

Quæ parca menstrua habent, utplurimum sine lacte sunt. *De Nat. puer. XL.* 19.

AD THERAPIAM.

Si lac mulieri deficiat, porrum & brassicam comedat, & hor-

hordeum decorticatum, unà cum butyro coctum, & refrigeratum bibat. *De Morb. Mul.*

LASSITUDO.

AD DIAGNOSIN.

Spontaneæ lassitudines morbos denunciant. *Aph. II.* 5.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Lassitudo cum sopore, & surditate, dein alvo erumpente, & ad judicationem rubra demittente. *Coac.* 182.

Lassitudo in febribus, cum urina multa, & crassa, & alba, die 4. redditâ. *Aph. IV.* 74.

DETERIORIS NOTÆ.

Lassitudine conflictati ægri, singultuosi, & alto stupore detenti, malè habere significantur. *Coac.* 45.

Lassitudine laborantes, cum horrore, judicii modo leviter exudantes, celeriter ad calorem revocati, malè habent, &c. *Coac.* 36.

Delassati ægri, caligine obducti, pervigiles, & sopore detenti, cum tenui sudore recalescentes, malè habent. *Coac.* 35.

Lassitudinis sensus, cum lingua præter rationem molli redditâ, ac nauseabundâ, cum sudore frigido, alvo liquida, & nigrâ vomitione. *Coac.* 232.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

MULIEBRIS PROFLUVII.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu. *Coac.* 555.

ALVI FLUXUS.

Lassitudinis sensus, cum horrore frequenti, incontinenti corporis jactatione, & lumborum dolore. *Coac.* 19.

ABSCESSUS ad ARTICULOS, & MAXILLAS.

Febres lassatoriæ. *Aph. IV.* 31.

HÆMORRHAGIÆ NARIUM.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu, si cervicis dolor prehenderit. *Coac.* 555.

INSANIÆ.

An laſſitudo, cum dolore capitis, ſiti, pervigilio, loquelâ obſcurâ, impotentiâ ad motum, & humeſcente alvo? *Coac.* 175.

AD THERAPIAM.

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquieſcere ſtatim laſſitudinem curat. *Aph. II.* 48.

LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Conſtitutio aquilonia. *Aph. III.* 5. 17.
Tumores ulcerum in anticâ parte, repente evaneſcentes. *Aph. V.* 65.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In dolore lateris, ſanguinis è naribus ſtillatio, mala eſt. *Coac.* 405.

NOTÆ LETHALES.

Cum febre lateris dolor accedens, alvi dejectiones aquoſo-bilioſæ, dein cibi faſtidium, ſudores, facies benè colorata, alvus humeſcens, & oris ventriculi dolor. *Coac.* 67.
Quibus in febre ardente, tumores cum ſomnolentia, & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione necat. *Coac.* 60.
Dolor in pectore fixus, cum torpore, ſuborta febre malum indicat, iique celeriter mortem appetunt. *Coac.* 315.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ICTERI.

Lumborum & lateris dolor, abſque ulla occaſione. *Coac.* 325.

PHRENITIDIS.

Lateris dolor citra inflammationem, cum turbulentis, tenuibus, moderatis. *Coac.* 411.
Dolor lateris acutus, cum surditate, & febre, post alba à partu prodeuntia, dein subsistentia. *Coac.* 525.

TABIS.

Intestinorum lævitates, cum spirandi difficultate, & pectoris morsu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

Ad dolorem lateris dissolvendum, idonea sunt calefactoria. *De Vict. acut. XI.* 1. 2.

L E G U M I N A.

Omnia flatuosa sunt, & cruda, & cocta, & fricta, & macerata, & viridia. *De Vict. acut. LIX.* 8.

L E P R A.

Tempus vernale ipsi obnoxium. *Aph. III.* 20.

L E T H A R G U S.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

NOTÆ COMITANTES.

Qui lethargo, aut veterno confligantur, ex manibus tremunt, somnolenti sunt, malè colorati, tumidi, pulsus habent tardos, & lentos, ac oculorum genas inferiores sublatas, sudores superveniunt, alvique subtumescunt, impotentes sunt, ac biliosa effundunt. Quod si resiccatæ fuerint, urinæ alvique recrementa clam prodeunt, urinæ quales in veterino genere redduntur, neque potum, neque aliud quicquam postulant. Mentis verò compotes facti, de cervicis dolore conque-

runtur, ac incertos sonitus per aures impetu ferri sentiunt. *Coac.* 139.
Tussis oboritur, & salivam spuit multam, ac liquidam, & nugas garrit, & ubi nugari desierit, dormit: & recrementum malè olens egerit. *De Morb. II. LXIII.* 1. *ad* 6.

AD PROGNOSIN.

Qui ex lethargo evadunt, magna ex parte pus intrò colligunt. *Coac.* 140.
In 7. diebus moritur, si verò hos effugerit, sanus evadit. *De Morb. II. LXIII.* 12.

AD THERAPIAM.

Huic aquam demacerata in ipsa farina crassa bibendam dato, & vinum album vinosum bibendum, & ptisanæ succum sorbendum. Verum huic mali punici succum ammisceto; & vinum vinosum album insuper bibat, & ne lavet. *De Morb. II. LXIII.* 7. *ad* 11.

LEUCOPHLEGMATIA. PITUITA ALBA.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Intumescit totum corpus albo tumore, & venter ad contactum crassus est, & pedes ac femora tument, tibiæ item, ac scrotum, ac acervatim respirat, & facies rubicunda est, & os siccum, & sitis tenet, & ubi cibum accepit, spiritus frequens incumbit. Hic eadem die quandoque melius habet, quandoque pejus. *De Morb. II. LXIX.* 1. *ad* 10.

AD PROGNOSIN.

Leucophlegmatiæ hydrops supervenit. *Aph. VII.* 74.
Si à leucophlegmatiâ detento vehemens diarrhoea superveniat, morbum solvit. *Aph. VII.* 29. *Coac.* 482.
Leucophlegmatico si venter sua sponte turbatus fuerit in principio morbi, proximus sanitati est. *De Morb. II. LXIX.* 11.

 Ani-

Animi abjectiones cum silentio, & ab hominibus solitudines, fere eos conficiunt. *Coac.* 482.

AD THERAPIAM.

Si venter sua sponte non turbetur, medicamentum deorsum purgans dato, à quo aqua purgetur. Et calida non lavet, & sub die exponatur; & scrotum, ubi impletum fuerit, secato, &c. *De Morb. II. LXIX.* 12. *& seqq.*

LICHENES, *vid. IMPETIGO.*

L I E N.

AD DIAGNOSIN.

Tempus autumnale infestum. *Aph. III.* 22.

In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum mictiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.

Caput & lien maximè sunt morbis obnoxia. *De Morb. IV. XIV.*

Quibus splen deorsum vergit, pedes & manus, & genua calida sunt: nasus & aures semper frigida. *Epid. VI. II.* 71.

AD PROGNOSIN.

Lienosis dysenteria superveniens, bonum. *Aph. VI.* 48. *Coac.* 466.

Qui lienosi à dysenteriâ corripiuntur, his longâ superveniente dysenteriâ, hydrops supervenit, aut intestinorum lævitas, & pereunt. *Aph. VI.* 43.

L I E N E S M A G N I.

AD DIAGNOSIN.

Quibus lienes magni, iis gingivæ vitiantur, & os graveolet. *Prædict. II.* 163.

Quicunque splenem habent magnum, qui quidem fuerint biliosi, hi mali coloris fiunt, malis ulceribus scatent, & ex ore graveolent, & tenues evadunt, & splen durus est, & semper consimili magnitudine, &

cibi non fecedunt. Qui verò pituitofi funt, hæc & minus patiuntur, & fplen aliàs major, aliàs minor efficitur. *De Affect. XXI.* 1. *ad* 11.

Quibus lienes magni funt, neque fanguinis eruptiones contingunt, neque os graveolet, in tibiis ii mala ulcera habent, & nigras cicatrices. *Prædict. II.* 164.

AD PROGNOSIN.

Quibus lien intumefcit, iifdem & corpus contabefcit. *De Loc. in hom.*

In lienis tumore, fanguinem ex dextra nare effluere, malum. *Coac.* 327.

Progreffu temporis aliquibus in hydropem morbus degenerat, aliquibus autem fplen fuppuratur, & ufti fani fiunt. *De Affect. XXI.* 23. 24.

AD THERAPIAM.

Splenicis conducit, fiquidem impurgati fuerint, & caput, & reliquum corpus purgare. Si verò purgatione non egeant, victus ratio conftituenda eft, ita ut pituitofis corpus reficcemus ac attenuemus, cibis & potibus, & vomitibus, & exercitiis plurimis, & deambulationibus. Et in vere furfum per veratrum purgentur. Biliofis autem conducit, ut per victum humectantem, alvum & veficam fubducamus, & ut de venâ fplenitide frequenter fanguinem mittant, & medicamentis urinam cientibus utantur, quæ fplenem mollire fcripta funt, & ut pro anni tempore bilem purgent. *De Affect. XXI.* 12. *ad* 19.

LIENTERIA. INTESTINORUM LÆVITAS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.
Dyfenteria. *Aph. VII.* 76.

NOTÆ COMITANTES.

Qui fuppreffa alvo, fanguinem ex naribus fundunt, & unà

unà cum ſanguinis profluvio ſubinde rigent, iis alvus inteſtinorum lævitate laborat, & obdureſcit, aut tenues lumbrici (Aſcarides dicti) infeſtant, aut utrumque. *Coac.* 344.

In lienteriâ cibi ſecedunt non putrefacti, liquidi, dolor autem non adeſt, & corpus attenuatur. *De Affect. XXV.* 1. 4.

AD PROGNOSIN.

In diuturnis inteſtinorum lævitatibus ructus acidus ſuperveniens, qui prius non fuit, ſignum bonum. *Aph. VI.* 1.

Longis inteſtinorum lævitatibus laborantes, unà cum ſæviſſimis ulceribus, inteſtinorum cruciatu, & dolore, iis ſolutis intumeſcunt. His inſuper exortus rigor, malo eſt. *Coac.* 468.

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

AD THERAPIAM.

Quibus alvi ſunt lientericæ, eos hyeme ſurſum purgare, malum eſt. *Aph. IV.* 12.

Lientericum per eadem curato, velut à dyſenteriâ detentos. *De Affect. XXV.* 5.

LINGUA.

AD DIAGNOSIN.

Lingua tremula, inſtabilem mentem, & à ſede conſtantiæ deturbatam, ſignificat. *Coac.* 233. *Prædict. I.* 20.

Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, melancholicum hoc ipſum fit. *Aph. VII.* 40.

Linguæ pallidæ ex bile, rubræ ex ſanguine, nigræ ex atrâ bile, valde reſiccatæ ex ſuccenſa fuligine, & utero, albæ verò ex pituitâ. *Epid. VI.*

In pulmonis inflammationibus, ſi lingua tota alba fiat, ac aſpera, ambæ pulmonis partes inflammatione vexantur,

xantur; quibus verò dimidiata lingua, quâ parte id apparet, inflammatio affligit. *Coac.* 400.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Linguæ bisulcum, velut saliva alba obductum, febris remissionem indicat, eo quidem, quod agnatum est, crasso existente, eodem die: si verò tenuius fuerit, postridie; perendie quoque, si adhuc tenuius fuerit. Eadem etiam significatio est, si hæc circa summam linguam contingant, minus tamen firma. *Coac.* 230.

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia biliosa est, hi intra 7. diem judicantur: quibus verò 3. vel 4. die, circa nonum. *Coac.* 383.

Lingua admodum nigrescens, 14. die judicationem promittit. *Coac.* 229.

Lingua in principio nigrescens, citius morbum finit, quàm posterius nigrescens. *De Morb. III. XVI.* 15. 16.

NOTÆ PERICULI.

Periculi plena est lingua nigra, & ex virore pallescens. *Coac.* 229.

Linguæ resolutio, ac torpor, cum gravi surditate, & manuum tremore. *Coac.* 197.

Lngua tremula, cum narium rubore, & alvo humecta, si reliqua, quæ sunt circa pulmonem, nullam judicationis significationem præ se ferant, malo est, ac celeres perniciosas purgationes denunciat. *Coac.* 231.

NOTÆ LETHALES.

Lingua circa initia quidem horrida, in eodem verò colore perseverans, procedente verò tempore ubi exasperatur, livescit, finditur, mortem denunciat. *Coac.* 229.

Linguæ tremulæ quibusdam etiam alvum humectam nonnumquam reddunt. In his autem si nigricent, etiam mortem denunciant, &c. *Coac.* 233.

NOTÆ

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

Lingua tremula nonnullis prorupturæ alvi ſignificationem præbet. *Coac.* 645.

MENTIS EMOTIONIS.

Linguæ revulſio, cum deſipientiâ, voce ſtridulâ, & tremore. *Coac.* 99.

PHRENITIDIS.

Linguæ denſæ, & peraridæ, phrenitidem portèndunt. *Coac.* 434. *Prædict. I.* 3.

VOMITUS NIGRI.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ab alvo liquidâ. *Coac.* 232.

LIPOTHYMIA. ANIMI DEFECTIO. DELIQUIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Calidum. *Aph. V.* 16.
Tumoris intus ruptio. *Aph. VII.* 8.

AD PROGNOSIN.

Si fluxui muliebri convulſio, & animi deliquium ſuperveniat, malum. *Aph. V.* 56.
Qui ſæpe & vehementer, abſque manifeſta cauſa, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur. *Aph. II.* 41.

LIPPITUDO, vid. OPHTHALMIA.

LIVORES.

Si ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, illa corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad coſtam livores fiunt, quos veteres ictos, aut ſidere percuſſos vocabant. *Coac.* 400.
Ex oſſe ægrotante caro livida, malum. *Aph. VII.* 2.
Ubi livores in febre fiunt, prope affore mors ſignificatur. *Coac.* 66.

LOCHIA. PURGAMENTA MULIEBRIA.

AD PROGNOSIN.

MALA, & ex parte lethalia.

Quæ ex partu, & abortu, copiosa celeriter cum impetu feruntur, si subsistant, molestiam exhibent. Hujusmodi mulieribus rigor inimicus est, & alvi perturbatio, præcipue verò, si præcordiorum dolore vexentur. *Coac.* 516.

Quibus ex muliebribus purgamentis, dolores intensi ad superiorem ventris partem, & tenuius intestinum excitati, alvos humectant, & levem anxietatem inducunt, his ad judicationem, in somnum propensiones fiunt, & impotentes ex capitis dolore, cum tenuibus sudoribus, & perfrigerationibus vexantur. Hujusmodi recidivæ, plurimis post remissionem obortæ, celeriter interimunt. *Coac.* 518.

Ventris dolor â partu, in his purulenta expurgat. *Coac.* 520.

Prægnantibus salsuginosa, post partum molestias ex albis mordacibus denunciant. Purgationes hujusmodi duritiem adferunt. In his singultus malo est, & uterorum procidentia, quæ & unâ interficit. *Coac.* 526.

Quibus à partu alba prodeunt, & his subsistentibus surditas, cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem, & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac.* 525. *Prædict. I.* 80.

LUMBORUM DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

Tempus hyemale obnoxium. *Aph. III.* 23.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Ex recursatione doloris in lumbis, oculorum perversio, aut distortio, mala est. *Coac.* 314. *Prædict. I.* 69.

Qui lumborum dolore conflictantur, ii malè habent.

Num

Num his tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore? *Coac.* 318.

Lumborum dolor, cum æſtu implacido, & anxio, malum ſignificat. *Coac.* 323.

Lumborum dolor abſque cauſa manifeſta crebrò invadens, morbi malignitatem indicat. *Coac.* 322.

Quæ ex dorſi dolore initia ducunt ægritudines, difficiles. *Coac.* 309.

Intenſus lumborum dolor, cum copioſiore ventris ſubductione, & vomitibus parvis, crebris, bilioſis, ſinceris. *Coac.* 560.

Poſt lumborum dolorem, aut deſipientiam, bilioſæ dejectiones, cum ſpumoſa efflorescentia. *Coac.* 607.

LETHALIS.

Lumborum atque inferiorum partium dolores, quibus febris etiam accedit, ſi relictis inferioribus ſeptum transverſum appetant, tum verò præſertim exitio ſunt, ſi aliquod periculoſum ſignum acceſſerit. *Coac.* 108.

Lumborum ac tenuioris inteſtini diuturni dolores, & circum præcordia labores, in ægris unà cum febre cibum faſtidientibus, eos dolor intenſus ad caput progreſſus, non ſine convulſionis ſpecie, celeriter interficit. *Coac.* 317. *Prædict. I.* 100.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ALVI FLUXUS.

Lumborum dolor, cum horrore frequenti, & incontinenti corporis jactatione, cum laſſitudinis ſenſu. *Coac.* 19.

In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, ſuccedens lumborum dolor in febribus, niſi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

FLUXUS HÆMORRHOIDUM.

Lumborum dolores ſanguinis profluvium excitant. *Coac.* 306. 307.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt; aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac.* 312. *Prædict. I.* 130.

Quibus lumborum dolor in caput, & manus recurſat, & torpore affecti, oris ventriculi dolorem ſentiunt, tenuibus ac ſeroſis humoribus abundant, ii liberaliter ſanguinem profundunt. At verò his cum mentis perturbatione alvus effunditur. *Prædict. I.* 139. *Coac.* 308.

Diuturni lumborum dolores, qui cum febre, ad tertianæ naturam propius accedente, ingraveſcunt, ſanguinis grumoſi ſeceſſuri ſpem faciunt. *Coac.* 305.

SECESSUS NIGRI.

Conſiderandum eſt in lumborum dolore conflictatis, & anxietate citra vomitum, & pauliſper ferociter deſipientibus ægris, num nigra per ſeceſſum proditura ſint? *Coac.* 319.

CONVULSIONIS.

Lumborum, & capitis, ac oris ventriculi dolor, cum forti excreatione, convulſionem ſuſpectam facit. *Prædict. I.* 106. *Coac.* 320.

Quæ ex lumbis in cervicem & caput redundantia, levis ſiderationis more, reſolutionis ſenſum inducunt, convulſionem ac mentis emotionem minantur, &c. *Coac.* 313. *Prædict. I.* 118.

HYDROPIS SICCI.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem ſiccum deſinit. *Coac.* 304. *Aph. IV.* 11.

ICTERI.

Qui lumborum, & lateris dolore, absque ulla occaſione tentantur, ii in morbum regium incidunt. *Coac.* 325.

PHRE-

PHRENITIDIS.

Inter initia sopor, dein capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolor, & insomnia. *Coac.* 179.

SUPPURATIONIS.

Lumborum dolores, cum febre, si relictis inferioribus septum transversum appetant, & reliquorum signorum nullum periculum ostenderit. *Coac.* 108.

Lumborum contensio ex mensium copia; quin & variè prodeuntia, glutinosa, graveolentia, strangulatum inducentia, &c. *Coac.* 324.

AD THERAPIAM.

Non febricitantibus si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse, indicat. *Aph. IV.* 20.

In intenso lumborum dolore, & alvi subductione largiore, sumpto veratro, spumosorum crebra vomitio prodest. *Coac.* 310.

LUMBORUM FRIGIDITAS ET GRAVITAS.

Si per sanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas, & gravitas, levi ex occasione orta sit, & alvi suppressio, superiore ventre probè officio suo fungente, coxendicum, vel renum dolor, aut urinæ stillatio, forte expectanda est. *Coac.* 487.

LUMBRICI TERETES, ET ASCARIDES.

AD DIAGNOSIN.

Ætas puerilis ipsis obnoxia. *Aph. III.* 26.

Qui suppressa alvo sanguinem ex naribus fundunt, & una cum sanguinis profluvio subinde rigent, iis alvus intestinorum lævitate laborat, & obdurescit, aut tenues lumbrici (Ascarides dicti) infestant, aut utrumque. *Coac.* 344.

AD PROGNOSIN.

Lumbricos rotundos cum alvi excretione prodire, mor-

bo in judicationem tendente, expedit. *Prænot.* 62. *Coac.* 601. *De Judicat.* 5.

Lumbricis verò tenuibus, & longis, (qui Afcarides dicuntur) in capitis dolore vexatis, confequente furditate, & fopore, tubercula ad aures excitantur. *Coac.* 165.

LUMBRICI LATI.

AD DIAGNOSIN.

Etiam in fœtu uterino nafcuntur. *De Morb. IV. XXVII.* 2.

NOTÆ COMITANTES.

Velut cucumeris femen interdum alvo redditum. *De Morb. IV. XXVII.* 39.

In jejuno dolor ad hepar moleftus, cum fputo interdum multo. *Ibid.* 40.

In quibusdam vocis interceptio, cum fputis ex ore multis, tormine ventriculi, vel etiam dolore ad dorfum. *Ibid.*

LUXATIO, *vid. OSSA.*

MALIGNITAS.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Qui fubinde inhorrefcunt, ex capite laborantes, tenuiter exudantes, ii malignè habent. *Coac.* 12.

Quæcunque febri ex adverfo refpondent, nifi abfceffum faciant, malignitatem denunciant. *Coac.* 145.

Rigores cum fopore, nonnihil periculi denunciant; & facies incenfa cum fudore, malignitatem in his fignificat. *Coac.* 7.

Rigores multi, cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

Lumborum dolor, abfque caufa manifefta crebrò invadens, malignus. *Coac.* 322.

In febre convulfio, manuumque ac pedum dolores, ma-

malignum quiddam prænunciant; item femoris, genuum, ſurarum dolores, ac mentis emotio, præcipue ſi ſublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

MAMMÆ.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans eſt, nec peperit, lac habeat, ei menſtrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Mulieri in utero gerenti, ſi multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum fœtum ſignificat. Si verò ſolidæ fuerint mammæ, ſaniorem fœtum ſignificat. *Aph. V.* 52.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Mammæ turgidæ, & magnæ, in mulieribus, probantur. *Prædict. II.* 130.

Quæcunque mammarum dolore ex febribus vexantur, eas ſanguinis concreti ſpuitio non fœculenta, dolore liberat. *Coac.* 553.

DETERIORIS NOTÆ.

Mulieri in utero gerenti, ſi mammæ ex improviſo graciles fiant, abortit. *Aph. V.* 37. 53.

Mulieri in utero gerenti, ſi altera mamma gracilis fiat gemellos geſtanit, alterutrum abortit, Et ſiquidem dextra gracilis fiat, marem: ſi verò ſiniſtra, fœminam. *Aph. V.* 38.

Quæ perdituræ ſunt fœtus, his mammæ graciles fiunt. Si verò rurſus duræ fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, & non perdunt. *Aph. V.* 53.

Mulieribus, quibus in mammas ſanguis convertitur, inſaniam ſignificat. *Aph. V.* 40.

Quæ puellæ erectæ cervicis ſpiratione vexantur, iis uterum ferentibus, mammæ pus colligunt, &c. *Coac.* 549.

CONF. ABORTUS, CONCEPTIO, FOETUS, GRAVIDITAS.

MANIA. DEMENTIA. INSANIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.

Tumores ulcerum in parte anticâ. repentè disparentes. *Aph. V.* 65.

Humorum decubitus in morbis melancholicis. *Aph. VI.* 56.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Aures obtusæ in acuta febre. *Coac.* 196.

Dentium collisio, aut stridor, præter consuetudinem à teneris contractam. *Coac.* 235.

Qui capitis dolore, siti, levi pervigilio detinentur, obscurè loquuntur, ad motum impotentes, humescente alvo lassitudine vexantur; in iis fortasse insania metuenda est. *Coac.* 175. 642.

Quibus faciei incendium, & intensus rubor solvitur, & graveolens est alvi egestio, redundans, & subrubra, in his insaniæ metus est. *Coac.* 624.

Intestinorum difficultate laborantibus, aliquantulum rubræ, limosæ, & copiosæ dejectiones, in flammeo colore, & prærubro perfusis, solutæ, insaniam suspectam faciunt. *Coac.* 465.

Si oculi crebro moveantur, insania expectanda est. *Prænot.* 31.

Mulieribus quibus in mammas sanguis convertitur, insaniam significat. *Aph. V.* 40.

Ubi post vomitum anxiosum vox stridula est, oculi squalidi, & pulvere obsiti, insania portenditur, &c. *Prædict. I.* 17. *Coac.* 561.

Vomitus virulenti, & æruginosi, cum capitis dolore, surditate, & insomniâ, promtam insaniam significant. *Prædict. I.* 10. *Coac.* 169.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore, non bilioso, insania solvit. *Coac.* 550.

In-

Insania magnum morbum, invadendi consuetudine jam familiarem solvit. *De Judicat.* 68.

Insanientibus, si varices, aut hæmorrhoides supervenerint, insaniæ solutio fit. *Aph. VI.* 21.

Ab insaniâ dysenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum. *Aph. VII.* 5.

Ex insaniâ, in raucedinem cum tussi fit secessio. *Coac.* 484.

Qui insaniâ corripiuntur, aut per se à morbis liberantur, iis dolor ad pedes, aut pectus subiens, aut vehemens tussis oborta, insaniam solvit, &c. *De Judicat.* 65.

DETERIORIS NOTÆ.

Vehementes mentis emotiones silentes, absque quiete, oculis quoquoversum intuentes, spiritum efflantes, perniciem minantur, diuturnas verò faciunt partium resolutiones. Quin etiam vehementer insaniunt hoc modo affecti. Quibus autem cum ventris perturbatione hujusmodi affectus ingravescunt, iis nigra per alvum ad judicationem prodeunt. *Coac.* 486.

LETHALIS.

Dentium collisio, aut stridor, præter consuetudinem à teneris contractam, insaniam, aut mortem denunciat. Quod si jam deliranti istud accidat, prorsus exitiale est. Quin & dentes resiccari, perniciem denotat. *Coac.* 235.

In vehementi & furiosa mentis emotione, accedentes tremores, exitio sunt. *Coac.* 93.

Insania vehemens, cum vocis defectione, post vomitum, &c. *Coac.* 561.

Qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoscit, neque audit, neque intelligit, jam moribundus est. *Aph. VIII.* 16.

AMAUROSIN PORTENDENS.

Insanientibus accedens convulsio, oculorum aciem retundit. *Coac.* 485.

Si insania solvatur, absque dolore ad pedes, vel ad pectus, aut tussi vehementi, cæcitas sequitur. *De Judicat. 65.*

CONVULSIONES.

Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, in ferinas evadunt, & convulsiones portendunt. *Coac. 155. 85. Prædict. I. 26.*

CONF. DELIRIUM. PHRENITIS.

MANUS.

AD DIAGNOSIN.

Ex manibus trèmunt lethargici, &c. *Coac. 139.*

AD PROGNOSIN.

In febre, manuum ac pedum dolores, malignum quiddam prænunciant. *Coac. 30.*

Manuum ac pedum tumores, cum rubore, perniciem denunciant. *Coac. 63.*

MANUUM LATIO, vid. GESTUS.

MAXILLÆ.

AD DIAGNOSIN.

Lassatis per febres, ad articulos, & circa maxillas maximè, abscessus fiunt. *Aph. IV. 31.*

Maxilla raró excidit, luxatur tamen plerumque hiando. *De Artic.*

AD PROGNOSIN.

In vehementibus circa maxillas doloribus, periculum est, ut os fluctuet. *Coac. 239.*

Cervix dura cum dolore, & maxillarum connexio, ac jugularium venarum palpitatio vehemens, cum tendinum distensione, perniciem minantur. *Coac. 261.*

In nervorum distentionibus, & iis quæ in posteriorem partem fiunt, dissolutæ maxillæ mortem afferunt. *Coac. 361.*

MEDICAMENTA.

Ad extremos morbos, extrema remedia exquisitè optima. *Aph. I. 6.*

In morbis levibus non oportet medicamenta valida adhibere. *Loc. in hom. LV. 7.*

Medicamentorum vehementium pleraque ſtomachum exulcerant. *De Superfœt. XVII. 11.*

Quæ medicamenta non ſanant, ea ferrum ſanat. Quæ ferrum non ſanat, ea ignis ſanat. Quæ verò ignis non ſanat, inſanabilia exiſtimare oportet. *Aph. VIII. 6.*

MEDICINA.

Eſt additio & ſubtractio: ſubtractio quidem ſuperfluorum, additio verò deficientium. *De Flat. III.*

MEDICI.

Nomine quidem multi, reipſa verò perpauci. *In Leg.*

In medico eſſe debet pecuniæ contemptus, pudor, modeſtia in veſtitu, judicium, lenitas, urbanitas, munditie s, recta elocutio, ſuperſtitionis averſatio, & præſtantia ſumma. *De decenti hab.*

Nihil temerè affirmandum, nihil contemnendum. *Epid. VI. II. 46.*

MEDULLA SPINALIS.

Ubi reſiccatur, dolor caput occupat, cervicem, lumbos, muſculosque lumbares, & crurum articulos, ita ut flectere nequeat, alvus ſiſtitur, & urina non niſi ægrè redditur. *De Int. Affect. XIV. 1. ad 7.*

Ejus læſionem ſequitur impotentia crurum, ſtupor, alvi & urinæ retentio, tandem mictio, & alvi ſolutio involuntaria, nec longo poſt intervallo, mors. *Prædict. II. 92.*

Ipſi frigidum inimicum. *Aph. V. 18.*

M E L.

Calidum & ſiccum eſt, ubi ſincerum aſſumitur; cum aquâ verò humectat, & bilioſis alvum movet; pituitoſis autem ſiſtit. *De Diæt. II. XXIII.* 19.

M E L A N C H O L I A.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & autumnale. *Aph. III.* 20. 22.

Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.

NOTÆ COMITANTES.

Si metus, & triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum. *Aph. VI.* 23.

Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, melancholicum hoc ipſum fit. *Aph. VII.* 40.

Quæ ſenſim feroces fiunt mentis emotiones, in vehementes & melancholicas evadunt. *Prædict. I.* 123.

AD PROGNOSIN.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum. *Aph VI.* 11.

Quibus melancholico modo mente motis, tremores accedunt, malignum hoc eſt. *Prædict. I.* 14.

Morbis melancholicis ad hæc periculoſi ſunt humorum decubitus, aut corporis ſiderationem, aut convulſionem, aut inſaniam, aut cæcitatem ſignificant. *Aph. VI.* 56.

AD THERAPIAM.

Melancholicos uberius deorſum purgabis. Eadem ratione contraria adhibens. *Aph. IV.* 9.

M E N S. A N I M U S.

AD DIAGNOSIN.

Lingua tremula, mentis inſtabilis ſignum. *Prædict. I.* 20. *Coac.* 233.

Qui-

Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem ferè non sentiunt, his mens ægrotat. *Aph. II. 6.*

AD PROGNOSIN.

In omni morbo mente valere, & benè se habere ad ea, quæ offeruntur, bonum est: contrarium verò malum. *Aph II.* 33.

Qui perniciosè habent, iis mens obtorpescit. *Coac.* 488.

CONF. DELIRIUM, MANIA, PHRENITIS.

MENSTRUA.

AD DIAGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Optimum est, menstrua singulis mensibus, & ratis diebus, satis idoneâ, & æquali copiâ, bonique coloris, prodire. *Prædict. II.* 131.

In gravidis cessant. *Aph. V.* 61.

NOTÆ ERUPTIONIS FUTURÆ.

Horrore subinde tentatis, lassitudine, & capitis gravitate conflictatis, muliebres purgationes erumpunt. *Coac.* 541.

Horroris & lassitudinis sensus, capitis gravitas, cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. *Coac.* 548.

Ex rigore febris, cum lassitudinis sensu. *Coac.* 555.

Quæ caput concutiunt, & aurium sonitus excitant, præsertim si ad spinam ardor consequatur. *Coac.* 167. *Prædict. I.* 143.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quædam affectiones fœminis solvuntur, circa menstruorum eruptiones. *Aph. III.* 28.

Mulieri sanguinem evomenti, menstruis erumpentibus, solutio fit. *Aph. V.* 32.

In muliere mensium profluvium à febribus vindicat, si die critico contingat. *Coac.* 152.

Convulsionem muliebria, si circa initia appareant, neque febris accesserit, solvunt. *Coac.* 531.

Oculorum caligines, crebris apparentibus mensibus, solvuntur. *Coac.* 552.

DETERIORIS NOTÆ.

Quæ affectiones fœminis non solutæ fuerint, circa menstruorum eruptiones perseverare solent. *Aph. III.* 28.

Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, fœtum sanum esse impossibile. *Aph. V.* 60.

Si fluxui muliebri convulsio & animi deliquium superveniat, malum. *Aph. V.* 56.

In puellis orthopnoicis, uterum ferentibus, muliebria purgamenta circa initia apparere, malum. *Coac.* 549.

MENSTRUA RETENTA.

AD DIAGNOSIN.

Si mulier, quæ nec prægnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt. *Aph. V.* 39.

Quum menses fuerint occultati, dolor habebit imum ventrem, & onus quoddam incumbere videtur, & lumbos, & laterum mollitudinem mirum in modum dolet. *De Morb. Mul. I. X.* 1. 3.

AD PROGNOSIN.

Mensibus non prodeuntibus, ab utero fiunt morbi. *Aph. V.* 57.

Mulier non laborat podagrâ, nisi menses ipsi defecerint. *Aph. VI.* 29.

Mulieri menstruis deficientibus, è naribus sanguinem fluere, bonum. *Aph. V.* 33.

AD THERAPIAM.

Primum ventrem purgare oportet sursum ac deorsum. Deinde uti subdititio medicamento, à quo sanguis purgetur. Atque ita quiescere, & potandum dare pharmacum, à quo sanguis prodeat; item crethmum in vino tædaceo. *De Morb. Mul. I. X.* 5. *ad* 8.

Suf-

Suffitus aromatum muliebria ducit. *Aph. V.* 28.

MENSTRUA IMMODICA.

AD PROGNOSIN.

Menfibus copiofioribus prodeuntibus, morbi contingunt. *Aph. V.* 57.

Lumborum contenfio ex menfium copia fuppurationem fore indicat. Quin & variè prodeuntia, glutinofa, graveolentia, ftrangulatum cum antea commemoratis inducentia, fuppurationem denunciant. Fortaffis verò & tales aliquantum delirare contingit. *Coac.* 324.

Quæ ad manus contactum torpefcunt, peraridæ, fitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac.* 542.

AD THERAPIAM.

Mulieri menftrua fi velis cohibere, cucurbitam quàm maximam ad mammas appone. *Aph. V.* 50.

MENSTRUA VITIATA.

AD PROGNOSIN.

Quibus, in tumorem fublato ventre, pudendum rubor occupavit, muliebribus purgamentis albis, humidis, fubito prodeuntibus, diuturnis febribus intereunt. *Coac.* 530.

AD THERAPIAM.

Mulieri menfes decolores, neque fecundum eadem (tempus & modum) femper prodeuntes, purgatione opus effe, fignificant. *Aph. V.* 36.

METUS.

Si metus & triftitia multo tempore perfeverent, melancholicum hoc ipfum. *Aph. VI.* 23.

Ex perfrigeratione metus, ac animi abjectio præter occafionem, in convulfionem tendit. *Coac.* 4.

CONF. PAVORES.

MICTIO.

AD DIAGNOSIN.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem significat. *Aph. IV.* 83.

Qui plus mingunt, quàm egerunt, pro ratione habitiores sunt. *De Dentit. II.* 8.

Qui non pro ratione mingunt, verum alvus frequenter cruda à pueris egessit, morbosi sunt. *Ibid.* 9.

Ex tremoribus, &c. somnus multus, convulsionem minatur; & frontis gravitates, ac mictio molesta est. *Coac.* 348.

AD PROGNOSIN.

Quibus incogitantibus urina decidit ad pudendum desperati exolvuntur. *Coac.* 474.

MICTIO CRUENTA.

AD DIAGNOSIN.

Qui sponte sanguinem mingunt, his à renibus venæ ruptionem significat. *Aph. IV.* 78.

Si quis sanguinem mingat, & grumos, & urinæ stillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & interfœmineum, partes circa vesicam laborant. *Aph. IV.* 80. *VII.* 39.

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum aut vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV.* 75.

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV.* 81.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ MORBI LONGIORIS.

Urina cruenta circa initia, morbi diuturnitatem significat. *Coac.* 582.

NOTÆ LETHALES.

In dorsi, ac pectoris dolore, cruentæ mictionis suppressio, laboriosum exitum affert. *Coac.* 272.

In

In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet vario, & indiſcreto, utplurimum in 14. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

Virium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, perniciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo ſunt. *Coac.* 22. 28.

MORBUS IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Anni tempora. *Aph. III.* 19.

Mutationes anni temporum, & in ipſis temporibus magnæ mutationes, aut frigoris, aut caloris, & alia pro ratione eodem modo. *Aph. III.* 1.

Cibus præter naturam copioſior. *Aph. II.* 17.

Morbi derepente non accidunt hominibus, ſed paulatim collectâ materiâ morbificâ ſubito ſe produnt. *De Diæt. I.*

Oriuntur tum à victus ratione, tum à ſpiritu, cujus inſpiratione vivimus. *De Nat. hum. XVIII.* 11. 12.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Spontaneæ laſſitudines morbos denunciant. *Aph. II.* 5.

NOTÆ PARTIS AFFECTÆ.

Quâ corporis parte ineſt calor, aut frigus, ibi morbus eſt. *Aph. IV.* 39.

Quâ corporis parte ineſt ſudor, ibi morbum eſſe indicat. *Aph. IV.* 38.

Si quid doluerit ante morbum, ibi ſe figit morbus. *Aph. IV.* 33.

Quibus ex morbo reſurgentibus aliquid dolet, ibi abſceſſus fiunt. *Aph. IV.* 32.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

In inconſtantibus temporibus, ſi tempeſtivè tempeſtiva reddantur, conſtantes, & judicatu faciles fiunt morbi: in inconſtantibus autem inconſtantes, & difficiles judicatu. *Aph. III.* 8.

Uri-

Urinæ, & alvi excrementa, & ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore indicant. *Aph. I.* 12.

Qui ex venis morbus oritur, levior eſt, quàm qui à nervis. *De Loc. in hom.*

Quicunque morbi hyeme augeſcunt, æſtate deſinere ſolent; quicunque verò æſtate augeſcunt, hyeme finire conſueverunt, niſi certo dierum circuitu diſcedant; quibus autem morbi vere fiunt, ad autumnum eorum diſceſſum fore, expectare oportet; quicunque poſtremum autumnales morbi ſunt, eorum diſceſſum neceſſe eſt vere fieri. Quicunque verò morbus hæc tempora tranſgreſſus fuerit, eum annuum fore ſcire oportet. *De Nat. hum. XVII.*

In his, quæ per veſicam, & in his, quæ per alvum fiunt, egeſtionibus, & in his quæ per carnes, & ſicubi aliâ naturæ viâ corpus exeat: ſi parum, parvus morbus fit: ſi multum, magnus: ſi admodum multum, hoc ipſum lethale. *Aph. VII.* 79.

NOTÆ SECURITATIS.

In morbis minus periclitantur, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & tempori, magis ſimilis fuerit morbus, quàm in quibus horum nulli fuerit ſimilis. *Aph. II.* 34. *VIII.* 1.

Si in morbo ſomnus juvat, non eſt lethale. *Aph. II.* 1.

Optimum eſt in morbo, totum corpus æquè calidum, & molle eſſe. *Coac.* 492.

NOTÆ PERICULI.

Caput, pedes, & manus frigidas eſſe, ventre & lateribus calentibus, mali morbi ſignum eſt. *Coac.* 492.

NOTÆ LETHALES.

Quo in morbo ſomnus laborem facit, lethale. *Aph. II.* 1.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra, vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Si albi quid, palpebris commiſſis, ſubtus appareat, cui

cui id non ex alvi profluvio eſt, aut ex potione purgante, pravum ſignum, & valde lethale. *Aph. VI.* 52.

NOTÆ RECIDIVÆ.

Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, recidivas facere ſolent. *Aph. II.* 12. *Coac.* 582.

AD THERAPIAM.

Duo in morbis præſtanda, adjuvare, aut ſaltem non nocere. *Epid. I.*

Omnia ſecundum rationem facienti, & non ſecundum rationem evenientibus, non tranſeundum ad aliud, manente eo, quod viſum eſt ab initio. *Aph. II.* 52.

MORBUS ACUTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 9.

Quartanæ hybernæ. *Coac.* 159.

NOTÆ COMITANTES.

Ubi peracutus eſt morbus, ſtatim extremos habet labores. *Aph. I.* 7.

Quibus bilioſæ ſubſidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum ſignificat. *Aph. VII.* 32.

Circa principia & fines omnia ſunt debiliora. Circa vigores verò vehementiora. *Aph. II.* 30.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Acuti morbi in 14. diebus judicanur. *Aph. II.* 23. *Coac.* 147.

Morbi præcipites, & acuti, effluente ex naribus ſanguine judicatione abſolvuntur, idque die judicatorio; ac ſudore copioſo exorto, urinaque purulenta, ac vitrea affatim reddita, in qua quod ſubſidit, laudabile ſit; aut abſceſſu effatu digno; & alvo mucoſa, & ſan-

ſanguinea dejiciente, ac derepente prorumpente; vomitionibusque non pravis, ſub judicationem contingentibus. *Coac.* 150.

Acutorum morborum non omninò tutæ ſunt prædictiones, neque mortis, neque ſanitatis. *Aph. II.* 19.

NOTÆ PERICULI.

In præcipitibus malis, ſpumans & circumbilioſum alvi recrementum, malo eſt. Malum quoque & exactè candicans. Adhùc verò deterius, farinæ molitæ inſtar, & ſtercoroſum. Præter hæc ſopor malo eſt, & cruenta alvi dejectio, ac immoderata vaſorum inanitio. *Coac.* 602.

Supinum jacere, manibus, cervice, & cruribus porrectis. *Prænot.* 9. *Coac.* 497.

Pronum ad pedes de lecto delabi. *Prænot.* 10. *Coac.* 497.

Pedes nudos, neque admodum calidos habere, & manus, cervicem, & crura inæqualiter diſperſa, & nuda. *Prænot.* 11. *Coac.* 497.

Ægrum reſidere velle, in ipſo morbi impetu, pravum quidem in omnibus morbis acutis, & pulmonum inflammatione laborantibus peſſimum. *Prænot.* 14. *Coac.* 497.

Noctu vigilare, interdiu dormire; præſertim poſt tertiam diei partem. *Coac.* 497.

Peſſimum eſt, ſi ſomnus neque noctu, neque interdiu accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore ſignificatur. *Coac.* 497.

In morbis acutis extremarum partium frigus, malum. *Aph. VII.* 1.

In acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt, luctuoſæ reſpirationes, malæ. *Aph. VI.* 54.

In præcipitibus malis, oculi obſeratio, aut perfractio, malo eſt. *Prædict. I.* 84.

In gravi morbo, ſitim temerè, ac præter rationem ceſſare, malum eſt. *Coac.* 58.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè ſudo-

res oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari; malum indicat. *Coac.* 49.

In præcipitibus & turbulentis morbis obveniens surditas, malo est. *Coac.* 190.

In præcipitibus morbis periculum denunciat urina biliosa, neque aliquantulum rubra; & quæ hordei tosti non exacte moliti crassioribus frustulis similia habet sedimenta; alba, & quæ colore, ac sedimento variat; præcipuéque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxionibus. *Coac.* 578.

Urinæ derepentè præter rationem parum concoctæ, vitiosæ sunt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta est, vitium denotat. In his quoque malo est prærubra efflorescentia contenta, atque æruginosa. *Coac.* 579.

Urina alba effusa, & perspicua, item quæ post potionem celeriter meitur; quæ ante rigorem oleosa redditur; quæ ex viridi pallescit, nec in colore persistit. *Coac.* 579.

NOTÆ LETHALES.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.

Mulierem in utero gerentem, ab acuto aliquo morbo corripi, lethale. *Aph. V.* 30.

In præcipitibus morbis murmur edentes, ac tinnientes aures, mortem prænunciant. *Coac.* 193.

AD THERAPIAM.

RATIO VICTUS.

Ubi peracutus est morbus, statim extremos habet labores, & extremè tenuissimo victu uti necesse est. Ubi verò non, sed plenius cibare licet, tantum à tenui recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit. *Aph. I.* 7.

Tenuis & exquisitus victus, in acutis, ubi non convenit, periculosus. *Aph. I.* 4.

MISSIO SANGUINIS.

In morbis acutis ſanguinem detrahes, ſi vehemens fuerit morbus, & ægri ætate floreant, & viribus valeant. *De Vict. acut.*

PURGATIO.

In acutis affectionibus rarò, & in principiis, purgante utendum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum. *Aph. I.* 24.

Purgandum in valde acutis, ſi turgeat materia, eadem die, morari enim in talibus, malum eſt. *Aph. IV.* 10.

MORBUS LONGUS, CHRONICUS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Abſceſſus in febribus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 51.

Ex glandularum tumoribus dolores, in febribus. *Coac.* 73.

Mutationes in toto corpore, & ſi corpus perfrigeretur, aut rurſus calefiat; aut color alius ex alio fiat. *Aph. IV.* 40. *VII.* 60.

Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, malum; prolongatur enim morbus, & copioſiorem humiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

Sudores frigidi, cum febre mitiore. *Aph. IV.* 37. *Coac.* 573.

Sudores febricitantium, ſi non fiant diebus criticis. *Aph. IV.* 36.

Urina cruenta, circa initia reddita. *Coac.* 582.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In morbo diuturno appetitus proſtratus, & meracæ dejectiones, malum. *Aph. VII.* 6.

Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum. *Aph. VIII.* 5.

Sur-

Surditas etiam in longis morbis, malum portendit, ac in his ad coxendices labores convehit. *Coac.* 190.

NOTÆ LETHALES.

Quibus ex morbo diuturno, &c. extenuatis bilis atra, vel qualis ſanguis niger prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23.

Diuturnis in morbis, parvæ apparentes ſanguinis ex naribus fluxiones, perniciem oſtentant. *Coac.* 340.

In diuturnis morbis ſuppurati ad aures tumores, niſi pus admodum album, ac ſine odore reddant, exitium, præcipuéque mulieribus afferunt. *Coac.* 206.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Temerarii ventris tumores in morbis longis, convulſiones afferunt. *Coac.* 86.

AD THERAPIAM.

Tenuis & exquiſitus victus, in morbis longis, ſemper periculoſus. *Aph. I.* 4.

MORBUS NIGER I.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Nigrum vomit veluti fæcem, quandoque cruentum, quandoque velut vinum ſecundarium, quandoque velut Polypi atramentum, quandoque acre velut acetum, quandoque ſalivam & pituitam, quandoque bilem cum virore pallidam. Et ubi quidem nigrum cruentum vomuerit, cadaveris fœtorem refert, & fauces & os à vomitu aduruntur, & dentes ſtupeſcunt, & id quod vomitu rejectum eſt, terram elevat. Et poſtquam vomuit, paulo melius ſe habere putat. Et neque ſine cibo eſſe, neque ampliorem cibum ferre poteſt. Verum ubi ſine cibo manet, viſcera ſugunt, & ſalivæ acidæ ſunt. Quum verò cibum accepit, gravitas in viſceribus eſt, & pectus ac dorſum ve-

velut ſtilis pungi videntur, & dolor tenet latera, & febris debilis eſt, & caput dolet, & oculis non videt, & crura gravantur, & color niger eſt, & conſumitur. *De Morb. II. LXXI.* 1. *& ſeqq.*

AD PROGNOSIN.

Una cum ætate aufugit etiam morbus, & cum corpore ſeneſcit. Si verò denigratus fuerit, commoritur. *Ibid.* 40. 41.

AD THERAPIAM.

Pharmacum bibendum dare frequenter, & pro anni tempore, & ſerum, & lac. A cibis abſtinere dulcibus, & oleoſis, ac pinguibus, & frigidiſſimis, ac maximè per alvum ſubeuntibus uti. Caput purgare, & poſt medicamentorum potiones ſurſum purgantes, de manibus ſanguinem detrahere, ſi non fuerit debilis. Si alvus non egerat, molle infuſum per clyſterem immittere; &c. *Ibid.* 25. *& ſeqq.*

MORBUS NIGER II.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

Subfulvus & gracilis, & oculis cum virore pallidis fit, & tenuem cutem habet, ac debilis eſt. Quanto autem tempus amplius progreditur, tanto morbus amplius affligit. Et vomit omni tempore velut ſtillamentum modicum, ad duorum poculorum parvorum menſuram, & frequenter etiam cibum, ac unà cum cibo bilem, & pituitam. Et poſt vomitum dolet totum corpus, aliquando etiam, antequam vomat. Et horrores tenues, ac febris tenet, & ad dulcia, ac oleoſa maximè vomit. *De Morb. II. LXXII.* 1. *& ſeqq.*

AD PROGNOSIN.

Morbus lethalis quidem eſt, non autem conſeneſcit. *Ibid.* 23.

AD THERAPIAM.

Medicamentis ſurſum ac deorſum purgare, & lac aſininum

num poſtea bibendum dare. Cibis uti molliſſimis, ac frigidis, piſcibus littoralibus, & cartilaginei generis, & betis, & cucurbitis, & carnibus tritis. Vinum bibere album, vinoſum, aquoſius. Labore & deambulatione uti, calidâ non lavare, & à ſole abſtinere. *De Morb. II. LXXII.* 12. *& ſepp.*

M O R S.

NOTÆ ſimpliciter LETHALES.

Morbis quibuſvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Tenebricoſa vertigine laborans, & lucem averſans, & ſomno ac ardore multo detentus, deſperatus. *Aph. VIII.* 15.

Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, hi pure aut aquâ acervatim effluente, omnino moriuntur. *Aph. VI.* 27.

Aures frigidæ, pellucidæ, contractæ, lethales ſunt. *Aph. VIII.* 14.

Teſtis dexter frigidus, & convulſus, lethale. *Aph. VIII.* 11.

NOTÆ MORTEM SUBITAM PRÆSAGIENTES.

Qui ſæpe, & vehementer, abſque manifeſta cauſa, animo linquuntur, ex improviſo moriuntnr. *Aph. II.* 41.

Qui naturâ ſunt valdè craſſi, magis ſubito moriuntur, quàm graciles. *Aph. II.* 44.

Oris ventriculi dolor ſeniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac.* 286.

MOTÆ MORTIS INSTANTIS.

Labia livida, aut etiam reſoluta, & inverſa, & frigida, lethalia. *Aph. VIII.* 13.

In febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. *Coac.* 72.

Qui in rabiem actus furit intrepidè, & non agnoscit, & neque audit, neque intelligit, jam moribundus est. *Aph. VIII.* 16.

Morituris signa hæc magis fiunt manifesta, & ventres attolluntur, atque inflantur. *Aph. VIII.* 17.

Ungues nigri, & digiti manuum, & pedum frigidi, contracti, vel remissi, mortem in propinquo esse ostendunt. *Aph. VIII.* 12.

MOTUS. EXERCITATIO.

NOTÆ VARIÆ.

Ubi fames, non oportet laborare. *Aph. II.* 16.

In omni corporis motu, quando dolere cœperit, interquiescere statim lassitudinem curat. *Aph. II.* 48.

Otium humectat, & corpus debilitat, labor verò siccat, & roborat. *De Diæt. II.*

Labores cibos præcedant. *Epid. VI. IV.* 53.

Exercitatio sanitatis est, vesci citra saturitatem, non refugere laborem. *Ibid.* 41.

MULIER, vid. FOEMINA.

MUTATIO.

AD PROGNOSIN.

Frequens coloris cum calore mutatio, bono est. *Coac.* 125.

Celeres summitatum corporis in utraque extrema permutationes, perniciem denunciant. Quin & sitis hujusmodi (hoc est, celeriter in contraria permutata) malo est. *Coac.* 50. *Prædict. I.* 43.

Ubi in toto corpore mutationes, & si perfrigeretur, aut rursus calefiat, aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem significat. *Aph. IV.* 40. *VII.* 60.

AD THERAPIAM.

Quod paulatim fit, tutum est: tum aliàs, tum si quis ex altero ad alterum transeat. *Aph. II.* 51.

Mul-

Multum & derepentè mutare, periculosum. *Aph. II.* 51.
In recidivis mutationes prosunt. *Epid. VI. VI.* 30.

M U T U S.

AD DIAGNOSIN.

Quibus cerebrum concussum fuerit ab aliqua causa, necesse est eos statim mutos fieri. *Aph. VII.* 58.

AD PROGNOSIN.

Si quis ebrius ex improviso mutus fiat, convulsus moritur, nisi febris corripuerit, aut ubi ad horam, quâ crapulæ solvuntur, pervenit, locutus fuerit. *Aph. V.* 5.

CONF. CAPITIS DOLOR, APOPLEXIA, VOCIS DEFECTIO.

N A R E S.

AD DIAGNOSIN.

Quibus nares naturâ humidiores, & genitura humidior, imperfectius sani sunt: quibus verò contraria, perfectius. *Aph. VI.* 2.
Narium humiditates senibus infestæ. *Aph. III.* 31.
Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis sunt indicia. *Coac.* 215.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus ex naribus fluxiones 7. 9. aut 14. die contingunt, utplurimum à febribus vindicant. *Coac.* 152.

DETERIORIS NOTÆ.

Lingua tremula cum narium rubore, & alvo humectâ, &c. *Coac.* 231.

NOTÆ LETHALES.

Nasus stillans, cum vomitionibus exiguis, biliosis, & pervigilio. *Prædict. I.* 79.
Nasi perversio, in febre non intermittente, corpore jam debili existente. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

NATURA.

Natura omnibus ſubvenit. *De Alim. IV.* 1.

Morborum naturæ medici. *Epid. VI. V.* 1.

Non edocta natura, & nullo magiſtro uſa, ea quibus opus eſt, facit. *Epid. VI. V.* 4. *De Alim. VIII.* 8.

Stimulata, & impulſa, artis peritis, quæ facienda ſunt, demonſtrat. *De Arte XXII.* 1.

Naturarum aliæ quidem ad æſtatem, aliæ verò ad hyemem, benè aut malè ſunt conſtitutæ. *Aph. III.* 2.

NEPHRITIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Per ſanitatem, hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, & alvi ſuppreſſio, &c. *Coac.* 487.

Renum dolor fortè expectandus, ſi per ſanitatem hyemis tempore, lumborum frigiditas & gravitas, levi ex occaſione orta ſit, cum alvi ſuppreſſione. *Coac.* 487.

NOTÆ COMITATNES.

Quibus in urinis bullæ ſuperſtant, renum affectiones ſignificant, & longam fore invaletudinem. *Aph. VII.* 34.

Quibus pingue eſt, & confertum, quod ſupernatat, his affectiones nephriticas, & acutas ſignificat. *Aph. VII.* 35.

Derepente obortus renum dolor, cum urinæ ſuppreſſione, calculorum, aut urinæ craſſæ mictionem indicat. *Coac.* 589.

Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum aut veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

AD PROGNOSIN.

Melancholicis, & nephriticis, hæmorrhoides ſupervenientes, bonum. *Aph. VI.* 11.

Renum & veſicæ dolores, difficulter ſanantur in ſenibus. *Aph. VI.* 6.

Qui-

Quibus nephriticis &c. dolores circa musculos spinales fiunt, siquidem ad loca exteriora fiant, abscessum expecta futurum extrorsum: si verò dolores fiant magis ad interna loca, etiam abscessum magis introrsum fore expecta. *Aph. VII.* 36.

Renibus suppuratis, urinæ stillicidium supervenit. *Aph. V.* 58.

AD THERAPIAM.

Cum scammoniæ succo, aut ipsa radice, fomento prius adhibito, totum corpus purgare. Postera die, duobus congiis succi ciceris albi, sale injecto, subpurgare. Post hæc potibus, & cibis, & balneis curare; & eadem, quæ in urinæ stillicidio, pharmaca dare. Quum dolor presserit, multa calida lavare, & tepefactoria parti dolenti adhibere. Quum autem intumuerit, & elevatus fuerit, sub id tempus juxta renem secare, & extracto pure, arenam per urinam cientibus sanare. *De Int. Affect. XV.* 14. *ad* 19.

NERVI.

AD DIAGNOSIN.

Nervorum impotentia, à calido frequenter adhibito. *Aph. V.* 16.

AD PROGNOSIN.

Nervus dissectus, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 504.

Nervi quicunque crassi vulnus accipiunt, utplurimum claudos reddunt, præcipuéque si obliquum vulnus fuerit, ac in musculorum capitibus, præsertim femorum. *Coac.* 508.

AD THERAPIAM.

Frigidum nervis inimicum, calidum verò utile. *Aph. V.* 18.

NERVORUM DISTENTIO, vid. CONVULSIO.

NERVORUM RESOLUTIO, vid. PARALYSIS.

NIGRORES.

A frigore oriundi. *Aph. V.* 17.

NIMIUM.

Omne multum, (nimium) naturæ inimicum. *Aph. II.* 51.

NYCTALOPIA.

AD DIAGNOSIN.

Nyctalopia prehenduntur juvenes, aut pueri, aut etiam adoleſcentes. *Prædict. II.* 160.

Neque mulieres, neque virgines, quibus menſes apparent, hoc morbo tentantur. *Ibid.*

Qui ex diuturno lachrymarum fluxu nyctalopes fiunt, eos interrogare oportet, num quis dolor ante iſtorum judicationem occupaverit. *Ibid.*

AD PROGNOSIN.

Nyctalopes ſponte evadunt, partim quidem 40. die, partim verò 7. menſe: quibuſdam etiam toto anno perſeverat. Et tempus quidem æſtimari debet, & magnitudinis morbi, & ægri ætatis ratione adhibitâ. *Prædict. II.* 160.

Nyctalopas juvant ſupervenientes abſceſſus, & ad infernas partes tendentes, & qui tamen per juventutem non admodum contingunt. *Ibid.*

AD THERAPIAM.

Medicamentum bibere deorſum purgans, & caput purgare, & cervicem ejus quàm maximè ſcarificare, & fame ad multum tempus premere. Ubi verò remiſerit, unum aut duo fruſta, prout maximè devorare poteſt, de hepate bubulo crudo, in melle tincto, exhibere. *De Viſu IV.*

OBLIVIO, *vid. CAPITIS DOLOR, IGNORANTIA, RIGOR.*

OCCASIO celeris. *Aph. I.* 1.

OCULI.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ NOCENTES.

Ætas senilis. *Aph. III.* 31.
Quotidianæ constitutiones aquiloniæ. *Aph.. III.* 17.

VARIÆ NOTÆ.

Oculi prout validi fuerint, ita etiam corpus. *Epid. VI. IV.* 48.
Quicunque fulvi, naso acuto, oculis parvis, mali. Quicunque fulvi, simi, oculis magnis, boni. *Epid. II. V.* 1. 2.
Hydropici ravos oculos habent, & calvi sunt. *Ibid.* 3.
Caput magnum, oculi parvi, balbi, iracundi sunt. *Epid. VI. VI.* 1.
Caput magnum, oculi nigri & magni, nasum crassum & simum habentes, boni. *Ibid.* 5.
Oculi ravi, magni, caput magnum, cervix tenuis, pectora angusta, congruè adaptati hominis sunt. *Ibid.* 6.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Oculorum claritas, ac eorum album ex nigro, aut livido clarum fieri, ad judicationem confert. Ac quò celerius clarescunt, eò celeriorem judicationem: at tardiùs, tardiorem significant. *Coac.* 217.

NOTÆ PERICULI.

Caligine obducti oculi, aut eorum album rubescens, aut livescens, aut nigris venis refertum, nihil probi præ se fert. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.
Oculus distortus, malo est. *Coac.* 218.
Oculi hebescentes, & obtusi, concreti ac caligantes, malum portendunt. *Coac.* 225. *Prædict. I.* 46.
Oculi rubri, à vomitu. *Aph. VII.* 3.
In febre ortus oculorum rubor, diuturnam alvi malignitatem præ se fert. *Coac.* 219.
In præcipiti malo rectus oculorum obtutus, &c. *Coac.* 227.

Ocu-

Oculi intenſe ſplendentes in convulſionibus. *Coac.* 351. *Prædict. I.* 124.

Ex recurſatione doloris in lumbis, oculorum perverſio, aut diſtortio, mala eſt. *Coac.* 314.

NOTÆ LETHALES.

Conſiderare etiam oportet oculorum ſubtus apparentia in ſomnis. Si enim albi quid, palpebris commiſſis, ſubtus appareat, cui id non ex alvi profluvio eſt, aut ex potione purgante, pravum ſignum, & valde lethale. *Aph. VI.* 52. *Prænot.* 5.

Oculos lucem refugere, aut illacrymare, aut perverti, atque ex his alterum minorem eſſe; *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculos crebrò disjicere, gramias ac parvas ſordes ipſis adhæreſcere, aut albeſcentem humorem concretum, & tenuem (ægida nominant) habere; aut eorum album augeri, nigrum autem imminui, aut nigrum à ſuperiore palpebrâ contegi. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculorum cavitas, & vehemens oculi foràs expreſſio, ac ſplendoris eliſio, adeo ut pupilla extendi nequeat, & cilia retorta, ac fixi oculi, ac continenter connivente, coloris immutatio; aut palpebras per ſomnum non committere. *Coac.* 218. *Prænot.* 4.

Oculi perverſio, &c. in febre non intermittente, corpore jam debili exiſtente. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73. *Coac.* 72.

Cum oculorum perverſione, febribus, & laſſitudinis ſenſu detento, rigor perniciem minatur. Atque in hujuſmodi caſibus ſoporati, malum denunciant. *Coac.* 221.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio. *Coac.* 163.

Oculus aurigine ſuffuſus, & caligine obductus, &c. in morbo lateris. *Coac.* 388.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Oculorum hebetatio, cum animi defectione, promptam convulſionem denunciat. *Coac.* 226.

Oculorum hebetudo, cum voce ejulabunda. *Coac.* 257.

HÆ-

HÆMORRHAGIÆ.

Oculi prærubri, cum capitis dolore, & alto ſtupore. *Coac.* 166.

Oculi prærubri, cum cervicis dolore. *Prædict. I.* 137.

Oculorum acies perturbata, cum ſurditate, capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione. *Coac.* 195.

INSANIÆ.

Oculi pulvere obſiti, cum voce ſtridula, & anxietudine, ex vomitu. *Coac.* 561.

Oculorum motus frequentior, cum præcordiorum pulſu, & turbatione. *Coac.* 282.

AD THERAPIAM.

Oculis nocent lens, poma dulcia, & olera. *Epid. VI.*

Oculorum dolores meri potus, aut balneum, aut fomentum, aut venæſectio, aut purgatio ſolvit. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Oculorum caligines, crebris apparentibus menſibus, ſolvuntur. *Coac.* 552.

OMENTUM.

Os uteri comprimit, in mulieribus præter naturam craſſis. *Aph. V.* 46.

Si omentum exciderit, neceſſe eſt putrefieri. *Aph. VI.* 58. *Coac.* 502.

OPHTHALMIA. LIPPITUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Poſt hyemem ſiccam, & aquiloniam, ver pluvioſum, & auſtrinum. *Aph. III.* 11.

Tempus æſtivum. *Aph. III.* 21.

Autumnus aquilonius, & ſiccus. *Aph. III.* 14.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

AD PROGNOSIN.

Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum. *Aph. VI.* 17. *Coac.* 224.

Lip-

Lippitudine affecto suborta febris, solutionem affert. Sin minus, cæcitatis, aut mortis, aut etiam utriusque metus est. *Coac.* 222.

Quibus cum lippitudine capitis dolor accedit, & longo tempore perseverat, cæcitatis metus impendet. *Coac.* 223.

AD THERAPIAM.

Ophthalmiam venæsectio solvit. *Epid. VII.*

Ad lippitudinem annuam, ac popularem, conducit purgatio capitis, & ventris inferni. Et si corpus habeat, sanguinis detractio ad quosdam ejusmodi dolores confert. Item cucurbitæ circa venas affixæ; cibus modicus panis, & aquæ potus, &c. *De Visu V.* 1. *& seqq.*

O S.

Oris exulcerationes æstate accidunt. *Aph. III.* 21.

Os amarescens, cum aliis signis, sursum purgante opus esse, indicat. *Aph. IV.* 17.

Os hians, si gracile appareat, nec facile contrahi possit, cum aliis notis, in morbis acutis, mentis emotionem, indeque phrenitidem perniciosam portendit. *Coac.* 275.

OS VENTRICULI, *vid. VENTRICULUS.*

O S C I T A T I O.

Vino cum pari aquâ poto solvitur. *Aph. VII.* 56.

O S S A.

AD PROGNOSIN.

Ubi dissectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coalescit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 505.

Ex osse ægrotante, caro livida, malum. *Aph. VII.* 2.

Ab ossis denudatione erysipelas, (malum.) *Aph. VII.* 19.

A ſphacelo abſceſſus oſſis. *Aph. VII.* 77. *Coac.* 237.
Ab ulceribus diuturnis. *Aph. VI.* 45.

AD THERAPIAM.

Ipſis frigidum inimicum, calidum verò utilè. *Aph. V.* 18.

OSSIUM FRACTURA.

Quæ oſſa reponi non potuerunt, ea neceſſariò abſcedere ſciendum eſt; nec non quæ prorſus carne nudata ſunt. *De Fractur. XXXVI.*

Ad conſolidationem naſo dies 10. maxillæ, claviculæ, & coſtis dies 20. cubito 30. tibiæ & brachio 40. femori 50. debentur. *De Alim.* X. 2. *ad* 6.

OSSIUM LUXATIO.

Gracilibus magis laxantur articuli, & citiùs reponuntur, quàm bene carnoſis; minuſque inflammatione tentantur humidis, & gracilibus, quàm ſiccis & carnoſis. *De Artic.*

OXYMEL.

Sputum educit, & facilem reſpirationem reddit. *De Diæt. II.*

PALATUM.

Quibus ad palatum humor colligitur, plerunque in pus vertitur. *Coac.* 238.

Quibus ex palato os diſceſſit, iis medius naſus ſubſidet. *De Alim.*

PALLIDI.

Pallidis, gracilibus, & crebrâ oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores, boni ſunt. *Coac.* 271.

Color pallidus, aut niger, cum aliis notis corruptelæ faciei; lethalis. *Coac.* 212.

PALPEBRÆ.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ LETHALES.

Livescens palpebra, cum cæteris notis faciei Hippocraticæ. *Coac.* 212.

Palpebra perversa, aut corrugata, livescens aut pallescens, cum aliis signis. *Prænot.* 6.

Qui vehementer efflant, & reflexis sunt palpebris, ac per somnum leviter suspiciunt, &c. moriuntur. *Coac.* 64.

PALPITATIO.

AD PROGNOSIN.

Quæ contingunt in febre circa ventrem palpitationes, mentis emotiones adferunt. *Coac.* 298.

Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347. *Prædict. I.* 30.

Quæ contingunt circa ventrem palpitationes, &c. sanguinis ex naribus profluvium denunciant. *Prædict. I.* 144.

PANIS.

Panis ex tota farina siccat, & per alvum secedit. Purus autem magis nutrit, minus verò secedit. *De Diæt. II. X.* 5. 6.

Panis fermentatus levis est, & secedit. Non fermentatus secedit quidem minus, nutrit autem magis. *Ibid.* 8. 11.

PARALYSIS.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ex venis in ano sanguinem fundere solitis, aliquantum apparentibus, tenebricosæ vertigines obortæ. *Coac.* 346.

Ve-

Vehementes mentis emotiones ſilentes, abſque quiete, oculis quoquoverſum intuentes, ſpiritum efflantes. *Coac.* 486.

Torpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes. *Coac.* 477.

AD PROGNOSIN.

Quibus cum impotentiâ motûs, pars affecta extenuatur, incurabiles ſunt. *Prædict.*

PARAPLEGIA, *vid.* *APOPLEXIA.*

PAROTIDES.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quæ convulſionis in morem affligunt, cum alto ſtupore. *Coac.* 352.

Quæ caput quodammodo concutiunt, cum intenſa oculorum rubedine, ac manifeſto delirio. *Coac.* 163.

In bilioſa alvo, molli, ſtercoracea egerente, apparentes æſtus, tumorem ad aures excitant. *Coac.* 626.

Alvi recrementa, quæ in ſpumoſa & ſincera deſinunt. *Coac.* 613.

Alvus ſtercora nigra demittens, ſi ſopor appareat, tubercula ad aures excitat. *Prædict.* *I.* 166.

Capitis dolor, cum ſopore, & ſurditate. *Prædict.* *I.* 168.

Eadem pathemata, cum aſcaridibus. *Coac.* 165.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente, niſi alvus erumpat. *Coac.* 173.

Ex præcordiorum tumore bilioſis ſpiratio magna, & febris acuta, tubercula ad aures ſuſcitat. *Coac.* 290.

Per febres aſſiduas puſtulæ toto corpore enaſcentes. *Coac.* 114.

Præcordiorum contenſio, cum ſopore, & incontinenti corporis jactatione, in capitis dolore vexato. *Coac.* 289. *Prædict.* *I.* 169.

Sopor cum incontinenti corporis jactatióne, præcordiorum dolore, & parva vomitione. *Coac.* 183. *Prædict.* *I.* 165.

Sopor, cum tumoribus circa faciem. *Coac.* 183.

Sopor, cum inquietudine corporis, præcordiorum dolore, frequenti & pauca ſputatione. *Coac.* 185.

Num ſopor aliquis, aut morbus regius, cum ſingultu, & alvo affatim prorumpente? *Prædict. I.* 154.

Surditas, cum anxietate; vel etiam ſopore. *Coac.* 209. *Prædict. I.* 159.

Num urinæ cum rigore reſtitantes, præſertim ſi altus ſopor prægreſſus ſit? *Prædict. I.* 155.

In pervigiliis quibusdam, quæ cum angore, & anxietate fiunt, ad aures abſceſſus maximè obveniunt. *Prædict. I.* 157.

In ſpirituoſis, & anhelatoribus, morbo regio laborantibus, & febre acuta, cum præcordiorum duritie, & tumore, ſi corporis ſumma perfrigerentur, magnorum circa aures abſceſſuum exortum, fortaſſis expectare oportet. *Prædict. I.* 164.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Tuſſiculæ, quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

Tubercula juxta aures, in febrientibus cum dolore oborta, quibusdam febre judicatorio modo deficiente, neque ſedantur, neque ſuppurantur. Hæc bilioſum alvi profluvium, aut dyſenteria, aut craſſarum urinarum ſubſidentia, ſolvit. *Epid. I. II.* 178. 179.

NOTÆ PERICULI.

Graves aurium abſceſſus, qui citra judicationem ſenſim conquieſcunt, & diſſipantur, damno ſunt. *Prædict. I.* 170.

Tubercula ad aures excitata, in leviter ſideratis, malo ſunt. *Coac.* 202.

Poſt ingruentes ad præcordia dolores, cum vel ſine alvi profuſione, ſuborta ad aures tubercula, aliæque ſuppurationes, malignitatem præ ſe ferunt. *Coac.* 284.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac pauco tempore

pore concoctæ, damno sunt. Quin & perfrigerari itidem malum est. *Coac.* 205.

Quibus judicationis tempore, exorta ad aures tubercula, non suppurantur, his solutis, morbi reversio pro recidivarum ratione, simili circuitu contingit. In his ad articulos aliquid abscedere posse, sperandum est. *De Judicat.* 61.

NOTÆ LETHALES.

In diuturnis morbis non suppurantia aurium tubercula, mortem adferunt. *Coac.* 203.

In diuturnis morbis, suppurati ad aures tumores, nisi pus admodum album, ac sine odore reddant, exitium, præcipuéque mulieribus, afferunt. *Coac.* 206.

Ex præcipitibus morbis, in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures exoriuntur, ac nisi judicatoriè solvantur, & maturescant, aut sanguis ex naribus profluxerit, aut crassum sedimentum urina acceperit, ægros interimunt. Prius verò hujusmodi tumores subsidunt, ac conquiescunt. *Coac.* 207.

Quæ cum dolore exoriuntur ad aures tubercula, perniciem minantur. *Coac.* 199.

Anxietate vexatis præcordiis, oborta ad aures tubercula mortem adferunt. *Coac.* 302.

In præcordiis ex longo intervallo afflictis, & graveolente alvo, subnatum ad aures tuberculum, mortem adfert. *Coac.* 292. 201. *Prædict. I.* 158.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulsionem denunciant, si alvus malè affecta sit. *Coac.* 353.

Qui sopore, corporis inquietudine, præcordiorm dolore affliguntur, cum frequenti & pauca sputatione, iis tubercula ad aures exoriuntur, ac fortassis sopore tentati ad aliquam convulsionem deveniunt. *Coac.* 185.

CONF. ABSCESSUS ad AURES.

PAROXYSMUS.

AD DIAGNOSIN.

Nox ante exacerbationem gravis: ſubſequens verò levior plerumque. *Aph. II.* 13.

AD PROGNOSIN.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui acceſſione correpti, poſtero die gravius habent, iis malum denunciatur. *Coac.* 78.

Quibus tertio die ſubſiſtit acceſſio, & quarto ingraveſcit, malum denunciatur. Ac metus eſt, ne hujuſmodi acceſſiones phrenitim inducant. *Coac.* 79.

Quibus exacerbationes fiunt, quacunque horâ dimiſerit febris, poſtridie eâdem horâ ſi corripuerit, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 30.

Qui per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi ſunt. *Coac.* 112.

AD THERAPIAM.

In exacerbationibus cibum ſubtrahere oportet. Exhibere enim noxium eſt. Et quæcunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet. *Aph. I.* 11.

His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare oportet, neque cogere, ſed auferre de appoſitionibus ante judicationes. *Aph. I.* 19.

PARTUS.

AD DIAGNOSIN.

Poſt hyemem auſtrinam, pluvioſam, & clementem, ver boreale, ſiccum, & tempeſtuoſum, partus impotentes ac morboſos reddit. *De Aër. Aqu. & Loc. XXVI.* 4. 5.

Quæ ante partum in modum choleræ morbi affliguntur, faciles quidem partus edunt, febre autem tentatæ malignè habent, tum verò præcipuè, ſi quid fauces vexet, aut in febre maligni aliquid appareat. *Coac.* 535.

Quæ

Quæ in partu oris ventriculi dolorem antea ſenſere, paulo poſt fœtus deponunt. *Coac.* 547.

Quæ prægnantes ante partus laborarunt, ſubinde rigore corripi ſolent. *Coac.* 545.

Quibus lochia non repurgantur ante partum, eæ faciliori partu defunguntur. *De Fœt. exſect.*

Quæ animalia minus alimenti fœtui ſuppeditant, celerius pariunt: quæ verò plus, tardius. *De Nat. hum.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Quæ ex partionibus contingunt exolutiones, cum torpore, moleſtiam quidem exhibent, & mentem emovent, nullam tamen perniciem afferunt. Verum etiam purgamentorum muliebrium abundantiam denunciant. *Coac.* 546.

Erumpentia ante partus aquoſa, mala. *Coac.* 536. 513.

Ante partus ſubinde rigore corripi, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.

PARTUS DIFFICILIS.

Mulieri difficulter parienti ſternutatio ſuperveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

Parientium maximè laborant primiparæ. *De Nat. puer.*

CONF. ABORTUS.

PAVORES.

Parvis & recens natis pueris infeſti. *Aph. III.* 24.

In febribus, ex ſomnis pavores, aut convulſiones, malum. *Aph. IV.* 67.

PECTUS.

Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph. V.* 24.

PECTORIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Anni tempus aquilonium. *Aph. III.* 5.
Quotidianæ constitutiones aquiloniæ. *Aph. III.* 17.
Epotum veratrum. *Coac.* 570.

AD PROGNOSIN.

In dorsi ac pectoris dolore, cruentæ mictionis suppressio, laboriosum exitum affert. *Coac.* 272.
Pectoris dolor, cum febre, & alvus perturbata, cum torpore, nigras dejectiones præ se fert. *Coac.* 274.
Dolor in pectore fixus, cum torpore, suborta febre malum indicat, iique celeriter mortem oppetunt. *Coac.* 315. *Prædict. I.* 70.

CONF. LATERIS DOLOR, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

PEDES.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Dolor ad pedes obortus, insaniam solvens. *De Judicat.* 65.
Dolores pedum vehementes, ab alvi profluvio diuturno, & tussi liberantes. *Ibid.* 78.

NOTÆ PERICULI.

Pedes & manus nudare, & crura dispergere, ubi vehemens calor non subest. *Coac.* 497.

NOTÆ LETHALES.

Manuum ac pedum tumores, cum rubore. *Coac.* 63.

PERFRIGERATIO, vid. FRIGUS.
PERINÆUM, vid. MICTIO.

PERIPNEUMONIA. PULMONIS INFLAMMATIO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Vinolentia, & gulositas piscium capitonum, & anguillarum. *De Int. Affect. VII.* 2.

NOTÆ COMITANTES.

Febris acuta, ſpiratio frequens & calida, anxietas, impotentia, jactatio, dolor ſub ſcapulas, & ad claviculam, & ad mammam, gravitas in pectore, quandoque etiam delirium. Quidam dolorem non ſentiunt, donec tuſſire inceperint. *De Morb. III. XVI.* 3. *ad* 10.

In pulmonis inflammationibus, ſi lingua tota alba fiat; ac aſpera, ambæ pulmonis partes inflammatione vexantur: quibus verò dimidiata lingua, qua parte id apparet, inflammatio affligit. *Coac.* 400,

Quibus ad unam claviculam dolor ſubit, iis una ſuperior pulmonis ala laborat: quibus vero ad ambas claviculas dolor extenditur, ambæ ſuperiores pulmonis alæ laborant: quibus ad mediam coſtam, media: quibus verò, ad quam partem pulmo extenditur, dolor permeat, inferna ala laborat: quibus una tota pars laborat, quæ ei parti reſpondent, omnia ægrotant. *Coac.*. 400.

Si ſuſpenſæ utrinque pulmonis partes, aortæ dictæ, tanta inflammatione tententur, ut ad latus adhæreant, illa corporis parte reſolutionem ſentiunt, & ad coſtam livores foris fiunt, quos veteres ictos, aut ſidere percuſſos vocabant. Quod ſi tanta non eſt inflammatio, ut adhæreant, dolor quidem totum occupat, neque tamen reſolutionem ſentiunt, neque livores habent. *Coac.* 400.

Ex pulmonis ſuppuratione, interdum circa ventrem dolores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis jactatione aliquantulum ſtertere, ſputi copiam in pulmone indicant. *Coac.* 18.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

Facile morbum ſuſtinere, dolore defungi, ſputum promte expuere, facile ſpirare, ſiti vacuum eſſe, reliquum corpus æqualiter incaleſcere, ac molle eſſe. Ad hæc

ſomnos, ſudores, urinarum eductionem laudabiliter fieri. *Coac.* 393. *Prænot.* 101.

Quibus ex morbis pulmonis ad aures abſceſſus oboriuntur, & ad inferiores ſedes ſuppurant, & fiſtula facta aperiuntur, iis ſecunda valetudo contingere ſolet. *Prænot.* 111.

In vehementibus, & periculo proximis pulmonum inflammationibus, abſceſſus ad crura omnes ſane utiles. Optimi verò, qui fiunt ſputo mutationem ſubeunte. Si namque tumor & dolor ſuboriatur, ſputo pro flavo in pus verſo, & foràs prodeunte, hoc modo tum ſecuriſſimè æger ſuperſtes futurus eſt, tum citiſſimè citra dolorem abſceſſus conquieſcet. *Prænot.* 114.

In omnibus pulmonis & laterum doloribus, ſputum celeriter promptéque expui convenit, ſputoque flavum valde permixtum apparere. *Prænot.* 86. *Coac.* 390.

In pulmonis inflammationibus, ſi inter initia morbi ſputum excernitur flavum, non multo permixtum ſanguine, ſalutare eſt, & confert admodum. *Prænot.* 95. *Coac.* 390.

Sputa omnium optima, quæ dolorem ſedant. *Prænot.* 98. *Coac.* 391.

Sputa mucoſa, & fuliginoſa, tum celeriter colorantur, tum ſecuriora ſunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora cenſentur. *Coac.* 390.

Pulmonis inflammationes, quæ ex morbo laterali permutationem accipiunt, iis, quæ ab initio fiunt, ſecuriores ſunt. *Coac.* 397.

Purulenti ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione, utplurimum brevi ſervantur, quos febris, ſtatim atque eruptio facta eſt, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facile educitur, album, odoris expers, læve, ejuſdem coloris, ſine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402.

NOTÆ PERICULI.

Notæ præcedentibus bonis oppoſitæ. *Coac.* 393. *Prænot.* 102.

In

In omnibus pulmonis morbis, gravedines & sternutationes, tum præire, tum subsequi, malum. *Prænot.* 93. *Coac.* 399.

A pleuritide peripneumonia, malum. *Aph. VII.* 11.

A peripneumoniâ phrenitis, malum. *Aph. VII.* 12.

A pleuritide, aut à peripneumoniâ detento, alvi profluvium superveniens, malum. *Aph. VI.* 16.

Ubi residere vult æger, malum quidem indicium in acutis morbis, sed longè pessimum in pulmonum & laterum affectibus. *Coac.* 497.

In pulmonum vitiis, supra modum rubræ sanguinis stillæ, malum denunciant. *Coac.* 412.

In pulmonum inflammationibus siccis, qui pauca concocta educunt, metuendi sunt. *Coac.* 416.

Omnia sputa mala sunt, quæ dolorem non sedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

Sputum, si multo post dolorem, flavum, aut non commixtum rejicitur, nec non sine multa tussi, vitiosum censetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 87.

Omnino autem pravum, flavum si sincerum est, & glutinosum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore pallescens; quodque spumosum est, & lividum, & æruginosum. Aliquanto verò deterius, quod sic est sincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, quod 7. die, vel longiore spatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

Pravitatem etiam indicant, & spumantia, & flava, & nigra, & æruginosa, viscosaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

Sputa viscida, salsuginosa, cum raucitate, malo sunt. Quod si ad hæc aliquid in pectore sublatum sit, malum significat. In his extenuatis, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

Malum quoque, ubi nihil expurgatur, neque ipsum projicit pulmo, sed propter multitudinem fervet in gutture. *Prænot.* 92.

 Uri-

Urina mala, quæ poſt potionem celeriter meitur, præſertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac.* 579.

In pulmonum inflammationibus periculum indicat, quæ initio coctionem habet, verùm poſt 4. diem tenuis evadit. *Coac.* 580.

Si neque ſputum rectè excernatur, neque urina bonam ſubſidentiam habere videatur, periculum eſt, ne articulo claudicet æger, aut ei multum negotii exhibeatur. *Prænot.* 115.

NOTÆ LETHALES.

Si diſpareant abſceſſus, & intrò recurrant, ſputo non prodeunte, & detinente febre, gravis morbi periculum, & delirii, & mortis, ægro imminet. *Prænot.* 116.

Ex ſuppuratis, quos pulmonum morbi concitarunt, fere ſeniores moriuntur; at ex cæteris ſuppurationibus, juniores potius intereunt. *Prænot.* 117.

Denſa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quam quæ ſine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In pulmonis inflammationibus ſiccis, aliquantum extenti in pectoribus rubores, perniciem denunciant. *Coac.* 417.

Sputum valde ſanguinolentum, aut quod ſtatim initio liveſcit, perniciem præ ſe fert. *Coac.* 390.

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulenti moriuntur, quos febres conſequuntur, & ſitis, & cibi faſtidium, ſi pus lividum, aut ex pallido vireſcens, aut pituitoſum, aut ſpumans, ac inſuper ſi alvus eſt liquida. Quibus autem ex prædictis partim quædam adſunt, partim verò abſunt, hi quidem moriuntur, illi verò poſt longa temporum intervalla ſani evadunt. *Coac.* 402.

In pulmonis inflammationibus, quibus circa initia urinæ craſſæ ſunt, deinde ante 4. diem tenues evadunt, mors impendet. *Coac.* 415.

Quibus unà cum corde pulmo totus inflammatur, ita ut in latus incumbat, ii toto corpore nervorum re-

ſolutionem ſentiunt, & ſine ſenſu jacet æger frigidus, ſecundo autem, aut tertio die interit. Quod ſi contingat, ut cor nihil tale quiddam, aut etiam minus patiatur, diutius vivunt, nonnulli verò etiam ſervantur. *Coac.* 401.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

Horum locorum dolores, qui neque per ſputorum purgationes, neque fœcum alvi dejectionem, neque venæſectionem, aut medicamenta purgantia, & victus rationem ſedantur, eos ad ſuppurationem tendere ſciendum eſt. *Prænot.* 99. *Coac.* 394.

Quicunque pulmonis inflammatione laborant, neque diebus judicatoriis repurgantur, verùm cum delirio 14. dies ſuperarunt, iis ſuppurationis metus impendet. *Coac.* 396.

Qui pus intrò collecturi ſunt, iis primum quidem ſalſuginoſum ſputum expuitur, deinde dulcius. *Coac.* 403.

Fiunt ex pulmonis inflammatione abſceſſus, aliis quidem in partibus inferioribus, quos circa præcordia inflammatio fatigat: aliis vero in ſuperioribus partibus, quibus præcordia tumoris, & doloris ſunt expertia, ſpirandi autem difficultas pro tempore acceſſerit, quæ deinde ſine ulla evidenti occaſione quieſcat. *Coac.* 395. *Prænot.* 113.

NOTÆ SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

Circa ſuppurationum initia fieri ſolet febris, aut rigor, & pro dolore pondus, in eo loco, qui dolore affligebatur. *Prœnot.* 103.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus ſudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

Ex pulmonis ſuppuratione, interdum circa ventrem dolores, ac claviculam, & cum incontinenti corporis jactatione aliquantulum ſtertere, ſputi copiam in pulmone indicant. *Coac.* 18.

AD THERAPIAM.

Primum caput levius facere, quo nihil influat ad pectus. Primis diebus sorbitiones dulciores adhibere, die 4. 5. & 6. non amplius dulces, sed pingues. Si pro ratione spuere non possit, ex pharmacis sursum educentibus dare. *De Morb. III. XVII.* 45. *ad* 50.

In primis 4. aut 5. diebus, alvum subducere oportet, & hoc paulo amplius, quo & febres obtusiores sint, & dolores leviores. Quum autem evacuatus fuerit, & corpore debilis, infernam alvum tertio quoque die deorsum commovere: & quo corpus potens sit, & supernæ regiones humoris exortes. *Ibid.* 51. *ad* 57.

Oportet infernam alvum, neque valde suppressam esse, ut ne febres sint acutæ: neque valde egerere, quo saliva sursum educi possit, & æger viribus valeat. At medicamenta sursum educentia, 6. & 7. ac 9. die, &c. morbo adhuc ulterius progresso, magis exhibere. *Ibid.* 58. *ad* 61.

Peripneumoniæ eclegma utile: galbanum & nux pinea, cum melle attico. *De Vict. acut.*

CONF. EMPYEMA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

PHLEBOTOMIA, *vid. VENÆSECTIO.*

PHRENITIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ & NOTÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Alba à partu prodeuntia, & his subsistentibus, surditas cum febre, & lateris dolore acuto. *Coac.* 525.

Lateris dolor, cum bilioso sputo, præter rationem evanescens. *Coac.* 418.

Accessio febrilis die 3. subsistens, & 4. ingravescens. *Coac.* 79.

In febre ardente, aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitate, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 131. 194.

In præcipiti morbo, capitis dolor, & præcordia revulsa, nisi sanguis ex naribus profluat. *Coac.* 119.

Dementiæ in quibus ægri sunt tremuli, aut aliquid investigantium more sensim contrectant, aut palpant. *Coac.* 76. *Prædict. I.* 34.

Exscreatio frequens, siquidem etiam aliud quoddam signum affuerit, phrenitidem portendit. *Coac.* 244. *Prædict. I.* 6.

Lingua ex resiccatione densa, & aspera. *Prædict. I.* 3.

Vehementi insania detenti, tremuli, cum crebra sputatione, metus est, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

Frons contracta, cum vultu benè colorato, tetrico, ac superciliosо, in morbo acuto. *Coac.* 213.

Corporis jactationes, & incontinentiæ, in febre, cum perfrigeratione, & superiorum partium tenui sudore. *Prædict. I.* 27.

Fauces in morbis acutis dolentes, graciles, parvæ, suffocativæ, cum ore hiante, &c. *Prædict. I.* 11.

In graviter & acutè mente emotis, si febris iterum repetat cum sudore, phrenitici evadunt. *Prædict. I.* 15. *Coac.* 95.

Lateris dolore citra inflammationem affecti, cum turbulentis, tenuibus, moderatis, in phrenitidem labuntur. *Coac.* 411.

Quæ sensim feroces fiunt mentis emotiones, &c. *Coac.* 85. 155. 246.

Qui inter initia sopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac insomniâ conflictantur, considerandi num phrenitici evadant? *Coac.* 179. *Prædict. I.* 1.

Urinæ decolores, suspensa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio, & perturbatione, phrenitidem deunciant. *Coac.* 582. *Prædict. I.* 4.

NOTÆ COMITANTES.

Septi transversi dolor, febris, mentis emotio, intenti oculi. *De Morb. III. IX.* 3. 6.

Phrenitici parum bibunt, ex levibus ſtrepitibus facile irritantur, tremuli ſunt, aut convulſionibus tentantur. *Coac.* 96.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ MELIORES.

Quæ in phreniticis manifeſta apparent inſomnia, probanda ſunt. *Coac.* 90.

NOTÆ PERICULI.

Qui ſupra 40. annos phrenitici fiunt, non admodum ſanantur. *Aph. VIII.* 1.

In phrenitide albicans dejectio, ac torpor, malum denunciat. His ſuccedens rigor, peſſimus. *Coac.* 91. *Prædict. I.* 13.

A peripneumonia phrenitis, malum. *Aph. VII.* 12.

Alvi prærubra proluvies. *Prædict. I.* 2.

In phreniticis initio moderatum eſſe, ſedatum, & facilem, crebro verò permutari. malum eſt; quin & ſputatio frequens, mala eſt. *Prædict. I.* 12. *Coac.* 92.

Quibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores, cum perfrigerationibus, nec ſine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac.* 69.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis obſervantur. *Aph. IV.* 72.

NOTÆ LETHALES.

In phreniticis narium ſtillatio perniciem oſtentat, idque præcipuè, ſi 4. inter initia die contingat. *Prædict. I.* 1.

Morbus acutus prægreſſus, in eoque fauces graciles, ac dolentes, cum ore hiante, &c. *Coac.* 275.

In intenſa phrenitide tremores, lethales. *Coac.* 97. 93. *Prædict. I.* 9.

In febribus, vehementes mentis emotiones, cum taciturnitate, in eo, qui voce defectus non eſt, perniciem minantur. *Coac.* 65.

NOTÆ CONVULSIONIS FUTURÆ.

Crebræ in phreniticis permutationes, convulſiones denunciant, ac pravæ ſunt. *Coac.* 101. *Prædict. I.* 28.

VO-

VOMITUS NIGRI.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione ſputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102. *Prædict. I.* 31.

AD THERAPIAM.

Phrenitico ad dolorem danda ſunt, quæ in pleuritide; & tepor faciendus, ubi dolor hæret. Sed & alvus curanda, & reliqua ſimiliter facienda ſunt, excepto potu. Potu verò utendum eſt quocunque alio volueris, præter vinum. Aut acetum, & mel, ac aquam dato. Vinum autem non convenit mente motis, neque in hoc morbo, neque in quibuſvis aliis. Conducit autem in hoc morbo, etiam caput multa calida lavare. Mollito enim corpore, ſudor quoque magis ſequitur, & alvus, & urina ſecedit. Et æger ipſe ſe ipſo temperatior evadit. *De Affect.* X. 8. *ad* 16.

CONF. DELIRIUM, MANIA.

PHTHISIS. TABES.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas juvenilis. *Aph. III.* 29.

Ætas ab anno 18. ad 35. *Aph. V.* 9. *VIII.* 7. *Coac.* 439.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.

Poſt æſtatem ſiccam, & aquiloniam, autumnus pluvioſus, & auſtrinus. *Aph. III.* 13.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

A puris ſputo, tabes, & fluxus. *Aph. VII.* 16.

Hæmorrhoides diuturnæ curatæ, niſi una ſervata fuerit. *Aph. VI.* 12.

Suppuratio ex pleuritide, niſi intra 40. dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur ſupernè. *Aph. V.* 15.

A tuberculo pulmonis ſputum purulentum, ultra dies 40. à ruptione factâ, excurrens. *Coac.* 404.

Ruptio venarum craſſarum, & ex capite deſtillatio. *Coac.* 438.

A ſanguinis vomitu tabes, & puris purgatio ſurſum. *Aph. VII.* 78.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Ubi horror in malis ſubinde incidit, cum difficultate ſpirandi, tabes denunciatur. *Coac.* 17.

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu, ad tabem tendunt. *Coac.* 469.

Puſtularum eruptiones, velut ſumma cute leviter lacerata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denunciant. *Coac.* 444.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

Autumnus tabidis malus. *Aph. III.* 10.

In naturis ad tabem promptè comparatis, ſi cum febre fluxiones ad gingivas, & dentes compareant, malum denunciant. *Coac.* 441.

Tabes maximè periculoſæ ſunt, quæ ex ruptione venarum craſſarum, & ex capitis deſtillatione contingunt. *Coac.* 438.

In tabidis pruritum ſentientia corpora, ab alvi ſuppreſſione, malo ſunt. *Coac.* 440.

Præcordia ſublata, ſubſiſtente alvo, malum denunciant, præcipuè verò in his, qui ex longo intervallo contabeſcunt, & quibus alvi diffluunt. *Coac.* 287. 442.

NOTÆ LETHALES.

A tabe detento alvi profluvium ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 14. *Coac.* 436.

A tabe, fluxus ex capite. A fluxu, alvi profluvium. Ab alvi profluvio, inhibitio purgationis ſurſum. Ab inhibitione, mors. *Aph. VII.* 78.

A puris ſputo, tabes, & fluxus. Poſtquam verò ſputum retinetur, moriuntur. *Aph. VII.* 16. 78.

Quibus tabe laborantibus, capilli de capite defluunt, hi alvi fluxu ſuperveniente, moriuntur. *Aph. V.* 12. *Coac.* 436.

A tabe vexatis, ſi ſputum, quod extuſſiunt, prunis ſuper-

perfuſum graviter oleat, & capilli de capite defluant, lethale. *Aph V.* 11. *Coac.* 434.

Tabidis in aquam marinam expuentibus, ſi pus fundum petit, celerem perniciem denunciat. Sit autem marina aqua in æneo vaſe. *Coac.* 435.

Cum ſpirandi difficultate areſcentes in tabe, cruda multa educentes, exitialiter habent. *Coac.* 445.

Ex his, qui cum pernicie conſumpti ſunt, nonnulli ante mortem ſubinde rigoribus corripiuntur. *Coac.* 443.

NOTÆ DELIRII FUTURI.

Sputorum retentiones in tabeſcentibus, mentem ad delira verba commovent. *Coac.* 437.

AD THERAPIAM.

Lac dare convenit tabidis, non admodum febricitantibus. *Aph. V.* 64.

Dare lac aſininum coctum ad ſubpurgationem, aut bubulum, aut caprinum. Bibere lac bubulum crudum, tertiâ aquæ mulſæ parte ammixta, per 45. dies, ammixto etiam origano. Caput prius purgare, pharmaco ad nares appoſito. Cibaria autem, & obſonia dare, neque pinguia, neque nidoroſa, neque valde acria. *De Int. Affect. XI.* 25. *ad* 28.

Tabidis purgationes ſurſum, vitandæ. *Aph. IV.* 8.

PINGUES, vid. HABITUS.

PITUITA.

Cum bile morborum omnium eſt cauſa. *De Affect. I.* 8.

Hyeme augetur. *De Nat. hum. XIV.* 15.

Quibus ſpumoſæ egeſtiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit. *Aph. VII.* 30.

In doloribus circa umbilicum, cum palpitatione, ſub judicationem conferta, & crebra pituita, cum dolore prodit. *Coac.* 300.

Quibus inter ſeptum transverſum, & ventrem, pituita excluditur, & dolorem exhibet, in neutrum ventrem

habens transitum, his per venas in vesicam pituitâ versâ, morbi solutio fit. *Aph. VII.* 54.

PLEURITIS. LATERIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas virilis. *Aph. III.* 30.

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI.* 33.

NOTÆ COMITANTES.

Dolor lateris, febris & horror, frequens spiritus, erectæ cervicis spiratio, tussis, sputum subbiliosum, velut á mali punici corio, si non ruptiones habuerit: si verò habuerit, etiam sanguinem. Est autem & sanguinea pleuritis, in qua subcruenta rejiciuntur. Et est quidem biliosa, mitior, si non ruptiones æger habeat: sin minus dolorosior, &c. *De Morb. III, XIX. 2. ad 9. De Affect. VIII. 2. ad 7.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ JUDICATIONIS.

Pleuritides biliosæ, & sanguineæ, ferè 9. aut 11. die judicantur, ac maximè sanescunt. *Coac.* 387. *De Morb. III. XX.* 5.

Quibus in morbo laterali, lingua circa initia biliosa est, hi intra septem judicantur: quibus verò 3. ac 4. die, circa nonum. *Coac.* 383.

Quod si bulla aliquantulum livescens, in lingua appareat initio, qualis excitatur ferro candente in oleum intincto, difficilior fit solutio, & judicatio quidem ad 14. diem deducitur. Sanguinem autem plurimum expuunt. *Coac.* 384.

Sputum in morbo laterali, ubi maturescere, & expui 3. die cœperit, celeriores solutiones facit: quod si posterius, tardiores. *Coac.* 385.

In

In pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente morbo, abbreviat: ſi verò poſtea appareat, producit. *Aph. I.* 12.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens ſubſidentiam, ſecuram judicationem prænunciat. Quæ verò aliquantulum pallida, benè florulenta eſt, & albam habet ſubſidentiam, celerem quoque. *Coac.* 586.

NOTÆ SALUTARES.

In morbo laterali affectis, dolores, & alvum emolliri, utile eſt, ſputa colorari, nullos in pectore ſtrepitus fieri, urinam rectè procedere. *Coac.* 386.

Ceteræ notæ ſalutis, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ PERICULI.

Morbum ægrè ſuſtinere, ſpirationem magnam ac denſam eſſe, dolorem minime ſedari, ſputum ægrè rejicere, vehementem ſitim eſſe, corpus à febre inæqualiter detineri, alvum & latera vehementer calere, fronte, manibus, & pedibus frigidis, urinas verò, & alvi excrementa, & ſomnos, & ſudores, minus laudabiliter fieri. *Prænot.* 102. *Coac.* 393.

Quibus in morbo laterali, initio quidem dolores leves ſunt, 5. verò aut 6. die ingraveſcunt, ferè ad 12. perveniunt, raroque ſervantur, ſed præcipue 7. ac 12. die periculum ſubeunt. Quod ſi bis 7. evaſerint, ſervantur. *Coac.* 387.

Morbi laterales ſicci, & in quibus nihil expuitur, graviſſimi ſunt. Metuendi quoque, in quibus dolores ad ſuperiora tendunt. *Coac.* 381.

Morbi laterales graviores, qui ſine divulſionibus, quàm qui cum divulſionibus contingunt. *Coac.* 382.

A pleuritide peripneumonia, malum. *Aph. VII.* 11.

In dolore lateris, ſanguinis è naribus ſtillatio, mala eſt. *Coac.* 405.

Qui in morbo laterali ſputa rejiciunt purulenta, aliquantulum bilioſa, rotunda, aut purulenta aliquantulum cruenta, iis temporis progreſſu periculum creatur. *Coac.* 407.

Sputum quodcunque dolorem non tollit, malum ſignificat: quod verò ſolvit, bonum. *Coac.* 391. *Prænot.* 97. 98.

Urina quæ admodum rubra, & benè florulenta, ſedimentum pallidum, læve, ac purum habet, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, & in alium tranſiturum, non tamen pernicioſum prænunciant. *Coac.* 586.

Alba, diluta, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile habens ſedimentum, fulvum, dolorem & periculum denunciat. *Ibid.*

Quæ pallida fulvum habet ſedimentum, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile, diuturnitatem, ac periculum indicat. *Ibid.*

A pleuritide, aut peripneumonia detento, alvi profluvium ſuperveniens, malum. *Aph. VI.* 16.

CCteræ notæ periculi, ut in PERIPNEUMONIA.

NOTÆ LETHALES.

Denſa & exercitationi dedita corpora, citius ex morbo laterali, & pulmonis inflammatione intereunt, quàm quæ ſine exercitatione degunt. *Coac.* 398.

In extenuatis, poſt ſputa viſcida, ſalſuginoſa, cum raucitate, cervicis dolores perniciem denotant. *Coac.* 413.

Quibus cum bilioſo, purulentum ſputum, aut ſeorſum, aut ſimul permixtum educitur, ii utplurimum 14. die intereunt, niſi malum, aut bonum aliquod ex his, quæ prius deſcripta ſunt, contingat. Alioqui certè pro ratione mors expectanda eſt, atque in his præcipuè, quibus 7. die ſputum hujuſmodi procedere cœpit. *Coac.* 392.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ ſunt ſpuitiones, ii 3. die, aut 5. moriuntur. Quos ſi ſuperent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. ſuppurati fiunt. *Coac.* 379.

Per-

Perniciem denunciant ſputa nigra, fuliginoſa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

Quibus in morbo lateris, plurimus ex ſputo ſtrepitus in pectore ſonat, & vultus demiſſus eſt, oculusque aurigine ſuffuſus, & caligine obductus, in his mors expectanda eſt. *Coac.* 388.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

Quibus, ſi concutiuntur, pus lutulentum, & graveolens prodit, utplurimum moriuntur. *Coac.* 409.

Quibus ſpecillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii ferè moriuntur. *Coac.* 410.

In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet, vario & indiſcreto, utplurimum in 14. diebus mortem adfert. *Coac.* 581.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum, aut furfuribus ſimile. *Coac.* 581.

NOTÆ SUPPURATIONIS FUTURÆ.

Qui pleuritici facti, non repurgantur ſupernè in 14. diebus, his in ſuppurationem convertitur. *Aph. V.* 8.

Ad lateris dolorem inſuper accedente ſtrangulatu, ſuppurationis futuræ ſpes eſt. *Coac.* 113.

Lateris dolor, cum diuturna febre, puris eductionem fore denotat. *Coac.* 421.

Qui ſubinde horrore corripiuntur, ad ſuppurationem deveniunt. Quin etiam febris talem ad ſuppurationem ducit. *Coac.* 422.

SUPPURATIONIS jam FACTÆ.

Febris non dimittens, interdiu levior, noctu gravior, ſudores multi, tuſſes, abſque ſputo notabili, oculi cavi, malæ rubentes, ungues adunci, digiti ſummi incaleſcentes, in pedibus tumores, ciborum inappetentia, puſtulæ toto corpore exortæ. *Prænot.* 105. *Coac.* 402.

Suppurationis initium fore, ratione comprehendere opor-

 tet,

tet, ab eo die, quo primum æger febricitavit, aut etiam primum rigor prehendit, & si pro dolore, sibi pondus inesse in eo loco, qui dolore affligebatur, dixerit. Ista namque circa suppurationum initia fieri solent. *Prænot.* 103.

Quibus latus in tumorem sublatum est, ac calidius existit, ubi in alterum latus incumbentibus, pondus quoddam suspensum esse videtur, iis pus unâ in parte collectum est. *Coac.* 428. *Prænot.* 104.

Quos ex lateris dolore cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & sudoribus diffluunt. Ubi autem facies ruboribus velut efflorescit, & alvus est liquidior, pus in pulmonibus collectum habent. *Coac.* 423.

Quæ ob puris intrò collectionem febres intermittunt, in his magna ex parte ægri tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac.* 419.

NOTÆ PHRENITIDIS FUTURÆ.

Lateris dolor cum bilioso sputo, præter rationem evanescens, ægros in vehementem, & furiosam mentis emotionem agit. *Coac.* 418.

DEJECTIONIS SANGUINOLENTÆ, & NIGRÆ.

Surditas pus intrò colligentibus suborta, sanguinolentam dejectionem denunciat. His sub mortem nigra egeruntur. *Coac.* 420.

AD THERAPIAM.

Ad lateris dolorem dare, quod pituitam & bilem à latere deducat; alvum curare per clysterem subducentem, ac frigefacientem; exhibere potum, & sorbitionem; potiones dare acidiores, quo sputum de latere depurgetur; quum autem pus purgari inceperit, latus calefacere conducit, & forinsecus maturare ea, quæ circa latus sunt. *De Affect. VIII.* 8. *ad* 15.

In dolore lateris, sive ab initio, sive postea, calefactoriis resolutionem tentare, non alienum est. Ex calefactoriis verò optima est aqua calida, in utre, aut in

ve-

vesica, aut vase æneo, aut testaceo admota. Commodè etiam spongia mollis, magna, ex aquâ calidâ expressa apponitur. Vel hordeum, & ervum, in aceto diluto dissoluta ac fervefacta, & in marsupia conjecta; & furfur eodem modo. Siccum autem fomentum præbent sal, & milium torrefactum, in laneis sacculis convenientissimum. *De Vict. acut. XI.*

Si dolor ad claviculam de se significationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut supra septum transversum, venam secare prodest in cubiti flexura internam, & non cunctari copiosum sanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo, lividus. *Ibid. XII.*

Si sub septo transverso fuerit dolor, ad claviculam autem de se significationem non præbeat, alvum mollire oportet, &c. *Ibid.*

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PUS, SPUTUM, VOMICA.

PODAGRA, vid. ARTHRITIS.

POLYPUS.

AD DIAGNOSIN.

Si polypus fiat in naso, ex medio cartilaginum dependet, veluti gurgulio; & ubi expirationem facit, progreditur foras, & est mollis: ubi verò inspirationem facit, retrocedit: & loquitur obscurè: & quum dormit, stertit. *De Morb. II. XXXIII.* 2. *ad* 7.

AD THERAPIAM.

Si in nare polypus nascatur, eximitur laqueo, ex naso ad os distractus. Aliqui etiam pharmacis erodunt. *De Affect. VI.* 1. *ad* 4.

POTUS.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII.* 7.

Paulo deterior, & potus, & cibus, jucundior autem, eli-

eligendus potius, quàm meliores quidem, ſed ingratiores. *Aph. II.* 38.

Facilius eſt repleri potu, quàm cibo. *Aph. II.* 11.

PRÆCORDIA, vid. HYPOCHONDRIA.

PRÆGNANS, vid. GRAVIDA.

PRÆPUTIUM.

Diſſectum, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19.

PROCERITAS.

Procero corpore juventutem quidem degere, liberale eſt, nec deforme: inſeneſcere verò, incommodum, & parvis deterius. *Aph. II.* 54.

PRURITUS.

AD DIAGNOSIN.

Pruritui per totum corpus ætas ſenilis obnoxia. *Aph. III.* 31.

Ad dentitionem accedentibus, gingivarum pruritus. *Aph. III.* 25.

AD PROGNOSIN.

In tabidis pruritum ſentientia corpora, ab alvi ſuppreſſione, malo ſunt. *Coac.* 440.

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina ſabuloſa fit, & ſubſiſtit. At qui perniciosè habent, iis mens obtorpeſcit. *Coac.* 488.

Pruritus omnibus nigrorum ſeceſſum denunciant, & grumos vomitione refuſos. *Coac.* 636.

PUDENDA, vid. GENITALIA.

PUERI, vid. ÆTAS.

PULMONES.

Mors ſubit, ſi in arteriam & pulmonem inſignes valde plagæ inflictæ ſunt, ita ut percuſſo pulmone, minor ſit,

ſit, qui per os prodit ſpiritus, quàm qui per vulnus excidit. *Coac.* 509.

PULMONIS INFLAMMATIO, SUPPURATIO, TUBERCULUM, vid. PERIPNEUMONIA, PUS, VOMICA, EMPYEMA.

PULSUS.

Pulſus tardi, & lenti, in lethargicis. *Coac.* 139.

PURGAMENTA MULIEBRIA, vid. MENSTRUA, LOCHIA.

PURGATIO SPONTANEA.

In perturbationibus alvi, & vomitibus ſponte evenientibus, ſiquidem, qualia oportet purgari, purgentur, confert & facile ferunt: ſin minus, contra. *Aph. I.* 2.

PURGATIO MEDICA.

INDICANTIA VARIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Quibus venæſectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam ſecare, aut purgationem facere. *Aph. VI.* 47.

Purgandum, æſtate quidem, magis ſuperiores ventres: hyeme verò inferiores. *Aph. IV.* 4.

RATIONE SUBJECTORUM.

Difficulter vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum purgandi, vitantes æſtatem. *Aph. IV.* 7.

Melancholicos uberius deorſum purgabis. *Aph. IV.* 9.

Prægnantes purgandæ, ſi materia turgeat, quadrimeſtres, & uſque ad ſeptimum menſem: hæ verò minus. Juniores autem, & ſeniores fœtus, cautè vitare oportet. *Aph. IV.* 1.

RATIONE MORBI, ejusque SYMPTOMATUM,

In acutis affectionibus rarò, & in principiis, purgante utendum; atque hoc diligenti prius adhibitâ cautione faciendum. *Aph. I.* 24.

Incipientibus morbis, si quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quiescere melius est. *Aph. II. 29.*

Purgandum in valde acutis, si turgeat materia, eadem die: morari enim in talibus, malum est. *Aph. IV. 10.*

Concocta purgare, & movere oportet, non cruda: neque in principiis, nisi turgeant. Plurima verò non turgent. *Aph. I. 22.*

Dolores infra septum transversum, qui purgatione egent, deorsum purgante opus esse, indicant. *Aph. IV. 18.*

Quibus egestiones, si stare permiseris, & non moveris, subsident veluti ramenta, his confert, alvum infernè purgari. *Aph. VII. 67.*

Sudor multus, calidus aut frigidus, semper fluens, humidi redundantiam habere significat. Educere igitur oportet, robusto quidem, supernè: debili verò, infernè. *Aph. VII. 61.*

Mulieri menses decolores, neque secundum eadem (tempus & modum) semper prodeuntes, purgatione opus esse, significant. *Aph. V. 36.*

Non febricitantibus, si fiat tormen, & genuum gravitas, & lumborum dolor, deorsum purgante opus esse indicat. *Aph. IV. 20.*

CONTRAINDICANTIA.

RATIONE TEMPORIS ANNI.

Tempus æstivum. *Aph. IV. 7.*

Sub cane, & ante canem, difficiles sunt purgationes. *Aph. IV. 5.*

RATIONE STATUS SANI.

Qui sana habent corpora, pharmacis purgati citò exolvuntur; ut &, qui pravo utuntur cibo. *Aph. II. 36.*

Qui benè valent corpore, purgatu sunt difficiles. *Aph. II. 37.*

Elleborus periculosus est sanas carnes habentibus; convulsionem enim inducit. *Aph. IV. 16.*

RATIONE STATUS ÆGRI.

Materia morbi cruda. *Aph. I. 22.*

Mor-

Morbi vigor. *Aph. II.* 29.

Quæ judicantur, & judicata sunt perfectè. *Aph. I.* 20.

Qui nigra vomitione refundunt, cibos aversantur, desipiunt, & pubem nonnihil dolent, cum aspectu feroci, & clausis oculis, eos medicamentis purgare, tutum non est. *Prædict. I.* 71.

Neque verò subtumidos, aut tenebricosa vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos aversantur, & decolores sunt; ut nec eos, qui in febre exoluti, aut fracti decumbunt, si sopore tententur, purgatione aggredi, tutum est. *Ibid.*

Partes ad umbilicum, & imum ventrem, tenues & eliquatas habere, periculosum est, ad infernas purgationes. *Aph. II.* 35.

Minimè purgandi sunt raucedinosi, lienosi, asthmatici, & siccâ tussi laborantes, icterici, stranguriâ affecti, & quibus alvus cruda dejicit, & qui hæmorrhagiam patiuntur. *De Victu acut.*

REGULÆ quædam THERAPEUTICÆ GENERALES.

In purgationibus talia è corpore sunt ducenda, qualia etiam sponte prodeuntia utilia sunt: contrario autem modo prodeuntia, sistenda. *Aph. IV.* 2.

Quæ ducere oportet, quò maxime vergant, eò ducenda, per loca convenientia. *Aph. I.* 21.

Ubi ad animi deliquium ducere oportet, hoc etiam faciendum, si æger sufficiat. *Aph. I.* 23.

Corpora ubi quis purgare voluerit, facile fluentia reddere oportet. *Aph. II.* 9.

Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. Ad somnos verò, & quietem, minus. Declarat autem & navigatio, quod motus turbat corpora. *Aph. IV.* 14.

Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. Quando verò cessare, somnum facito, & non moveto. *Aph. IV.* 15.

Biliosis mediçamenta cholagoga danda, pituitosis phlegma-

gmagoga, melancholicis melanagoga, hydropicis hydragoga. *De Affect.*

CRITERIA PURGATIONIS BONÆ.

Quæ prodeunt, non copiâ ſunt æſtimanda, ſed ſi prodeant, qualia oportet, & facile ferat. *Aph. I.* 23.

Si, qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

CRITERIA PURGATIONIS NOXIÆ.

Si non purgentur, qualia oportet, & difficulter ferant. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

Purgationi immodicæ convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum. *Aph. V.* 4.

Convulſio ex elleboro, lethale. *Aph. V.* 1.

A purgantis potione convulſio, lethale. *Aph. VII.* 25.

Si ſenioribus nimium purgatis, ſingultus ſuperveniat, non bonum. *Aph. VII.* 41.

In omni ſuperflua purgatione, frigus cum ſudore, exitiale. Et inter hæc, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, malè habent. Qui verò anxietate laborant, cum lumborum dolore, iis alvus humectatur. *Coac.* 568.

Ex epoto veratro, prærubrorum, & nigrorum purgationes, vitioſæ. Virium exolutio cum talibus, mala eſt. *Coac.* 569.

CONF. EVACUATIO, VOMITUS.

P U S. SUPPURATIO.

AD DIAGNOSIN.

Pus optimum eſt, album, æquale, & læve, & quàm minimum graveolens: huic autem contrarium, peſſimum. *Prænot.* 41.

Circa puris generationes, dolores & febres magis accidunt, quàm ipſo facto. *Aph. II.* 47.

AD PROGNOSIN.

Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſiquidem purum effluat

fluat pus, & album, evadunt. Si verò subcruentum, & cœnosum, ac graveolens, pereunt. *Aph. VII.* 44.

Qui ad hepar suppuratum uruntur, (aut secantur) siquidem purum effluat pus, & album, superstites evadunt: ipsis enim pus est in tunica. Si verò effluat, velut amurca, pereunt. *Aph. VII.* 45.

Si pus ad articulum accedat, eum indurari necesse est. *Prædict. II.*

Quibus specillum à pure, velut ab igne, coloratur, ii fere moriuntur. *Coac.* 410.

CONF. ABSCESSUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS, VOMICA.

P U S T U L Æ.

AD DIAGNOSIN.

Pustulæ ulcerosæ vere nascuntur. *Aph. III.* 20.

AD PROGNOSIN.

Pustularum eruptiones, velut summa cute leviter lacerata, aut vellicata, totius habitus tabem, & corruptionem denunciant. *Coac.* 444.

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales enatæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, & pereunt. *Coac.* 489.

Quibus salsa sputa cum tussi subsistunt, iis corpus velut efflorescentibus pustulis rubescit, ante obitum verò exasperatur. *Coac.* 243.

R A U C E D O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Tempus vernale, & hyemale. *Aph. III.* 20. 23.

Autumnus pluviosus, & austrinus, post ætatem siccam, & aquiloniam. *Aph. III.* 13.

AD

AD PROGNOSIN.

Raucedines & gravedines in valde ſenibus, non coquuntur. *Aph. II.* 40.

Ex inſania, in raucedinem cum tuſſi fit ſeceſſio. *Coac.* 484.

Raucitas cum tuſſi, & alvo liquida, pus educit. *Coac.* 414.

Hepatico colliquatio, cum raucedine, malum portendit, idque præcipuè, ſi cum quadam tuſſi contingat. *Coac.* 447.

RECIDIVA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Febricitanti, niſi in diebus imparibus dimiſerit febris, reverti ſolet. *Aph. IV.* 61.

Febres ſi alio die, quàm judicatorio deſierint, recidivam metuere oportet. *Coac.* 80.

Quæ in morbis poſt criſim relinquuntur, recidivas facere ſolent. *Aph. II.* 12.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Morborum reverſionibus tentantur, quibus citra febrem vigiliæ vehementes, aut turbulenti ſomni adveniunt, aut corporis robur ſolvitur, aut ſingulorum membrorum dolores adſunt, & quibus febres, non accedentibus ſolutionis ſignis, neque diebus judicatoriis quieſcunt. *De Judicat.* 56.

Quod ſi deficiente febre. & accedente ſudore, urinam fulvam, albam ſubſidentiam continentem, reddiderint, his eodem die febris reverſionem ſperato. *Ibid.* 57.

At ſi judicatione factâ, urina rubra ſubſidentiam rubram continens reddita fuerit, his quoque febris reverſio eodem die contingit, ex eaque pauci ſervantur. *Ibid.* 58.

Urina returbida, cum ſudore, morbi reverſionem ſignificat. *Coac.* 582.

Febricitanti urina denſitatem habens divulſam, morbi reverſionem, aut ſudorem portendit. *Coac.* 593.

AD

AD PROGNOSIN.

Quibus ſæpius recidivæ contingunt, ſi ſextum menſem ſuperaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 122. 571.

Purulentos moderatius habentes, ſi ſputa graveolentia conſequantur, recidiva interimit. *Coac.* 406.

R E G I O.

AD PROGNOSIN.

Regionum mutationes epilepticis pueris liberationem faciunt. *Aph. II.* 45.

AD THERAPIAM.

In ratione victûs concedendum aliquid & conſuetudini, & tempeſtati, & regioni, & ætati. *Aph. I.* 17.

Reſpicere oportet & regionem, & tempeſtatem, & ætatem, & morbos, in quibus convenit evacuatio, aut non. *Aph. I.* 2.

Regionem mutare in morbis longis, confert. *Epid. VI.*

REGIUS MORBUS, *vid. ICTERUS.*

REMEDIA, *vid. MEDICAMENTA.*

R E M I S S I O.

His, quæ non ſecundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valde, quæ præter rationem fiunt prava. Multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodum permanere, neque durare ſolent. *Aph. II.* 27.

Quæ cum malignis ſignis allevamentum adferunt, & quæ cum bonis non remittunt, moleſta ſunt & difficilia. *Coac.* 48.

RENUM AFFECTIO, *vid. NEPHRITIS.*

REPLETIO.

AD PROGNOSIN.

Repletio convulſionem facit. *Aph. VI.* 39.

AD THERAPIAM.

Facilius eſt repleri potu, quam cibo. *Aph. II.* 11.

Repletiones ad extremum progreſſæ, difficiles ſunt. *Aph. I.* 4.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

Multum & derepente replere, periculoſum eſt. *Aph. II.* 51.

A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio ſanat: & quicunque ab evacuatione, repletio. Et aliorum contrarietas ſanat. *Aph. II.* 22.

RESOLUTIO NERVORUM, *vid.* *PARALYSIS.*

RESPIRATIO. SPIRITUS.

AD DIAGNOSIN.

Spiratio frequens & parva, aut inflammationem, aut dolorem principalium partium indicat. *Coac.* 260.

Spiratio magna, & ex longis intervallis, delirium, aut convulſionem ſignificat. *Ibid.*

In his, qui ad ſeptimum progreſſi ſunt, cum coloris fœdatione, inter ambulandum ſpiratio coacervata, & terræ appetentia, ſanguinis corruptionem, ac virium exolutionem denunciat. *Coac.* 339.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facilis ſpiratio in omnibus morbis, qui cum febre acuta infeſtant, & in 40. diebus judicantur, magnum habere ad ſalutem momentum, exiſtimanda eſt. *Coac.* 260. *Prænot.* 21.

DETERIORIS NOTÆ.

Reſpirationes luctuoſæ, in acutis affectionibus, quæ cum febre ſunt. *Aph. VI.* 54.

Spiritus offendens, in febribus. *Aph. IV.* 68.

LE-

LETHALIS.]

Difficultas spirandi, cum delirio, in febre non intermittente. *Aph. IV.* 50.

Spiritus frigidus. *Coac.* 260.

Spiritus febriculosus, & fuliginosus, frigido tamen minus. *Ibid.*

Spiritus magnus foras expiratus, parvus verò intro; & parvus foras, magnus verò intro. *Ibid.*

Pessimus, ad mortemque proximè accedit, & qui protensus est, ac urgens, & obscurus, duplicataque intro revocatio, qualis inspirationem conduplicantibus. *Ibid.*

Spiritus magnus, & concitatus, cum urinis nigris, &c. in acutis. *Coac.* 49.

Respiratio, velut iis qui suffocantur, conspicuè elata, & visui exposita, in vocis defectione. *Coac.* 252.

Quibus spiritus retrahitur, & vox strangulabunda est, iis cervicis vertebra intro desidet, & ad exitum, velut ex convulsione quadam, respiratio ducitur. *Coac.* 266.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

ABORTUS.

Spirationes suspiriosæ quæ foras educuntur, ac citra rationem facta colliquatio, in uterum gerentibus. *Coac.* 519.

Quæ suspiriosæ spirationes foras educuntur in febribus. *Coac.* 540.

DELIRII.

Num respiratio suffocativa, in vocis defectione? *Coac.* 252.

HYDROPIS SICCI.

Spirationes, quæ nonnisi erectâ cervice ducuntur, hydropem siccum faciunt. *Coac.* 424.

PAROTIDUM.

In bile redundantibus, magna spiratio cum febre acutâ, & præcordiorum contensione. *Coac.* 126. 290.

TABIS.

Ubi horror in malis subinde incidit, cum difficultate spirandi. *Coac.* 17.

Inteſtinorum lævitates, cum ſpirandi difficultate, & pectoris morſu. *Coac.* 469.

RESPONSIO.

Ab homine moderato, ferox & audax reſponſum, malum portendit. *Prædict. I.* 44.

RIGOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Frigidum. *Aph. V.* 17. 20.
Sanguinis eruptio. *Prædict. I.* 151.
Epotum veratrum. *Coac.* 570.
Quæ prægnantes ante partus laborarunt, ſubinde rigore corripi ſolent. *Coac.* 545.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Horroris & laſſitudinis ſenſus, capitis gravitas, cum cervicis dolore, muliebres purgationes dejiciunt. Quod ſi quid hujuſmodi circa judicationem, cum tuſſicula contingat, ſubinde rigorem adfert. *Coac.* 548.
Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio aſſumentes, rigorem denunciant. *Coac.* 532.

NOTÆ COMITANTES.

Quibus rigor adeſt, iis urina reſtitat. *Coac.* 29.
Rigores incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, & per dorſum ad caput. Viris autem poſticâ magis parte, quam anticâ corporis, velut ex cubitis, & femoribus. *Aph. V.* 69.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

A febre ardente detento, rigore ſuperveniente, ſolutio fit. *Aph. IV.* 58. *Coac.* 135.
Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres ſolvuntur. *Aph. IV.* 63.

In febre cum sudore, &c. subinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore solvuntur; atque eos, qui subinde novo rigore corripiuntur, succedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Liberalium ab initio sanguinis eruptionum cursum, rigor sistit, *Prædict. I.* 150.

DETERIORIS NOTÆ.

Continentes in præcipitibus malis rigores, malo sunt. *Coac.* 21.

Qui rigores ex dorso proficiscuntur, graviores sunt, & molestiores. Ubi verò quis 17. die rigore correptus, 24. die insuper riguerit, difficulter habet. *Coac.* 11.

Quibus per febres 6. die rigores fiunt, difficulter judicantur. *Aph. IV.* 29. *Coac.* 15.

Rigores ubi sanguinis eruptioni succedunt, diuturni fiunt. *Prædict. I.* 151.

Quibus 5. die liberales sanguinis profusiones contingunt, & 6. die novo oborto rigore corripiuntur, 7. perfrigerationibus tentati, celeriter recalescunt, iis alvi malè afficiuntur. *Coac.* 329.

Subabsurdus est, qui cum judicatione rigor fit. *Coac.* 321.

In rigore familiares non agnoscere, malum. Malum quoque, eorum quæ gesta sunt, oblivisci. *Coac.* 6.

Rigores, velut in iis febribus, quæ propius ad tertianarum naturam accedunt, si in medio ingravescunt, febre nullum ordinem servante, maligni valde sunt. *Coac.* 26.

Rigores cùm sopore, nonnihil periculi denunciant. *Coac.* 7.

A multo potu rigor, & delirium, malum. *Aph. VII.* 7.

Rigores multi, cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

Quibus ex posteriore parte ossibus fractis, capitis dolor inest, vehemens & crassa è naribus fluxio, malo est. Ii, dolore antea ad oculum suborto, rigore corripiuntur. *Coac.* 188.

 Ante

Ante partus subinde rigore corripi, & citra dolorem parere, periculum indicat. *Coac.* 538.

Puerperis, si purgamenta subsistant, rigor inimicus est, *Coac.* 516.

Rigor in phrenitide, post albicantem dejectionem, ac torporem, pessimus. *Coac.* 91.

LETHALIS.

Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam existenti ægro, lethale. *Aph. IV.* 46. *Coac.* 9.

Quæ in convulsione vexatis, cum rigore, & febre ingravescunt, perniciem denunciant. *Coac.* 26.

Qui ex rigore perfrigent, cum capitis ac cervicis dolore, vocis defectione, ac tenui sudore, ubi vires resumpserint, ac sese velut recollegerint, moriuntur. *Coac.* 1.

Qui crebro tenuiter exudant, ac subinde rigent, ii perniciose habent, & tandem sub mortem suppurati, & alvum conturbatam habere deprehenduntur. *Coac.* 10.

Rigor cum posteriorum partium distentione, mortem adfert. *Coac.* 23.

Virium exolutiones ex rigore, cum capitis dolore, perniciem denunciant. Cruentæ in his urinæ, malo sunt. *Coac.* 22. 28.

Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.* 39.

Febribus & lassitudinis sensu detento, cum oculorum perversione, rigor perniciem minatur. Atque in hujusmodi casibus soporati, malum denunciant. *Prædict.* *I.* 89. *Coac.* 221.

Vocis defectiones rigore subinde correptis, lethales, fereque ii capitis dolore conflictari solent. *Coac.* 255.

Ex his qui cum pernicie consumpti sunt, nonnulli ante mortem subinde rigoribus corripiuntur. *Coac.* 443.

CONVULSIONEM PORTENDENS.

Qui subinde rigore prehenduntur, & sub noctem aliquanto

quanto gravius habent, pervigiles, in somnis nugantes ac delirantes, interdum se lotio perfundentes, ii in convulsionem tendunt. *Coac.* 20. *Prædict. I.* 101.

Urinæ, quæ cum rigore restitarunt, malum & convulsionem prænunciant, tum verò præcipuè, si antea alto sopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac.* 25.

AD THERAPIAM.

Calidum rigores mitigat. *Aph. V.* 22.

CONF. FEBRIS, FRIGUS, HORROR.

RUBOR.

AD DIAGNOSIN.

Narium rubores, alvi liquidæ, & diffluentis sunt indicia. *Coac.* 215.

AD PROGNOSIN.

Quibus prægnantibus, tabi opportunis, faciei rubor exoritur, hunc stillationes è naribus avertunt. *Coac.* 524.

In febribus, ex prægresso dolore rubores ad aures subnascentes, ignis sacri in facie spem faciunt. Quin & convulsiones, cum vocis privatione, & virium exolutione, ad hæc consequi par est. *Coac.* 200.

Alvus perturbata, cum frequenti desidendi labore, maxillas intendit, rubores etiam faciei solvit. *Coac.* 616.

RUCTUS.

AD DIAGNOSIN.

Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt. *Aph. VI.* 33.

AD PROGNOSIN.

In diuturnis intestinorum lævitatibus, ructus acidus superveniens, qui prius non fuit, signum bonum. *Aph. VI.* 1.

Quibus ructus adſunt, flatus, ventris ſonitus, cum inflatione, iis alvus exturbatur. *Coac.* 142.

SALIVA.

Quos ſtomachi faſtidia vexant, cum oris ventriculi morſu, & crebra ſputatione, iis vomitio adfutura eſt. *Coac.* 142.

Qui vomituri ſunt, iis antea os crebra ſalivatione impletur. *Coac.* 566.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris ſalivatione laborantibus, in ſomnis ſudores, boni ſunt. *Coac.* 271.

SANGUIS.

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aph. VI.* 20.

CONF. ALVI DEJECTIO SANGUINEA, HÆMORRHAGIA, HÆMOPTYSIS, MICTUS CRUENTUS, VOMITUS CRUENTUS.

SATIETAS.

Non ſatietas, non fames, neque aliud quicquam bonum eſt, quod naturæ modum excedat. *Aph. II.* 4.

SATYRIASMUS.

Ætas puerorum ipſi obnoxia. *Aph. III.* 26.

SECESSUS, vid. ALVI DEJECTIO.

SECUNDINÆ.

Ut ſecundæ excidant, ſternutatorio indito, nares & os apprehendere oportet. *Aph. V.* 49.

SEDES.

AD DIAGNOSIN.

Sedes autem procidit, viris quidem, quibus ora venarum ſanguinem fundunt, (hæmorrhoidas vocant) & alvi fluxus corripit; pueris quoque calculoſis; & in

diu-

diuturnis ac ſinceris inteſtinorum difficultatibus; ſenibus verò, quibus mucoſæ quædam concretiones affixæ ſunt. *Prædict. II.* 129.

AD PROGNOSIN.

Quæ circa ſedem cum dolore ſuppurant, alvum conturbant. *Coac.* 630.

In longis periculis, ſedis dolor mortem adfert. *Coac.* 71.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti, ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera reddita in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

AD THERAPIAM.

Sedi calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V.*22.

S E M E N.

Quibus nares natura humidiores, & genitura humidior, imperfectiùs ſani ſunt: quibus verò contraria, perfectiùs. *Aph. VI.* 2.

SENES, *vid.* *ÆTAS.*

SEPTUM TRANSVERSUM, *vid.* *DIAPHRAGMA.*

SICCITAS, *vid.* *ANNI TEMPESTAS.*

SIDERATIO, *vid.* *APOPLEXIA.*

S I G N A IN GENERE.

SALUTIS.

Qui pauciſſimo tempore ſani futuri ſunt, iis in totum maxima ſigna contingunt; ii enim citra dolorem, & periculum perſeverant, noctu dormiunt, cæteraque ſecuritatis ſigna præ ſe ferunt. *De Judicat.* 8.

Qui ex morbo ſuperfuturi ſunt, facile ſpirant, dolore vacant, noctu dormiunt, aliaque ſecuritatis ſigna habent. *Prænot.* 126.

Ægrum facile converti oportet, & dum ſurgit, levem eſſe. *Coac.* 493.

Optimum verò, totum corpus æque calidum, & molle esse. *Coac.* 492.

PERICULI.

Gravitas, quæ totum corpus, vel manus ac pedes premit, vitiosa est. *Coac.* 493.

Caput, pedes, & manus frigidas esse, ventre & lateribus calentibus, mali morbi signum est. *Coac.* 492.

Qui temerè, ac præter rationem, nulla existente vasorum inanitione, impotentes fiunt, ii malè habent. *Coac.* 54.

MORTIS.

His, qui brevi perituri sunt, maxima signa per initia contingunt. Nam & difficilem habent spirationem, neque noctu dormiunt, & periculi plena signa ostentant. *De Judicat.* 52.

Perituri difficultate spirandi vexantur, delirant, vigilant, cæteraque pessima signa habent. *Prænot.* 127.

Quæ perniciem minantur, ea si absque ulla significatione alleviant, mortis periculum denunciant. *Prædict. I.* 52.

SINGULTUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Repletio, aut evacuatio. *Aph. VI.* 39.

Hepati inflammato singultus supervenit. *Aph. V.* 58.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Variæ. *Coac.* 164.

Num concitatus & magnus spiritus, aut geniturae similis excretio prodiens, in sopore conflictatis? &c. *Coac.* 186.

Venæ temporum pulsantes in febribus, & facies benè habita, absque præcordiorum mollitie. *Coac.* 128.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTARES.

A singultu detento sternutationes supervenientes, solvunt singultum. *Aph. VI.* 13.

NO-

NOTÆ PERICULI.

Ab hepatis inflammatione ſingultus, malum. *Aph. VII.* 17.
A ſanguine multo effuſo. *Aph. V.* 3.
A purgatione immodicâ. *Aph. V.* 4. *VII.* 41.
A vomitu. *Aph. VII.* 3.
A morbo regio. *Coac.* 490.
Singultus dum laſſitudine, & alto ſtupore. *Coac.* 45.
Vocis defectiones, cum ſingultu, peſſimæ. *Prædict. I.* 23.

NOTÆ LETHALES.

Deſipientia cum difficultate ſpirandi, & ſingultu, mortem adfert. *Coac.* 89.
Singultus, & uterorum procidentia, poſt moleſtias ex albis mordacibus, poſt partum. *Coac.* 526.

S I T I S.

AD DIAGNOSIN.

Quibus diu tuſſes ſiccæ, paulum irritantes, in febribus, ardentibus, non admodum ſiticuloſi ſunt. *Aph. IV.* 54.
Qui in purgantium potionibus non ſitiunt, dum purgantur, non ceſſant, priusquam ſitiverint. *Aph. IV.* 19.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus bibendi appetentiæ noctu, iis valde ſitientibus, ſi obdormierint, bonum. *Aph. V.* 27.
Siti vacare, in morbis pulmonum. *Coac.* 393.

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus malis, ſi ſitis temerè, ac præter rationem ceſſet, malo eſt. *Prædict. I.* 57.
Vehementem ſitim eſſe, in morbis pulmonum. *Prænot.* 102.

LETHALIS.

Sitis, cum externis frigidis, internis verò urentibus, in febribus non intermittentibus. *Aph. IV.* 48. *VII.* 72.

AD THERAPIAM.

Lac dare ſiticuloſis, malum. *Aph. V.* 64.

Quoscunque sitis corripuerit, his & cibi, & labores detrahendi sunt, & vinum bibant aquosum, & quàm frigidissimum. *De Sal. Diæt. XIII.* 1.

SOMNIA, *vid.* *INSOMNIA.*

SOMNUS.

AD DIAGNOSIN.

Somni hyeme longissimi. *Aph. I.* 15.

Qui (in dentitione) sæpe cruenta, ac cruda per alvum egerunt, plurimi in febre somniculosi sunt. *De Dentit. II.* 12.

Sugentes, qui multum lactis adsumunt, utplurimum somniculosi sunt. *De Dentit. III.* 13.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Somnus juvans. *Aph. II.* 1.

Ubi somnus delirium sedat, bonum. *Aph. II.* 2.

Ex capitis dolore, interdum somnus liberat. *Coac.* 172.

Noctu dormiendum, interdiu vigilandum, contra verò, malum. *Coac.* 497. *Prænot.* 53. 54.

Minimum offendit, si quis matutino tempore ad tertiam diei partem dormiat. *Coac.* 497. *Prænot.* 54.

Quibus vehemens mentis emotio, ex metu, cum perfrigeratione, contingit, febres cum sudoribus, & somni sermonem omnino intercipientes, hæc solvunt. *Coac.* 483.

Profundi somni, neque turbulenti, judicii firmitatem denunciant. *Coac.* 151.

Somnus confert in convulsione. *Coac.* 358.

DETERIORIS NOTÆ.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II.* 3. *VII.* 71.

Qui post tertiam diei partem somnus accedit, malus. *Coac.* 497. *Prænot.* 55.

Pessimum est, si somnus neque noctu, neque interdiu, ac-

accedit. Id enim ob dolorem, laboremque accidit, vel delirium fore significatur. *Coac.* 497. *Prænot.* 56.

Somni turbulenti, non sine corporis offensione, instabiles sunt, & infirmi. *Coac.* 151.

In præcipiti malo, somnus turbulentus, (unà cum aliis signis) nihil boni denunciat. *Coac.* 227.

LETHALIS.

Quo in morbo somnus laborem facit, lethale: si verò somnus juvet, non est lethale. *Aph. II.* 1.

Et tenebricosa vertigine laborans, & lucem aversans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus. *Aph. VIII.* 15.

CONVULSIONEM PRÆSAGIENS.

In præcipitibus malis, corporis motio, jactatio, ac turbulentus somnus, nonnullis convulsionem portendit. *Coac.* 82.

Turbulentæ, & valde confidentes è somno exurrectiones, convulsiones minantur, præsertim verò, si cum sudore contingant. *Prædict. I.* 112.

Somnus multus (unà cum aliis signis) convulsionem minatur, & frontis gravitates, ac mictio molesta est. *Coac.* 348.

SOPOR.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Sopore, lassitudine, ac surditate tentatos, alvus erumpens, & ad judicationem rubra demittens, juvat. *Coac.* 182.

Alvus perturbata, salsuginosa demittens, unà cum febre, non admodum sopore & torpore oppressos, consequitur. *Coac.* 641.

DETERIORIS NOTÆ.

Sopor profundus & altus, omnino damnandus est. *Coac.* 178. *Prædict. I.* 63.

Ex

Ex præcordiorum dolore obortæ febres, malignæ ſunt. In his profundus ac altus ſopor, peſſimus. *Coac.* 31.

In ſopore affectis ægris, ſpumantibus prodeuntibus dejectionibus, febris acuta ingraveſcit. *Prædict. I.* 93.

Rigores cum ſopore, nonnihil periculi denunciant. *Coac.* 7.

Delaſſati ægri, caligine obducti, pervigiles, & ſopore detenti, cum tenui ſudore recaleſcentes, malè habent. *Coac.* 35.

Quibus ſopore conflictatis, fatuitate & alto ſtupore (quem catochon vocant) detentis, præcordia variant, ac venter in tumorem præter naturam ſublatus eſt, cum ciborum faſtidio, ac alvi interceptione, tenui circa caput & thoracem oborto ſudore. *Coac.* 186.

LETHALIS.

Somni, quales ſopore oppreſſis, & totius corporis perfrigerationes, perniciem oſtentant. *Coac.* 181.

Qui inter initia ſopore detenti, capitis, lumborum, cervicis, præcordiorum dolore, ac inſomnia conflictantur, conſiderandi, num phrenitici evadant. In his narium ſtillatio perniciem oſtentat, tum verò vel maximè, ſi 4. die, aut inter initia contingat. Alvi quoque prærubra proluvies, malo eſt. *Coac.* 179.

Qui ſopore oppreſſi circa initia, tenuiter exudantes, concoctas urinas emittunt, cum magna corporis æſtuatione, citra judicationem verò perfrigeſcunt, & rurſum ex brevibus intervallis peruruntur, torpore, ſopore, aut convulſione tenaci, perniciosè affecti ſunt. *Coac.* 180.

SOPOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONEM.

Deſipientiæ cum ſopore, convulſiones minantur. *Coac.* 84.

Capitis dolor, cum ſopore, & gravitatis ſenſu, quodammodo convulſionem accerſit. *Coac.* 174.

Urinæ quæ cum rigore reſtitarunt, malum, & convulſionem prænunciant, tum verò præcipuè, ſi antea alto ſo-

sopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac.* 25. *Prædict. I.* 155.

Qui sopore, corporis inquietudine, præcordiorum dolore affliguntur, cum frequenti & pauca sputatione, iis tubercula ad aures exoriuntur; ac fortassis sopore tentati, ad aliquam convulsionem deveniunt. *Coac.* 185.

PAROTIDES.

Qui sopore detinentur, cum corporis incontinenti jactatione, præcordiorum dolore, & vomitione, in iis tuberculorum ad aures exortum sperare oportet. *Prædict. I.* 165. *Coac.* 183.

Sopor, cum surditate, capitis dolore, & ascaridibus. *Coac.* 165.

Iis, qui sopore detinentur, tumores ad aures sperare oportet. *Coac.* 209.

TABEM.

Crebræ, & quæ cum sopore quodam consistunt vocis defectiones, tabem denunciant. *Coac.* 259.

VOMITUM NIGRUM.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, si subinde sopor incidat, prænuncia expectandam esse nigram vomitionem. *Coac.* 103.

SPASMUS, *vid.* *CONVULSIO.*
SPINALIS MEDULLA, *vid.* *MEDULLA.*
SPIRITUS, *vid.* *RESPIRATIO.*
SPIRANDI DIFFICULTAS, *vid.* *ASTHMA.*
SPLEN, *vid.* *LIEN.*

SPUMA ORIS.

Ex iis, qui strangulantur, & resolvuntur, nondum autem sunt mortui, non se recolligunt, quibus spuma circa os fuerit. *Aph. II.* 43.

SPUTATIO.

AD PROGNOSIN.

Tussiculæ, quæ cum crebris oris sputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

Spu-

Sputatio crebra, vomitionis instantis signum. *Coac.* 566. 142.

Crebra sputatio, cum vehementi insania, & tremore, phrenitidem portendit. *Coac.* 94.

Crebræ in phreniticis, cum perfrigeratione, sputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

CONF. SALIVA, SOPOR, PHRENITIS.

SPUTUM.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Cum convulsionibus, & sudore febriente, defluentia sputa minimè mala sunt. *Coac.* 350.

Ex capitis dolore liberat pus è naribus effluens, aut sputa crassa, & inodora. *Coac.* 172.

In omnibus laterum, & pulmonum morbis, sputum prompte, ac citò excreari necesse est, flavumque sputo permixtum esse. *Coac.* 390. *Prænot.* 86. *Aph. I.* 12.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, initio salutem pollicetur. *Coac.* 390. *Prænot.* 95.

Sputa mucosa & fuliginosa, tum celeriter colorantur, tum securiora sunt. Quæ verò intra 5. diem, dum coctionem accipiunt, colorantur, meliora sunt. *Ibid.*

Omnium, quæ excreantur, optima, quæ dolorem sedant. *Prænot.* 98. *Coac.* 391.

DETERIORIS NOTÆ.

In pulmonis & laterum doloribus, si multo post doloris initium, quod flavum est, aut fulvum, aut multam tussim exhibeat, neque valde permixtum expuatur, deterius est. *Prænot* 87. *Coac.* 390.

Sputum flavum, cui paulum sanguinis ammixtum est, quod 7. die, aut longiore spatio tale apparet, non adeo tutum. *Coac.* 390. *Prænot.* 96.

Omnino pravum est sputum flavum, si sincerum est, & glutinosum, & candidum, & rotundum, itemque vehementer ex virore pallescens, quodque spumosum est,

est, & lividum, & æruginosum. Aliquanto verò deterius, quod sic est sincerum, ut nigrum quoque videatur. *Coac.* 390. *Prænot.* 88. 89. 90. 91.

Pravitatem etiam indicant & spumantia, & flava, & nigra, & æruginosa, viscosaque, & quæcunque celeriter colorantur. *Coac.* 390.

Omnia sputa mala sunt, quæ dolorem non sedant. *Prænot.* 97. *Coac.* 391.

Sputa viscida, salsuginosa, cum raucitate, malo sunt. *Coac.* 413.

In angina laborantibus, subarida sputa, gracilescentibus faucibus, malum prænunciant. *Coac.* 369.

Sputa ex angina viscida, crassa, exalbida, vi educta, malum denunciant, omnisque ejusmodi maturatio mala est. *Coac.* 377.

Exscreationes in febribus non intermittentibus, lividæ & cruentæ, & graveolentes, & biliosæ, omnes malæ sunt. At probè secedentes bonæ. Et eadem ratio est, quoad alvi egestiones, & quoad urinas. Si verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph. IV.* 47. *VII.* 69. *Coac.* 242.

Quibus salsa sputa cum tussi subsistunt, iis corpus velut efflorescentibus pustulis rubescit, ante obitum verò exasperatur. *Coac.* 243.

LETHALE.

In morbis laterum, & pulmonum, sputum admodum sanguinolentum, aut quod statim initio livescit, perniciem præ se fert. *Coac.* 390.

Perniciem denunciant sputa nigra, fuliginosa, aut quibus qualia ex vino nigro fiunt. *Coac.* 407.

In morbo laterali, quibus circa initia in totum purulentæ sunt spuitiones, ii 3. aut 5. die moriuntur. Quos si superent, nec longè melius habuerint, 7. aut 9. aut 11. die suppurati fiunt. *Coac.* 379.

Quibus cum bilioso purulentum sputum, aut seorsum, aut simul permixtum educitur, ii utplurimum 14. die intereunt, nisi malum, aut bonum aliquod, ex

his

his quæ prius deſcripta ſunt, contingat. Alioqui certe pro ratione mors expectanda eſt, atque in his præcipuè, quibus 7. die ſputum hujuſmodi procedere cœpit. *Coac.* 392.

Hepaticis ſputum multum cruentum, ſive intus ſubputridum, ſive ſincerè blioſum fuerit, ſtatim perniciem denotat. *Coac.* 446.

Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

Sputum prunis ſuperfuſum graviter olens in tabidis. *Aph. V.* 11. *Coac.* 434.

Sputum retentum in tabidis. *Aph. VII.* 16. 78.

Pus fundum petens, tabidis in aquam marinam expuentibus. *Coac.* 435.

CONF. EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS, PUS, VOMICA.

SPUTUM SANGUINIS, vid. HÆMOPTYSIS.

STERILITAS.

A corporis raritate, vel denſitate, frigiditate vel caliditate, in maribus. *Aph. V.* 63.

Ab utero frigido ac denſo, vel præhumido, vel ſicco magis & adurente, in fœminis. *Aph. V.* 62.

CONF. CONCEPTIO.

STERNUTATIO.

AD DIAGNOSIN.

Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, quod eſt in capite, vacuo. Aër enim qui intus eſt, ſupra modum, (i. e. vi) effunditur. Strepit autem, quia per anguſtum ipſi eſt tranſitus. *Aph. VII.* 51.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

A ſingultu detento ſternutationes ſupervenientes, ſolvunt ſingultum. *Aph. VI.* 13.

Mu-

Mulieri ab uterina paſſione vexatæ, aut difficulter parienti, ſternutatio ſuperveniens, bonum. *Aph. V.* 35.

In aliis maximè lethalibus morbis, (præterquam pulmonum) ſternutamenta utilitate non carent. *Prænot.* 94. *Coac.* 399.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes cnm ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, 7. ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

DETERIORIS NOTÆ.

In morbis pulmonis, gravedines & ſternutamenta, tum præcedere, tum verò ſuccedere, malo eſt. *Coac.* 399. *Prænot.* 93.

STRANGULATIO.

AD PROGNOSIN.

Ad lateris dolorem inſuper accedente ſtrangulatu, ſuppurationis futuræ ſpes eſt. *Coac.* 113.

Ex iis, qui ſtrangulantur, & reſolvuntur, nondum autem ſunt mortui, non ſe recolligunt, quibus ſpuma circa os fuerit. *Aph. II.* 43.

Si â febre detento, tumore in faucibus non exiſtente, ſuffocatio ex improviſo ſuperveniat, lethale. *Aph. IV.* 34. *Coac.* 277.

In præcipitibus malis ſtrangulatus, gracileſcentibus faucibus, perniciem minatur. *Coac.* 61.

STRANGURIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Ætas puerilis. *Aph. III.* 26.

Tempus autumnale. *Aph. III.* 22.

Siccitates. *Aph. III.* 16.

Inflammatio inteſtini recti, & uteri, & renum ſuppuratio. *Aph. V.* 58.

PARTES circa VESICAM laborare indicat.

Stranguria, cum mictu cruento, & dolore ad hypogastrium, & perinæum. *Aph. IV.* 80.

AD PROGNOSIN.

Quibus ex urinæ stillicidio volvulus supervenit, in 7. diebus pereunt, nisi febre superveniente urina abunde fluxerit. *Aph. VI.* 44.

Hic morbus senioribus diuturnior, junioribus autem brevior fit: neutris verò lethalis. *De Affect. XXIX.* 10.

AD THERAPIAM.

Urinæ stillicidium, & urinæ difficultatem, vini potus, & venæsectio solvit. Secandæ verò internæ (venæ.) *Aph. VII.* 48.

Conducit forinsecus quidem corpus balneis calidis mollire, intrinsecus verò humectare: alvum quidem per cibos, à quibus fluida fiat: vesicam verò per potus, à quibus urina quamplurimum diffunditur. *De Affect. XXIX.* 2. *ad* 6.

STRIDOR, *vid.* *DENTES.*

STRUMA.

Ætas puerilis ipsi obnoxia. *Aph. III.* 26.

Ab ætate annorum 42. ad annum 63. strumæ non fiunt. *Coac.* 512.

STUPOR.

AD PROGNOSIN.

A plagâ in caput, stupor, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 14.

Torpores & stupores præter consuetudinem evenientes, adfuturam siderationem denunciant. *Coac.* 476.

Manuum stupor, cum capitis doloribus, & aliis signis, siderationem, aut morbum comitialem, aut etiam oblivionem denunciat. *Coac.* 161.

SUDAMINA.

Æstate nascuntur. *Aph. III.* 21.

SUDOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Sudor multus à somno, citra causam manifestam factus, corpus uberiori alimento uti significat. *Aph. IV.* 41.

Cum æstas sit veri similis, sudores in febribus multos expectare oportet. *Aph. III.* 6.

Benè colorata facies, cum sudoribus diffluentibus absque febre, vetusta stercora subesse, aut inordinatam victus rationem, præ se fert. *Coac.* 214.

Quibus ex larga, & frequenti sanguinis eruptione, copiosa fit nigrorum dejectio, cum alvi verò suppressione sanguinem profundunt, iis alvus dolore conflictatur; unà autem cum quibusdam flatibus tolerabilius ferunt. Ac forte hi copiosis, frigidis, & tenuibus sudoribus diffluunt. *Coac.* 333.

Confractæ voces post medicamenti purgantis potionem, considerandæ num pravæ sint. Horum plerisque tenues sudores diffluunt, & alvi humectantur. *Coac.* 251.

A puris intrò collectione, cum febris remissione, utplurimum tenues sudores diffluentes. *Coac.* 419.

Ex lateris morbo, aut pulmonis inflammatione purulentos, circa cervicem & claviculam sudores occupant. *Coac.* 402.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Quos ex lateris dolore cibi fastidia comitantur, iis os ventriculi aliquantulum dolet, & sudoribus diffluunt. *Coac.* 423.

Urina quæ admodum tenuis spissa evadit, fortasse erupturum sudorem indicat: jam autem erupisse, quæ spumam in se ipsam insidentem habet. *Coac.* 583.

NOTÆ VARIÆ.

Qua corporis parte inest sudor, ibi morbum esse indicat. *Aph. IV.* 38.

Sudor multus intemperate oboriens sano, morbum significat, æstate minorem, hyeme majorem. *De Judicat.* 47.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Sudores cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph. I.* 12.

Sudor multus, frigidus aut calidus, femper fluens, frigidus quidem majorem, calidus verò minorem morbum fignificat. *Aph. IV.* 42.

Qui æftum fentiunt, & prægreffis dejectionibus, tenuibus fudoribus diffluunt, iis febris ingravefcit. *Coac.* 646.

SUDOR SALUTARIS,

Sudores febricitantibus fi inceperint, boni funt die 3. & 5. & 7. & 9. & 11. & 14. & 17. & 21. & 27. & 31. & 34. Hi enim fudores morbos judicant. *Aph. IV.* 36.

Sudores optimi quidem per omnes morbos acutos, qui diebus judicatoriis contingunt, & penitus febre liberant. *Prænot.* 22.

Sudor optimus fane, qui febrem die judicatorio tollit. Utilis autem & qui allevat. *Coac.* 572.

Sudores boni, quicunque toto corpore oriuntur, faciuntque, ut æger morbum facilius ferre videatur. *Prænot.* 23.

Sudores boni, qui guttatim, & cum exhalatione fiunt. *Prænot.* 27.

Sudores fenfim procedentes juvant. *Coac.* 360.

Sudores in morbis pulmonum laudabiliter fieri, bonum. *Coac.* 393.

Pallidis, gracilibus, & crebra oris falivatione laborantibus, in fomnis fudores boni funt. Nempe quidem & horum plurimos fudore levari non improbandum. Quibus fi dolores ad inferiora decumbant, toleratu faciles exiftunt. *Coac.* 271.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui fudores non fiunt diebus criticis, laborem fignificant, & morbi longitudinem, & recidivas. *Aph. IV.* 36.

Sudor unà cum febre, acuto morbo urgente, malus. *Coac.* 574. *Prædict. I.* 58.

Fe-

Febricitanti ſudor ſuperveniens, febre non remittente, malum. Prolongatur enim morbus, & copioſiorem humiditatem indicat. *Aph. IV.* 56.

Sudores frigidi cum mitiore febre evenientes, morbi longitudinem ſignificant. *Aph. IV.* 37. *Prænot.* 24.

Sudores qui non toto corpore oriuntur, & ſine euphoria. *Prænot.* 23.

Sudores qui milii formam referunt, & circa cervicem tantum oboriuntur, pravi. *Prænot.* 26.

Malus ſudor frigidus, & ubi caput duntaxat, & cervix inſudat. Nam & temporis diuturnitatem, & periculum denunciat. *Coac.* 572. *Prænot.* 24.

In humecta alvo perfrigeratio cum ſudore, vitioſa. *Coac.* 647.

A ſudore horror, non bonum. *Aph. VII.* 4.

Qui ſubinde inhorreſcunt, ſæpe tenui ſudore corripiuntur, difficili morbo laborant. *Coac.* 13.

Qui ex ſudoribus perfrigerantur, ac celeriter recaleſcunt, malè habere judicantur. *Coac.* 52. *Prædict. I.* 66.

Ex ſudoribus pervigiles, & ad calorem revocati, malè habere judicantur. *Prædict. I.* 68.

Qui in febre non intermittente, tenuiter & crebrò exudant, cum præcordiorum diſtenſione, ii utplurimum malignè habent; atque in his dolores in humeri caput ac claviculas affixi, pravi ſunt. *Coac.* 32.

In febre tenuiter exudantes, malignè habent. *Coac.* 42.

Qui per acceſſiones tuſſiunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi ſunt. *Coac.* 112.

Sudores tenues, cum oris ventriculi dolore, ac præcordiorum pulſu, & cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur. *Coac.* 283.

Qui poſt ſanguinis ex naribus eruptionem, ex tenuibus ſudoribus perfrigeſcunt, malè habent. *Coac.* 40.

Quibus adſunt ſuperiorum partium tenues ſudores, cum perfrigerationibus, nec ſine febre, ii corporis incontinentia, & phrenitide vexati, præceps periculum denunciant. *Coac.* 69.

 Cre-

Crebri ex dorſo horrores, ſubinde locum commutantes, graves ſunt, & difficiles. Laborioſam quippe urinæ ſuppreſſionem minantur. His tenuiter exudare peſſimum. *Coac.* 8. 46.

LETHALIS.

Sudores frigidi, cum acuta febre evenientes, mortem ſignificant. *Aph. IV.* 37. *Prænot.* 24. 25, *Coac.* 573.

Deſipientia, cum difficultate ſpirandi, & ſudore, lethalis eſt. *Coac.* 89.

In ſideratis, ex magna ſpirandi moleſtia ſubortus ſudor, mortem adfert. In his rurſus, ſi febris accedat, ſolutio contingit. *Coac.* 479.

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac.* 638.

Lethale eſt, in poſteriorum partium diſtentione ſudare, & corpus diſſolvi. *Coac.* 361.

In præcipitibus malis, tenues circa caput maximè ſudores oboriri, & corporis incontinentia quadam jactari, malum indicat; tum verò præcipuè pernicies intenditur, ſi iſta cum urinis nigris contigerint, & ſpiritus magnus, & concitatus adfuerit. *Coac.* 49. *Prædict. I.* 39.

Qui crebrò tenuiter exudant, ac ſubinde rigent, ii perniciosè habent, & tandem ſub mortem ſuppurati, & alvum conturbatum habere deprehenduntur. *Coac.* 10.

SUDOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ABSCESSUM GINGIVARUM, vel TUBERCULA ad AURES.

Moderatus capitis dolor, cum inexhauſta ſiti, aut ſudore febrem non ſolvente. *Coac.* 173.

CONVULSIONEM.

Qui per febres tenuiter exudant, cum capitis dolore, & alvo intercepta, ad convulſiones proni ſunt. *Coac.* 154. 177.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus ubi inhorruerint, judicatorii ſimul ſudores contingunt,

tingunt, poſtridie verò, ſi horror repetierit, & temerè pervigilent, abſque concoctione, iis forte ſanguinem erupturum ſperare oportet. *Coac.* 24.

VOMITIONEM NIGRAM.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ab alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert; in his laſſitudinis ſenſus malum denunciat. *Coac.* 232.

AD THERAPIAM.

Sudor multus à ſomno, in homine cibum non capiente, evacuatione indigere ſignificat. *Aph. IV.* 41.

SUFFITUS.

Suffitus aromatum muliebria ducit. Sæpius autem etiam ad alia utilis eſſet, niſi capitis gravitates induceret. *Aph. V.* 28.

SUFFOCATIO, vid. STRANGULATIO.

SUPERCILIUM.

Ejus perverſio, in febre non intermittente, unâ cum aliis ſignis, lethalis. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

SUPERPURGATIO, vid. HYPERCATHARSIS.

SUPPURATIO, vid. ABSCESSUS, EMPYEMA, PUS, VOMICA.

SURÆ.

Earum dolores in febre, maligni. *Coac.* 30.

Ad ſuram dolores, mentis alienationem indicant. *Prædict. I.* 36.

SURDITAS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus biliofæ ſunt egeſtiones, ſurditate ſuperveniente ceſ-

ceſſant. Et quibus ſurditas, bilioſis ſupervenientibus, ceſſat. *Aph. IV.* 28.

Quibus in febre aures obſurduerint, his ſanguis è naribus effluens, aut alvus exturbata, morbum ſolvit. *Aph. IV.* 60. *Coac.* 210.

In febribus enata ſurditas, alvum remoratur, & ſiſtit. *Coac.* 191.

In præcipiti malo ſurditas, ſanguinis egeſtionem ſolvit. *Coac.* 331.

Quibus cum ſurditate, & torpore, paucus è naribus ſanguis ſtillat, nonnihil moleſtiæ exhibet, iis vomitus, & alvi perturbatio confert. *Coac.* 334. 208.

Ex nigris vomitibus oborta ſurditas, noxia non eſt. *Coac.* 559.

DETERIORIS NOTÆ.

In præcipitibus & turbulentis morbis obveniens ſurditas, malo eſt. Quin & in longis morbis malum portendit; ac in his ad coxendices labores convehit. *Coac.* 190. *Prædict. I.* 33.

In præcipiti malo, quæ poſt ſanguinis eruptiones, & nigrorum per alvum refuſiones, ſurditas obvenit, màlum denunciat. *Coac.* 331.

Gravi ſurditate tentati, dum aliquid prehendunt tremuli, linguæ reſolutione, ac torpore affecti, malè habere judicantur. *Coac.* 197.

In tenuioris inteſtini morbo laborantibus, vomitio & ſurditas, malo ſunt. *Coac.* 470.

LETHALIS.

In præcipiti malo, poſt ſanguinis eruptiones, nigrorum dejectiones, & ſurditatem enatam, ſanguinis egeſtio perniciem affert. *Coac.* 331.

Qui capite dolent, cum levi aliquâ ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, nigricantes reddentes urinas, & denſas, ii, ſi nigra vomitione refuderint, pernicioſè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

SURDITAS ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

ALVI DEJECTIONEM SANGUINOLENTAM, & NIGRAM.

Surditas pus intrò colligentibus ſuborta, ſanguinolentam dejectionem denunciat. His ſub mortem nigra egeruntur. *Coac.* 420.

HÆMORRHAGIAM NARIUM.

Qui ſurditate, cum capitis gravitate, ac præcordiorum contenſione vexantur, ſi oculorum acies perturbatur, in iis ſanguinis è naribus fluxum ſperare oportet. *Coac.* 195.

INSANIAM.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, in capitis doloribus, cum ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant. *Coac.* 169.

In acuta febre, aures obtuſæ, vehementem inſaniam portendunt. *Coac.* 196.

MENTIS EMOTIONEM.

Procedente morbo ſurditas, ac urina ſubrubra, cum nullo ſedimento, ſed cum ſublimamentis in medio innatantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

Quibus à partu alba prodeunt, & his ſubſiſtentibus ſurditas cum febre, & lateris dolor acutus excitatur, eæ in vehementem & perniciosam mentis emotionem incidunt. *Coac.* 525.

CONF. AUDITUS GRAVITAS, FEBRIS ACUTA.

SUSPIRIA.

Quæ ſuſpirioſæ ſpirationes foràs educuntur in febribus, abortionis periculum afferunt. *Coac.* 540.

In anhelatoribus & ſuſpirioſis, febris poſtea acuta, cum præcordiorum contenſione perfrigeratis, magnum circa aures tumorem expectare oportet. *Coac.* 107.

SYNCOPE, vid. LIPOTHYMIA.

TABES, vid. PHTHISIS.

TABES COXARIA.

Quibus ſæpius recidivæ contingunt, ſi ſextum menſem ſuperaverint, in tabem coxariam ferè incidunt. *Coac.* 144.

TABES DORSALIS.

AD DIAGNOSIN.

Corripit maximè recentes ſponſos, & veneri deditos. *De Morb. II. XLIX.* 3.

Ejus notæ: Febris nulla, appetitus bonus, conſumptio, supernè de capite in ſpinam velut formicæ deſcendentes, ubi mingitur, aut venter exoneratur, ſemen genitale profluens multum ac liquidum, genitura in utero non manens, pollutio in ſomnis, per motum anhelatio ac debilitas, capitis gravitas, & aurium ſonitus; temporis progreſſu febres lipyriæ pernicioſæ. *De Morb. II. XLIX.* 4. *ad* 14.

AD THERAPIAM.

Ab initio fomenta per totum corpus adhibere, medicamentum ſurſum purgans bibendum dare, poſtea caput purgare, deinde deorſum purgans exhibere; poſtea ſerum, aut lac aſininum bibendum dare. Cæterum bubulum lac per 40 dies bibendum præbere. Ad veſperam, quam diu lac potat, alicam ſorbendam dare, à cibis autem abſtinere. Finito lactis uſu, cibis mollibus ægrum reficere, ex modico initium ſumendo, & quam maximè craſſum ac pinguem facere. Per annum ab ebrietatibus, & venere, & laboribus abſtinere, exceptis deambulationibus, vitando tantum frigus, & ſolem; tepidâ autem lavare. *De Morb. II. XLIX.* 15. *ad* 30.

TEMPERAMENTUM, *vid.* *NATURA.*

TEMPORA.

Tempora collapſa, cum reliquis notis faciei corruptæ, lethale. *Coac.* 212. *Prænot.* 2.

Qui-

Quibus tempora ſecantur, iis ex adverſâ ſectionis parte convulſio contingit. *Coac.* 498.

Oſſium ad tempora effracturæ, convulſiones accerſere ſolent. *Coac.* 188.

TENESMUS.

AD DIAGNOSIN.

Ubi apprehenderit, ſecedit ſanguis ac mucus, & dolor fit in ventre inferiore, maximè ubi ad ſeceſſum devenerit. *De Affect. XXVII.* 1. 3.

AD PROGNOSIN.

Mulieri in utero gerenti, teneſmus ſuperveniens, abortire facit. *Aph. VII.* 27.

Fit ex iiſdem, à quibus & dyſenteria, verum debilior, & brevis, & non lethalis. *De Affect. XXVII.* 10. 11.

AD THERAPIAM.

Conducit ventrem humectare, & pinguefacere, ac tepefacere; & quæ inſunt, ſubducere, & calida lavare, exceptò capite. Solet autem hic morbus plures cibos expetere. *De Affect. XXVII.* 4. *ad* 7.

TERROR, *vid. PAVORES.*

TESTICULI.

AD PROGNOSIN.

Tuſſes non diuturnæ, quoniam ubi teſtis intumuit, ceſſant: & teſtis tumor à tuſſi ceſſat, & allevatur. *Epid. II. I.* 43. 44.

Quibus tuſſis ſicca eſt, his non ſolvitur, niſi dolor fortis ad coxas, aut ad crura, aut ad teſtem irruat. *Epid. II. V.* 23.

Teſtium tumores aliquibus febrem ardentem ſolvunt. *De Judicat.* 69.

Ex tuſſi vena ſecta, ad teſtem ſolutio fit. *Epid. IV. XXXI.* 10.

Teſtes & pudenda, ubi ſurſum contrahuntur, vehementes

tes dolores, & mortis periculum denunciant. *Prænot.* 52. *Coac.* 494.

Teſtis dexter frigidus, & convulſus, lethale. *Aph. VIII.* 11.

TETANUS, *vid.* *CONVULSIO.*

TINNITUS, *vid.* *AURIUM TINNITUS.*

TONSILLÆ.

Ætas puerilis ipſis obnoxia. *Aph. III.* 26.

Qui tonſillas deſtillatione vexatas habent, his alvus amplius ſubducta, ſiccas tuſſes ſolvit. Verum pueris, ſi quid concocti ſupernè prodierit, amplius ſolvit. *De Dentit. III.* 10. 11.

TONSILLARUM ULCERA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Pueris memorabilis magnitudinis, ſi ulcera in tonſillis ſint, & deglutire poſſint, ſalutis ſignum eſt. *De Dent. III.* 3.

In tonſillarum ulceribus, poſt prima tempora, pituitam per os effluere, ſi prius non fuit, commodum eſt, & tamen reducenda eſt. *Ibid.* 6. 7.

Ulcera multo tempore in tonſillis citra augmentum manentia, ante 5. aut 6. diem periculoſa non ſunt. *Ibid.* 12.

DETERIORIS NOTÆ.

Quibus citò in tonſillis ulcera ſerpentia conſidunt, febribus ac tuſſi permanentibus, periculum eſt, rurſus generanda eſſe ulcera recurrentia. *De Dentit. III.* 1.

Ulcera tonſillarum in infantibus, periculoſa. *Ibid.* 2.

Quum majores pueri, deglutire in tonſillarum ulceribus non poſſunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculoſum eſt. *Ibid.* 4.

In ulceribus tonſillarum, ſi quid araneoſum ineſt, non bonum. *Ibid.* 5.

Ul-

Ulcera in tonſillis æſtate facta, pejora ſunt, quàm aliis temporibus, citiùs enim proſerpunt. *De Dentit. III.* 15.

Ulcera in tonſillis circa uvam proſerpentia, in his qui ſervantur, vocem alterant. *Ibid.* 16.

Ulcera proſerpentia circa fauces graviora, & magis acuta, utplurimum ſpirandi difficultatem inducunt. *Ibid.* 17.

TORMINA, *vid.* *DYSENTERIA.*

TORPOR

AD DIAGNOSIN.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera reddita, in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Torpor modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

DETERIORIS NOTÆ.

Albicans dejectio ac torpor, vel etiam rigor ſuccedens, in phrenitide. *Coac.* 91.

Torpor cum ſurditate, & pauco ſanguine è naribus ſtillante. *Coac.* 334.

Refrigerationes & torpores, in ſideratis, malùm denunciant. *Coac.* 478.

Quæ torporis ſenſu afficiuntur, præcipueque ad motiones impotentes & perfractæ, circa judicationem vexatæ, anxietate laborantes, multo & tenui ſudore diffluunt; in his alvus effuſa malum denunciat. *Coac.* 521.

Rigores multi cum torpore, malignum quiddam denunciant. *Coac.* 14.

LETHALIS.

Torpor in contraria celeriter permutatus, perniciem denotat. *Coac.* 56.

Qui-

Quibus in febre ardente, tumores cum ſomnolentia & torpore obveniunt, eos lateris dolor accedens, cum levi partis alicujus ſideratione, necat. *Coac.* 60.

Peſſima dejectio liquida, in ſopore & torpore detentis. *Coac.* 611.

In ſopore oppreſſis, torpor cum aliis ſignis, pernicioſus. *Coac.* 180.

TORPOR ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

CONVULSIONES.

In gravibus & acutis capitis doloribus, cum torpore, & gravitatis ſenſu, proclives ſunt convulſiones. *Coac.* 171.

EXOLUTIONEM.

Qui per febres intermittentes, ad manus contactum exardeſcunt, torpore, ſiti, ac corporis incontinenti jactatione vexantur, ii alvo intercepta gravati exolvuntur. Interdum verò etiam prærubra in pedibus ambuſta, eadem denunciant. *Coac.* 158.

NOVUM INSULTUM IN EPILEPTICIS.

Torpor totius corporis, cum urinis præter conſuetudinem tenuibus & crudis, absque repletione. *Coac.* 599.

MENTIS ALIENATIONEM.

Ubi rigori torpor ſuccedit, mentis alienatio ſignificatur. *Prædict. I.* 35.

SIDERATIONEM.

Torpores & ſtupores præter conſuetudinem evenientes, adfuturam ſiderationem denunciant. *Coac.* 476.

SUPPURATIONEM.

Quæ ad manus contactum torpeſcunt, peraridæ, ſitis expertes, muliebria multa profundentes, pus intrò colligunt. *Coac.* 542.

TRAN-

TRANQUILLITAS.

In morbo tranquillitas, longitudinem ſignificat. *Præcept. XII.* 8.

TRANSPIRATIO.

Carnes attractrices, & ex ventre, & extrinſecus. Indicio eſt ſenſus ipſe, quod expirabile, & inſpirabile eſt totum corpus. *Epid. VI. VI.* 1. 2.

Qui benè transpirant, imbecilliores ſunt, at ſalubriores, & faciliùs ſanabiles. *De Alim. VI.* 5.

Qui male transpirant, ante morbum robuſtiores ſunt: at morbo correpti, difficilius ſanantur. *Ibid.* 6.

TREMOR.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Num dolore lumborum conflictatis tremores fiunt, & maculæ rubentes, quales in tibiis, cum rigore? *Coac.* 318.

Qui lethargo, aut veterno conflictantur, ex manibus tremunt, &c. *Coac.* 139.

Crebræ, iisdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes, nigram vomitionem excitant. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 122. 571.

Ex abortione ubi alba derepente percurrunt, ſi rigor aliquis corripiat, & ad femur impetus fiat, tremor moleſtus ſubit. *Coac.* 543.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in febre ardente tremores fiunt, delirium ſolvit. *Aph. VI.* 26.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore ſolvuntur; atque eos, qui ſubinde novo rigore corripiuntur, ſuccedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui ſubinde riguerunt, poſt hæc ſincera vomitione refuderunt, anxietate vexati, tremuli, in febre, malum portendunt. *Coac.* 39.

Qui cum aliis ſignis, furioſa & vehementi mentis emotione tenentur, ii, ſi tremuli evadunt, malignè habere judicantur. *Coac.* 88.

Tremoribus quæ convulſiones accedunt, cum ſudoribus, recidivas minantur. In his judicationem facit novus obortus rigor, qui prius ardore circa ventrem oborto provocatur. *Prædict. I.* 105.

LETHALIS.

In intenſa prenitide tremores, lethales. *Coac.* 97.

Quos vox cum febre, & abſque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt. *Coac.* 247.

Qui capite dolent, cum levi aliqua ſurditate, manuum tremore, &c. perniciosè habere ſuſpicandi ſunt. *Coac.* 176.

Ubi jam pernicies imminet, parvi tremores, & æruginoſa vomitio, & in quibus inter potandum ſtrepitus quidam percipitur, quique præ ſiccitate murmur quoddam ſentiunt, & qui ob ſpiritum tuſſiculoſum ægrè devorant, in gravibus malis perfrigeratis, perniciosè habere judicandi ſunt. *Coac.* 62.

TREMOR ALIUM MORBUM PORTENDENS.

ABSCESSUS ad ARTICULOS.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſica dolet. *Coac.* 141.

ALVI DEJECTIONES NIGRAS.

Tremulæ affectiones, cum morſu, ac capitis dolore, nigras dejectiones prædicunt. *Coac.* 636.

CALCULORUM EXPULSIONEM.

Tremores ſenioribus in febre contingentes ubi apparent, calculi fortaſſe per urinas excluduntur. *Coac.* 590.

CONVULSIONEM.

In tremulis, & anxietate vexatis, parvi ad aures tumores excitati, convulsionem denunciant, si alvus malè affecta sit. *Coac.* 353.

PHRENITIDEM.

Vehementi insania detenti, tremuli, cum crebra sputatione, metus est, ne phrenitici evadant. *Coac.* 94.

TUBERCULA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas puerilis. *Aph. III.* 26.

Tempus vernale. *Aph. III.* 20.

Quibus tubercula ad articulos, aut dolores, ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis. *Aph. IV.* 45. *VII.* 64.

Quibus febres longæ, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt. *Aph. IV.* 44. *VII.* 63.

Mensibus retentis, sunt quibus circa inguen velut tuberculum fit, illicque suppuratum exit. *De Nat. puer. VII.* 17.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tubercula extra extuberantia, & acuta, & fastigiata, & æqualiter maturescentia, & non obdura, & deorsum vergentia, & non bifida, meliora. *Epid. VI. I.* 29.

Quibus in urinaria fistulâ tuberculum nascitur, his, suppurato eo, & perrupto, solutio fit. *Aph. IV.* 82. *VII.* 57. *Coac.* 473.

DETERIORIS NOTÆ.

A tumoris intus ruptione, exolutio, vomitus, & animi deliquium fit. *Aph. VII.* 8.

AD THERAPIAM.

Ubi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicere oportet: si enim biliosæ

fuerint, corpus unà ægrotat: si verò similes sanis fiant, tutum est corpus nutrire. *Aph. II.* 15.

Quædam tubercula conducit cataplasmatis integere, & per pharmaca in potu data diffundere: aliqua verò impositis cataplasmatis mutare. *De Affect. XXXIV.* 3. 4.

TUBERCULUM SUB LINGUA.

Si tuberculum sub lingua, hypoglossis appellatum, fiat, lingua intumescit, & pars sub ipsa, ac externa ad tactum dura est, & salivam deglutire non potest. *De Morb. II. XXXI.* 1. 4.

Quum sic habuerit, spongiam aqua calida imbutam apponito, & hordeaceam farinam, vino ac oleo coactam, foris ubi tumor est, imponito. Gargariset ficuum decoctum, & ne lavet. *Ibid.* 5. 8.

TUBERCULUM AD PALATUM.

Si tuberculum constiterit ad palatum, intumescit, & suppuratur. *De Morb II. XXXII.* 1. 2.

Quum sic habuerit, tuberculum inurito. Ubi verò exierit pus, reliquum eluito. *Ibid.* 3 4.

CONF. ABSCESSUS, PUS, TUMOR, VOMICA.
TUBERCULA ad AURES, vid. PAROTIDES.

TUMOR.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Idem, haud secus quàm in præcordiis, perpenditur in tumoribus qui circa ventrem fiunt, nisi quod hi quàm illi minus suppurant, minimum verò qui sub umbilico constituuntur. Atque hi quidem in tunica concluduntur, illi autem sursum diffunduntur. *Coac.* 281.

Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt. *Aph. V.* 65.

Laxi tumores boni: crudi verò mali. *Aph. V.* 67.

NO-

NOTÆ PERICULI.

Si magnis & pravis exiſtentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V. 66.*

Tumores præter rationem allevantes, pravum. *Epid. II. III.* 132.

Tumores humeſcente alvo ſublati in altum, cum doloribus, malo ſunt: alvo verò ſuppreſſâ, dum ne quid aliud innovetur, celeriter rumpuntur, & maligniores ſunt. In his vomitus pravi, & maligni. *Coac.* 623.

NOTÆ LETHALES.

Ex tumoribus ſuppurantibus, mortem magis afferunt, quicunque intrò rumpuntur. *Coac.* 281.

Manuum ac pedum tumores cum rubore, perniciem denunciant. *Coac.* 63.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

Si tumores in ulceribus derepente diſpareant, quibus in poſticâ quidem parte fuerint, convulſiones, tetani fiunt: quibus verò in antica, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores. *Aph. V.* 65.

AD THERAPIAM.

Tumores in articulis, & dolores abſque ulcere, & podagricos, & convulſiones, horum plurima, frigida multa affuſa & levat, & attenuat, & dolorem ſolvit. Torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet. *Aph. V.* 25.

CONF. ABSCESSUS, ANGINA, HYDROPS, HYPOCHONDRIA.

TURBATIO.

Si pulſus in præcordiis inſit, perturbationem aut delirium indicat. *Prænot.* 31.

Quibus urinæ diſtantes fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio. *Aph. VII.* 33.

TURGENS MATERIA, vid. PURGATIO.

TUSSIS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Ætas senilis. *Aph. III.* 31.
Tempus vernale. *Aph. III.* 20.
Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Autumnus pluviosus, & austrinus, post æstatem siccam, & aquiloniam. *Aph. III.* 13.
Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tusses movent, sanguinis eruptiones, ac catarrhos inducunt. *Aph. V.* 24.
Quibus diu tusses siccæ, paulum irritantes, in febribus ardentibus, non admodum siticulosi sunt. *Aph. IV.* 54.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tussiculæ quæ cum crebris oris sputationibus procedunt, tubercula ad aures emolliunt. *Coac.* 204.

DETERIORIS NOTÆ.

Qui per accessiones tussiunt, & tenuiter exudant, ii malignè habere judicandi sunt. *Coac.* 112.
Hepatico colliquatio cum raucedine, malum portendit, idque præcipuè, si cum quadam tussi contingat. *Coac.* 447.
In angina, quæ inter potandum per tussim rejiciuntur, quæque difficulter deglutiuntur, malum portendunt. *Coac.* 378.
Raucitas, cum tussi, & alvo liquida, pus educit. *Coac.* 414.

LETHALIS.

Hydropicum si tussis habeat, desperatus est. *Aph. VII.* 47. *VI.* 35.
Qui gibbi, ex asthmate, aut tussi, fiunt ante pubertatem, pereunt. *Aph. VI.* 46.

Sputa ex angina ſubarida, crebra, per tuſſim, & cum lateris dolore educta, perniciem minantur. *Coac.* 378.

V A R I C E S.

AD DIAGNOSIN.

Qui calvi ſunt, his varices magni non fiunt. Quibus verò dum ſunt calvi, ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt. *Aph. VI.* 34.

Varices calvorum, ſi non magni fuerint, furioſi ſunt. *Epid. II. V.* 40.

AD PROGNOSIN.

Inſanientibus, ſi varices, aut hæmorrhoides ſupervenerint, inſaniæ ſolutio fit. *Aph. VI.* 21.

Vocis gracilitatem ſolvit, varix ad ſiniſtrum & dextrum teſtem: abſque horum altero fieri non poteſt, ut ſolvatur. *Epid. II. V.* 4.

V E N Æ S E C T I O.

INSTITUENDI RATIO.

Si ſanguinem alicui detrahere conducit, ſolidam alvum facere oportet, atque ſic detrahere, & fame macerare, ac vinum auferre. *De Vict. acut. LXV.* 1.

Vena ſecanda quàm longiſſimè à locis, ubi dolores fieri ſolent, ac ſanguis colligi. *De Ven. XIII.* 6.

EJUS USUS.

Quibus ſanguinem de venis auferre conducit, his verè venam ſecare oportet. *Aph. VII.* 53. *VI.* 47.

Solvit oculorum dolores. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Solvit urinæ ſtillicidium, & difficultatem. *Aph. VI.* 36. *VII.* 48.

Quæ ruptiones ex dorſo ad cubitos deſcendunt, venæſectio ſolvit. *Aph. VI.* 22.

Poſticâ capitis parte dolenti, recta in fronte vena ſecta juvat. *Aph. V.* 68.

Venæſectio liberat à convulſionibus, à longâ narium hæmorrhagiâ, per vim ſuppreſſâ ortis. *Coac.* 336.

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium, affligit, alvusque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac.* 294.

Ex venis in ano ſanguinem fundere ſolitis aliquantum apparentibus, tenebricoſæ vertigines obortæ, parvam ac ſenſim factam partium reſolutionem indicant, ex quo liberat venæſectio. *Coac.* 346.

Anginam & lippitudinem ſolvit venæſectio. *Epid. II. VI.* 26.

In morbis comitialibus, aut ſemiſyderatis, confert ſtatim ab initio. *De Vict. acut. XXXVIII.* 1. 2.

In pleuritide, ſiquidem dolor ad claviculam de ſe ſignificationem præbeat, aut gravitas ad brachium, aut circa mammam, aut ſupra ſeptum transverſum, venam ſecare prodeſt in cubiti flexurâ internam, & non cunctari copioſum ſanguinem detrahere, donec multo rubicundior fluxerit, aut pro puro & rubicundo lividus. *De Vict. acut. XII.* 5. 8.

Confert in morbis acutis, ſi vehemens fuerit morbus, & ægri ætate, & viribus valeant. *De Vict. acut.*

Si aliàs atque aliàs dolor & vertigo in caput inciderit prodeſt etiam, ſi ſanguis à naribus fuerit detractus, aut à venâ in fronte. *De Affect. II.* 10.

EJUS NOXA.

Mulier in utero gerens, ſecta venâ abortit: & magis, ſi major fuerit fœtus. *Aph V.* 31.

Lateris dolores in febribus leviter firmatos, & abſque ulla ſignificatione, venæſectio lædit, ſive averſum à cibis animum, ſive ſublata præcordia æger habeat. Quin etiam in corporis perfrigeratione torpeſcentes, non ſine febre, ſanguinis detractio lædit, & cum videantur levius habere, moriuntur. *Coac.* 491.

In pleuritide ſectio venæ non ſimiliter ſolvit dolorem, ſi non ad claviculam pertingat dolor. *De. Vict. acut. XII.* 2.

VE-

VENÆ.

Vulnera fere mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ ſunt in collo, & inguinibus, læſerunt. *Prædict. II. 68.*

Venarum jugularium palpitatio vehemens, unà cum aliis ſignis, perniciem minatur. *Coac. 261.*

Quos febris detinet, cum faciei rubore, & capitis vehementi dolore, in iis, ſi venæ pulſent, ſanguinis fluxus plerumque expectandus eſt. *Coac. 142.*

CONF. ANGINA, FEBRIS, CERVIX.

VENTER.

AD DIAGNOSIN.

In omnibus morbis, quæ partes ad umbilicum, & imum ventrem ſunt, craſſitudinem habere, melius eſt. Valde autem tenues, & eliquatas ipſas habere, malum. Periculoſum verò illud eſt, etiam ad infernas purgationes. *Aph. II. 35.*

Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit præter naturam, neceſſe eſt ſuppurari. *Aph. VI. 20.*

Alvus circumtenſa, ex medici induſtria liquida demittens, celeriter intumeſcens, convulſionis ſignificationem quandam præ ſe fert. *Prædict. I. 99.*

AD PROGNOSIN.

NOTÆ PERICULI.

In febribus circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV. 65.*

Temerarii ventris tumores in morbis longis, convulſiones afferunt. *Coac. 86.*

NOTÆ LETHALES.

Venter in tumorem ſublatus, poſt alia ſigna prægreſſa. *Coac. 330.*

Ex diuturno ventris affectu, vomentibus, bilioſis, cibum averſantibus, copioſus ſudor obortus, cum repentina virium impotentia, lethalis. *Coac. 638.*

VENTRIS DOLOR.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ COMITANTES.

In ventrem jacere, ei qui per bonam valetudinem ita dormire minimè consuevit, delirium, aut partium circa ventrem dolorem indicat. *Prænot.* 13. *Coac.* 497.

Potum ægre deglutienti, cum spiritu tussiculoso, eructatio quodammodo revulsa, intrò convoluta, ventris dolorem denunciat. *Coac.* 632.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores: non elevati verò, vehementiores. *Aph. VI.* 7.

In uterum gerentibus, ventris dolor, si limosa expurget, levius malum indicat. *Coac.* 523.

Ventris dolor à partu, in his purulenta expurgat. *Coac.* 520.

NOTÆ PERICULI

A dolore diuturno partium circa ventrem, suppuratio, (malum.) *Aph. VII.* 22.

A dolore vehementi partium circa ventrem, extremarum frigus, malum. *Aph. VII.* 26.

Quibus tormina & circa umbilicum dolores, & lumborum dolor, qui neque purgante, neque aliter solvitur, in hydropem siccum firmatur. *Aph. IV.* 11.

NOTÆ LETHALES.

Febris ardens, ex laborioso ventris dolore, perniciem minatur. *Coac.* 130.

Quibus ad articulos prærubræ pustulæ superficiales enatæ sunt, ac subinde rigent, iis velut ex acceptis plagis, cum dolore venter, & inguina rubescunt, & pereunt. *Coac.* 489.

VENTRICULUS.

Ejus vulnus lethale. *Aph. VI.* 18.

Ven-

Ventriculo calidi, carne frigidi & tenues, hi eminentes venas habent, & iracundiores ſunt. *Epid. VI. IV.* 45.

VENTRICULI ORIS DOLOR. CARDIALGIA.

AD DIAGNOSIN.

Quos ex lateris dolore, cibi faſtidia comitantur, iis os ventriculi aliquantum dolet, & ſudoribus diffluunt. *Coac.* 423.

Oris ventriculi dolores, cum inteſtinorum cruciatu, interaneorum animalia dejiciunt. *Coac.* 285.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Febres acutas, cum mentis perturbatione, in oris ventriculi dolore non bilioſo, inſania ſolvit. *Coac.* 550.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ ſunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; ſecus autem moriuntur. *Coac.* 295.

DETERIORIS NOTÆ.

In febribus, circa ventrem æſtus vehemens, & oris ventriculi dolor, malum. *Aph. IV.* 65.

Oris ventriculi dolor, ac præcordiorum pulſus, cum febre, in qua totus corporis habitus perfrigeratur, malum denunciant; idque præſertim, ſi cum tenuibus ſudoribus contingunt. *Coac.* 283.

LETHALIS.

Oris ventriculi dolor aliquis, febri, lateris dolori, dejectioni aquoſo-bilioſæ, cibi faſtidio, ſudoribus copioſis, cum benè coloratâ facie, ac humeſcente alvo, ſuccedens. *Coac.* 67.

Oris ventriculi dolor ſeniori crebrò adveniens, repentinam mortem denunciat. *Coac.* 286.

Oris ventriculi dolor, cum præcordiorum contenſione, atque etiam capitis dolor, malignum quidpiam, &

ſuſpirioſam quandam affectionem indicat. In his certè animadvertendum eſt, num derepente moriantur? *Prædict. I.* 72.

ALIUM MORBUM PORTENDENS.

CONVULSIONEM.

Lumborum & oris ventriculi dolor, cum forti ſcreatione, convulſionem quodammodo ſuſpectam facit. *Coac.* 320.

HÆMORRHAGIAM.

Quibus lumborum dolor in caput recurſat, & manus torpore affectæ, ac oris ventriculi dolorem ſentiunt, aut aurium ſonitus, ii liberaliter ſanguinem profundunt. *Coac.* 308.

HÆMORRHOIDES.

Dolentibus lumbis, ſi oris ventriculi dolor acceſſerit, futuræ per hæmorrhoidas vacuationis ſignum eſt; aut etiam eam præceſſiſſe ſignificat. *Coac.* 312.

AD THERAPIAM.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Quos derepente, abſque febre, præcordiorum, aut oris ventriculi dolor, aut crurum, & inferiorum partium affligit, alvusque intumeſcit, venæſectio, aut alvi fluxus ſolutionem adfert. *Coac.* 294.

VENTUS.

Venti ex mari in regiones illabentes, ſicciores quodammodo ſunt. *De Diæt. II. VI.* 2.

Qui à nive, aut glacie, aut ſtagnis, aut fluminibus, procedunt, omnes humectant & frigefaciunt, tum plantas, tum animantia, & ſanitatem corporibus exhibent, qui non frigiditate ſuper excellunt. *Ibid.* 4. 5. 6.

Qui ex terra accedunt, eos neceſſe eſt ſicciores eſſe, tum à ſole, tum à terrâ reſiccatos. *Ibid.* 12. 13.

Qui

Qui relictis montibus, ad urbes accedunt, nonſolum ſiccant, ſed etiam turbant ſpiritum, quem inſpiramus, & corpora hominum morboſa faciunt. *Ibid.* 16. 19.

Quum non habeant venti, unde alimentum trahant, à viventibus humorem trahentes, & plantas, & animalia omnia lædunt. *Ibid.* 14. 15.

CONF. ANNI TEMPUS, & CONSTITUTIO.

V E N U S.

Quibusdam ubi venere utuntur, venter inflatur: quibuſdam verò in hoc ſtrepitus. *Epid. VI. III.* 19. 20.

Poſtquam venere uti inceperint, aut hircire, ſanguis ipſis è naribus erumpit. *Ibid.* 42.

Extenuat, humectat, & calefacit. *De Diæt. in acut.*

VER, *vid.* *ANNI TEMPUS.*
VERMES, *vid.* *LUMBRICI.*

V E R R U C Æ P E N S I L E S.

Ætati puerili accidunt. *Aph. III.* 26.

V E R T E B R Æ.

Verticuli in occipitio introrſum extruſioni ætas puerilis obnoxia eſt. *Aph. III.* 26.

Quibus ſpiritus retrahitur, & vox ſtrangulabunda eſt, iis cervicis vertebra intrò deſidet, & ad exitum, velut ex convulſione quadam, reſpiratio ducitur. *Coac.* 266.

Vertebrarum intus luxatio lethalis, urinæ ſuppreſſionem, & ſtuporem accerſens. *De Alim.*

V E R T I G O.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas ſenilis. *Aph. III.* 31.

Tem-

Tempus hyemale. *Aph. III.* 23.
Quotidianæ constitutiones austrinæ. *Aph. III.* 17.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Tenebricosas vertigines, circa initia, sanguinis ex naribus fluxio solvit. *Coac.* 341.

DETERIORIS NOTÆ.

Tenebricosæ vertigines, si cum doloribus adfuerint, malum in insaniam erumpit, nec facilè profligatur, & senes præcipuè affligit. *Prædict. II.* 155.

LETHALIS.

Tenebricosâ vertigine laborans, & lucem aversans, & somno ac ardore multo detentus, desperatus. *Aph. VIII.* 15.

Parvi in longis morbis aurium tumores, si subinde sanguis è naribus profluat, & tenebricosa vertigo excitetur, exitio sunt. *Coac.* 105.

Febres vertiginosæ, & cum tenuis intestini morbo, & sine hoc, perniciem intentant. *Coac.* 106.

VERTIGO ALIUM MORBUM PRÆSAGIENS.

RESOLUTIONEM PAULATINAM.

Vertigines tenebricosæ, ex hæmorrhoidibus aliquantum apparentibus, obortæ. *Coac.* 346.

SIDERATIONEM, EPILEPSIAM, aut OBLIVIONEM.

Tenebricosa vertigo, & vocis tarditas, manuumque stupor, &c. *Coac.* 161.

AD THERAPIAM.

Tenebricosa vertigo, unà cum aliis signis, sursum purgante opus esse, indicat. *Aph. IV.* 17.

Subtumidos, aut tenebricosâ vertigine vexatos, aut eos, qui vel leviter moti animo deficiunt, aut cibos aversantur, & decolores sunt, medicamentis purgare tutum non est. *Prædict. I.* 71.

VESICA LABORANS.

AD DIAGNOSIN.

Si quis ſanguinem mingat, & grumos, & urinæ ſtillicidium habeat, & dolor incidat ad imum ventrem, & interfemineum, partes circa veſicam laborant. *Aph. IV.* 80.

Quibus in urina craſſâ exiſtente, furfuracea ſimul minguntur, iis veſica ſcabie laborat. *Aph. IV.* 77.

Quos febris detinet, ſi tremor abſque judicatione conquieſcit, iis temporis ſucceſſu abſceſſus cum dolore purulenti ad articulos decumbunt, & veſicâ dolet. *Coac.* 141.

AD PROGNOSIN.

Renum & veſicæ dolores difficulter ſanantur in ſenibus. *Aph. VI.* 6.

Quibus tuberculum ad veſicam adnaſcitur, urinæ difficultatem adferens, iis quivis corporis habitus negotium faceſſit, cujus quidem ſolutio contingit per puris eruptionem. *Coac.* 473.

Veſica dura, & graviter dolens, omnino quidem mala eſt. Peſſima verò, ſi febris continua acceſſerit, (veſicæ namque dolores interimendi vim obtinent) & alvus his nihil admodum reddit. Eos autem metu liberat, urina purulenta procedens, in quâ album & læve ſubſidet. Quod ſi neque hæc levata fuerint, neque veſica mollior reddatur, intra primos circuitus laborantem moriturum, expectandum eſt. Hoc verò pueris à 7. anno ad 15. præcipue contingere ſolet. *Coac.* 471. *Prænot.* 121.

AD THERAPIAM.

Veſicæ calidum quidem amicum, & decretorium: frigidum verò inimicum, & occidens. *Aph. V.* 22.

VESICÆ CALCULUS, *vid.* *CALCULUS.*

VESICÆ EXULCERATIO.

AD DIAGNOSIN.

Si quis ſanguinem, aut pus mingat, renum & veſicæ exulcerationem ſignificat. *Aph. IV.* 75.

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV.* 81.

VESICÆ VULNUS.

Cui persecta est vesica, lethale. *Aph. VI.* 18.

VICTUS, *vid. DIÆTA.*

VIGILIA. AGRYPNIA. PERVIGILIUM.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Ætas senilis. *Aph. III.* 31.
Febris circa initia levior, ad judicationem, cum capitis pulsatione, & urina tenui, ingravescens. *Coac.* 81.
Liquidum alvi recrementum, & brevibus intervallis cumulatum. *Coac.* 609.

AD PROGNOSIN.

Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum. *Aph. II.* 3.
A vigiliâ convulsio, aut delirium, malum. *Aph. VII.* 18.
Faciei corruptela minus lethalis est, si ob pervigilium contingat. *Coac.* 212.

NOTÆ ALIUS MORBI FUTURI.

CONVULSIONIS.

Pervigiles, cum aliis signis, in convulsionem tendunt. *Coac.* 20.

HÆMORRHAGIÆ.

Insomnia, cum subita corporis jactatione, & inquietudine. *Coac.* 111. *Prædict. I.* 136.
Pervigilium, cum perturbatione, narium stillatione, levamine ad noctem diei 6. dein sudore tenui postridie, somno, delirio, urinâ diluta. *Coac.* 87.
Qui statim sine ratione perturbantur, pervigilio torquentur,

tur, nigra & compacta ex alvo demittunt, interdum sanguinem è naribus profundunt. *Coac.* 110.

INSANIÆ.

Pervigilium leve, cum dolore capitis, siti, obscurâ loquelâ, ad motum impotentiâ, humescente alvo, & lassitudine. *Coac.* 175.

PAROTIDUM.

In angore & pervigilio vexatis, ad aures abscessus maximè obveniunt. *Coac.* 563.

AD THERAPIAM.

Vigilia nimia post cibos, noxia, quia cibum solvi non sinit: jejunos autem extenuat, minus tamen lædit. *De Vict. acut.*

VIGOR MORBI.

AD DIAGNOSIN.

Circa principia, & fines, omnia sunt debiliora: circa vigores verò, vehementiora. *Aph. II.* 30.

AD THERAPIAM.

Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est. *Aph. I.* 8.

Incipientibus morbis, si quid movendum videatur, move: vigentibus verò, quiescere melius est. *Aph. II.* 29.

VINUM.

EJUS USUS.

Famem vini potio solvit. *Aph. II.* 21.

Anxietatem, oscitationem, horrorem, vinum par pari aquâ potum, solvit. *Aph. VII.* 56

Solvit urinæ stillicidium, & difficultatem. *Aph. VII.* 48.

Oculorum dolores. *Aph. VI.* 31. *VII.* 46.

Flatum, ardorem, morsum, repletionem, aut tormina, à cibo nata. *De Morb.*

EJUS NOXA.

Nocet in morbis, ubi vehemens capitis gravitas, aut mentis læsio metuenda. *De Vict. acut.*

VI-

VIRIUM EXOLUTIO.

In pueris ad septimum progressis, coloris fœdatio, inter ambulandum spiratio coacervata, & terræ appetentia, sanguinis eruptionem, & virium exolutionem indicat. *Coac.* 339.

Virium exolutio dolorem solvens, alvum maxime humectam reddit. *Coac.* 629.

VISCERA.

In febribus acutis, convulsiones, & circa viscera dolores vehementes, malum. *Aph. IV.* 66.

Eorum abscessus, ex dysenteriâ intempestivè suppressâ. *Coac.* 462.

VISUS HEBETUDO.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas senilis. *Aph. III.* 31.

Austri. *Aph. III.* 5.

In vulneribus, quæ in supercilium, aut paulò altius inferuntur, visus acies obtunditur: & quo vulnus recentius est, eo magis vident. Inveterascente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi solet. *Coac.* 510.

AD PROGNOSIN.

Aurium sonitus, cum visus hebetudine, & ad nares gravitatis sensu, mentis excessum, ac sanguinis ex naribus profluvium præsagiunt. *Coac.* 194.

In his, qui propter imbecillitatem non vident, nec audiunt, aut quibus labrum, aut oculus, aut nasus pervertitur, mors denunciatur. *Coac.* 72. *Aph. IV.* 49. *VII.* 73.

VITA.

Vita brevis, ars longa, occasio celeris, experimentum periculosum, judicium difficile. *Aph. I.* 1.

Vi-

Vita hominis feptem dierum eft. *De Ætat. I. 1.*
Qui longæ vitæ funt, plures dentes habent. *Epid. II. VI. 2.*

VITILIGINES.

Vere fiunt. *Aph. III. 20.*
Ad vitiliginem & lepram, calcem in aqua adhibeto, ut ne exulceres. *Epid. II. V. 41.*

ULCERA.

AD DIAGNOSIN.

Puftulæ ulcerofæ vere fiunt. *Aph. III. 20.*
Oris exulcerationes æftate fiunt. *Aph. III. 21.*
Pituita acribus humoribus permixta, quocunque proruperit, maximè in non confuetos locos, eos exulcerat. *De Flat. XVI.*
Ulcera exoriuntur, fi quis, dum impurgatus eft, laboraverit. *Epid. VI. V. 50.*
Serpentia ulcera fupra inguina, ad laterum inanitatem & pubem enata, malè affectam alvum denunciant. *Coac. 628.*

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Corporis naturæ probandæ funt leves, moderatæ, firmis vifceribus præditæ, neque admodum carnofæ, neque duræ; tum quæ colore funt albo, aut nigro, aut rubro. Hæ etenim omnes probantur, fi puræ funt. *Prædict. II. 61.*
Ulcera, fi repurgando pus album rejiciant, celerem curationem denunciant. *De Judicat. 27.*
Ulcerum eruptio interdum liberat ex capitis dolore. *Coac. 172.*
Ulcus recens fanguinem fundens. *De Ulcer.*
Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque infaniunt. *Aph. V. 65.*
Calidum fuppuratorium, non in omni ulcere, maximum fignum ad fecuritatem. *Aph. V. 22.*

DETERIORIS NOTÆ.

Quoad naturas hominum, deterius eſt, ſi ex pallido mixtum colorem, aut pallidum, aut lividum habeant. *Prædict. II.* 61.

Ex locis difficilius ſanantur alæ, ac laterum cavitates, ac femora. In his namque humores ſubſident, & recidivæ fiunt. *Prædict. II.* 66.

In his quæ circum articulos contingunt, in maximum diſcrimen præcipitant pollices, ac præcipuè pedum. *Prædict. II.* 67.

Ulcera circumglabra, maligna. *Aph. VI.* 4.

Ulcera quæcunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, neceſſe eſt os abſcedere, & cicatrices cavas fieri. *Aph. VI.* 45.

Hydropicis ulcera in corpore orta, non facilè ſanantur. *Aph. VI.* 8.

Tumoribus ulcerum derepentè diſparentibus, quibus in poſticâ quidem parte fuerint, convulſiones, tetani fiunt: quibus verò in anticâ, inſaniæ, aut lateris dolores acuti, aut ſuppuratio, aut dyſenteria, ſi rubicundi fuerint tumores. *Aph. V.* 65.

A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, malum. *Aph. VII.* 21.

Nomæ vitioſæ ſunt, & in periculum præcipitant, quæ ſaniem nigram reddunt. At albæ, & mucoſæ putredines, mortem quidem afferunt minus, ſed potius recidivas faciunt, & diutius perſeverant. *Prædict. II.* 75.

LETHALIA.

Ulcus, ſive ante morbum, ſive in morbo natum ſit, noſſe oportet. Nam ſi periturus æger eſt, ante mortem lividum, & ſiccum, aut pallidum, & ſiccum erit. *Prænot.* 16.

Ulcus lividum & aridum, aut pallidum effectum, mortem indicat. *Coac.* 496.

Nomæ maxime ſunt lethales, quæ putredines altiſſimè deſcendentes habent, ſuntque nigerrimæ, & ſicciſſimæ. *Prædict. II.* 75.

Quum

Quum à morbo quopiam detento, debili jam existenti, livida ulcuscula enata fuerint, mortale. *De Loc. in hom. XLIV.* 7. 8.

AD THERAPIAM.

Ocium & quies maximè conferunt. *De Ulcer. II.* 3.

Modicus cibus, & aqua, quàm maximè omnibus ulceribus conducunt, & magis recentioribus, quam vetustioribus. *Ibid. I.* 8. 9.

Ulceribus ex recenti vulnere, oleum non conducit, neque mollientia, neque adiposa medicamenta, tum aliàs, tum quod ulcus ampliore purgatione opus habet. *Ibid. IV.* 3. 4.

Depurgatio ventris deorsum plurimis ulceribus confert. *Ibid.* 6.

Ulcera universa, nisi vino, humectare non oportet, si non in articulo fuerit ulcus. *Ibid. I.* 1.

Ulceribus frigida, mordax. *Aph. V.* 20.

UMBILICUS.

AD DIAGNOSIN.

Umbilici inflammationes, in parvis & recens natis pueris. *Aph. III.* 24.

AD PROGNOSIN.

Dolores circa umbilicum, cum palpitatione, mentis alienatæ significationem quandam præbent. Sub judicationem verò his plurimus, & creber flatus, cum singulari contensione prodit. *Prædict. I.* 36. (At iis sub judicationem, conferta & crebra pituita cum dolore prodit. *Coac.* 300.

Qui præcordiorum doloribus, oris ventriculi, jecoris, ac earum, quæ sunt circa umbilicum, partium, conflictantur, cruenta alvi dejectione liberantur; secus autem moriuntur. *Coac.* 295.

Supra umbilicum labor, ac lumborum dolor, qui remediis non cedit, in hydropem siccum desinit. *Coac.* 304. *Aph. IV.* 11.

UNCTIO.

Calfacit, humectat, ac mollit. *De Diæt. II. XXXV.* 18.

UNGUES.

AD DIAGNOSIN.

Ungues unci fiunt, & perfrigescunt, in empyicis. *Coac.* 402.

AD PROGNOSIN.

Ungues nigri, & digiti manuum ac pedum frigidi, contracti, vel remissi, mortem in propinquo esse ostendunt. *Aph. VIII.* 12.

Si cum gravitate, digiti quoque ac ungues lividi fiant, in propinquo mors est. *Coac.* 493.

At si omnino nigrescant, minus quàm liventes periculum ostendunt. Verum tunc reliqua consideranda sunt. Etenim si facile morbum sustinet æger, & aliud quiddam ex his, quæ securitatem pollicentur, se prodit, morbus in abscessum vergit, & denigratæ corporis partes decidunt. *Coac.* 493.

Quibus purulentis, ab humeris concussis, nullus intus fit strepitus, difficultas tamen spirandi vehemens adèst, & livescunt ungues, ii pure pleni sunt, & perniciosè habent. *Coac.* 432.

VOLVULUS, vid. ILEUS.

VOMICA.

AD DIAGNOSIN.

Ex lateris morbo præcipuè, aut pulmonis inflammatione purulentos, calores interdiu quidem tenues, noctu verò intensiores consequuntur, neque quicquam effatu dignum exspuunt, circa cervicem & claviculam sudores occupant, oculi cavantur, malæ verò rubent, digiti quidem manuum summi calent, & scabri redduntur, ungues autem unci fiunt, & perfrigescunt, in pedibus tumores, & pustulas toto corpore habent, ac cibos refugiunt. Atque hæ sunt diuturnarum vomica-

micarum notæ. Quæ verò celerem eruptionem habent, tum ex notis, quæ ad eas consequuntur, comprehenduntur, tum etiam ex doloribus, qui circa initia fiunt, simulque si spiritus aliquanto majori cum difficultate trahitur. *Coac.* 402. *Prænot.* 105. 106.

Quod si in altero tantum latere suppuratio fuerit, tum vertere, tum ediscere ad hæc convenit, num dolor aliquis alterum latus detineat, & num altero calidius fuerit, atque ubi in latus sanum decubuerit, interrogare, si quod ei pondus desuper impendere videatur. Sic enim altero latere, in quo pondus extiterit, suppuratio est. *Prænot.* 104.

Rumpuntur autem magna ex parte suppurationes, partim quidem 20. die, partim 40. partim etiam 60. Quibus igitur inter initia intensus dolor instat; nec non spirandi difficultas, & tussis, cum frequenti sputatione, circa vigesimum diem, aut celerius, ruptio expectanda est. Quibus autem leviora hæc insunt, pro ratione serior eruptio futura est. Sed & dolorem, & spirandi difficultatem, ac crebram spirationem, eruptionem ipsam præcedere necesse est. Temporis autem ratio ineunda est, ex quo primum quis dolorem, aut gravitatem sensit, aut febricitavit aliquis, aut si quando etiam rigor prehendit. *Coac.* 402. *Prænot.* 107.

AD PROGNOSIN.

NOTÆ SALUTIS.

Utplurimum brevi servantur, quos febris, statim atque eruptio facta est, dimittit, & cibos appetunt, & quibus pus facilè educitur, album, odoris expers, læve, ejusdemque coloris, sine pituita, ac alvus exigua, & coacta reddit. *Coac.* 402. *Prænot.* 108.

NOTÆ LETHALES.

At ii moriuntur, quos febres consequuntur, & sitis, & cibì fastidium, si pus lividum, aut ex pallido virescens, aut pituitosum, aut spumans, ac insuper si alvus est liquida. *Coac.* 402. *Prænot.* 109.

Quibus autem ex prædictis, partim quædam adsunt, partim verò absunt, hi quidem moriuntur, illi verò post longa temporum intervalla sani evadunt. *Coac.* 402. *Prænot.* 110.

CONF. ABSCESSUS, PUS, EMPYEMA, PERIPNEUMONIA, PLEURITIS.

VOMITUS SPONTANEUS.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Ætas infantum recens natorum. *Aph. III.* 24.
Tempus æstivum. *Aph. III.* 21.
Tumoris intus ruptio. *Aph. VII.* 8.
Vulnus cerebri. *Aph. VI.* 50.
Ileus. *Aph. VII.* 10.

NOTÆ ANTECEDENTES.

Qui vomituri sunt, iis antea os crebra salivatione impletur. *Coac.* 566.

Si quis in febre non lethali, dixerit caput dolere, aut tenebricosum quiddam ante oculos obversari, si etiam oris & ventriculi morsus accesserit, biliosa vomitio aderit. Quod si quoque rigor obortus fuerit, & inferiores præcordiorum partes frigidas habuerit, adhuc citius vomitio aderit. Si verò sub id tempus biberit quidpiam, aut ederit, id quàm celerrimè evomitur. *Prænot.* 144.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

In perturbationibus alvi, & vomitibus sponte evenientibus, siquidem qualia oportet purgari, purgentur, confert, & facilè ferunt: sin minus, contra. *Aph. I.* 2.

A diuturno alvi profluvio detento, sponte superveniens vomitus, alvi profluvium sistit. *Aph. VI.* 15.

Vomitio maximè innoxia est, quæ pituita & bile permixta est, dum ne admodum copiosa sit. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

In

In ſurditate, ac torpore, ex naribus ſubſtillatio moleſtiam quandam exhibet. Iis vomitio, ac alvi perturbatio conveniet. *Coac.* 208. 334.

In intenſo lumborum dolore, & alvi ſubductione largiore, ſumpto veratro, ſpumoſorum crebra vomitio prodeſt. *Coac.* 310. 570.

DETERIORIS NOTÆ.

Sinceriores vomitiones, deteriores ſunt. *Coac.* 556. *Prænot.* 81.

Viridis quoque vomitus, & niger, & lividus, vitioſus eſt. *Coac.* 556. *Prænot.* 82.

Omnes ſubputres, & graves odores, in omnibus vomitionibus, mali. *Prænot.* 85.

Vomitiones variæ malo ſunt, præſertim ſi continenter, & aſſiduè prodeant. *Prædict. I.* 60.

Vomitiones ſinceræ, & cum angore, aut incontinenti corporis jactatione, damnandæ ſunt. *Prædict. I.* 62.

Vomitiones exiguæ, bilioſæ, malum denunciant, tum verò præcipuè, ſi pervigilio conflictentur ægri. *Coac.* 558. *Prædict. I.* 79.

Vomitus parvi, & frequenter repetentes, bilioſi, ſinceri, mali ſunt, in copioſiore ventris ſubductione, & intenſo lumborum dolore. *Coac.* 560.

In vomitu, eum, qui ſiti prematur, ſitis expertem eſſe, malum eſt. *Coac.* 562.

Bilis vomitus vulneri ſuccedens, malum denunciat, præcipuéque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

A vomitu ſingultus, & oculi rubri, malum. *Aph. VII.* 3.

Ab ileo vomitus, &c. malum. *Aph. VII.* 10.

Crebro repetentes, iiſdem perſeverantibus caſibus, vomitiones, ad judicationem nigra vomitione refundunt. Quin etiam tremulos ægros faciunt. *Coac.* 571.

Vomitus pravi & maligni, poſt tumores humeſcente alvo ſublatos in altum, cum doloribus, dein alvo ſuppreſſâ celeriter ruptos. *Coac.* 623.

Quum pueri deglutire in tonſillarum ulceribus non poſ-

ſunt, his multam bilem revomi, aut per alvum prodire, periculoſum eſt. *De Dentit. III.* 4.

Vomitio parva, cum ſopore, incontinenti corporis jactatione, præcordiorum dolore, & parotidibus. *Coac.* 183.

In ſuperflua purgatione, qui ſubinde vomunt, & ſiticuloſi ſunt, malè habent. *Coac.* 568.

LETHALIS.

Si quis omnes colores vomat, exitiale eſt. Celerrimum autem exitium indicat, vomitus lividus & mali odoris. *Coac.* 556. *Prænot.* 83. 84.

Mortem quoque adfert ruber vomitus, isque præcipuè, ſi cum majore conatu, & dolore contingat. *Coac.* 556.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox ſtridula eſt, oculi pulvere obſiti, inſania portenditur: ac tales vehementi inſania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

Lumborum dolores ad os ventriculi recurſantes, cum febre, horrore, ſi tenuia & aquoſa vomitione rejecerint, delirarint, voce defecti ſint, ii poſt nigrorum vomitionem moriuntur. *Coac.* 316.

Eæ cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus ſuccedit, & corporis reſolutio, iique pernicioſè habent. *Coac.* 500.

VOMITUS INSANIAM PORTENDENS.

Vomitus virulenti, & æruginoſi, cum capitis dolore, ſurditate, & inſomnia, promptam inſaniam ſignificant. *Prædict. I.* 10.

AD THERAPIAM.

Ad vomitum ſolvendum confert, aquam calidam bibere, & vomere. *Epid. II. V.* 35.

VOMITUS CRUENTUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Qui ſanguinem vomunt, ſiquidem ſine febre, ſalutare. *Aph. VII.* 37.

Mu-

Mulieri ſanguinem evomenti, menſtruis erumpentibus, ſolutio fit. *Aph. V.* 32.

His quæ non pariunt, ad conceptum ſanguinis vomitus prodeſt. *Coac.* 551.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitus ſanguinis cum febre. malum. *Aph. VII.* 37.

Sanguis furſum quidem, qualiſcunque ſit, malum. *Aph. IV.* 25.

A ſanguinis vomitu tabes, & puris purgatio ſurſum. *Aph. VII.* 78.

LETHALIS.

Qui ſanguinem evomunt cum febre multa, dolore ad mammam, thoracem & dorſum: quibus, inquam, hæc inſunt omnia, ii brevi moriuntur: quibus autem non omnia, neque intenſe adſunt, tardius. Ad ſummum autem, diebus 14. inflammationem concipiunt. *Coac.* 426.

AD THERAPIAM.

Curandum refrigerantibus, & aſtringentibus. *Aph. VII.* 37.

VOMITUS NIGER.

AD DIAGNOSIN.

NOTÆ ANTECEDENTES.

In his, qui variè morbum trahunt, & mente moventur, ſi ſubinde ſopor incidat, prænuncia expectandam eſſe nigram vomitionem. *Coac.* 103.

Crebræ in phreniticis cum perfrigeratione ſputationes, nigrorum vomitionem prænunciant. *Coac.* 102.

Crebræ, iiſdem perſeverantibus caſibus, morborum reverſiones, impendente judicatione ſanguinem profundentes,. nigram vomitionem excitant. *Coac.* 122.

Lingua præter rationem mollis reddita, ac nauſeabunda, cum ſudore frigido, ac alvo liquida, nigræ vomitionis ſignificationem affert. *Coac.* 232.

Lumborum dolor ad os ventriculi recurſans, cum febre, horrore, multorum tenuium & aquoſorum vomitu, delirio, & vocis defectione. *Prædict. I.* 83.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Humerorum dolores, qui ad manus tendunt, torporesque & dolores exhibent, abſceſſus certè non conſequuntur, at bilis atræ vomitione ſanantur. *Prædict. II.* 172.

DETERIORIS NOTÆ.

Vomitio nigra, cum laſſitudinis ſenſu, poſt linguam mollem redditam, ac nauſeabundam, cum ſudore frigido, ab alvo liquida. *Coac.* 232.

LETHALIS.

Morbis quibusvis incipientibus, ſi bilis atra vel ſurſum, vel deorſum prodierit, lethale. *Aph. IV.* 22.

Vomitio nigra, cum dolore capitis, levi ſurditate, manuum tremore, cervicis dolore, & urinis nigricantibus, ac denſis. *Coac.* 176.

AD THERAPIAM.

Qui nigra vomitioue refundunt, &c. eos medicamentis purgare, tutum non eſt. *Prædict. I.* 71.

VOMITUS MEDICUS.

INDICANTIA.

Purgandum, æſtate quidem, magis ſuperiores ventres: hyeme verò, inferiores. *Aph. IV.* 4.

Graciles, & facilè vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem. *Aph. IV.* 6.

Non febricitanti, appetitus dejectus, & oris ventriculi morſus, & tenebricoſa vertigo, & os amareſcens, ſurſum purgante opus eſſe, indicat. *Aph. IV.* 17.

Supra ſeptum transverſum dolores, qui purgatione egent, ſurſum purgante opus eſſe, indicant. Qui verò infra, deorſum. *Aph. IV.* 18.

Su-

Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, humidi redundantiam habere ſignificat. Educere igitur oportet, robuſto quidem, ſupernè: debili verò, infernè. *Aph. VII.* 61.

CONTRAINDICANTIA.

Tempus hyemale. *Aph. IV.* 6. Caniculare. *Aph. IV.* 5.

Quibus alvi ſunt lientericæ, eos hyeme ſurſum purgare, malum eſt. *Aph. IV.* 12.

Difficulter vomentes, & mediocriter carnoſi, deorſum purgandi, vitantes æſtatem. *Aph. IV.* 7.

Tabidi verò, vitantes (purgationes) ſurſum. *Aph. IV.* 8.

REGULÆ THERAPEUTICÆ.

Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facilè fluentia reddere. Et ſiquidem velit efficere facilè fluentia ſurſum, alvum ſiſtere: ſi verò deorſum, humectare. *Aph. VII.* 70.

Si qualia purgari oportet, purgentur, confert, & facilè ferunt: ſi verò contraria, difficulter. *Aph. I.* 25. *IV.* 3.

Alvum conſtipatam ſolvit vomitus, & nimis fluxam ſiſtit. *De Diæt. II.*

V O X.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Facies ex tumida depreſſa, ac vox levior, & remiſſior evadens, ſpiritus quoque rarior ac lenior, poſtera die remiſſionem fore, denunciat. *Coac.* 211.

Dolor capitis, cum ſedis ac pudendorum dolore, torporem ac impotentiam adfert, vocemque exolvit, neque iſta moleſtiam exhibent. Verum ex his ſomnolenti, ac ſingultuoſi nono menſe evadunt, & voce libera redditâ in integrum reſtituuntur. *Coac.* 164.

DETERIORIS NOTÆ.

In homine moderato, ferox & audax reſponſio, & vox acuta, malum portendunt. Iis præcordia intrò trahuntur, & tendunt. *Coac.* 51. *Prædict. I.* 44. 45.

Vox acuta, & ſtridula, malo eſt. *Prædict. I.* 47.

Con-

Confractæ voces, post medicamenti purgantis potionem, considerandæ, num pravæ sint ? Horum plerisque tenues sudores diffluunt, & alvi humectantur. *Coac.* 251.

LETHALIS.

Desipientiæ, cum voce stridula, linguæ revulsione, ac ipsi quoque tremuli, vehementem mentis alienationem significant. In his durities, aut asperitas, perniciem minatur. *Coac.* 99.

Alvi solutio quæ præter rationem accidit, cum voce tremula, in his, diutius perseverante perturbatione, pernicies intentatur. *Coac.* 258.

Ubi ex vomitu anxietudo occupat, vox stridula est, oculi pulvere obsiti, insania portenditur: ac tales vehementi insania correpti, voce defecti intereunt. *Coac.* 561.

In opisthotono, ubi per initia vox defecta fuit, clamare, aut nugari, lethale; postridie enim affuturam mortem significat. *Coac.* 361.

VOX CONVULSIONEM PORTENDENS.

Vox acuta, ejulabunda, ac oculorum hebetudo, convulsionem minantur. His dolores ad inferiores partes demissi, toleratu sunt faciles. *Coac.* 257.

CONF. RESPIRATIO, CAPITIS DOLOR.

VOCIS DEFECTIO. APHONIA.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quæ ex rigore fiunt vocis defectiones, tremore solvuntur; atque eos qui subinde novo rigore corripiuntur, succedentes tremores judicant. *Coac.* 27.

Qui in febre assidua defecti jacent, & oculis conniventibus nictantur, hi evadunt, si post sanguinis ex naribus fluxum, ac vomitum, ad loquelam, & ad seipsos redeant. *Coac.* 77.

DETERIORIS NOTÆ.

In febre cum ſudore, vocis ex capitis dolore defectiones, ſi per ſe reſolvuntur ægri, ac præter voluntatem excrementa demittantur, malumque remitti videatur, diuturni morbi metus eſt. In his ſubinde obortus rigor, damnari non debet. *Coac.* 253. *Prædict. I.* 94.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, peſſimæ. *Prædict. I.* 24.

Vocis defectiones, cum ſingultu, peſſimæ. *Prædict. I.* 23.

LETHALIS.

Vocis defectiones, cum virium exolutione, in acuta febre, ſine ſudore, ſunt quidem lethales: cum ſudore verò minus, ac temporis diuturnitas ſignificatur. Ac fortaſſe quidem, quibus ex morbi reverſione tale quid contingit, ſecuriſſimè habent. Ex iis autem maximo in periculo verſantur, quibus ſanguis ex naribus profluit, & alvi effunduntur. *Coac.* 256.

Ex rigore vox intercepta, perniciem denunciat. *Coac.* 39. 255.

Vehementes inſaniæ, cum vocis defectione, perniciem intentant. *Coac.* 254.

Vocis defectio, ac tenuis ſudor, cum perfrigeratione ex rigore, capitis ac cervicis dolore. *Coac.* 1.

Vocis defectio, cum febre aſſiduâ, & oculis conniventibus, niſi poſt hæmorrhagiam narium, ac vomitum, ad loquelam, & ad ſeipſos redeant. *Coac.* 77.

Vocis defectiones in febre, quæ convulſionis ſpeciem præ ſe ferunt, & in mentis emotionem cum ſilentio deſinunt, perniciem oſtentant. *Coac.* 248. *Prædict. I.* 54.

Quos vox cum febre, & abſque ulla judicatione deficit, ii tremuli intereunt. *Coac.* 247. *Prædict. I.* 91.

Quibus voces cum dolore deficiunt, ii tandem non ſine ſummo cruciatu, vitam cum morte commutant. *Coac.* 249. *Prædict. I.* 55.

In

In vocis defectione, respiratio, velut iis qui suffocantur, conspicuè elata, & visui exposita, perniciem minatur. Animadvertendum etiam est, num delirium prænunciet? *Coac.* 252. *Prædict. I.* 25.

Quos palpitationes in totum occupant, num voce defecti intereunt? *Coac.* 347.

In iis, qui longo tempore consumpti sunt, temerariæ, & quæ præter rationem fiunt, alvi exolutiones, unà cum vocis defectione tremulâ, perniciem denunciant. *Coac.* 634.

VOCIS DEFECTIO CONVULSIONEM PORTENDENS.

Animadvertendum est, num vocis defectiones, cum alto sopore, convulsionem minentur? *Prædict. I.* 123.

TABEM.

Crebræ, & quæ cum sopore quodam consistunt, vocis defectiones, tabem denunciant. *Coac.* 259.

U R E T H R A.

Quibus in fistula urinaria tuberculum nascitur, his suppurato eo, & perrupto, solutio fit. *Aph. IV.* 82. *VII.* 57.

U R I N A IN GENERE.

AD DIAGNOSIN.

Per vesicam prodeuntia inspicere oportet, an sint, qualia sanis prodeunt. Quæ igitur minimè his similia, ea morbosiora: sanis verò similia, minimé morbosa. *Aph. VII.* 66.

Quibus urinæ distantes fiunt, iis vehemens est in corpore turbatio. *Aph. VII.* 33.

Quibus rigor adest, iis urina restitat. *Coac.* 29.

AD PROGNOSIN.

VARIÆ NOTÆ.

Et urinæ, & alvi excrementa, & sudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos fore, indicant. *Aph. I.* 12.

Alvi

Alvi egeftiones, & urinæ, probe fecedentes, bonæ: fi verò nihil ex conducentibus excernatur per hæc loca, malum. *Aph. IV.* 47.

In febre, variarum interdum urinarum mictiones, morbum producit. *Coac.* 595.

URINA DETERIORIS NOTÆ.

Urinæ laboriofæ damnantur, atque ab his detentæ rubræ quædam efflorefcentiæ, & æruginofæ, parvæque veluti quædam ftillæ apparentes. *Prædict. I.* 59.

In præcipitibus morbis periculum denunciat urina, quæ colore ac fedimento variat, præcipueque in iis, quæ ex capite fiunt defluxionibus. *Coac.* 578.

In tumoribus ad aures, urinæ celeriter ac pauco tempore concoctæ, damno funt. Quin & perfrigerari, itidem malum eft. *Coac.* 205. 587.

Urinæ derepente præter rationem parum concoctæ, vitiofæ funt. Ac in totum, quæ in morbo acuto urina præter rationem cocta eft, vitium denotat. *Coac.* 579.

Mala quoque, quæ poft potionem celeriter meitur, præfertimque in lateris doloribus, & pulmonis inflammationibus. *Coac.* 579.

In hydrope ficco, urina ftillatim effluens, malum denunciat. Mala quoque eft, quæ exigua habet fedimenta. *Coac.* 453.

URINA LETHALIS.

Urinæ, quæ non fentientibus effluunt, aliàs perniciem denunciant. Animadvertendum, num tales his reddantur, quales fiunt, ubi fubfidentiam conturbaveris. *Coac.* 596. *Prædict. I.* 29.

Perniciofa eft urina, quæcunque infcio ægrò redditur. *Coac.* 580.

Quibus incogitantibus urina decidit, ac pudendum contrahitur, ii defperati funt. *Coac.* 474.

Exitiofiores funt urinæ fœtidæ, & aquofæ, & nigræ, & craffæ. *Prænot.* 76.

Ad

Ad hæc, in viris quidem, & mulieribus, urinæ nigræ: in pueris aquosæ, deterrimæ. *Prænot.* 77.

URINÆ COPIA,

EXCEDENS.

Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem significat. *Aph. IV.* 83.

In præcordiorum dolore, cum aliquo murmure, succedens lumborum dolor, in febribus, alvos plerumque humectat, nisi flatus eruperit, aut urinæ copia prodierit. *Coac.* 291.

Loquendi impotentia in convulsionibus solvitur, magnâ urinarum confertim & derepentè prodeuntium abundantiâ. *Coac.* 359.

Quibus circa initia alvus turbatur, urinæ autem paucæ sunt, temporis progressu alvus quidem resiccatur, urina verò tenuis abundat, his abscessus ad articulos fiunt. *Coac.* 619.

DEFICIENS.

Vesica intercepta, præsertim cum capitis dolore, convulsionem minatur. *Prædict. I.* 120.

Urinarum, in præcipitibus malis, ex perfrigeratione interceptiones, pessimæ. *Prædict. I.* 51. *Coac.* 5.

Urinæ quæ cum rigore restitarunt, malum & convulsionem prænunciant, tum verò præcipuè, si antea alto sopore æger detentus fuerit. In his autem abscessus ad aures sperare oportet. *Coac.* 25.

URINÆ CONSISTENTIA.

TENUIS.

In febribus longis, parvis, vagis, tenuium urinarum ejectiones, lienis affectionem denunciant. *Coac.* 594.

Quibus urinæ crassæ, grumosæ, paucæ, non sine febre, copia ex his succedens tenuis, juvat. Tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, subsidentiam continent. *Aph. IV.* 69. *Coac.* 597.

In pueris urina tenuis, magis perniciosa, quam crassa. *Coac.* 580. *Prænot.* 77.

In pulmonis inflammatione, quibus circa initia urinæ crassæ sunt, dein ante 4. diem tenues evadunt, mors impendet. *Coac.* 415. 580.

Urina diluta, aut arenidâ & facilè dissolubili asperitate returbata, liquidam fore alvum denunciat. *Coac.* 583.

Qui circa initia tenuiter febricitantes, ad judicationem cum capitis pulsatione, & urina tenui ingravescunt, eos mentis emotione, ac insuper pervigilio corripi, nil mirandum est. *Coac.* 81.

Urina cruda, quæ sic diu perseverat, ut reliqua signa salutaria sint, abscessum & dolorem, præcipuéque infra septum transversum, denunciat. Doloribus verò ad lumbos oberrantibus, ad coxam, idque in febre, & sine febre. *Coac.* 582. *Prænot.* 78.

Urinæ præter consuetudinem tenues, & crudæ, absque repletione, morbo comitiali obnoxiis, novum insultum denunciant, &c. *Coac.* 599.

CRASSA.

Quæ urina admodum tenuis, spissa evadit, fortasse erupturum sudorem indicat, jam autem erupisse, quæ spumam in se ipsam insidentem habet. *Coac.* 583.

Urina returbida, cum sudore, morbi reversionem significat. *Coac.* 582.

Quibus in febre urinæ conturbatæ, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt, *Aph. IV.* 70. *Coac.* 582.

Quibus in urinâ crassâ existente, furfuracea simul minguntur, iis vesica scabie laborat. *Aph. IV.* 77.

Urina membranosa, convulsionem significat. *Coac.* 582.

Febres cum posteriorum partium distentione, urinæ genitale semen referentes solvunt. *Coac.* 362.

Urina, quæ ante rigorem oleosa redditur, mala. *Coac.* 579.

Urina, quæ grandinem refert, & genituræ similis effunditur, itemque dolorem exhibet, perniciem indicat. *Coac.* 580.

URINÆ COLOR.

ALBICANS.

Quibus spes est abscessum fore ad articulos, eos abscessu liberat urina multa, & crassa, & alba reddita, qualis in febribus, cum lassitudine, 4. die quibusdam fieri incipit. Si verò etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit. *Aph. IV.* 74.

In convulsione, confert urinæ vitreæ copiosus pertransitus. *Coac.* 358.

Urina diluta, & alba, in diuturnis morbis perseverans, difficilem, & non securam judicationem facit. *Coac.* 576.

Quibus urinæ pellucidæ, albæ, malæ. Maximè autem in phreniticis observantur. *Aph. IV.* 72.

Urinæ cineritiæ, cum spirandi difficultate, aquam intercutem denunciant. *Coac.* 582.

Febre ardente, cum alto stupore, (quem catochum dicunt) detentis, exalbida urina pessima est. *Coac.* 581.

RUBICUNDUS.

Quoad urina fulva fuerit, & tenuis, crudum esse morbum indicat. Quod si diutius talis urina perseveret, periculum est, ne non possit æger sufficere, quoad urina concoquatur. *Prænot.* 75.

Laterum dolore affectis, urina aliquantulum rubra, lævem habens subsidentiam, securam judicationem prænunciat. *Coac.* 586. *Prænot.* 72.

Urina admodum rubra, & benè florulenta, sedimentum pallidum, læve, ac purum habens, diuturnum valdéque turbulentum morbum fore, & in alium transiturum, non tamen perniciosum, designat. *Coac.* 586.

In præcipitibus morbis periculum denunciat, urina biliosa, neque aliquantulum rubra, & quæ hordei tosti, non

non exactè moliti, crassioribus frustulis similia habet sedimenta. *Coac.* 578.

Procedente morbo surditas, ac urina subrubra, cum nullo sedimento, sed cum sublimamentis in medio innatantibus, mentis emotionem prænunciant. *Coac.* 198.

NIGRICANS.

In præcipitibus malis, juxta tenues circa caput maximè sudores, & corporis incontinentiam, urinæ nigræ, cum spiritu magno, & concitato, perniciem intendunt. *Coac.* 49.

Urinæ nigricantes, & densæ, cum nigra vomitione, &c. perniciosæ. *Coac.* 176.

Perniciem indicat urina, in qua nigrum est quod subsidet, & quæ nigra est. *Coac.* 580.

COLOR VARIUS.

In præcipitibus morbis, periculum denunciat urina alba, & quæ colore ac sedimento variat, præcipuéque in iis, quæ ex capite fiunt, defluxionibus. *Coac.* 578.

Perniciem præ se fert, quæ ex nigra in biliosam tenuem transit, & quæ sedimentum habet divulsum, quæque ex his, quæ densata per urinam feruntur, quod subsidet, habet aliquantulum livescens, & limosum. *Coac.* 578.

In morbis acutis, urinæ quæ ex viridi pallescunt, nec in colore persistunt, malæ. *Coac.* 579.

Laterum dolore affectis, in propinquo mortem esse significat, quæ viridis nigrum habet sedimentum, aut furfuribus simile. *Coac.* 581.

URINÆ CONTENTA.

VARIA.

Quibus in urinis bullæ superstant, renum affectiones significant, & longam fore invaletudinem. *Aph. VII.* 34.

Quibus autem pingue est, & confertum, quod supernatat, his affectiones nephriticas, & acutas significat. *Aph. VII.* 35.

Quibus in urinâ crassâ existente, carunculæ parvæ, aut veluti pili unà exeunt, his de renibus excernuntur. *Aph. IV.* 76.

Si quis sanguinem, aut pus mingat, renum aut vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV.* 75.

Si quis sanguinem, & pus mingat, & squamas, & odor gravis sit, vesicæ exulcerationem significat. *Aph. IV.* 81.

Pinguedines supra innatantes, araneorum telas referentes, damnare oportet, colliquationem namque significant. *Prænot.* 79.

Mictiones membranularum speciem referentes, cum cervicis ac dorsi perfrigerationibus, ac multo magis quæ totum corpus pervadunt, convulsiones portendere videntur. *Coac.* 83. 584.

Urina purulenta, ac vitrea, affatim reddita, cum sedimento laudabili, &c. morbos acutos solvit. *Coac.* 150.

Quibus inferiores partes malè afficiuntur, vehementibus pruritibus prius obortis, iis urina sabulosa fit, & subsistit. At qui perniciosè habent, iis mens obtorpescit. *Coac.* 488.

Urina cruenta circa initia reddita, morbi diuturnitatem significat. *Coac.* 582.

NUBECULA.

Quibus morbi septimâ die judicantur, iis nubeculam rubram urina die 4. continet, & alia secundum rationem. *Aph. IV.* 71.

Nubeculæ, quæ per urinas feruntur, albæ quidem, bonæ: nigræ verò, malæ sunt. *Prænot.* 74.

In urinis, quæ nubeculas habent, considerandum venit, an supernè, an infernè ferantur, & quosnam habeant colores. Et quæ quidem deorsum feruntur, cum dictis coloribus, bonæ censendæ, & commendandæ: at quæ sursum feruntur, malæ, & vituperandæ. *Prænot.* 80.

Urinæ tenues, nubeculam quandam in medio assumentes, rigorem denunciant. *Coac.* 532.

In urinis nubeculæ, albæ quidem, & quæ infimum locum tenent, utiles sunt: rubræ verò, nigræ, ac lividæ, molestiam exhibent. *Coac.* 577.

In errantibus febribus, nigræ nubeculæ quartanam denunciant, *Coac.* 582.

Urinæ decolores, suspensa quædam in medio nigra habentes, cum pervigilio & perturbatione, phrenitidem denunciant. *Coac.* 582,

In tertianis cum horrore, nubeculis nigris similia, inconstantem horrorem indicant. *Coac.* 584.

SUSPENSUM. ENÆOREMA.

Surarum dolores maligni sunt, ac mentis emotio, tum verò præcipuè, si sublime quid in urina innatet. *Coac.* 30.

Laboriosæ urinæ damnantur; atque ab his detentæ rubræ quædam efflorescentiæ, & æruginosæ; parvæque veluti quædam stillæ apparentes. *Prædict. I.* 59.

In his, in quibus speramus abscessus circa aures futuros, considerandum, num urina diluta, cum sublimibus quibusdam in medio suspensis, albidis, & aliquantum variantia, exalbicantia, aut graveolentia, appareant? *Coac.* 203.

SEDIMENTUM. HYPOSTASIS.

AD DIAGNOSIN.

Quibus in urinâ arenosa subsident, illis vesica calculò laborat. *Aph. IV.* 79.

Quibus febricitantibus, in urinis subsidentiæ fiunt crassiori farinæ similes, longam infirmitatem significant. *Aph. VII.* 31.

Quibus autem biliosæ subsidentiæ, ab initio verò tenues, acutum morbum significat. *Aph. VII.* 32.

Quæ emittitur urina, in qua quod subsidet, pinguedinem habet, febrem significat. *Coac.* 582.

Quæ verò sputo similia habet sedimenta, aut limosa, rigorem denunciat: quæ araneorum telis similia quædam habet, colliquationem. *Coac.* 582.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Quibus in urinis citò aliquid ſubſidet, hi brevi judicantur. *Coac.* 598. *Aph. IV.* 69.

Urina optima eſt, in qua per omne tempus, quoad morbus judicatus fuerit, ſubſidet album, læve, & æquale. Securitatem enim, brevemque morbum fore ſignificat. *Prænot.* 70.

At urina ſubrubra, ſimileque quod ſubſidet, & læve, hæc longe quidem diuturnior, quam prima ſit, valde tamen ſalutaris. *Prænot.* 72.

Urina in febre album & læve depoſitum habens ſedimentum, celerem liberationem denunciat. Celerem quoque, quæ diluta indiſcretam habet pinguedinem. *Coac.* 575.

Quæ aliquantulum rubet, ſubrubrum habet ſedimentum, & læve, ſiquidem ante 7. diem appareat, 7. die ſolutionem fore deſignat: poſt 7. autem, tardiorem, aut plane diuturnam. *Coac.* 575.

Quæ 4. die ſubrubram nubeculam capit, 7. die liberat, dum reliqua pro ratione habeant. *Coac.* 575.

Febricitare incipientibus, ſanguinis ſtillationes cum ſternutatione accedentes, & quod in urina deſidet album, 4. die viſum, 7. ſolutionem affore denunciant. *Coac.* 149.

Veſica graviter laborantes, metu liberat urina purulenta procedens, in qua album, & læve ſubſidet. *Coac.* 471.

DETERIORIS NOTÆ.

Si urina intermittat, & interdum quidem pura mejatur, interdum etiam ſubſideat album & læve, diuturnior, & minus ſecurus morbus evadit. *Prænot.* 71.

Sedimenta in urinis, craſſiores hordei toſti non exactè moliti partes referentia, prava ſunt; hiſque pejora, laminis ſimilia. Alba verò, & tenuia, valde prava: atque his etiam deteriora, furfuracea. *Prænot.* 73.

Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiæ fiunt craſſio-

ſiori farinæ ſimiles, longam infirmitatem ſignificant. *Aph. VII.* 31.

Urina tenuis, & biliofa, & ægrè lentum habens ſedimentum, & quæ in melius ac deterius commutatur, temporis diuturnitatem poſtulat. Quod ſi iſtud diutius perſeverat, aut ad judicationem temporis longinquitas requiratur, periculo non vacat. *Coac.* 575.

In præcipitibus morbis periculum denunciat, urina biliofa, neque aliquantulum rubra, & quæ hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimilia habet ſedimenta. *Coac.* 578.

Urina, in qua quod ſubſidet, bonum eſt, & derepente evaneſcit, dolorem ac mutationem denunciat. At quæ ſedimentum habet, returbida, reſidens, rigorem circa judicationem, forte etiam & in tertianam, aut quartanam tranſitum. *Coac.* 585.

LETHALE.

In laterum doloribus, urina cruenta, obſcura, cum eo quod ſubſidet vario & indiſcreto, utplurimum in 14. diebus mortem adfert. Laterum quoque dolore affectis, in propinquo mortem eſſe ſignificat, quæ viridis nigrum habet ſedimentum, aut furfuribus ſimile. *Coac.* 581.

UTERUS.

AD DIAGNOSIN.

Quæ frigidos ac denſos uteros hahent, non concipiunt, & quæ præhumidos habent uteros, non concipiunt, extinguitur enim ipſis genitura. Et quæ ſiccos magis, & adurentes: alimenti enim inopiâ ſemen corrumpitur. Quæ verò ex utriſque temperamentum habent moderatum, hæ ipſæ proliferæ fiunt. *Aph. V.* 62.

Quæ in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt. *Aph. V.* 51.

Quibus os uteri durum eſt, his neceſſe eſt os uteri clauſum eſſe. *Aph. V.* 54.

AD PROGNOSIN.

Utero inflamato, urinæ ſtillicidium ſupervenit. *Aph. V.* 58.

Si mulieri prægnanti eryſipelas in utero fiat, lethale. *Aph. V.* 43.

Uterorum procidentia, cum aliis notis, lethalis. *Coac.* 526.

Uterinæ ventris duritates, cum dolore, celerem perniciem denunciant. *Coac.* 528.

AD THERAPIAM.

Utero calidum amicum, frigidum verò inimicum. *Aph. V.* 22.

Si uterus coxæ incumbens ſuppuratus fuerit, neceſſe eſt medicamenta in linteo carpto applicari. *Aph. V.* 47.

UTERI FLUOR ALBUS, ET FULVUS.

AD DIAGNOSIN.

Fluxus albus in ſenioribus mulieribus magis fit, quàm in junioribus. *De Morb. Mul. II. V.* 1.

Quum fluxus albus obortus fuerit, velut urina aſinina apparet. Et dolor imum ventrem habet, & lumbos, & lateris mollitudinem; & tumores ſunt crurum ac manuum; & cava elevantur; & oculi humidi ſunt, & color arcuatus, ac albus fit. Et cum iter facit, anhelat. *De Nat. Mul. XV.* 1. *ad* 8.

Fluxus fulvus fluit, velut ex ovo vitioſo, multus & graveolens; & uteri inflammantur, & dolor ex lumbis, & inguinibus emergit; & prodeuntia mala ſunt, & ſi non liberetur, celeriter fluentia. At etiamſi tempus accedat, quæ reſtant, putrefacit, quàm maximè id fieri poteſt. Riget enim, & velut à carnibus aſſatis humor defluit, & cum his ſimul febres fortes, ac rigores fiunt. Ex hujusmodi verò fluxionibus multæ pereunt, paucæ effugiunt. *De Morb. Mul. II. VIII.* 1. *ad* 8.

UTERI FLUXUS RUBER. HÆMORRHAGIA.

AD DIAGNOSIN.

CAUSÆ ANTECEDENTES.

Mor-

Morbus hic maximè fit ex abortu, *De Morb. Mul. II. V.* 11.

Fit &, quum menses multo tempore retenti derepente eruperint. *Ibid.* 12.

Morbus hic ex partu maximè corripit, si quid in ipsa dilaniatum non prodierit, sed intus computruerit, & fœtus exasperatus fuerit. *De Morb. Mul. II. VI.* 11.

NOTÆ COMITANTES.

Si fluxus in uteris obortus fuerit, sanguis multus fluit, & grumi compacti excidunt; & dolor occupat lumbos, & laterum mollitudinem, ac imum ventrem; & durus est venter, & ad contactum dolet; & rigor ac febris acuta corripit; & debilitas oboritur; & omnia præter humeros, ac scapulas dolet; & calor invadit, & rubescit, & venæ duræ fiunt, ac renitentes. *De Morb. Mul. II. V.* 1. *ad* 10.

Ruber fluxus fluit talis, qualis sanguis victimæ recens mactatæ, & grumi pellucentes. Aliquando verò etiam fluxum rubrum emittit, & venter imus attollitur, & attenuatur, & impotens fit, & indurescit, & ad contactum dolet, velut ulcere præsente; & febris habet, & dentium fremitus; & dolor ad ipsa pudenda, & pubem, & lateris mollitudinem, & lumbos, & tendinem, & ventrem, & pectus, & scapulas irruit; & alias partes omnes dolet; & impotentia ac pusillanimitas occupat; & color mutatur. In principio quidem morbi hæc corripiunt. Si verò hæc omnia moram trahant, adhuc magis debilitatur; & manifestus est morbus, & cavæ partes attolluntur, & pedes intumescunt. *De Morb. Mul. II. VI.* 1. *ad* 10.

AD PROGNOSIN.

Sanguinis fluxus, si 4. die oriatur, diuturnitatem indicat, & alvus effunditur, cruraque intumescunt. *Coac.* 533.

Si fluxui muliebri convulsio, & animi deliquium superveniat, malum. *Aph. V.* 56.

UTERI SUFFOCATIO, *vid.* *HYSTERICA AFFECTIO.*

UVA MORBUS.

AD DIAGNOSIN.

Si uva morbus in faucibus fiat, ſumma gurgulionis pars aqua impletur, & rotunda fit, ac pellucida, & ſpirationem intercipit. *De Morb. II. XXIX.* 1. 4.

AD PROGNOSIN.

Si maxillæ ab utraque parte inflammatæ fuerint, ſuffocatur. Si verò ipſe morbus per ſe conſiſtat, maxillis non inflammatis, minus moritur. *Ibid.* 5. 6.

AD THERAPIAM.

Auxilia: gurgulionem digito apprehenſum ſurſum ad palatum apprimere, & ſummam ipſius partem præſecare. Poſtea foliorum hortenſium condimentariorum decocto gargariſare, & farinam frigidam delingere, aquam inſuper bibere; ſed non lavare. *Ibid.* 7. *ad* 11.

UVÆ.

Calidæ & humidæ ſunt, alvumque laxant, præſertim albæ. *De Diæt. II.*

VULNUS.

AD PROGNOSIN.

MELIORIS NOTÆ.

Minimè ab his vulneribus mors impendet, quæ in corporis partes minus nobiles, aut à nobilibus quam longiſſimè remotas, infliguntur. *Coac.* 509.

DETERIORIS NOTÆ.

Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genæ pars tenuis, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit. *Aph. VI.* 19. *VII.* 28. *Coac.* 504. 505.

Si, magnis & pravis exiſtentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum. *Aph. V.* 66.

Bilis vomitus vulneri ſuccedens, malum denunciat, præcipuéque in capitis vulneribus. *Coac.* 507.

NOTÆ VULNERIS LETHALIS.

RATIONE PARTIS LÆSÆ.

Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit. *Aph. VI.* 24. *Coac.* 503.

Cui perfecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum transverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale. *Aph. VI.* 18.

Ex vulnere ferè mors contingit, ſi cui vulneratum fuerit cerebrum, aut ſpinalis medulla, aut jecur, aut ſeptum transverſum, vel cor, aut veſica, aut quædam grandis vena. *Coac.* 509.

Mors quoque ſubit, ſi in arteriam, & pulmonem, inſignes valde plagæ inflictæ ſunt, ita ut percuſſo pulmone, minor ſit, qui per os prodit ſpiritus, quàm qui per vulnus excedit. *Coac.* 509.

Intereunt verò, quibus nervi interiores, ſive tenuis aliquis, ſive craſſus, vulnus acceperit, ſi plaga transverſa fuerit, & magna: quod ſi parva, & recta, nonnulli periculo eximuntur. *Coac.* 509.

Vulnera ferè mortem afferunt, quæ magnas venas, quæ ſunt in collo, & inguinibus, læſerunt; deinde quæ cerebrum, & hepar; deinceps quæ in inteſtina, & veſicam pertingunt. Quæ ſane omnia magnam perniciem afferunt, non eam tamen, ut (quod quidam exiſtimant) nemo ex his ſervari poſſit. Nam & his nominibus prædititi loci multum inter ſe differunt, atque ipſi modi. Nec parum etiam cujuſque corporis conſtitutio differt. *Prædict. II.* 68.

RATIONE SYPTOMATUM.

Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale. *Aph. V.* 2. *Coac.* 506.

Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis ſanguis niger, prodierit, poſtridie moriuntur. *Aph. IV.* 23. *De Loc. in hom. XLIV.* 5.

Qui ex vulnere ſubinde rigentes, ſanguinem profundunt, ii malignè habent, ac inter loquendum derepentè moriuntr. *Coac.* 328.

Ex

Ex cerebri vulnere, febris utplurimum, ac bilis vomitus succedit, & corporis resolutio, iique perniciosè habent. *Coac.* 500.

NOXÆ QUÆDAM VULNERIBUS SUCCEDENTES.

In vulneribus, quæ in supercilium, aut paulo altius inferuntur, visus acies obtunditur; & quo vulnus recentius est, eo magis vident; inveterascente autem, aut tardante cicatrice, magis obtundi solet. *Coac.* 510.

Quibus ex vulnere corporis impotentia accidit, ii quidem, febre citra rigorem oborta, sani evadunt; alioqui dextra aut sinistra parte siderantur. *Coac.* 477.

Contingit (capite vulneratis) etiam vomitus accedere, & ad finem convulsiones; & ut clangorosam vocem edant, ac impotentes fiant; & si in dextris fuerit vulnus, in sinistra parte: si verò in sinistris, in dextrâ. *Epid. VII. XIX. 6. ad* 9.

Vulnere in thoracem accepto, siquidem externa vulneris pars sanitatem receperit, interna verò nequaquam, suppurationis periculum impendet. Quibus autem interni vulneris cicatrix debilis effecta est, promptè rescinditur. *Coac.* 430.

AD THERAPIAM.

Auxilia: vulneratos fame affligere, alvum subducere, aut per clysterem, aut pharmaco infra purgante; in potu aquam, aut acetum, aut sorbitiones dare; inflammata cataplasmatis frigefacere. *De Affect. XXXVII.* 1. *ad* 4.

ERRATA POTIORA.

In Præfatione pag. 3. lin. ultimâ: leg. *Amstel.* 1720. ibidem pag. 4. lin. 2. pro *versari:* leg. versare. pag. 10. lin. 4. pro *diagnosin*: leg. prognosin. pag. 62. lin. 29. leg. in febribus. pag. 64. lin. 3. pro *&:* leg. cum. pag. 65. lin. 9. pro *multa:* leg. multæ. pag. 68. post lin. 28. leg. ad Therapiam. pag. 73. lin. 18. leg. aliquanto. pag. 94. lin. 25. leg. Prænot. 122. pag. 210. lin 15. leg. sanguineum. pag. 212. lin. 12. leg. prænunciat. pag. 238. lin. 12. leg. febrienti. pag. 287. lin. 6. leg. producunt.

FINIS.

SOLI DEO GLORIA.